

STORTINGET

Dokument 15:20

(2022–2023)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 2851–3000

11.08–25.08.2023

Innhold

2851. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. Sigerfjordkrysset via Strand og over Sortlandsbrua, besvart av samferdselsminister	11
2852. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. polititjenestested i Meråker, besvart av justis- og beredskapsminister.....	12
2853. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. munnkurv for å legge lokk på kritikk i helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsminister	13
2854. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. betalingsordninger ved lading, besvart av samferdselsminister	13
2855. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. etablering av dagligvareforretning ved Lønnebakke, besvart av samferdselsminister.....	14
2856. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. varetektfengsling av personer under 18 år, besvart av justis- og beredskapsminister	15
2857. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. stillinger i politiet, besvart av justis- og beredskapsminister	16
2858. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. planlegginga av Fv91 Ullsfjordforbindelsen, besvart av samferdselsminister.....	17
2859. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. Skjervøy lensmannskontor, besvart av justis- og beredskapsminister.....	18
2860. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. initiativ til at Innovasjon Norge igjen blir etablert i Indonesia, besvart av næringsminister	19
2861. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. klimasamarbeidet med EU, besvart av klima- og miljøminister	20
2862. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. F-16 til Sola Flyhistoriske Museum, besvart av forsvarsminister 20	
2863. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. nedleggningen av Veimuseet i Dirdal, besvart av samferdselsminister.....	21
2864. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. energieffektivisering av bygg og industri, besvart av olje- og energiminister	22
2865. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. kraftproduksjon i Finnmark, besvart av olje- og energiminister 22	
2866. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. Tretten brua, besvart av samferdselsminister	23
2867. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. fritidsbåtbruk i heile Norge, besvart av finansminister	24
2868. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. dispensasjon til å begrense energileddet i kraftnettet, besvart av olje- og energiminister	25
2869. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. kraftutvekslingskabelen til Storbritannia, besvart av olje- og energiminister	26
2870. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. å frigjøre kapasitet som i dag er reservert til Melkøya, besvart av olje- og energiminister	26
2871. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. EUs nye avløpsdirektiv, besvart av klima- og miljøminister. 27	
2872. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømpriser, besvart av olje- og energiminister	28
2873. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. den nye modellen for å beregne kvoteråd for reker i Sør-Norge, besvart av fiskeri- og havminister	29
2874. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. installasjon av den russiskproduserte applikasjonen Yango på en offentlig tjenestetelefon, besvart av justis- og beredskapsminister	30
2875. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. Rørosbanen, besvart av samferdselsminister	31
2876. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. samarbeid med EU om sikkerhetstruande økonomisk verksemd, besvart av justis- og beredskapsminister	32
2877. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. personer som skal bo og jobbe i Norge, besvart av finansminister.....	33
2878. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. parsell 2, den midterste parsellen av E6 Mørsvikbotn-Megården, besvart av samferdselsminister	34
2879. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. E6 Megården-Mørsvikbotn, besvart av samferdselsminister.....	35
2880. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. statsråd Grams aksjer i havbruksselskapet NTS, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	36

2881. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. fakturagebyr hos kommunale helsetjenester, besvart av helse- og omsorgsminister.....	36
2882. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. den nye veien mellom Ranheim og Værnes, besvart av samferdselsminister.....	37
2883. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. det gjeldende lovverket for varetektsfengsling av domfelte voldtektsforbrytere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	38
2884. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. Melkøya, besvart av olje- og energiminister.....	39
2885. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. fremtidige skriftlige eksamener til privatflysertifikatene PPL / LAPL, besvart av samferdselsminister.....	40
2886. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. Alta kraftverk, besvart av olje- og energiminister.....	42
2887. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. innsatstoget mellom Oslo og Jessheim, besvart av samferdselsminister.....	43
2888. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. total kostnadsramme for campussamlingen ved NTNU, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	43
2889. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. Dovrebanen, besvart av samferdselsminister.....	44
2890. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. E6 Ranheim – Værnes, besvart av samferdselsminister.....	45
2891. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. bommene på Hauer seter ved Gardermoen og bommen på Kolomoen på Tangen, besvart av samferdselsminister.....	46
2892. Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. grensepasseringer av russiske statsborgere med Schengenvisum, besvart av justis- og beredskapsminister.....	47
2893. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. utdanningskapasiteten og -kompetansen ved krigsskolene, besvart av forsvarsminister.....	47
2894. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. E136 frå Ålesund til Bjorli, besvart av samferdselsminister.....	48
2895. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Borgundfjordtunellen, besvart av samferdselsminister.....	49
2896. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. politidekningen i Øst politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	50
2897. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. Dovrebanen, besvart av samferdselsminister.....	51
2898. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. tiltak mot ungdoms- og gjengkriminalitet, besvart av barne- og familieminister.....	52
2899. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. Gassnova i forbindelse med utredningen om karbonfangst og lagring på Melkøya, besvart av olje- og energiminister.....	53
2900. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. at politidekningen i Innlandet politidistrikt har sunket med 7,05 % fra juni 2021 til juni 2023, besvart av justis- og beredskapsminister.....	54
2901. Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. regjeringens innstramminger i regelverket for innleie av arbeidskraft, besvart av forsvarsminister.....	55
2902. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. at politidekningen i Sør-Vest politidistrikt har sunket, besvart av justis- og beredskapsminister.....	55
2903. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. kraftoverskuddet i NO2, besvart av olje- og energiminister.....	56
2904. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. bostøtte, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	57
2905. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. åpningstidene til de nye tjenestestedene, besvart av justis- og beredskapsminister.....	58
2906. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. bygging av ny E8 Sørbotn – Laukslett, besvart av samferdselsminister.....	59
2907. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. de faktiske kostnadene for elektrifiseringen for elektrifisering av Hammerfest LNG, besvart av olje- og energiminister.....	59
2908. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. ombruken, besvart av klima- og miljøminister.....	60
2909. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. punkt 15 i avtalen om revidert budsjett mellom regjeringen og SV, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	61
2910. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. organisasjonar innan helsefrivillighet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	62
2911. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. innføring av regler om smart 1 fartsskriver for kjøretøy som hadde digital fartsskriver, besvart av samferdselsminister.....	63
2912. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. sykehjemsplasser, besvart av helse- og omsorgsminister.....	64

2913. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. nasjonalt kompetanse- og behandlingssenter for endometriose, besvart av helse- og omsorgsminister	64
2914. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. støtteordninger til borettslag og næringsbygg, besvart av klima- og miljøminister.....	65
2915. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. regjeringens nye tiltaksplan for veteranene, besvart av forsvarsminister	66
2916. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. Prisregion NO2 som er Sørlandet og Rogaland, besvart av olje- og energiminister	67
2917. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. endring av togbilletter, besvart av samferdselsminister.....	68
2918. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. å gi støtte til kulturarrangementer, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	69
2919. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. arbeidslivskriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	70
2920. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. at det blir tillatt for butikker å holde åpent på søndager, besvart av barne- og familieminister	71
2921. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. hjelp fra barnevernet, besvart av barne- og familieminister	72
2922. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. pengespill, besvart av kultur- og likestillingsminister	73
2923. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. anbud på Stad skipstunnel, besvart av fiskeri- og havminister	74
2924. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. konferansen «Climate Ambition Summit», besvart av statsminister	75
2925. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. Nansen-programmet, besvart av utenriksminister	75
2926. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. E134 Seljestad - Røldal, besvart av samferdselsminister ...	76
2927. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. asylmottak, besvart av justis- og beredskapsminister	77
2928. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. praktikantordninga til Utenriksdepartementet, besvart av utenriksminister	77
2929. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. saksbehandlingstiden hos UDI på søknader om statsborgerskap, besvart av justis- og beredskapsminister.....	78
2930. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. investeringsstøtte som gis til bedrifter, besvart av næringsminister	79
2931. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. strandsona, besvart av kommunal- og distriktsminister	80
2932. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. forsvarsindustriell klynge i Nord-Norge, besvart av forsvarsminister	81
2933. Fra stortingsrepresentant Olve Grotle, vedr. politiårsverk i distrikta, besvart av justis- og beredskapsminister ...	82
2934. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. gjenoppbygging av Randklev bru, besvart av samferdselsminister.....	82
2935. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. sjekke lønns- og arbeidsforhold også ved leie, besvart av næringsminister.....	83
2936. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. færre politiårsverk i Trøndelag politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister	84
2937. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. færre politiårsverk i Møre og Romsdal politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister	85
2938. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. EU-kommisjonens forslag til nytt Avløpsdirektiv, besvart av klima- og miljøminister	86
2939. Fra stortingsrepresentant Olve Grotle, vedr. politiårsverk i Vest politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	87
2940. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. personer som har fått økt skatt, besvart av finansminister	88
2941. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. å skyte en bjørnebinne med unger, besvart av klima- og miljøminister	88
2942. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. kompetanse innenfor vann og avløpssektoren, besvart av helse- og omsorgsminister.....	89
2943. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. energieffektivisering av bygg og industri, besvart av olje- og energiminister	90

2944. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. mer midler til flom- og skredsikring, besvart av olje- og energiminister	91
2945. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. bjørnebestanden, besvart av klima- og miljøminister	92
2946. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. asylmottak, besvart av justis- og beredskapsminister.....	93
2947. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Bama og varemerkeregistrerte eplesorter, besvart av landbruks- og matminister	94
2948. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. gratis skolesekk, besvart av kunnskapsminister.....	94
2949. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. at flere eiere av droner tar dronesertifikat, besvart av samferdselsminister	95
2950. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. mindreårige på norske asylmottak, besvart av justis- og beredskapsminister.....	97
2951. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. fase ut/reducere produksjonen av flere klassiske norske eplesorter, besvart av landbruks- og matminister	98
2952. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. norske EFP-styrken i Rukla leir i Litauen, besvart av forsvarsminister	99
2953. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. rassikringsmidlane vert nytta i statsbudsjettet for 2023 og framtida, besvart av samferdselsminister	99
2954. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. finansiere skadeverket og konsekvensane etter stormen HANS, besvart av samferdselsminister	100
2955. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. kjerneinflasjon, besvart av finansminister	101
2956. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. oppgradering på Rørosbanen, besvart av samferdselsminister	101
2957. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. fosterhjem, besvart av barne- og familieminister	102
2958. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. gjenåpne 20 nye polititjenestesteder, besvart av justis- og beredskapsminister.....	103
2959. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. innskuddsrente og renteinntekter, besvart av finansminister.....	104
2960. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. lostjenesten i kystberedskapen, besvart av fiskeri- og havminister.....	105
2961. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. omlegging av losformidlingen, besvart av fiskeri- og havminister.....	106
2962. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. rekruttere ukrainske bussjåfører, besvart av samferdselsminister.....	107
2963. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. losformidlingssentraler, besvart av fiskeri- og havminister.....	107
2964. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. en raskere gjenåpning av Dovrebanen, besvart av samferdselsminister.....	108
2965. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. brua over Lågen, besvart av samferdselsminister	109
2966. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. ødeleggelsene etter "Hans", besvart av samferdselsminister	110
2967. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. ødeleggelsene etter "Hans", besvart av samferdselsminister	110
2968. Fra stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde, vedr. folkefinansieringsforordningen i norsk rett, besvart av finansminister.....	111
2969. Fra stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde, vedr. lønnsveksten som drivkraft for inflasjonen, besvart av finansminister.....	111
2970. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. rentefradraget på boliglån for hvert barn en familie får, besvart av finansminister.....	112
2971. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. hvor mange studenter som fikk tilbud om plass ved lærerutdanningene i 2023, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	112
2972. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. opprettelse av nytt polititjenestested i Salangen, besvart av justis- og beredskapsminister	114
2973. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. religiøse minoriteters rettigheter i Pakistan, besvart av utenriksminister	114
2974. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. de krevende arbeidsforholdene som har blitt avdekket for leger, besvart av helse- og omsorgsminister	115

2975. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. vaksinerings av barn på verdensbasis, besvart av utviklingsminister.....	116
2976. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. at barn utsettes for persontilpasset reklame gjennom digitale læremidler i skolehverdagen, besvart av kunnskapsminister.....	117
2977. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. økte offentlige utgifter har løftet rentebanen, besvart av finansminister.....	118
2978. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. årsakene til at inflasjonen har falt raskere i Danmark enn i Norge, besvart av finansminister.....	119
2979. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. Møre og Romsdal politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	119
2980. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. om og i hvor stort omfang politidistriktene kutter i forebyggende arbeid som følge av budsjettsituasjonen i politiet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	120
2981. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. at flere av kontorene som åpner i 2023 skal bemannes med minst fem årsverk, besvart av justis- og beredskapsminister.....	121
2982. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. å utvide og oppgradere Raftohuset i Bergen, besvart av utviklingsminister.....	121
2983. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. å opprette nye polititjenestesteder, besvart av justis- og beredskapsminister.....	122
2984. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. at uføreytelser blir redusert til under minsteytelsen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	123
2985. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. Innlandet politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	124
2986. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. når vi kan forvente ytterligere oppfølging av matmaktforliket i Stortinget fra mai 2022, besvart av næringsminister.....	125
2987. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. likestilling i landbruket, besvart av landbruks- og matminister.....	126
2988. Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. økt bruk av skytjenester, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	127
2989. Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. forslagene til revisjon av EUs legemiddellovgivning, besvart av helse- og omsorgsminister.....	128
2990. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. den svært sjeldne sykdommen Pompes, besvart av helse- og omsorgsminister.....	129
2991. Fra stortingsrepresentant Peter Frølich, vedr. medisiner, medisinsk utstyr og annet utstyr som er relevant for donasjoner, besvart av helse- og omsorgsminister.....	130
2992. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. politidekningen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	131
2993. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. innleieforbudet, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	132
2994. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. at Moss Kommune slutter å servere kveldsmat til beboerne på Melløs omsorgsbolig, besvart av helse- og omsorgsminister.....	133
2995. Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. AAP lengre enn makstid, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	134
2996. Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. tilskuddsordning for å understøtte tilrettelagt videregående opplæring, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	135
2997. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. å bemanne et nytt polititjenestested uten å måtte omdisponere mannskap fra de eksisterende tjenestesteder, besvart av justis- og beredskapsminister.....	135
2998. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. generatoreffekt og strømproduksjon, besvart av olje- og energiminister.....	136
2999. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. godtgjøringsreglene i vergemålsforskriften, besvart av justis- og beredskapsminister.....	137
3000. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. polititjenestestedet i Trysil døgnbemannet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	137

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (2851 - 3000) for sesjonen 2022-2023**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	2877
Amundsen, Per-Willy (FrP)	2856, 2874, 2898, 2972, 2992
Asheim, Henrik (H)	2995, 2996
Aydar, Seher (R)	2884, 2907
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	2899, 2924, 2934
Bjørlo, Alfred Jens (V)	2876, 2931, 2947
Bjørnstad, Sivert (FrP)	2852, 2880, 2882, 2997
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	2961
Bøe, Erlend Svardal (H)	2906
Elvenes, Hårek (H)	2893, 2952
Elvestuen, Ola (V)	2887, 2941
Eskeland, Liv Kari (H)	2962, 2967
Fagerås, Mona (SV)	2866, 2881, 2917
Farahmand, Mahmoud (H)	2977, 2978
Fiskaa, Ingrid (SV)	2908, 2910
Foss, Ingunn (H)	2857, 2980, 2983
Frølich, Peter (H)	2991
Grotle, Olve (H)	2933, 2939
Gulati, Himanshu (FrP)	2925, 2927
Halleland, Terje (FrP)	2868, 2902
Haltbrekken, Lars (SV)	2914, 2935, 2945
Hansson, Rasmus (MDG)	2854, 2944
Helleland, Trond (H)	2878, 2890, 2964, 2966
Helleland, Linda Hofstad (H)	2988, 2989
Hjemdal, Silje (FrP)	2921, 2922, 2982
Hoksrud, Bård (FrP)	2853, 2855, 2912, 2913
Johnsen, Tor André (FrP)	2891, 2900, 2985, 3000
Jønnes, Kari-Anne (H)	2875, 2888, 2918, 2965
Jørgensen, Geir (R)	2951
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	2950
Kristjánsson, Mímir (R)	2919, 2920
Larsen, Erlend (H)	2885, 2949
Limi, Hans Andreas (FrP)	2955
Linnestad, Anne Kristine (H)	2942
Listhaug, Sylvi (FrP)	2883, 2979, 2990
Lund, Tobias Drevland (R)	2909, 2946
Lunde, Heidi Nordby (H)	2968, 2969
Lønseth, Mari Holm (H)	2936
Marhaug, Sofie (R)	2864, 2865, 2886, 2903, 2943, 2998
Martinussen, Marie Sneve (R)	2959
Melby, Guri (V)	2858, 2859, 2930, 2932
Molberg, Anna (H)	2956, 2993
Moxnes, Bjørnar (R)	2915, 2928

Nilsen, Marius Arion (FrP)	2869, 2872, 2916
Njåstad, Helge André (FrP)	2860, 2867, 2923, 2926, 2938
Nyholt, Hege Bae (R)	2948, 2976
Orten, Helge (H)	2937, 2940
Pettersen, Tage (H)	2957, 2970
Raja, Abid (V)	2971
Schou, Ingjerd (H)	2973, 2975
Skjelstad, André N. (V)	2871, 2889
Steffensen, Roy (FrP)	2862, 2863, 2963
Stensland, Sveinung (H)	2905, 2958, 2981
Stokkebø, Aleksander (H)	2960
Stordalen, Morten (FrP)	2897, 2911
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	2873
Sve, Frank Edvard (FrP)	2894, 2895, 2953, 2954
Søreide, Ine Eriksen (H)	2892, 2901
Thorheim, Bård Ludvig (H)	2851, 2870, 2879, 2974
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	2929
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	2861
Westgaard-Halle, Lene (H)	2986, 2987
Wiborg, Erlend (FrP)	2896, 2994, 2999
Øvstegård, Freddy André (SV)	2904, 2984

STORTINGET

Dokument 15:20

(2022–2023)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2851

Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 22. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren sørge for at departementet i sin eierdialog med Statens Vegvesen (1) sikrer at delen fra Sigerfjordkrysset via Strand og over Sortlandsbrua av rv. 85 snarest trafikksikres med gang- og sykkelveistandard som er i tråd med «nullvisjonen», og (2) ber om at det vurderes midlertidige tiltak på strekningen med lavere fart inntil planlagt gang- og sykkelvei er kommet på plass?

BEGRUNNELSE:

Samferdselsministeren var nettopp på besøk i Sortland etter å ha markert første spadetak på Hålogalandsveien. Staten eier veien langs rv. 85 fra Sigerfjordkrysset via Strand og over Sortlandsbrua.

Det har i mange år vært planlagt en gang- og sykkelvegløsning langs denne strekningen og området ligger ferdig regulert for å gjennomføre det.

Strekningen over brua har to smale fortau på vel en meter på hver side og fartsgrensen er 50 og 60 km i timen. Strekningen mellom boligfeltet på Strand og Sigerfjord er knapt 3 km langt, og med stort sett 80- sone hele veien, - uten fortau. Her ferdes gående, syklist, ungdommer på sparkesykkel, og folk med barnevogn, fullstendig uten beskyttelse mot biler og tunge kjøretøy som "suser" forbi i 80 km/t. Strekningen er innfart- og utfartsåren til hele Vesterålen, en populær reiselivsdestinasjon i Nord-Norge og en næringsregion blant annet med stor eksport av sjømat.

Jeg fikk selv muligheten til å gå hele strekningen da jeg var på besøk i Sortland nylig. Situasjonen er selvfork-

larende og turen var en kontinuerlig opplevelse av opplevelser med farlige situasjoner mellom myke trafikanter og biltrafikk. Trafikksikkerhetsarbeidet i Norge er basert på en visjon om at det ikke skal forekomme ulykker med drepte og hardt skadde i vegtrafikken – nullvisjonen. Noen av hovedinnsatsområdene i arbeidet med trafikk-sikkerhet er veg og infrastruktur og fotgjengere og syklist-er i byområder. Rapporter viser at blant annet lavere fart og tiltak på veinettet er en av de viktigste årsakene til nedgangen i alvorlige trafikkulykker.

Svar:

På rv. 85 fra Sigerfjordkrysset til Sortland er det to delstrekninger som mangler fortau eller gang- og sykkelvei:

- Sigerfjordkrysset—Strand, lengde 2,8 km
- Sortlandsbrua, lengde 1 km

Statens vegvesen opplyser om at det ikke er funnet rom for disse tiltakene i sin gjennomføringsplan basert på rammene i gjeldende Nasjonal transportplan, som ble fremlagt av regjeringen Solberg våren 2021.

Statens vegvesen vil vurdere de aktuelle tiltakene i arbeidet med sin gjennomføringsplan basert på rammene i den kommende stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2025-2036. Stortingsmeldingen forventes lagt fram for Stortinget våren 2024.

Fartsgrensen på strekningen er vurdert nylig av Statens vegvesen som skiltmyndighet, etter henvendelse fra Sortland kommune. Kommunen foreslo fartsgrense 60 km/t der det i dag er 80.

Jeg vil vise til at Statens vegvesen vurderte at det ikke var i henhold til fartsgrensekriteriene å endre farts-

grensen. Fartsgrensekriteriene er utarbeidet av Vegdirektoratet og skiltmyndighet er forpliktet til å følge disse, blant annet for at trafikantene skal ha lik forståelse for fartsgrenser over hele landet. Kriteriene legges til grunn for alle vurderinger av særskilte fartsgrenser utover de ge-

nerelle fartsgrensene. I vurderingen legges det vekt på antall kryss og avkjørsler, boligområde, skoler, forretningsvirksomhet, gang- og sykkelvei mm. Vegens geometri alene er ikke grunnlag for å vurdere nedsatt fartsgrense.

SPØRSMÅL NR. 2852

Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 18. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Står statsråden fremdeles ved at opprettelsen av nytt polititjenestested i Meråker ikke vil medføre redusert bemanning ved noen av de eksisterende polititjenestestedene i Trøndelag politidistrikt?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nr. 1508, samt statsrådens besvarelse av spørsmålene. Tematikken for spørsmålet var etableringen av nytt polititjenestested i Meråker, og om denne etableringen vil medføre redusert bemanning ved de eksisterende tjenestestedene i Trøndelag politidistrikt for å bemanne det nye tjenestestedet. Fra statsrådens besvarelse av spørsmålet vises det særlig til følgende:

«Regjeringen har gitt tydelige signaler om at opprettelsen av nye tjenestesteder skal bidra til å styrke polititjenesten og sikre flere politifolk i hele landet. Dette gjelder også i Meråker. Det er lagt til grunn i oppdraget gitt til Politidirektoratet at de nye tjenestestedene ikke skal medføre redusert bemanning ved eksisterende polititjenestesteder. I statsbudsjettet for 2023 ble det besluttet å sette av 75 mill. kroner til lokalt politi over hele landet, blant annet for å få flere politifolk i lokalsamfunnene og dekke opprettelse og drift av alle tjenestestedene som etableres i 2023. Midler til dette er fordelt til de aktuelle politidistriktene.»

Ifølge statistikk som er publisert på politiet.no var det 779,1 stillinger i Trøndelag politidistrikt pr. 30.06.23. Dette innebærer en reduksjon på 27 stillinger – 26,5 årsverk – sammenlignet med desember 2022. Spørsmålsstillere kan vanskelig se hvordan et politidistrikt som mister årsverk og samtidig skal bemanne et nytt tjenestested, kan gjøre dette uten at bemanningen av det nye tjenestestedet nødvendigvis må gjøres ved relokalisering av mannskaper fra de eksisterende tjenestestedene. Det ønskes derfor besvart om statsråden står ved den siterte uttalelsen fra besvarelsen av spørsmål nr. 1508 den 02.03.23.

Svar:

Ja. I statsbudsjettet for 2023 ble det besluttet å sette av 75 mill. kroner til lokalt politi over hele landet, blant annet for å få flere politifolk i lokalsamfunnene og dekke opprettelse og drift av alle tjenestestedene som etableres i 2023, inkl. tjenestestedet i Meråker. Trøndelag politidistrikt er tilført midler for å etablere nytt tjenestested i Meråker, dette er midler de ikke ville ha fått dersom de ikke skulle etablere det nye tjenestestedet.

SPØRSMÅL NR. 2853**Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 22. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ ovenfor helseforetakene for å sikre at det å gi munnkurv for å legge lokk på kritikk ikke skal forekomme i det offentlige?

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende kom det nylig frem en sak om at Sjukehusapoteka Vest (Sav) har inngått en avtale med en kvinne, som forpliktet henne til ikke å omtale dem negativt.

Dette fremstår som et klart brudd med helsepersonells varslings- og opplysningsplikt til helsemyndighetene, og kan svekke tilliten til den offentlige helsetjenesten.

Generalsekretær i Norsk Presseforbund mener også i saken at offentlige virksomheter ikke kan inngå slike avtaler, og at dette er et uforholdsmessig inngrep i ytringsfriheten.

Jeg deler hennes bekymring om at slike avtaler kan gi grunnlag for spekulasjon og mistillit.

Helsetjenesten er finansiert av det offentlige og skattebetalerne. Derfor er det avgjørende at offentligheten også får vite om alvorlige hendelser og negative forhold. Dersom dette ikke skjer blir det også umulig å iverksette riktige tiltak slik at man får sikret bedre tjenester til befolkningen.

Derfor lurer jeg på om helseministeren vil ta initiativ ovenfor Helseforetakene for å gi tydelig instruks om at slike avtaler ikke skal inngås i det offentlige.

Svar:

Den aktuelle saken som Stortingsrepresentant Hoksrud nevner i begrunnelsen for sitt spørsmål er medieomtalt og spesiell. Jeg kommenterer ikke enkeltsaker av denne karakter, men vil på generelt grunnlag framheve viktigheten av å ha åpenhet rundt ulike forhold i norsk helsetjeneste.

I anledning spørsmålet har Helse Vest RHF orientert Helse- og omsorgsdepartementet om at de vil sørge for at det i personalsaker hvor det inngås avtaler i forbindelse med avslutning av arbeidsforhold e.l., ikke kan forutsettes taushetsplikt eller annen begrensning for den det angår mht. å uttale seg om egen inngått avtale. Det kan i enkelte saker være personlige og/eller personalmessige forhold som bør unntas offentlighet, men det skal ikke forhindre den det angår å kunne uttale seg om egen avtale.

Jeg ser ikke grunn til å forfølge denne konkrete saken ytterligere, men legger altså til grunn at helseforetakene praktiserer ryddighet i sine avtaleinngåelser og utøver åpenhet rundt ulike forhold i sine respektive virksomheter.

SPØRSMÅL NR. 2854**Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 17. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Skiftende regjeringer har i årevis tillatt at norske elbilister plages med et kaos av dårlige betalingsordninger ved hurtiglading. Regjeringens ladestrategi varsler kort/kontaktløs betaling på nye ladere fra 2023.

Kan samferdselsministeren også gi norske elbilister klart svar på når hele betalingskaoset skal være slutt, og når skal samtlige hurtigladedere, både nye og gamle, ha enkel kort/kontaktløs betaling?

BEGRUNNELSE:

I Norge kan vi betale enkelt og standardisert for omtrent alle varer og tjenester, også for fylling av fossilt drivstoff. Derimot tvinges akkurat elbilister fortsatt til å plundre med et kaos av ulike, dårlige betalingsordninger ved lading.

Samtidig er prisene for lading ofte uoversiktlige, og dels svært høye i forhold til både strømpris og drivstoffpris for fossilbiler.

For ladeselskapene kan dette bety at kundene bindes mer til det enkelte selskap og at konkurransen svekkes fordi kundenes innsyn i priser hemmes. Det er oppsiktsvekkende at alle regjeringer fram til nå har tillatt dette.

Derfor er det bra at regjeringens nye ladestrategi varsler høring om forslag om krav om kortbetaling og/eller kontaktløs betaling ved alle nye ladepunkter over 50 kW fra 2023, og at det vil bli satt en frist for ettermontering ved eksisterende ladepunkter.

Den byråkratisk formulerte teksten etterlater usikkerhet ved om regjeringen utvetydig forplikter seg til at alle nye hurtigladere skal ha enhetlig betaling fra og med 2023, eller om også dette er åpent for vurdering etter høringen. Dette bør avklares.

Det er uansett et stort problem at fristen for ettermontering av kontaktløs betaling på landets over 5000 eksisterende hurtigladere, først skal bestemmes etter høringen. Det kan bety at betalingskaoset for elbillading fortsatt vil bestå i flere år.

Inntil fristen for ettermontering av kort/kontaktløs betaling også på eksisterende ladere blir satt, vil ladeselskapene ha lite incitament for å gjøre det. Landets ladestasjoner kan fortsatt i lang tid komme til å ha et fler-

tall gamle ladere med diverse betalingsformer, og et mindretall nye ladere med enhetlig betaling.

Klimapolitikken, dagens elbilister og fossilbilister som må stimuleres til å velge elbil ved neste bilkjøp, trenger nå at regjeringen skjærer igjennom raskt og gjør det klart når betaling for all lading blir med kort/kontaktløs.

Svar:

Den 29. juni 2023 fastsatte Samferdselsdepartementet forskrift om betalingsløsning for betaling ved lading av elektrisk drevet kjøretøy. Forskriften sier at betaling for lading av elbil skal kunne gjøres ved bruk av bankkort på alle nye ladestolper med effektuttak fra og med 50 kW som operatørene bestiller etter 1. juli.

Ved behandlingen av Dokument 8:19 S (2022-2023), fattet Stortinget følgende vedtak, jf. Innst. 151 S (2022-2023), Vedtak 464: Stortinget ber regjeringen stille krav om ettermontering av kontaktløs kortbetaling på eksisterende ladeinfrastruktur innen utgangen av 2025. Regjeringen vil følge opp vedtaket.

SPØRSMÅL NR. 2855

Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 21. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden ta grep og sørge for å trekke Statens vegvesens innsigelse i saken om etablering av dagligvareforretning ved Lønnebakke?

BEGRUNNELSE:

Viser til diskusjon mellom Statens vegvesen, kommuner og Vestfold og Telemark fylke om etablering av dagligvareforretning på Grenlands nye næringsområde ved E18, Lønnebakke Næringspark AS.

Nå har vegvesenet i lang tid trenert og forsøkt å stoppe etableringen av denne dagligvareforretningen, til tross for at både politikerne i kommunene og statsforvalteren ikke har tatt vegvesenets innsigelse til følge. Både kommunene og fylket har sagt ja til at det skal bygges ny dagligvareforretning på området. Likevel fortsetter vegvesenet sin kamp mot dagligvareforretningen.

Derfor lurer jeg på om statsråden vil ta grep og sørge for å stoppe Statens vegvesens innsigelse, og sikre at lokalpolitiske og fylkets vedtak blir fulgt opp, slik at dagligvareforretningen likevel kan bygges.

Svar:

Når det gjelder etableringen av dagligvareforretning på Grenlands nye næringsområde ved E18, Lønnebakke Næringspark AS, så ble Statens vegvesens innsigelse til kommunens reguleringsplan avskåret av Statesforvalteren i Vestfold og Telemark. Som en konsekvens av dette anmodet Statens vegvesen Samferdselsdepartementet om å be Kommunal- og distriktsdepartementet innkalle reguleringsplanen for området.

Samferdselsdepartementet har etter en helhetlig vurdering funnet at det ikke foreligger tilstrekkelig grunn til å ta Statens vegvesens anmodning til følge. Etter departementets vurdering er ikke hensynene i denne saken

tungtveiende nok til å anmode om en slik innkalling av reguleringsplanen for Grenlandsporsten.

SPØRSMÅL NR. 2856

Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 21. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at lovverket for varetektsfengsling av personer under 18 år som er siktet for alvorlige seksuallovbrudd og hvor domstolen har konkludert med at det foreligger sterk sannsynlighetsovervekt for at vedkommende vil begå en ny straffbar handling, etter gjeldende praktisering i tilstrekkelig grad beskytter norske borgere mot seksuelle overgrep fra gjerningspersoner under 18 år?

BEGRUNNELSE:

Det vises til VGs omtale av en sak om seksualforbrytelser i nettsak av 09.08.23. Saken gjelder en 17-åring som den 01.08.23 ble pågrepet av politiet etter en overfallsvoldtekt. Vedkommende ble løslatt av politiet, men ble pågrepet på nytt den 07.08.23 på grunn av et nytt straffbart forhold – seksuell handling uten samtykke – som skal ha skjedd den 06.08.23. Vedkommende ble da begjært varetektsfengslet av påtalemyndigheten, men både tingrett og lagmannsrett kom til at vilkårene for å varetektsfengsle ikke var oppfylt og vedkommende ble løslatt mot meldeplikt. Det påpekes at det av mediedekningen fremkommer at vedkommende ikke erkjenner straffeskyld for noen av forholdene.

<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/wALQ91/te-naaring-tatt-for-overfallsvoldtekt-blir-ikke-fengslet>

Spørsmålsstiller har forståelse for at statsråden ikke kan uttale seg om den konkrete saken, og det bes da heller ikke om en kommentar til denne. Men det bes besvart om statsråden generelt sett mener lovverket for varetektsfengsling av personer under 18 år som er siktet for alvorlige seksuallovbrudd og hvor domstolen har konkludert med at det foreligger sterk sannsynlighetsovervekt for at han vil begå en ny straffbar handling, etter gjeldende praktisering i tilstrekkelig grad beskytter norske borgere mot seksuelle overgrep fra gjerningspersoner under 18 år.

Svar:

For å beskytte borgere mot alvorlig kriminalitet, er reglene i straffeprosessloven om fengsling ved gjentakelsesfare viktige. Når noen med skjellig grunn kan mistenkes for en eller flere handlinger som etter loven kan medføre høyere straff enn fengsel i 6 måneder, og det antas påkrevd for å hindre at vedkommende på ny begår en straffbar handling som kan medføre tilsvarende straff, gir straffeprosessloven hjemmel for fengsling.

Samtidig vil jeg fremheve at varetektsfengsling er et inngripende tvangsmiddel. For barn, hvis modenhet og tidsperspektiv avviker fra voksnes, kan belastningene være enda større. Det tilsier at det bør være strenge vilkår for å varetektsfengsle et barn.

Det er ut fra en slik avveining at straffeprosessloven § 184 annet ledd annet punktum bestemmer at personer under 18 år ikke skal varetektsfengsles hvis det ikke er «tvingende nødvendig». Vilket «tvingende nødvendig» innebærer et absolutt krav om at det ikke finnes noe alternativ til fengsling, se Prop. 135 L (2010–2011) punkt 14.4 side 171, og må vurderes i lys av den effekten slike alternativer, også kjent som fengslingsurrogater, kan ha. Bestemmelsen ble tilføyd ved lov 20. januar 2012 nr. 6 om endringer i straffeloven, straffeprosessloven, straffegjennomføringsloven, konfliktrådsloven m.fl. (barn og straff), og erstattet henvisningen i § 184 annet ledd annet punktum til vilkåret i § 174 om at personer under 18 år ikke bør pågripes hvis det ikke er «særlig påkrevd». Formålet med lovendringen var i første rekke å tydeliggjøre at terskelen for å varetektsfengsle et barn skal være høy, for slik å unngå at barn utsettes for dette inngripende tvangsmidlet i større grad enn nødvendig, se Prop. 135 L (2010–2011) punkt 7.4.4 side 58–59 og punkt 14.4 side 171.

Jeg vil ellers nevne at FNs barnekonvensjon, som er inkorporert i norsk rett, jf. menneskerettsloven § 2 nr. 4, begrenser konvensjonsstatenes adgang til å varetektsfengsle barn. Etter konvensjonen artikkel 37 bokstav b kan pågrepelse, frihetsberøvelse eller fengsling av et barn bare benyttes som «en siste utvei». Bestemmelsen er forstått

slik at fengsling bare kan skje der andre alternative tiltak ikke kan benyttes, se Prop. 135 L (2010–2011) punkt 7.4.4 side 58–59 med videre henvisninger.

Hvorvidt siktede under 18 år skal fengsles i den enkelte sak, innebærer konkrete avveininger. Disse avveiningene foretas av påtalemyndigheten og domstolen.

SPØRSMÅL NR. 2857

Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 25. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

I VG-duellen 9. august uttalte Trygve Slagsvold Vedum at «det har blitt over 600 flere folk som jobber i politiet i dag» enn da Senterpartiet overtok.

Kan statsråden gjøre rede for hvor disse stillingene har blitt opprettet (politidistrikter og/eller særorganer) og hvilke stillingskategorier dette er snakk om (politiårsverk, jurister eller sivile)?

Svar:

Politiets bemanningsstatistikk på politiet.no viser at den totale bemanningen i politiet har økt med 602 årsverk fra juni 2021 til juni i år. Nedenfor følger en tabell som viser endring i årsverk pr. enhet i denne perioden.

Endring i årsverk (juni 2021-juni 2023)

Politi		Påtale	Sivile	Totalt
Oslo politidistrikt	27,60	13,50	85,40	126,40
Øst politidistrikt	-77,30	2,30	52,50	-22,60
Innlandet politidistrikt	-42,10	1,80	18,40	-21,90
Sør-Øst politidistrikt	-21,50	19,50	25,60	23,70
Agder politidistrikt	4,90	6,00	3,50	14,40
Sør-Vest politidistrikt	4,90	4,90	0,90	10,80
Vest politidistrikt	8,60	10,50	12,50	31,60
Møre og Romsdal politidistrikt	-5,20	3,00	4,40	2,20
Trøndelag politidistrikt	-11,70	6,10	-5,50	-11,00
Nordland politidistrikt	8,20	2,60	10,50	21,30
Troms politidistrikt	25,60	5,00	17,60	48,20
Finnmark politidistrikt	42,70	1,00	15,90	59,60
Sum politidistrikt	-35,20	76,20	241,70	282,70
Grensekommisariatet	0,00	0,00	-1,00	-1,00
Nasjonalt ID-senter	0,00	0,00	0,50	0,50
KRIPOS	15,00	4,80	54,50	74,30
Politihøgskolen	6,80	-3,00	-14,30	-10,50
Økokrim	2,80	2,30	15,40	20,50
Utrykningspolitiet	-171,00	-3,00	7,00	-167,00
PFT	-2,00	0,00	59,30	57,30

PIT	-3,00	0,00	76,40	73,40
Politiets utlendingsenhet	122,00	-15,00	33,80	140,80
Politidirektoratet	-3,00	-5,00	-0,10	-8,10
Sum særorgan og andre enheter	-32,30	-18,90	231,60	180,30
Totalt ekskl. PST	-67,50	57,30	473,30	463,00
PST	79,90	-4,00	62,80	138,70
Totalt inkl. PST	12,40	53,30	536,10	601,70

Som tabellen viser er politidistriktenes bemanning i samme periode styrket med i underkant av 300 årsverk, mens øvrige deler av politiet, inklusiv PST, er styrket med de resterende årsverkene. Organisatoriske endringer i perioden, som overføring av Den kongelige politieskorte fra Oslo politidistrikt til PST, en midlertidig styrking av Utrykningspolitiet (UP) i forbindelse med koronasituasjonen og en midlertidig styrking av Politiets utlendingsenhet i forbindelse med økte ankomster fra Ukraina,

innebærer imidlertid at tallene ikke er direkte sammenlignbare.

Det understrekes at heller ikke bemanningsutviklingen per stillingskategori er direkte sammenlignbar. Fra 1. januar 2022 ble definisjonen for hvilke stillinger som skal kategoriseres som jurister endret til at stillingskategorien kun inneholder påtalejurister, politimester og visepolitimester i politidistriktene, samt leder og assisterende leder i Økokrim og Kripes. Øvrige stillinger er flyttet til stillingskategorien for sivile.

SPØRSMÅL NR. 2858

Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 18. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Er det realistisk av Troms og Finnmark fylkeskommune å tru at det vil kome ekstra statlege midlar og statleg initiativ i planlegginga av Fv91 Ullsfjordforbindelsen for å realisere Nordområdevegen Tromsø-Alta, eller bør fylkeskommunen for å realisere Ullsfjordforbindelsen heller sjølv ta initiativ til regulering og planlegging av prosjektet og nytte seg av dei finansieringsordningane som allereie finst?

GRUNNGJEVING:

Nordområdevegen er betegnelsen på ein raskare og kortare veg mellom Tromsø og Alta enn dagens trase på E8/E6. Når pågåande vegoppgraderingar, herunder E6 Kvængsfjellet, er ferdige, er det kun Ullsfjordforbindelsen på Fv 91 som manglar for å kunne realisere Nordområdevegen. Innkortinga i reise mellom Tromsø og Alta vil då bli på over 100 kilometer i avstand, og langt over 1 time i reisetid. Prosjektet vil også bety svært mykje for Lyngen, som med dette får ferjefri veg til Tromsø.

Troms og Finnmark fylkeskommune har ikkje starta opp arbeid med regulering og planlegging av Fv91 Ullsfjordforbindelsen, fordi ein har forventingar om ekstra statlege midlar til prosjektet i samband med ny Nasjonal Transportplan. Det er viktig å få avklart om dette er realistisk, eller om fylkeskommunen bør gå fram på vanleg måte for eit fylkesvegprosjekt med sjølv å sørge for initiativ og framdrift i saka.

Svar:

Eg er kjend med at Troms og Finnmark fylkeskommune har prioritert prosjektet fv 91 Ullsfjordforbindelsen høgt i sine innspill til ny Nasjonal transportplan.

Eg vil vise til at Samferdselsdepartementet har gjennomført to større utgreingar som kan ha betydning for statlege investeringar i transportsystema rundt Tromsø og vidare nordover mot Finnmark. Det er for det fyrste Statens vegvesens konseptvalutgreiing (KVU) som så på innfartsvegar mot Tromsø. Denne vart avslutta og sendt til Samferdselsdepartementet i 2020. I tillegg vises det til den pågåande KVUen som ser på transportsystemet i

heile Nord-Norge. Denne utgreinga ser på alle dei ulike transportformane i samanheng. KVUen er no i sluttfasen og vil om kort tid bli levert til departementet.

Samferdselsdepartementet meiner at det er viktig å sjå dei to nemnde utgreingane i samanheng. Etter at KVU Nord-Norge er ferdig vil det bli gjennomført både høyring og ekstern kvalitetssikring, såkalla KS1. Deretter vil departementet på bakgrunn av KVU-rapporten, høyringa og den eksterne kvalitetssikringa ta stilling til kva for over-

ordna konseptuelle løysingar som skal leggest til grunn for den vidare utviklinga av transportsystemet i regionen.

I utgangspunktet er Ulsfjordforbindelsen eit fylkeskommunalt vegprosjekt, og det er fylkeskommunen sjølve som har ansvaret for å planlegge og byggje vegen. Eg vil ta med meg innspela frå Troms og Finnmark fylkeskommune inn i det vidare arbeidet med ny Nasjonal transportplan og handsaminga av KVUane. Nasjonal transportplan vil som kjent bli lagt fram for Stortinget våren 2024.

SPØRSMÅL NR. 2859

Innlevert 11. august 2023 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 30. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil justisministeren legge til rette for at Skjervøy lensmannskontor blir ein reelt fungerande tenestestad i Nord-Troms lensmannsdistrikt, slik det var vart vedtatt i samband med politireformen?

GRUNNGJEVING:

Dei tre lensmannsdistrikta Nordreisa og Kvænangen, Skjervøy og Lyngen vart som del av politireformen slått saman under namnet Nord-Troms lensmannsdistrikt. Administrasjonsstad vart vedtatt lagt til Storslett. Det vart også vedtatt at lensmannsdistriktet skulle ha tre tenestestadar: Storslett, Skjervøy og Skibotn lensmannskontor, og dekke kommunane Kvænangen, Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, Storfjord og Lyngen.

I Skjervøy er status i dag at tenestestaden finst, men er eit tomt lokale utan bemanning, og at til og med politifolk som ønskjer å nytte seg av tenestestaden og naturleg soknar dit, ikkje får høve til det i det daglege. Per no er det etter det eg er kjend med ingen som har Skjervøy som tenestestad.

Det er vanskeleg å sjå at dette er i tråd med vedtaket gjort som del av politireformen, og det er viktig å vite kva justisministeren evt. vil gjere for å rette opp i denne situasjonen.

Svar:

Det er politimesteren som vurderer hvordan ressursene i hvert politidistrikt innrettes innenfor rammene av nasjonale føringer.

Uavhengig av dette er Skjervøy lensmannskontor, slik jeg ser det, et eksempel på uheldige virkninger av politireformen som ble vedtatt i 2015 og gjennomført under forrige regjering. Denne var Venstre en del av fra 2018. Over 120 lensmannskontor ble lagt ned og flere lensmannsdistrikt ble slått sammen.

Av tjenestestedene som unngikk nedleggelse, ser man flere steder at åpningstidene har blitt redusert eller at antall polititjenestepersoner er redusert eller flyttet etter politireformen, slik som på Skjervøy. I politireformen ble det ikke lagt til grunn minimumskrav til åpningstider eller bemanning.

Jeg mener det er viktig å jobbe for en styrking av eksisterende politistasjoner, blant annet med flere politifolk. Dette er imidlertid et krevende og langsiktig arbeid etter at Venstre, Høyre og Fremskrittspartiet styrte på en annen kurs under politireformen, som etter mitt syn innebærer for stor grad av sentralisering.

Derfor begynte Senterpartiet og Arbeiderpartiet å arbeide for en styrking av politiet i hele landet straks vi kom i regjering. I tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet for 2022 foreslo regjeringen 200 millioner kroner til politiet for å styrke bemanningen i lokalpolitiet over hele landet.

De siste to årene har politiet også, i likhet med øvrige deler av offentlig sektor, opplevd en krevende kostnadsvekst med økte utgifter til strøm, husleie og lønn som følge av bla. krigen i Ukraina. I revidert nasjonalbudsjett for 2023 styrket vi politibudsjettet med ytterligere 550 mill. kroner for å avhjelpe den økonomiske situasjonen og legge til rette for et høyt aktivitetsnivå. Disse midlene er nylig fordelt til politidistriktene, og vil få virkning utover høsten.

Regjeringen begynte også tidlig arbeidet med en lokalpolitiplan som skal legges frem i høst, for å øke politiets tilgjengelighet og tilstedeværelse i hele landet etter politireformen. Opprettelse av 100 nye studieplasser på politihøgskolen fra høsten 2022 for å få flere politifolk, pilot for politiutdanning i Alta og etablering av 20 nye tjenestesteder inngår som ledd i lokalpolitiplanen. Våren 2022 inviterte vi i denne sammenheng alle landets kommuner til å gi innspill om hvordan de opplevde polititilbu-

det i sine kommuner. Skjervøy kommune var en av kommunene som innga hørings svar. Kommunen peker blant annet på at det ikke er faste åpningstider på Skjervøy eller tjenestepersoner tilknyttet kontoret. Det pekes også på at politikontakten bør ha lokalkunnskap om den kommunen de skal representere. Sammen med politifaglige råd vil høringsinnspillene fra kommuner danne grunnlag for tiltak som legges frem i lokalpolitiplanen.

SPØRSMÅL NR. 2860

Innlevert 12. august 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 22. august 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at Innovasjon Norge igjen blir etablert i Indonesia?

GRUNNGJEVING:

Stortinget sin asia-delegasjon var nylig i Jakarta og i den forbindelse møtte ein del norsk næringsliv og aktører. Som kjent har Norge inngått nylig handelsavtale med Indonesia. Denne del av verden opplever stor vekst og aktivitet og er eit viktig område for Norge å levere varer til og ha kontakt med. Samtidig som man inngår handelsavtale legges Innovasjon Norge kontoret ned og legges under Singapore. Dette framstår som litt merkelig at ikkje Innovasjon Norge er til stede fysisk i denne del av verden som opplever vekst.

Svar:

Eit hovudmål for nærings- og omstillingspolitikken til regjeringa er å auke eksporten utanom olje og gass med 50 prosent innan 2030. For å nå målet er eksportreforma, «Hele Norge eksporterer» satt i gang. Gjennom «Hele Norge eksporterer» er det vedteke fleire nasjonale strategiske eksportsatsingar for å bidra til auka eksport og å diversifisere norsk økonomi. Til grunn for reforma ligg det at eksportarbeidet og eksportsatsingane skal basere seg på innspel frå og behova til næringslivet. Dette ligg òg til grunn for det arbeidet som eit samla Team Norway (Innovasjon Norge, utanriksstasjonane og andre offentlege verkemiddel) gjer for å fremje norsk næringsliv internasjonalt. På bakgrunn av behova frå næringslivet har Innovasjon Norge vurdert at for Indonesia så er ikkje

etterspørselen og interessa frå norsk næringsliv tilstrekkeleg for å oppretthalde eit eiga kontor, samanlikna med etterspørselen og interessa frå norsk næringsliv ved andre kontor i Asia, som til dømes Kina, Japan, India, Vietnam og Singapore.

Det er styret i Innovasjon Norge som vedtar moglege endringar i kontorstrukturen til selskapet. Styret er, etter lov om Innovasjon Norge, ansvarleg for forvaltninga av selskapet og dermed ansvarleg for at selskapet er organisert forsvarleg. Kor Innovasjon Norge til ein kvar tid skal vere internasjonalt, er det derfor opp til styret og leiinga av selskapet å vurdere og avgjere, i arbeidet med å nå dei måla som er satt for Innovasjon Norge.

I oppdragsbrevet frå Nærings- og fiskeridepartementet står det at Innovasjon Norge skal gjere ein fullstendig gjennomgang av det internasjonale nærværet dei har kvart fjerde år, og at dette skal bli lagt fram for Nærings- og fiskeridepartementet for kommentarar.

SPØRSMÅL NR. 2861**Innlevert 12. august 2023 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 21. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Dersom Norge skulle melde seg ut av klimasamarbeidet med EU om skogbruk, hvordan vurderer regjeringen at det vil påvirke resten av klimasamarbeidet med EU?

BEGRUNNELSE:

Norge har som mål å redusere utslippet av klimagasser med minst 55 prosent innen 2030, innmeldt under Parisavtalen med FN. Norge har inngått en klimaavtale med EU for å samarbeide for å oppfylle målet. Avtalen innebærer at Norge deltar i EUs klimaregelverk som er delt inn i tre pilarer: 1) Ikke-kvotepliktige utslipp, 2) kvotepliktige utslipp og 3) skog og arealbrukssektoren. CO₂-opptaket i skog er med i den tredje pilaren. Forpliktelsen om netto null utslipp fra skog og arealbruk følger av EU-regelverket om denne sektoren (LULUCF-regelverket).

10. mai vedtok Senterpartiets stortingsgruppe ifølge DN at regjeringen må ta Norge ut av hele klima-samarbeidet med EU om skog.

15. juni svarer klima- og miljøministeren følgende på spørsmål fra vararepresentant Yngve Sætre fra Høyre:

"Regjeringen ønsker å videreføre klimasamarbeidet med EU og arbeider ut fra at vi også skal oppfylle Norges forsterkede mål under Parisavtalen i samarbeid med EU. Nå som EU har vedtatt sitt forsterkede klimaregelverk, vil Norge i tråd med ordinære EØS-prosesser, gå i dialog med EU om på hvilke vilkår Norge skal delta i de enkelte delene av dette nye regelverket, herunder det nye skog- og arealbruksregelverket, jf. Prop. 1 S (2022-2023)."

29. juni var det satt opp et møte mellom EFTA-landene og Europakommisjonens klimaavdeling, der Norge skulle legge frem sine posisjoner for EUs regelverkspakke for klima, Klar for 55, herunder regelverket om skog (LULUCF).

Svar:

EUs klimarammeverk består av de tre pilarene kvotepliktige sektor, innsatsfordelingen, og skog- og arealbrukssektoren. Til sammen utgjør de et helhetlig klimarammeverk som skal sørge for at EU når sine klimamål. Det er viktige koblinger mellom de tre pilarene, bl.a. gjennom fleksibilitetsmekanismene. Disse mekanismene åpner blant annet for at utslippsenheter fra innsatsfordelingen kan brukes til å oppfylle forpliktelsene i skog- og arealbrukssektoren, og det er en begrenset adgang til å bruke skogkreditter fra skog- og arealbrukssektoren til å oppfylle forpliktelsene i innsatsfordelingen. Det er også en begrenset adgang til å bruke kvoter fra kvotesystemet til å oppfylle forpliktelsene i innsatsfordelingen og skog- og arealbrukssektoren. En annen viktig kobling er at utslipp fra forbrenning av biomasse fra skogen på visse vilkår nulltelles i innsatsfordelingen og i kvotesystemet, fordi disse utslippene blir bokført i skog- og arealbrukssektoren.

I det eksisterende klimasamarbeidet med EU deltar Norge i alle tre pilarer. Regjeringen ønsker å videreføre klimasamarbeidet med EU og er i dialog med EU om vilkårene for norsk deltakelse i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 2862**Innlevert 13. august 2023 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 21. august 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Viser til representantforslag om F-16 til Sola Flyhistoriske Museum. I debatten understreket tidligere forsvarsminister at man da gikk gjennom alle søknader om å overta disse flyene. Det ble videre påpekt fra statsråden at museet er en veldig god formidler av vår flyhistorie, og utvilsomt

ville være en sterk kandidat til å overta ett av flyene. Nå er i tillegg museet i gang med å reise et nybygg som kan huse alle jettfly Luftforsvaret har operert.

Hva er status på arbeidet med gjennomgang av søknader?

Svar:

Bevaring av F-16 jagerfly til museumsformål er viktig i formidlingen av norsk militærhistorie og noe jeg også

ser positivt på. I prosessen med avhending er det så langt besluttet å selge 32 stk. F-16 til Romania.

Søknaden fra Jærmuseet er registrert og blir behandlet når det er avklart hvor mange fly som blir tilgjengelige for museumsformål.

SPØRSMÅL NR. 2863

Innlevert 13. august 2023 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 22. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Har Samferdselsdepartementet vært involvert i arbeidet med nedleggningen av Veimuseet i Dirdal, og hvis ikke, vil statsråden foreta seg noe for å stanse nedleggningen og sikre videre fremtidig drift av museet?

Svar:

Det er Statens vegvesen ved Norsk Vegmuseum som har ansvar for museumsanlegget i Dirdal. Anlegget er plassert på en tidligere vegstasjon i Gjesdal kommune i Rogaland. Museumsanlegget er et av fem regionale vegmuseumsanlegg. Anlegget er ikke fredet. Statens vegvesen eier tre av bygningene ved anlegget. I tillegg til de to opprinnelige vegstasjonsbyggene er det et større visningsmagasin med utstillinger og samlinger med særlig vekt på veghistorien i Rogaland. Utstillingene viser også enkelte spesialtemaer som brobygging, kjøretøy og ferjedrift. Samlingen inneholder en rekke store maskiner og kjøretøy. Det er ikke inngått noen samarbeidsavtaler med lokale kulturinstitusjoner i nærheten. Formidlings- og tilsynsaktiviteten, og i den senere tid noe restaureringsarbeid, ved museet har vært drevet med ansatte på pensjonistavtaler.

Statens vegvesen skal sørge for at eventuell drift ved alle museumsanlegg, inkludert museumsanlegget i Dirdal, følger internasjonale museumsfaglige retningslinjer fastsatt av The International Council of Museums (ICOM), sentrale lovverk som kulturminneloven og arkivloven i tillegg til føringer i Museumsmeldingen (St. meld 23 (2020-2021) og Kulturmiljømeldingen (St. meld. 16 (2019-2020)). Anlegget i Dirdal oppfyller ikke disse kravene i dag.

Statens vegvesen har på denne bakgrunn besluttet å utvikle formidlingstilbudet i Dirdal. Det samme gjelder for øvrig de fire andre regionale anleggene. Anleggene skal beholdes som rene samlingsmagasiner. Dette gjelder også anlegget i Dirdal. Norsk vegmuseum vil i løpet av en

treårsperiode gjennomføre et prosjekt for alle regionale museumsanlegg og vurdere hvordan man best skal sikre bærekraftig samlingsforvaltning i tråd med nasjonale og internasjonale føringer og gjeldende lovverk. Prosjektet har en kostnadsramme på 15 millioner kroner.

Det er altså kun formidlingsaktiviteten som nå utvikles i Dirdal. Museumsanlegget med de historiske samlingene vil bli ivaretatt av Statens vegvesen, og Norsk vegmuseum vil fortsatt ha det nasjonale ansvaret for formidling av norsk veg- og trafikkhistorie.

Beslutningen om utredning av regionale museumsanlegg og utvikling av den fysiske formidlingsaktiviteten er ikke gjenstand for noen lovpålagt eller allmenn høringsplikt. Statens vegvesen har orientert Rogaland Fylkeskommune og Gjesdal kommune om status på arbeidet i møte 27. juni 2023.

SPØRSMÅL NR. 2864**Innlevert 13. august 2023 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 21. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvorfor energieffektivisering av bygg og industri ikke er en del av regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen presenterte 8. august et kraft- og industriløft for Finnmark som blant annet innebærer at Snøhvit elektrifiseres med kraft fra land, og at det bygges en ny 420 kW linje fra Skaidi til Hammerfest. Regjeringen skriver i pressemeldingen at målet med denne planen er å få på plass mer kraft enn det som kreves for å koble på Snøhvit, slik at kraftsituasjonen forbedres sammenliknet med dagens situasjon.

Mer konkret skriver Regjeringen at det er satt mål om:

- Ny infrastruktur for strøm i Finnmark skal være i drift innen 2030, forutsatt konsesjon.
- Den fornybare kraftproduksjonen i Finnmark skal innen 2030 øke minst like mye som den planlagte forbruksøkningen ved Hammerfest LNG, forutsatt konsesjon.

Det ble på pressekonferansen snakket om vindkraft, havvind og en oppgradering av Altakraftverket.

Vindkraft i Finnmark vil i stor grad bety nedbygging av verdifull natur og vil i mange tilfeller komme i konflikt med reinbeiteinteresser. Utbygging av havvind i Barentshavet vil kunne påvirke et område med svært verdifulle

og sårbare fiskebestander, fuglebestander og andre økosystemer. Også utbygging av nye kraftlinjer vil gjøre inngrep i naturen og komme i konflikt med reinbeiteinteresser.

Energieffektivisering kan bremse behovet for å bygge ut nytt kraftnett og ny kraftproduksjon. Energieffektivisering av bygg vil dempe forbrukstoppene i kraftnettet, og bremse behovet for ny utbygging av kraftnett. Årsaken er at elforbruk i bygg har en forbruksprofil nært knyttet til oppvarmingsbehov med høyest forbruk vinterstid hvor det maksimale effektforbruket er som høyest.

Det jeg ønsker svar fra statsråden på er hvorfor energieffektivisering ikke er en del av regjeringens kraft- og industriløft når både statsråden og statsministeren stadig gjentar frasen om at «mer kraft, mer nett, mer enøk» er det som kreves for å kutte klimagassutslipp og gjennomføre en omstilling til lavutslippssamfunnet.

Svar:

Regjeringen arbeider med å styrke den norske kraftforsyningen gjennom å øke tilgangen på fornybar produksjon, styrke overføringsnettet og forsterket innsats på energieffektivisering. Regjeringen har vært tydelig på viktigheten av energieffektivisering og arbeider med en handlingsplan for energieffektivisering i alle deler av norsk økonomi. Dette gjelder selvsagt også for Finnmark, og regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark må sees i sammenheng med dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2865**Innlevert 13. august 2023 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 22. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden klargjøre om målet er 350 MW installert kapasitet eller rundt 3 TWh årlig kraftproduksjon i Finnmark som er målet i regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i pressemeldingen 8. august:

«Olje- og energidepartementet vurderer at det er realistisk å øke kraftproduksjonen i Finnmark minst like mye som den planlagte forbruksøkningen ved Hammerfest LNG (350 MW) innen 2030, forutsatt at konsesjoner innvilges. Det er i Finn-

mark i dag gitt, søkt eller meldt om nye vindkraftprosjekter på land på om lag 3000 MW.»

Hammerfest LNG har et jevnt uttak av kraft gjennom hele året. Når den installerte effekten øker med 350 MW vil dette gi en årlig økning i kraftforbruk på rundt 3 TWh.

Et vindkraftverk har en variabel produksjon gjennom året. 350 MW ny vindkraft med en årlig kapasitetsfaktor på 40 prosent vil eksempelvis gi en årlig kraftproduksjon på 1,4 TWh. For å produsere 3 TWh årlig må det derfor bygges vindkraft med en kapasitet opp mot 1000 MW (tilsvarende utbyggingen på Fosen).

Tilgjengelig vintereffekt fra vindkraft kan være så lav som 3 prosent. Effekt handler om at vi har nok strøm til enhver tid, selv på den kaldeste vinterdag. Hvis vindkraft leverer 3 prosent vil dette tilsvare 10 MW produksjon av 350 MW installert kapasitet. Det vil si at andre enheter i kraftsystemet må levere 340 MW av de 350 MW som Hammerfest LNG har behov for.

Hvis det er installert 1000 MW vindkraft vil 3 prosent utgjøre 30 MW. Det vil si at andre enheter i kraftsystemet må levere 320 MW av de 350 MW som Hammerfest LNG har behov for.

Jeg ber statsråden redegjøre for i hvilken grad ny kraftproduksjon skal dekke opp kraftforbruk og effektforbruk gjennom året ved Hammerfest LNG.

Svar:

Å få mer kraft og bedre kraftforsyning i Finnmark er en forutsetning for å kunne skape nye næringer og flere arbeidsplasser, og med det sikre bosetning og sivil tilstedeværelse i vårt nordligste fylke. Vi kan ikke slå oss til ro med eksisterende forsyningssituasjon for kraft i Finn-

mark, og det er derfor viktig for regjeringen å prioritere ny infrastruktur og kraftproduksjon i nord.

Samtidig med at Snøhvit Future-prosjektet ble godkjent, lanserte regjeringen derfor en plan for betydelig utbygging av kraftproduksjon og nett i Finnmark. Regjeringen har satt som mål at ny infrastruktur for strøm i fylket skal være i drift innen 2030 og at den fornybare kraftproduksjonen i Finnmark innen 2030 skal øke minst like mye som den planlagte forbruksøkningen ved Hammerfest LNG, forutsatt konsesjoner til dette. Olje- og energidepartementet vurderer at det er realistisk å øke kraftproduksjonen i Finnmark minst like mye som den planlagte forbruksøkningen ved Hammerfest LNG (350 MW) innen 2030. Et effektuttak på 350 MW tilsvarer ved tilnærmet jevnt uttak hele året nærmere 3 TWh.

Finnmark har stort potensiale for økt kraftutbygging. Det er i dag konsesjonsgitt, søkt eller meldt nye vindkraftprosjekter på land i fylket som til sammen utgjør om lag 3 000 MW. Et slikt utbyggingsomfang er ikke realistisk verken av hensyn til kraftsystemet eller de interessene som blir berørt. Hvilke prosjekter som faktisk vil bli realisert og hva som er hensiktsmessig størrelse på disse kan vi ikke forskuttere i dag.

Ved utbygging av strømmnett og ny kraftproduksjon er regjeringen opptatt av å ivareta reindriftens rettigheter. Det innebærer at reindriftens driftsgrunnlag skal og må sikres fremover. Regjeringen vil legge fram nye tiltak for å avbøte arealkonfliktene med reindriften i forbindelse med utbygging av strømmnett og ny kraftproduksjon. Prosjekter for nett og kraft skal ikke gå på bekostning av reindriftas rettigheter etter artikkel 27 i konvensjonen om sivile og politiske rettigheter. Dette er et helt sentralt spørsmål i konsesjonsbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 2866

Innlevert 13. august 2023 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 18. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvilke grep vil statsråden ta for å sikre at all tilgjengelig informasjon og historikk blir oversendt til fylkene når veistrekninger blir overført fra stat til fylke, kan statsråden forsikre om at det ikke finnes andre veistrekninger som holdes åpne tross varsler om svakheter, og kan statsråden garantere at staten vil ta regningen for denne systemsvikten?

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 4. august (2023) ble det skrevet at det allerede seks år før Tretten bru kollapset ble varslet om at brua ikke tålte mer enn sin egen. Trafikken gikk likevel som normalt, uten at tiltak ble iverksatt. Brua kollapset 15. august 2022. Ulykken kunne blitt katastrofal dersom flere hadde befunnet seg på brua eller kjøretøyene som var der, hadde vært andre steder på brua. Samferdselssjef i Innlan-

det, Aud Riseng, sier i GD 13. august (2023) at brua ville blitt stengt omgående dersom de hadde visst om avviket. Det hele framstår som en svært alvorlig informasjonssvikt.

Svar:

Bruene og vegene våre skal være trygge. Derfor er det viktig at vi kommer til bunns i hva som gikk galt før kollapsen av Tretten bru og hva det betyr for forvaltningen av bruene våre og vegnettet for øvrig.

Statens havarikommisjon la 15. august fram del 1 av sin rapport. Del 1 av rapporten omhandler de tekniske forholdene bak kollapsen og de etterfølgende stengingene av tilsvarende brukonstruksjoner. Havarikommisjonen har gjort et godt og grundig arbeid. Jeg forventer at Statens vegvesen umiddelbart begynner arbeidet med å følge opp sikkerhetstilrådingene fra havarikommisjonen, herunder anbefalingen om å etterregne og kontrollere aktuelle trebruer.

Av rapporten fremkommer det at Tretten bru ikke ble fulgt opp i tilstrekkelig grad av Statens vegvesen etter kol-

lapsen av Perkolo bru i 2016. Dette er åpenbart alvorlig. Statens vegvesen har ansvar for å gjøre gode vurderinger av sikkerheten på sine veglegg og for å ha en god kultur og trygge rutiner for sikkerhet. Jeg er glad for at Vegdirektøren har besluttet å starte en ekstern gjennomgang av prosessene i sin organisasjon etter kollapsen av Perkolo bru i 2016 og fram til Tretten bru kollapse i 2022. Denne gjennomgangen vil pågå i høst, parallelt med havarikommisjonens arbeid med del 2 av sin rapport, som også vil se nærmere på organisering og prosesser internt i Statens vegvesen og fylkeskommunen.

Vi vil altså nå komme til bunns i hvordan dette kunne gå galt, herunder om, og i så fall hvilke, grep som må tas for å sikre god og riktig informasjonsdeling og oppfølging.

Det vil påløpe kostnader for fylkeskommunene, både i forbindelse med brukollapsen på Tretten og for de etterfølgende stengningene og utskiftingene som må gjøres. Jeg vil vurdere denne siden av saken sammen med Statens vegvesen og de berørte fylkeskommunene.

SPØRSMÅL NR. 2867

Innlevert 13. august 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 21. august 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Sommaren er høgtid for fritidsbåtbruk i heile Norge. Denne sommaren opplever båtfolk rekordhøge bensinpriser som og inkluderer veibruksavgift.

Sidan båtane ikkje bruker vegen kunne vel den avgifta vært utelatt for båtfolket, og er finansministeren enig i det?

Svar:

En veibruksavgift på drivstoff bør i utgangspunktet kun omfatte drivstoff til fremdrift av motorvogn. Det betyr imidlertid ikke nødvendigvis at drivstoff til andre formål bør være avgiftsfritt, siden bruk av drivstoff til andre formål også kan påføre omgivelsene ulemper.

Veibruksavgiften på bensin omfatter i utgangspunktet all bensin, uavhengig av hva bensinen brukes til, dette i motsetning til veibruksavgiften på mineralolje, som kun omfatter blank (umerket) diesel. Merket diesel kan ikke brukes til fremdrift av motorvogn. Bensin til bruk i fritids-

båter er dermed omfattet av veibruksavgiften mens diesel til bruk i fritidsbåter ikke er omfattet av veibruksavgiften.

Prinsipielt kan det hevdes at det burde vært en merkeordning også for bensin til andre formål enn fremdrift av motorvogn. En merkeordning krever imidlertid doble distribusjonslinjer (tankbiler, tanker, pumper, mv.). Siden det alt vesentligste av bensinen omsettes til fremdrift av motorvogn, vil de økte kostnadene ved doble distribusjonslinjer måtte fordeles på et relativt begrenset volum bensin. En merkeordning vil dermed kunne øke pumpeprisene på bensin.

Det er tidligere vurdert å innføre fritak for bensin kjøpt på marine fyllestasjoner, jf. svar på spørsmål 28 fra Finanskomiteen/ErPs fraksjon av 16.5.2023. I svaret påpekte departementet at «Et fritak for veibruksavgift på bensin kjøpt på marine fyllestasjoner vil innebære at marinaene gis mulighet til å omsette bensin uten avgift, mens de øvrige aktørene må omsette bensin med avgift. Dette reiser statsstøtterettslige problemstillinger som må avklares med EFTAs overvåkningsorgan (ESA) før iverksettelse. Den nærmere utformingen av et eventuelt fritak

vil avhenge av tilbakemeldingene fra ESA. Et fritak vil innebære fare for urettmessig bruk ved at avgiftsfri bensin brukes til annet enn fremdrift av fritidsbåt.» Et slikt forslag

vil uansett kun omfatte en mindre andel av bensin brukt i fritidsbåter, siden bensin til fritidsbåter også kjøpes på vanlige energistasjoner.

SPØRSMÅL NR. 2868

Innlevert 13. august 2023 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 21. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vil regjeringen sikre en forlengelse av de midlertidige ordningene om bruk av flaskehalsinntekter for å kompensere nettselskapene sine kostnader til nettap og fortsatt dispensasjon til å begrense energileddet i kraftnettet?

BEGRUNNELSE:

Høsten 2022 ble det innført midlertidige endringer av forskrift om bruk av flaskehalsinntekter, noe som gjorde Statnett i stand til å kompensere nettselskaper for ekstreme kostnader til nettap.

Det ble også gitt en dispensasjon til å begrense energileddet i sentral-, regional- distribusjonsnettet ut 2023.

Dette ble gjort for å redusere behovet for nettleieøkninger.

Utfordringen fremover er at ordningene er midlertidige og kun varer ut 2023.

Selv om kraftsituasjonen har endret seg noe, er fremdeles kraftprisene høye og det er store prisforskjeller mellom prisområder i Norge og en forlengelse av disse tiltakene vil kunne gi økt forutsigbarhet for strømkunder og nettselskaper.

Svar:

I fjor opplevde flere nettselskap store kostnadsøkninger knyttet til nettap på grunn av de ekstraordinære strømprisene. Samtidig hadde Statnett ekstraordinære merinntekter som følge av høye flaskehalsinntekter. For å redusere sannsynligheten for at kostnadsøkningen skulle medføre økninger i nettleien for husholdninger, næringsliv og andre nettkunder i områder med høye kraftpriser, besluttet regjeringen at en større del av de ekstraordinære flaskehalsinntektene skulle komme nettkundene til gode. Den midlertidige forskriften gjelder ut 2023 og innebærer at Statnetts flaskehalsinntekter kan brukes til å redusere nettleien til nettkunder i områder med høye kraftpriser. I tillegg fikk Statnett dispensasjon av Reguleringsmyn-

digheten for energi (RME) til å sette et tak på kraftprisen som ligger til grunn for beregning av energileddet. Dispensasjonen gjelder ut 2023.

Den midlertidige forskriften innebærer at Statnett hvert kvartal rapporterer flaskehalsinntektene som er tilgjengelig for utbetaling til RME. RME beregner hvordan disse inntektene skal fordeles blant de underliggende nettselskapene. Fordelingen skjer ut ifra nettselskapenes nettapskostnader.

Første kvartal i 2023 rapporterte Statnett at inntil 3 milliarder kroner i opparbeidede flaskehalsinntekter kunne utbetales til underliggende nettselskap. RME vedtok at Statnett skulle utbetale til sammen 2,3 milliarder kroner til underliggende nettselskap i alle prisområder. For andre og tredje kvartal vil det imidlertid ikke være noen utbetaling av flaskehalsinntekter.

Kraftprisene har så langt i 2023 vært betydelig lavere sammenlignet med samme tid i fjor.

Dette medfører lavere nettapskostnader for nettselskapene og lavere flaskehalsinntekter til Statnett sammenlignet med fjoråret. De bakenforliggende grunnene for at den midlertidige forskriften ble innført er derfor ikke like gjeldende. Det er mye som tyder på at vi ikke skal oppleve det samme ekstraordinære prisnivået fremover som vi gjorde i 2022. Det er imidlertid ikke mulig å gi noen garantier for dette, ettersom situasjonen i energimarkedene i Europa fortsatt er usikker.

Jeg vil vurdere nærmere behovet for å videreføre forskriften i lys av hvordan kraftprisen utvikler seg og hvordan Statnetts flaskehalsinntekter utvikler seg i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 2869**Innlevert 13. august 2023 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 17. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden svare på hvor stor strømekspporten og strøميمporten til/fra NO2 til alle utenlandsforbindelsene, som Tyskland, Storbritannia, Nederland og Danmark har vært i perioden 1.1.2023 til dags dato når innenlands overføringer trekkes fra, og tilsvarende for NO1, NO3 og NO4 mot respektive motparter?

BEGRUNNELSE:

Kraftutvekslingskabelen til Storbritannia, North Sea Link, har allerede i juli i år eksportert mer kraft enn hele fjoråret. De andre kablene brukes også primært til eksport, og i mindre grad import når solen skinner og vinden blåser, som var et av hovedsalgsargumentene for utbygging. I rapporteringen fra regjeringen og NVE virker det å veksle mellom om man rapporterer krafteksport minus import fra andre regioner i Norge, eller om man unntar dette. Øn-

sker derfor å få verdiene for krafteksport minus import på over alle de konkrete utenlandsforbindelsene.

Svar:

I perioden 1. januar til 13. august 2023 har nettoeksporten fra de forskjellige budområdene i Norge til utlandet vært som følger:

- NO1: -1,9 TWh (import)
- NO2: 14,7 TWh (eksport)
- NO3: -0,5 TWh (import)
- NO4: 1,5 TWh (eksport)

Det er naturlig at det er størst eksport fra NO2 siden det er i det budområdet forbindelsene til Danmark, Tyskland, Nederland og Storbritannia er tilknyttet. Tallene sier likevel ikke så mye om nettoflyt inn og ut av områdene siden denne oversikten ikke tar hensyn til flyt mellom budområdene internt i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2870**Innlevert 14. august 2023 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 18. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kraftsituasjonen i Nord-Norge er alvorlig og hemmer videre vekst. Mange titalls nyetableringer står i kø for å få kraft. Regjeringen har satt som premiss at strømmen som skal gå til Melkøya i 2030 skal dekkes opp med ny kraftproduksjon og nettutvikling.

Er det aktuelt nå å frigjøre kapasitet som i dag er reservert til Melkøya, og hvilke vurderinger gjør regjeringen seg omkring å kunne tilby mer kraft til den lange køen av etableringer som finnes i Nord-Norge i dag?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har tidligere tatt til orde for at en eventuell elektrifisering av Melkøya må følges opp med en konkret, realistisk og troverdig plan for å løse kraftutfordringen i

Nord-Norge. Og at en slik plan må utarbeides uavhengig av Melkøya.

Det er positivt at finansminister Vedum den 8. august forsikrer:

- Når vi skal gi startskuddet for prosjektet her på Melkøya, så ligger det som et premiss fra regjeringen at man minst skal ha like mye ny kraftproduksjon som den kraften som skal drive dette anlegget.

Og videre:

- Det skal ikke bli en kamp mot hverandre, men det skal bli et prosjekt som løfter virksomheten på Melkøya samtidig som det gir mulighet for å realisere nye industriprosjekter og verdiskaping i resten av fylket.

Nord-Norge er ett prisområde og det har allerede svekket veksten og verdiskapingen i hele landsdelen at rundt 410 MW er låst og reservert for fremtidig drift av Melkøya.

Med forsikringene fra regjeringen om at det vil bygges ny kraftproduksjon i Finnmark tilsvarende minst Melkøyas behov innen oppstart, faller Statnetts begrunnelse vekk for reservasjon av denne kraften.

Det er derfor nyttig å vite regjeringens syn på om det nå kan frigjøres kapasitet som har vært forbeholdt Melkøya og at man dermed kan tilby langt mer kraft i det nordnorske prisområdet.

Svar:

Hammerfest LNG er Nord-Norges største industri- og sysselsetter i dag 500 personer, og bidrar i tillegg med ringvirkninger tilsvarende til 900 årsverk i regionen. Snøhvit Future-prosjektet innebærer tiltak som både øker gassproduksjonen fra Snøhvitfeltet, og forlenger levetiden på Hammerfest LNG. Prosjektet vil redusere CO₂-utslippene fra anlegget med 90 prosent, tilsvarende 850 000 tonn CO₂ per år.

Det er forventet at 70 prosent av investeringene i utbyggingsfasen vil gå til bedrifter i Norge. En tredjedel av dette vil kunne tilfalle bedrifter i Nord-Norge, ifølge ret-

tighetshaverne. Det tilsvarer om lag 1 700 årsverk i regional sysselsettingseffekt.

Regjeringen har satt som mål at ny infrastruktur for strøm i Finnmark skal være i drift innen 2030, og at den fornybare kraftproduksjonen i Finnmark innen 2030 skal øke minst like mye som den planlagte forbruksøkningen ved Hammerfest LNG, forutsatt at nødvendige konsesjoner innvilges. Jeg vil derfor sikre at NVE prioriterer konsesjonssøknader om nett og kraftproduksjon i nord, med særlig vekt på Finnmark, og be Statnett om å prioritere nettutvikling i Planområde nord.

Det er Statnett som har ansvaret for å vurdere om det er driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning til nye forbrukskunder eller økt kapasitet til eksisterende kunder i transmisjonsnettet. Statnett har allerede reservert kapasitet til om lag 1 100 MW nytt eller økt forbruk nord for Ofoten, inkludert 350 MW til Hammerfest LNG. På bakgrunn av regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark kan det frigjøres nettkapasitet til andre formål. Statnett jobber nå med å finne ut hvor og når dette kan skje.

SPØRSMÅL NR. 2871

Innlevert 14. august 2023 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 22. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hva vil regjeringen foreta seg for å sikre at implementeringen av EUs nye avløpsdirektiv gjennomføres på en slik måte at det har en reell positiv effekt på miljøet uten å påføre norske kommuner en uforholdsmessig stor byrde, og vil regjeringen sørge for at det utarbeides et norsk EØS-notat om forslaget?

BEGRUNNELSE:

EU-Kommisjonens lovgivningspakke om null forurensning knytter seg til noen av initiativene i handlingsplanen for null forurensning til luft, jord og vann. Initiativet er en del av EUs grønne vekststrategi (European Green Deal). Pakken inneholder flere forslag, herunder revisjon av avløpsdirektivet. Målet er å redusere miljøkonsekvenser ved utslipp av kommunalt avløpsvann.

Det nye avløpsdirektivet som forventes vedtatt i 2024 vil ha store konsekvenser for kommunesektoren. Forslag

til revidert avløpsdirektiv vekker derfor bekymring hos regionale folkevalgte myndigheter.

Det gjeldende direktivet er gammelt og har helt klart behov for modernisering og oppdatering, ikke minst for å inkludere nye behov, forutsetninger og ny kunnskap. Samtidig er det et faktum at det er betydelig forskjeller i Norge når det gjelder befolkningstetthet, geografisk beliggenhet og klima, sammenliknet med de fleste EU-landene.

Kommunale avløpsinvesteringer blir i dag i stor grad dekket gjennom kommunale avgifter, som er underlagt selvkostregnskap. Forsterket rensekraft innebærer både behov for store investeringer til nye renseanlegg med tilhørende klimafotavtrykk, samt økte driftskostnader. Samtidig stilles det spørsmål fra ved om direktivet er tilpasset norske forhold, blant annet knyttet til om investeringer i sekundærrenseanlegg er et forholdsmessig krav dersom det ikke vil ha en reell positiv effekt for miljøet eller dersom effekten kun er minimal.

Svar:

Norge har et betydelig vedlikeholdsetterslep i vann- og avløpssektoren og mange av renseanleggene er gamle og overholder ikke dagens renskrav. Det er behov for store investeringer i hele avløpssektoren i Norge og en rekke norske kommuner og anleggseiere står foran en kostnadskreven oppgradering av avløpsanlegg og ledningsnett. Det totale kostnadsbildet består både av investeringene for å ta igjen etterslep under dagens direktiv og for å gjennomføre nye krav i revidert direktiv.

Et revidert avløpsdirektiv er viktig for den grønne omstillingen i både Norge og Europa. Jeg mener et ambisiøst direktiv med strengere krav er positivt. Dette vil bidra til å redusere forurensningen fra avløp, for eksempel fra mikroplast og miljøgifter. Tilstanden i Oslofjorden er et eksempel på hvor alvorlige konsekvenser for dårlig avløpsrensing kan få. For at vi skal nå miljømålene våre er det avgjørende å gjennomføre tiltak på avløpsområdet.

Når det er sagt er jeg enig med representanten i at kravene som kommer i nytt direktiv bør være fornuftige og treffsikre. Med norske bosettingsmønstre og vår topografi ser jeg at gjennomføring av direktivet i hele landet kan være krevende, og gjennomføringen av direktivet vil kreve langsiktig planlegging og trinnvis gjennomføring.

SPØRSMÅL NR. 2872

Innlevert 14. august 2023 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 21. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

I sørlige prisregion NO2, med høy kraftproduksjon og flest utvekslingskabler til Europa er prisene vesentlig høyere enn resten av landet. Dette fenomenet hvor NO2 har vesentlig høyere månedspriser enn naboprisområdene NO1 og NO2 har i størst grad skjedd i sommermånedene juni og juli, både i år og i fjor, samt august i fjor, mens årets augusttall ikke er klare. I juli i år var prisene i NO2 86 % høyere enn prisene i NO1 og 5.

Kan statsråden forklare årsaken til at prisene økes så voldsomt mye mer i NO2 enn NO5 og 1 om sommeren?

BEGRUNNELSE:

Kraftprisene i sørlige deler av Norge er fremdeles vedvarende og vesentlig høyere enn historisk normale 30 øre/kwt. Hele året så langt har lavest månedspris på 100 øre pr

Dette har vi spilt inn overfor EU ved flere anledninger, blant annet i Klima- og miljødepartementets innspill til forslaget til revidert direktiv til Europakommisjonen 14. mars i år. I innspillet ga departementet overordnet støtte til forslaget om et mer moderne og ambisiøst direktiv, men påpekte blant annet at tidsfristene er for korte og urealistiske. Vi uttrykte også bekymring for om kravene i forslaget vil være uforholdsmessige for små tettsteder. Hele innspillet er publisert på Kommisjonens nettsider.

Klima- og miljødepartementet følger den politiske behandlingen i EU tett. Jeg har fremført norske vurderinger i møte med Europakommisjonen og hatt samtaler med EUs formannskap og en rekke andre land som har lignende utfordringer som Norge. Vi har også hatt møter med Norsk Vann. Departementet vil fortsette å følge tett med på prosessen frem mot endelig vedtak i EU med tanke på flere norske innspill. Arbeidet vil legge et viktig grunnlag for videre arbeid med direktivet.

Et EØS-notat om forslaget til revidert avløpsdirektiv er publisert på regjeringens nettsider, og et oppdatert foreløpig posisjonsnotat ble publisert 6. juni i år, og omtaler nærmere direktivforslagets innhold, departementets vurderinger av forslaget og videre påvirkningsarbeid.

kwt. Dette kombinert med en høyere gjennomsnittspris i NO2 målt mot resten av landet, rammer regionen hardt og gjør det utfordrende for både befolkningen og næringslivet. Regjeringen har ikke vist til planer om å gjøre noe konkret med dette, men det er interessant å få vite om regjeringen har oversikt over hvorfor disse regionale forskjellene inntreffer.

Svar:

Det har tidvis vært store prisforskjeller mellom Sørvest-Norge (NO2) og Sørøst- og Vest-Norge (NO1 og NO5) på sommerstid både i år og i fjor. Snittprisen i juni, juli og så langt i august i år har vært om lag 30 øre/kWh høyere i NO2 enn i NO1 og NO5. Over året er imidlertid forskjellene mindre. Det samme bildet så vi i fjor, men prisnivået har så langt denne sommeren vært på et langt lavere

nivå enn på samme tid i fjor. I juli var gjennomsnittlig spotpris om lag 69 øre/kWh i NO2. Til sammenlikning var snittprisen i juli i NO2 på om lag 263 øre/kWh i fjor. Det er flere forklaringer på de prisdifferansene vi har sett mellom de tre sørlige prissonene på sommerstid i år og i fjor.

En stor andel regulerbar vannkraft gjør at vannkraftprodusentene i NO2 kan utnytte fleksibiliteten i vannmagasinene i større grad enn i NO1 og NO5. I NO1 og NO5 er magasin kapasiteten betydelig lavere og det er flere mindre vannmagasiner med lavere reguleringsevne. Dette innebærer at kraftverk tilknyttet disse magasinene i større grad må produsere for å unngå overløp (tvungen produksjon). Både NO1 og NO5 har stort sett hatt en fyllingsgrad over median gjennom hele denne sommeren. Mer snø enn normalt i vinter, og mer nedbør enn normalt gjennom juli og hittil i august har bidratt til dette. Værforholdene har gjort det nødvendig med høy produksjon av vannkraft for å redusere risikoen for at magasinene ren-

ner over. I tillegg er ilandføringen for utenlandskablene til kontinentet og Storbritannia lokalisert i NO2. Dette bidrar til at NO2 er mer eksponert for det utenlandske prisnivået sammenlignet med NO1 og NO5.

Prisforskjeller mellom prisområder oppstår når det er kapasitetsbegrensninger i overføringsnettet. Regjeringen jobber derfor med å øke tempoet i konsesjonsbehandlingen for ny nettkapasitet og å sikre at kapasiteten i det eksisterende nettet brukes effektivt. Det har vært begrensninger i nettet gjennom sommeren både i år og i fjor som har bidratt til prisforskjeller mellom prisområdene i Sør-Norge. I år har begrensningene i nettet ført til at tilgjengelig kapasitet fra NO1 og NO5 mot NO2 i snitt har vært på rundt 70 prosent av totalt installert kapasitet. Det har derfor vært flere timer med flaskehals mot NO2 og prisforskjeller i Sør-Norge. På sommeren kan det også i større grad oppstå interne flaskehals i NO1, som igjen påvirker flyten mot tilgrensende prisområder.

SPØRSMÅL NR. 2873

Innlevert 14. august 2023 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 22. august 2023 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Har statsråden tillit til at den nye modellen for å beregne kvoteråd for reker i Sør-Norge er korrekt, og i så fall, hvilke planer har statsråden for å berge fiskerinæringen i Sør-Norge gjennom krisen som kvotereduksjonen medfører?

BEGRUNNELSE:

Det internasjonale havforskningsrådet har i år en ny modell for å beregne rekebestanden i Nordsjøen og Skagerrak. Den nye modellen har nye referansepunkt, ny høstingsregel og kvoteåret er endret fra kalenderår til å gjelde fra juli til juni. I tillegg er modelleringen av kjønnskifte i bestandsmodellen blitt endret. Kvoterådet ble publisert 9. juni, Norge inngikk kvoteavtale med EU den 30. juni og rekefiskerne i Sør-Norge kuttet sine fartøyskvoter fra 15 tonn pr. 2 mnd. til 8 tonn pr. 4 mnd. (72 % reduksjon) dagen etter (1. juli 2023). Rekefiskerne, fiskemottak og industrien forteller derimot om svært godt fiske og en bestand i god forfatning. Den nye kvotemodellen legger altså grunnlag for vedvarende lave kvotenivåer for denne bestanden, som vil ramme hele fiskerinæringen i Sør-Norge hardt.

Rekefartøyene i Sør-Norge har i lengre tid hatt lav lønnsomhet, og de siste årene har drivstoffutgiftene gjort fiskeriet ulønnsomt. På Hvaler sørger fiskerinæringen for en vesentlig del av kommunens sysselsetting. Fiskerihavna i Utgårdskilen er det største fiskemottaket øst for Lindesnes, og reker utgjør ca. 95 % av omsetningen til fiskemottaket.

Kvotereduksjonen fører til at den norske rekeflåten i Sør mister ca. 270 millioner i førstehåndsomsetning. Det er beregnet at de økonomiske ringvirkningene i tilknyttet næringsliv er 5 ganger så store. Det er om lag 350 personer sysselsatt på rekefartøy i Sør-Norge, og beregnet mer enn det dobbelte i tilknyttet næringsliv.

Svar:

Rekebestanden i Nordsjøen og Skagerrak forvaltes i fellesskap mellom Norge og EU. I de årlige forhandlingene om fastsettelse av rekekvoten, tas det utgangspunkt i det vitenskapelige rådet fra International Council for the Exploration of the Sea (ICES). ICES er en uavhengig, vitenskapelig organisasjon som gir råd om forvaltningen av det marine miljøet og ressurser, og deres rådgivning represen-

terer normalt det som ansees som best tilgjengelig vitenskapelig grunnlag.

Allerede i 2017 påpekte ICES at rekrutteringen til bestanden var dårlig. Bestanden har ligget under føre-var nivået siden 2012. I hele Nordsjø- og Skagerrakområdet fantes det tidligere tre rekebestander; bestanden i Skagerrak og Norskerenna, én i det sentrale Nordsjøen (Fladengrunn) og én liten bestand ved østkysten av England (Farndypet). I tillegg fantes det reker i stort sett alle norske fjorder. Nå har rekene forsvunnet fra Englands østkyst og de vestnorske fjordene. Tettheten er lav på Fladengrunn samt i Norskerenna vest av Rogaland og Hordaland. Det er stort sett i Skagerrak at det fremdeles finnes forekomster som kan fiskes på.

Selv om bestanden av gytende reker viser enkelte tegn til oppgang, ligger bestanden fremdeles på et kritisk lavt nivå. Det har siden 2008 vært dårligere rekruttering (dvs. små årsklasser) til bestanden sammenlignet med på 1990- og 2000-tallet. De store hunnrekene er forsvunnet fra bestanden, noe som tyder på overfiske. Gode årsklasser forekommer imidlertid fremdeles, herunder i 2013 og 2021.

Den norske rekekvoten for kvoteåret 2023-2024 er 3530 tonn. Dette er en nedgang på om lag 20 % sammen-

lignet med 2022-kvoten. I årene 2018-2022 varierte den norske endelige kvoten mellom 3536 og 5239 tonn.

Bestandssituasjonen lenger vest er ikke god. I denne sammenheng er det viktig å understreke at ICES gir råd for totalbestanden og for bestanden av kjønnsmodne hunnreker (gytereke). Fisket foregår imidlertid både på hunn- og de mindre (yngre) hannrekene. Havforskningssinstituttet har opplyst at dette kan forklare noe av uoverensstemmelsen mellom det fiskerne opplever i Skagerrak, og den estimerte bestandstrenden. Den gode 2021-årsklassen har nettopp skiftet kjønn til hunn og vil gyte i høst.

Jeg forstår naturligvis svært godt at nedgangen i kvoten er dramatisk for rekenæringen i sør og gjør dette til en krevende sesong. Samtidig er det viktig å understreke at ICES-rådgivningen er det beste vitenskapelige grunnlaget vi har, og det er derfor både naturlig og viktig å ta utgangspunktet i rådet fra ICES for reke i Nordsjøen og Skagerrak. Når bestanden er på et kritisk lavt nivå som i dette tilfellet, har vi som forvaltere få alternativer.

Jeg har fortløpende dialog med rekenæringen om utviklingen, og jeg hadde senest 2. august et møte med Norges Fiskarlag om saken.

SPØRSMÅL NR. 2874

Innlevert 14. august 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 25. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at installasjon av den russiskproduserte applikasjonen Yango på en offentlig tjenestetelefon er i henhold til NSMs råd for bedre sikkerhet på mobile enheter?

BEGRUNNELSE:

Det har den siste tiden vært omtale i flere medier om den russiskproduserte applikasjonen Yango, som er en applikasjon for formidling av taxitjenester. Den siste tids mediedekning har dreid seg om at alle russiske taxiselskap i Russland, etter en ny russisk lovgivning som vedtas den 01.09.23 vil være forpliktet til å dele lagrede personopplysninger med det føderale russiske politiet (FSB). Datatilsynet har i en pressemelding opplyst om at de har informasjon om at norske personopplysninger overføres

fra Yango til Russland. Videre uttaler Datatilsynet til NRK at de råder statsråder til å slette applikasjonen Yango.

<https://borsen.dagbladet.no/nyheter/frykter-norske-personopplysninger-lekkes-til-russland/80024580>

<https://www.nrk.no/urix/datatilsynet-til-nrk-tilrar-at-statsradar-slettar-taxi-appen-yango-1.16510545>

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) har utarbeidet 13 råd for bedre sikkerhet på mobile enheter. Slik spørsmålsstiller ser det vil installasjon av en applikasjon som Yango på mobile enheter som også brukes i tjeneste av offentlig ansatte og dermed har tilgang til intern digital infrastruktur og tjenester, være i strid med NSMs råd for bedre sikkerhet på mobile enheter nr. 12 og nr. 13. Den forståelsen statsråden i tidligere spørsmål om egen bruk av applikasjonen TikTok har lagt til grunn av NSMs råd for bedre sikkerhet på mobile enheter, skulle imidlertid tilsi at så lenge Yango ikke er uttrykkelig frarådet av NSM så er det i henhold til de gjeldende råd å ha denne applikasjon-

nen installert på en tjenestetelefon. Det bes derfor besvart om statsråden mener installasjon av applikasjonen Yango på en offentlig tjenestetelefon er i henhold til gjeldende råd og retningslinjer for sikker mobilbruk.

Svar:

Som Justis- og beredskapsminister vurderer jeg ikke enkeltapplikasjoner, men sørger for at det utarbeides nasjonale råd som skal bidra til å styrke cybersikkerheten. NSM har på sine nettsider publisert oppdaterte råd for å øke sikkerheten på mobile enheter. Rådene henvender seg til brukere i både offentlige og private virksomheter. Rådene er basert på NSMs råd og anbefalinger for IKT-sikkerhet og er til hjelp for virksomheter som skal etablere eller revidere retningslinjer for mobilbruk. Som det fremkommer av NSMs råd vil det være enkelte sektorer, virksomheter og personer som er mer utsatte enn andre. Av dette følger det å gjøre sikkerhetsvurderinger ut fra bl.a. type virksomhet, gjeldende trusselbilde og hva slags informasjon som deles.

NSM peker i sin åpne risikovurdering «Risiko 2023» på at fremmede etterretnings-tjenester kan benytte det store volumet av kommersielt tilgjengelige brukerdata for å manipulere og utpresse personer som sitter på verdifull informasjon. Brukerdata kan bl.a. understøtte cyberoperasjoner, innsidevirksomhet og påvirkningsoperasjoner.

Etterretningstjenesten peker i sin åpne trusselvurdering «Fokus 2023» på at trusselbildet mot Norge og norske interesser er stadig mer sammensatt, og at Russland og Kina er de fremste trusselaktørene. Applikasjoner som kan lastes ned til norske mobiltelefoner, kan ha opprinnelse eller eierskap knyttet til land vi ikke har sikkerhetssamarbeid med. En fellesnevner for flere utbredte applikasjoner er at de samler inn til dels omfattende data om brukeren. Jeg mener derfor at det bør utøves varsomhet ved bruk av slike applikasjoner og at nødvendige vurderinger gjøres i tråd med anbefalinger fra myndighetene.

Når det gjelder personvern hensyn er Datatilsynet den rette myndighet til å komme med anbefalinger og vurderinger, noe jeg har forstått at de har gjort knyttet til denne bestemte applikasjonen.

SPØRSMÅL NR. 2875

Innlevert 14. august 2023 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 21. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til å gi godstrafikken prioritet og forutsigbarhet på Rørosbanen for å sikre næringstransporten?

BEGRUNNELSE:

I dag kollapset jernbanebroen på Ringebru, og Dovrebanen vil sannsynligvis bli stengt i lengre tid. Personer kan fraktes med buss på kortere strekninger der jernbanesporret ikke kan brukes, det er ikke tilfellet for gods. Alternativet for gods er å få det på Rørosbanen eller på bil. Det vil være utfordrende å skaffe nok biler, og dersom godset først er på bil vil det være utfordrende å få det tilbake på bane.

Svar:

Ekstremværet Hans har ført til omfattende ødeleggelser på jernbaneinfrastrukturen som vil ha store konsekvenser for togtilbudet i deler av landet i lang tid fremover.

Særlig gjelder dette for togtilbudet for passasjerer og gods på Dovrebanen etter at flommen tok jernbanebroen over Lågen ved Ringebru 14. august.

Hvor lang tid det vil ta å få reparert skadene slik at togene kan gå som vanlig på Dovrebanen, er for tidlig å si noe om. Jernbanedirektoratet jobber imidlertid tett sammen med de andre aktørene i sektoren for å finne alternative løsninger for de togene som normalt trafikkerer Dovrebanen.

For godstransport mellom Oslo og Trondheim, er Rørosbanen mellom Hamar og Støren et alternativ. Bane NOR opplyser om at Rørosbanen har kurvatur og stigningsforhold som er godt egnet for godstransport, selv om banen ikke er elektrifisert. I likhet med stortingsrepresentanten er jeg bekymret for forsyningssikkerheten, samt de miljømessige og sikkerhetsmessige virkningene av å flytte godset fra jernbane til vei dersom situasjonen blir langvarig. Dersom jernbanegodskapasitet mellom Oslo og Trondheim (og videre mot Raumabanen og Nordlandsbanen) svekkes over lengre tid og godset overføres til lastebil, kan det ta lang tid å få tilbake volumene på

jernbane. Jeg er derfor opptatt av at sektoren raskt legger til rette for forutsigbare jernbaneløsninger for det mest konkurranseutsatte godset.

Jernbanedirektoratet har i samarbeid med Bane NOR og togselskapene på kort tid funnet plass til nye godstog hver vei i tillegg til den faste gods- og passasjertrafikken på Rørosbanen. Det vurderes løpende hva som er den beste avveiningen mellom eksisterende trafikk og den overførte trafikken, men dette er uansett ikke nok til å erstatte dagens godstrafikk på Dovrebanen. Aktørene i sektoren er derfor i gang med å vurdere den totale kapasitetsutnyttelsen på banen, for å finne det beste ruteopplegget som

balanserer hensynet til godstrafikken med hensynet til passasjerenes behov for et akseptabelt kollektivtilbud samlet sett. Per i dag vurderes det som realistisk å finne plass til ytterligere seks-syv daglige godstog hver vei.

Overføringen av godstransport fra Dovrebanen til Rørosbanen vil også ha noen økonomiske konsekvenser for vareeierne, transportselskapene og for operatørene for persontrafikk. Jernbanedirektoratet jobber parallelt med å se på mulighetene for å bruke tilgjengelige virkemidler, eksempelvis utbetaling av godstøtte og justeringer i trafikkavtalen med SJ Norge, for å begrense skadevirkningene.

SPØRSMÅL NR. 2876

Innlevert 14. august 2023 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 23. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Stemmer det at regjeringa ennå ikkje har inngått eit samarbeid med EU om sikkerheitstruande økonomisk verksemd, og kan statsråden i alle høve gjere greie for kva som er gjort for å inngå eit slik samarbeid?

GRUNNGJEVING:

Kina og Russland er kjende for å bruke økonomiske verkemidler til andre føremål enn forretningar – meir spesifikt til å få innsikt i sensitiv informasjon og tilgang til teknologi og ressursar av strategisk betydning. Det er dette ein kallar sikkerheitstruande økonomisk verksemd. I 2020 etablerte EU eit rammeverk for screening av utanlandske direkteinvesteringar. I Prop 95 L «Endringer i sikkerhetsloven» skriv regjeringa at det vil «være relevant» for Noreg å søke samarbeid med EU innan sikkerheitstruande økonomisk verksemd. I ein artikkel i Dagens Næringsliv frå 11. august 2023 blir det hevda at Noreg framleis ligg «lang bak resten av Europa» når det gjeld regelverk om utanlandske direkteinvesteringar. I artikkelen kan ein og lese at Noreg står utanfor EU sitt samarbeid om å motverke sikkerheitstruande økonomisk verksemd, der saksinformasjon og erfaringar blir utveksla mellom landa.

Svar:

Det stemmer at regjeringa ikkje har inngått en formalisert avtale med EU om samarbeid for å motvirke sikkerhetstruende økonomisk virksomhet. Norge har heller

ikke implementert forordningen ((EU) 2019/452) om utenlandske direkteinvesteringer som trådte i kraft i 2020.

EUs forordning om screening av utenlandske direkteinvesteringer er hjemlet i EUs felles handelspolitikk som ikke er en del av EØS-samarbeidet, som redegjort for i Prop 95 L «Endringer i sikkerhetsloven», punkt 5.2.3. Forordningen tilrettelegger for informasjonsutveksling og koordinering mellom medlemsstatene i EU, og mellom medlemsstatene og Kommisjonen, om screening av og eventuelle forbud mot oppkjøp fra tredjeland. Det er opp til hver enkelt medlemsstat hvorvidt en nasjonal screeningmekanisme skal etableres eller videreføres. Medlemsstatene bestemmer hvordan mekanismene skal utformes, men forordningen stiller enkelte minstekrav til hva de nasjonale screeningmekanismene må inneholde.

Jeg er ikke enig i at Norge fremdeles ligger «langt bak resten av Europa» når det gjelder regelverk om utenlandske direkteinvesteringer. Tvert om har Norge etablert mekanismer for å motvirke sikkerhetstruende økonomisk virksomhet. Regjeringa la frem en egen stortingssmelding om nasjonal kontroll og digital motstandskraft i desember 2022. Som omtalt i Meld. St. 9 (2022-2023), har Norge en screeningmekanisme basert på sikkerhetslovens kapittel 10 og § 2-5. Mekanismen består av et departementsnettverk, ledet av Justis- og beredskapsdepartementet, samt et etatsnettverk ledet av NSM. Regjeringa har også nedsatt et offentlig utvalg som skal utrede behovet for screening av økonomisk aktivitet mot virksomheter som ikke er underlagt sikkerhetsloven. Utvalget skal

levere sin innstilling i form av en NOU innen 1. desember 2023.

Jeg er opptatt av at det norske regelverket skal være tilpasset nasjonale forhold. Med det mener jeg blant annet at det er hensiktsmessig å videreutvikle og styrke allerede eksisterende regler for kontroll med investeringer og eierskap i sikkerhetsloven, noe Stortinget har gitt sin tilslutning til. Jeg ser imidlertid ikke bort fra at vi vil måtte gjøre ytterligere innstramminger, gitt den sikkerhetspolitiske utviklingen.

I saker hvor det potensielt kan forekomme sikkerhetstruende virksomhet, er det avgjørende med informasjon som kan belyse en aktørs intensjoner og jeg sikter her

særlig til russisk og kinesiske aktørers bruk av økonomiske virkemidler. Det har derfor over en lengre tidsperiode vært dialog med flere EU-land og EU om utviklingen av hensiktsmessige screeningmekanismer, og dette arbeidet fortsetter. Senest i juni hadde mitt embetsverk møte med Ervervsstyrelsen, som har ansvaret for forvaltning av screeningreglene i Danmark.

Jeg vil fortsette dialogen om hvordan vi hensiktsmessig innretter oss for å motvirke sikkerhetstruende økonomisk virksomhet med relevante aktører, både de enkelte EU-landene, og med EU som institusjon, for å dra nytte av deres erfaringer i håndteringen av denne trusselen.

SPØRSMÅL NR. 2877

Innlevert 14. august 2023 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 22. august 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvorfor mennesker som åpenbart lever og jobber i Norge over lengre tid enn 6 måneder ikke får personnummer, og mener statsråden det er rettferdig at mennesker som bor og skatter til Norge i mange år ikke får grunnleggende rettigheter som alle andre innbyggere har?

BEGRUNNELSE:

Klassekampen har skrevet om personer med D-nummer, som er et alternativ til fødselsnummer. D-nummeret er ment for personer som skal bo og jobbe i Norge i maks seks måneder og har en midlertidig tilknytning til Norge.

I 2021 var det 136.000 med D-nummer som jobbet i og skattet til Norge. Flere av sakene Klassekampen har satt søkelys på viser mennesker som i praksis bor, lever og jobber i Norge i mange år. Det henvises til at 19.989 skattebetalende arbeidere har hatt D-nummer i minst ti år. Enda ordningen tiltenkt personer som jobber i Norge inntil 6 måneder. Dette er menneskers som bidrar til verdiskaping og skatteinntekter for storsamfunnet i mange år. Allikevel har de ikke rett grunnleggende velferdsordninger eller fastlege når de er syke. De har heller ikke rett til BankID, noe som igjen gjør det vanskeligere å motta ytelser du har rett på og opparbeider deg.

Svar:

Ved registrering i Folkeregisteret tildeles den enkelte person et fødselsnummer eller et d-nummer. Fødselsnummer er i utgangspunktet til personer som blir født i Norge og personer som er bosatt her. D-nummer tildeles andre personer, som av forskjellige grunner trenger et identifikasjonsnummer i Norge.

Utenlandske personer som flytter til Norge, må ha lovlig opphold her og sannsynliggjøre at de skal være i Norge i minst seks måneder for å bli bostedsregistrert i Norge. Personen må da melde innflytting til skattekontoret, legitimere seg og dokumentere innflyttingen. Vedkommende vil bli registrert som bosatt i Norge og tildelt et fødselsnummer dersom vilkårene for bosetting er oppfylt.

Den største persongruppen som er i Norge med d-nummer, er utenlandske arbeidstakere som arbeider her på kortvarig eller midlertid basis, uten å være fast bosatt her. Det kan være for eksempel sesongarbeidere i landbruket eller reiselivsbransjen, fagarbeidere som utfører kortvarige oppdrag, eller personer som pendler fra et naboland. Dersom personen kommer tilbake gjennom flere år, vil vedkommende bruke det samme d-nummeret hvert år. D-nummer tildeles imidlertid også personer som ikke oppholder seg i Norge, for eksempel utenlandske styremedlemmer i norske selskaper, utenlandske personer som har fast eiendom i Norge, har et forretningsforhold

med norsk finansforetak eller er omfattet av ordninger forvaltet av NAV.

D-nummer tildeles personer som skal skatte til Norge, eller av andre grunner trenger å bli registrert i vårt folkeregister, uten at de er bosatt her. Det er altså ikke slik at alle skattytere med d-nummer skulle ha vært bostedsregistrert (med fødselsnummer) i Norge.

Dersom en utenlandsk arbeidstaker som har arbeidet i Norge på kortvarig/midlertidig basis, bosetter seg fast i Norge, må vedkommende selv melde innflytting til Norge. Folkeregistermyndigheten har ikke oversikt over personer som går over fra å være her på midlertidig basis til å bosette seg fast i Norge. Utenlandske arbeidstakere som søker om skattekort for første gang, blir imidlertid veiledet om plikten til å melde flytting til Norge dersom de skal bli sammenhengende i Norge i seks måneder eller mer.

Folkeregisteret skal legge til rette for korrekt og effektiv registrering av grunnleggende personopplysninger om personer som er bosatt i Norge eller av andre grunner har en tilknytning til Norge. Både offentlige myndigheter og private virksomheter bruker opplysninger fra Folkereg-

isteret. På andre rettsområder vil det være den enkelte fagmyndighet som etter sitt regelverk må vurdere hvilke vilkår som skal stilles for ytelser og tjenester, og herunder hvilken betydning det eventuelt skal ha om en person har status «bosatt» i Folkeregisteret eller ikke. Eventuell tilgang på tjenester og rettigheter følger av regelverk utenfor folkeregisterloven, for eksempel helselovgivningen, trygdelen eller bostøtteloven. Et fødselsnummer eller d-nummer gir i seg selv ingen rettigheter.

Gjennom den nasjonale strategien for eID i offentlig sektor har regjeringen også satt i gang et arbeid for å utrede hvordan eID på høyt sikkerhetsnivå kan gjøres tilgjengelig for flere, også de som i dag av ulike grunner ikke får utstedt BankID. Utredningen vil også hensynta foringene som kommer fra den reviderte eIDAS-forordningen og forslaget om en digital lommebok. Dette følges opp av kommunal- og distriktsministeren i samråd med andre berørte statsråder.

Jeg viser for øvrig til mitt svar 15. august 2023 på spørsmål nr. 2716 fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad om samme tema.

SPØRSMÅL NR. 2878

Innlevert 14. august 2023 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 22. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Statens vegvesen har anbefalt å starte med parsell 2, den midterste parsellen av E6 Mørsvikbotn-Megården.

Har Statens vegvesen endret sin anbefaling for utbygging, eller er det andre grunner til at regjeringen nå ønsker å starte med parsell 1?

BEGRUNNELSE:

Så sent som i februar 2022 var Statens vegvesens plan å starte med parsell 2, den midterste parsellen. Parsell 1, som regjeringen nå vil sette i gang, var tenkt å komme etterpå, og parsell 3 til slutt. Det fremkommer i Statens vegvesens utslippssøknad for ny E6 Sørfold.

Når regjeringen deler opp prosjektet mister Statens vegvesen fleksibilitet til å bygge ut prosjektet på best mulig måte. Det handler om å holde kostnadene nede, framdriften oppe, men også hensynet til trafikantene underveis i anleggsperioden, deponi av masser også videre.

Svar:

I Statens vegvesens gjennomføringsstrategi for E6 Megården – Mørsvikbotn var prosjektet planlagt gjennomført som 3 delprosjekter/ kontrakter. Valgt inndeling av prosjektet var gjort av hensyn til kontraktstørrelser og geografiske grensesnitt. For å redusere den totale byggetiden for prosjektet vil det være hensiktsmessig å starte med bygging av det elementet i prosjektet med lengst byggetid. Derfor ble hengebrua over Leirfjorden (parsell 2) på litt over 800 meter anbefalt som første kontrakt. Parsell 1 var imidlertid forutsatt startet kort tid etter, og bygging av disse to parsellene ville gått tilnærmet parallelt.

Jeg vil vise til at Statens vegvesen har vurdert muligheten for en trinnvis utbygging av prosjektet. I den sammenheng ble det vurdert alternativer for trinnvis gjennomføring med bakgrunn i kostnad, samfunnsnytte og modenhet. Vurderingen fra Statens vegvesen var at delprosjekt 1 (Megården – Sommerset) bør bygges først dersom det ble en trinnvis utbygging.

Begrunnelsen for dette er at strekningen fra Megården til Sommerset kan tas i bruk av trafikanter umiddelbart

etter ferdigstillelse, da det er kobling til dagens E6 både i nord og sør.

SPØRSMÅL NR. 2879

Innlevert 14. august 2023 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 18. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Viser til regjeringens nyhet om at de bevilger 4 mrd. kroner for å sette i gang prosjektet E6 Megården-Sommerset.

Betyr det at regjeringen deler opp prosjektet E6 Megården-Mørsvikbotn, hvilke konsekvenser vil det i så fall få for parsell 2 og 3, vil de måtte vedtas senere?

BEGRUNNELSE:

E6 Megården-Mørsvikbotn vil utbedre en flaskehals med en rekke tunneler med dårlig standard, på den eneste veistrekningen som forbinder midt- og nordfylket. Det er et viktig prosjekt og det er bra at regjeringen nå kommer i gang etter å ha utsatt oppstart siden de kom i regjering. E6 gjennom Sørfold ligger i første periode av NTP og det er på topp 3 av Statens vegvesens prioriteringsliste. Høyre bevilget midler til forberedende arbeid til E6 Megården-Mørsvikbotn i vårt alternative budsjett for 2023. I regjeringens forlik med SV til revidert budsjett i 2023, kom det 25 mill. kroner.

Regjeringen vil sette i gang første parsell, og sier at de i første omgang skal bruke 4 mrd. kroner til en tredjedel av de totale kostnadene for E6 Megården-Mørsvikbotn. Det er uklart om dette betyr at de skal dele opp prosjektet i tre nye prosjekter, og om hver enkelt parsell skal vedtas hver for seg. Det vil kunne bety forsinkelser for deler av strekningen, eller at vi beveger oss tilbake til å bygge vei stykkevis og delt.

Svar:

Det er riktig forstått at regjeringen har besluttet å dele opp prosjektet E6 Megården-Mørsvikbotn i to. Det betyr at utbyggingen av nye E6 vil starte lengst i sør, altså fra Megården og videre nordover til Sommerset. Det legges med andre ord opp til at E6 Megården-Sommerset blir første byggetrinn i utbyggingen av strekningen Megården-Mørsvikbotn. Regjeringen har nå varslet at vi vil legge frem forslag til Stortinget med sikte på å starte utbyggingen av første byggetrinn E6 Megården-Sommerset i

2024. Vi vil komme nærmere tilbake til Stortinget om saken i statsbudsjettet for 2024.

Regjeringen mener det er viktig å komme i gang med utbyggingen av ny E6 på strekningene. Ny E6 vil bidra til å løse store utfordringer knyttet til tunnelsikkerhet, samfunnssikkerhet, beredskap og fremkommelighet. Ved å dele opp prosjektet viser regjeringen også til at vi lytter til anleggsbransjen, hvor det er mange aktører som ønsker å dele opp store samferdselsprosjekter i mindre prosjekter. Dette kan blant annet bidra til at flere norske entreprenører gis mulighet til å delta i anbudskonkurransen.

Når det gjelder den gjenstående delstrekningen Sommerset-Mørsvikbotn vil regjeringen komme tilbake til videre fremdrift for denne delstrekningen i Nasjonal transportplan som legges frem for Stortinget våren 2024.

SPØRSMÅL NR. 2880**Innlevert 14. august 2023 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 23. august 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Var noen i Kommunal- og distriktsdepartementet klar over at det ble forberedt og jobbet med innføring av en grunnrenteskatt for havbruk på det tidspunktet statsråd Gram solgte sine aksjer i havbruksselskapet NTS, februar 2022?

Svar:

Havbruksskatteutvalet la i sin rapport, NOU 2019:18 Skatting av havbruksvirksomhet, fram sine vurderingar og tilrådingar om korleis skattesystemet for havbruk bør utformast. Utvalet tilrådde å innføre grunnrentebeskatning på havbruk.

I Hurdalsplattformen har regjeringa følgjande ambisjon:

Regjeringa vil:

- Sikre lokalsamfunn innflytelse over egne naturressurser som stilles til rådighet for verdiskaping, og at lokalsamfunn og fellesskapet får en rettferdig del av verdiene som skapes.

- Gjennomgå fordelingen av midlene fra Havbruksfondet, og øke kommunenes andel av inntektene fra fondet.

I samband med førebuingar til arbeidet med statsbudsjettet for 2023, orienterte Finansdepartementet alle departementa at dei ynskte å starte vurderingar av ei rekke skattar, også grunnrenter innanfor naturressursar. Dette er heilt vanleg.

Frå det tidspunktet opplysningar vart rekna som marknadssensitive og fram til forslaget vart offentleggjort og sendt på høyring 28. september 2022, har informasjon om grunnrenteskatt for havbruk vore handsama som innsideinformasjon. Frå det tidspunktet opplysningar var å rekna som marknadssensitive, vart det ført oversikt over personar som hadde tilgang til saksopplysningar om arbeidet til regjeringa. Vurdering av om informasjon vart rekna for å vera marknadssensitiv, vart gjorde løpande. Av omsyn til dei interne prosessane i regjeringa, gjev ikkje departementet opplysningar om når saka vart diskutert. På det tidspunktet statsråd Gram selde aksjane sine, låg det ikkje føre innsideinformasjon i saka.

SPØRSMÅL NR. 2881**Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 28. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Pasienter hos kommunale helsetjenester skal ikke betale andre kostnader enn egenandelen. Bare hvis pasienten selv ønsker å motta faktura kan det avkreves et fakturagebyr. Da skal gebyret ikke overstige kostnadene ved faktureringen. Likevel blir pasienter avkrevd gebyrer på opptil 100 kr for en faktura, som Forbrukerrådet har dokumentert.

Kan statsråden presisere at dette ikke er tillatt, og vil hun iverksette tiltak for å regulere disse gebyrfabrikene?

Svar:

Ja, det er riktig at gebyret ikke kan overstige kostnadene ved faktureringen.

Orientering om regelverket er fremhevet på Helse- og omsorgsdepartementets nettside, og informasjon har gått ut til aktørene både i brev og via kurs legene deltar på i regi av Helfo.

Rapporten fra Forbrukerrådet indikerer at gjeldende regler med hjemmel i helselovgivningen ikke i tilstrekkelig grad beskytter mot en praksis med høye fakturagebyrer.

Helsedirektoratet og Finanstilsynet samarbeider for å motvirke en urimelig og ulovlig gebyr-praksis. Finan-

stilsynet har bl.a. fattet vedtak om å pålegge en aktør som sender fakturakrav til pasienter etter besøk hos fastlege, å rette praksis knyttet til elektronisk kommunikasjon og fakturagebyr.

I den nye finansavtaleloven, som trådte i kraft fra 1. januar 2023, er det regler i § 2-4 som er ventet å løse prob-

lemet med høye fakturagebyrer på formuerettens område. Bestemmelsen gjelder imidlertid ikke for gebyrer til betalende pasienter. Justis- og beredskapsdepartementet er kjent med problemstillingen og vil vurdere behovet for lovendring.

SPØRSMÅL NR. 2882

Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 22. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Mener samferdselsministeren at det er rett og rimelig at bilistene i Trøndelag skal betale i dyre dommer for en vei som allerede er flere år forsinket, og som blir ytterligere forsinket etter bruddet mellom Nye Veier og utbyggeren Acciona - og vil han ta initiativ til å utsette innkrevningen av bompenger til den nye veien mellom Ranheim og Værnes er klar til å åpnes?

BEGRUNNELSE:

E6 nord for Trondheim, mellom Ranheim og Stjørdal, ble nedbetalt for om lag 15 år siden. Den daværende rød-grønne regjeringen foreslo imidlertid at innkrevningen skulle fortsette for å inkludere andre prosjekter. Da hadde allerede trønderne betalt bompenger for strekningen i 20 år. I dag har det vært innkreving på strekningen i totalt 35 år.

Adresseavisen meldte i dag, 15. august, at bompengeselskapet Vegamot planlegger for å starte innkrevningen av den nye veien på strekningen, som er flere år forsinket, allerede i høst.

Selv om stortingsproposisjonen i teorien åpner for at bompengeinnkreving kan starte før veien er ferdig bygget, har de berørte kommunene lagt til grunn etterskuddsvis innkreving - altså at bompengeinnkrevningen starter først når veien er ferdig.

For de reisende på strekningen har de siste årene stort sett vært preget av plunder og heft. Nå skal disse i tillegg belastes bompengeinnkreving på en vei som ikke er ferdig før om mange år. En konsekvens av dette kan være at flere velger å kjøre det bompengefrie alternativet, fylkesvei 950. Dette vil kunne ha svært negative konsekvenser for bo- og nærmiljøet langs denne veien.

Svar:

Ved stortingsbehandlingen av Prop. 81 S (2017–2018), som fikk tilslutning av et bredt flertall på Stortinget, inkludert Fremskrittspartiet, jf. Innst. 298 S (2017–2018), ble det lagt opp til at prosjektet finansieres med fire bomsnitt ved Leistad, Hell, Forbordsfjelltunnelen og Åsen. Videre er det lagt til grunn start av bompengeneinnkreving i bomsnittet ved Leistad (Ranheim) fra 2024 når bompengeprojektet E6 Trondheim – Værnes er nedbetalt. For de øvrige tre bomsnittene i prosjektet er det lagt til grunn innkrevingstart fra 2025.

I Prop. 81 S (2017–2018) er det også lagt til grunn at plasseringen av bomsnittene på Ranheim flyttes noe til østsiden av Væretunnelen, mens bomsnittet på rampe ved Leistad fjernes. Det forutsettes at trafikkmonsteret fra den pågående bompengeneinnkrevningen ikke blir endret. Det er videre forutsatt at innkreving for det nye prosjektet skal begynne når innkreving for det gamle prosjektet avsluttes.

På bakgrunn av de sterke føringene som Stortinget har gitt i Prop. 81 S (2017–2018) om sammenhengende innkreving, legges det opp til å videreføre innkrevingspunktet på Ranheim inntil dette kan flyttes til sin endelige plassering på østsiden av Væretunnelen.

Innkrevningen i øvrige bomsnitt for prosjektet E6 Trondheim – Stjørdal avsluttes når prosjektet er nedbetalt, mens nye bomsnitt for prosjektet E6 Ranheim – Åsen åpnes etter hvert som vegen står ferdig.

Nye Veier AS varslet i vinter at det på det daværende tidspunktet lå an til en forsinkelse for prosjektet på 1 til 1,5 år. Bompengeselskapet Vegamot AS viste da til at en utsettelse av innkrevningen i bomsnittet på Leistad, estimert til 1. juli 2025, medfører en økning i bompengebelastningen for bilistene på 769 mill. kroner i dagens kroneverdi. Det er da forutsatt at bomsnittet på Hell også åpnes

1. juli 2025, mens innkreving i bomsnittene ved Forbordsfjelltunnelen og Åsen starter 1. juli 2027.

Bompengeselskapet Vegamot AS skal finansiere prosjektet med en garantiramme på 8,5 mrd. kroner. Selskapet har allerede opptatt lån for vegprosjektet. En utsettelse av innkrevingsstart vil medføre betydelig økte finansieringskostnader og dermed også gi økte kostnader for bilistene. Det vil også medføre en risiko for at prosjektet har behov

for en utvidet innkrevingsstid ut over de fastsatte 15 år som vil innebære en risiko for at garantistillelsen fra Trøndelag fylkeskommune utløses.

Det vedtatte bompengepoplet vil samlet sett for hele innkrevingsperioden være mer fordelaktig for bilistene enn at innkrevingen i bomsnittet på Ranheim ikke videreføres.

SPØRSMÅL NR. 2883

Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 24. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at det gjeldende lovverket for varetektsfengsling av domfelte voldtektsforbrytere gir unge norske jenter tilstrekkelig beskyttelse, eller vil hun ta initiativ til en lovendring?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nr. 2774 av 02.08.23, og statsrådens besvarelse av spørsmålet den 10.08.23. Det som ble etterspurt var statsrådens vurdering av to omsendigheter – om EMK i for stor utstrekning begrenser det gjeldende norske lovverket for varetektsfengsling, og om statsråden mener dagens lovverk med gjeldende praktisering gir unge norske jenter tilstrekkelig beskyttelse. Statsråden besvarer ingen av delene, men gir en generell fremstilling av regelverket for varetektsfengsling, og bemerker at EMK vil kunne ha betydning for hvordan regelverket skal forstås. Det spørres derfor på nytt om statsråden mener gjeldende lovverk i tilstrekkelig grad beskytter unge norske jenter mot domfelte voldtektsforbrytere, eller om hun vil ta initiativet til en lovendring. Det bes om at statsråden nå svarer på det hun blir spurt om.

Svar:

Som nevnt i mitt svar 10. august 2023 på spørsmål nr. 2774 gir straffeprosessloven hjemmel til å varetektsfengsle både mistenkte og domfelte. Reglene er viktige for å beskytte borgerne mot alvorlig kriminalitet i tilfeller hvor det er en konkret gjentakelsesfare. Jeg mener at regelverket for varetektsfengsling på en god måte balanserer de ulike hensyn som må avveies for å gi borgerne slik beskyttelse.

Vilkårene for fengsling må imidlertid vurderes konkret i den enkelte sak, herunder kravet om at det ikke skal være uforholdsmessig. Slike avveininger kan være vanskelige. Jeg har tillit til at påtalemyndigheten og domstolene gjør sitt beste for å foreta disse avveiningene på en god måte.

Jeg viser for øvrig til redegjørelsen om regelverket i svar på spørsmål nr. 2774. Som nevnt der følger de grunnleggende kravene for fengsling av både straffeprosessloven og Grunnloven. Den europeiske menneskerettskonvensjon begrenser etter min mening ikke i for stor utstrekning adgangen til varetektsfengsling. På nåværende tidspunkt er jeg ikke kjent med forhold ved lovverket som tilsier at det bør tas initiativ til en lovendring. Jeg er åpen for å vurdere dette nærmere dersom det påvises at det er behov for det.

SPØRSMÅL NR. 2884**Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 17. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvis regjeringa ikke ser seg pliktet til å konsultere Sametinget før den skaper et nytt kraftbehov på 3 terawattimer ved å elektrifisere Melkøya, noe regjeringa selv sier forutsetter massiv utbygging av vindkraft i Finnmark, når mener regjeringa egentlig at den har plikt til å konsultere representanter for samiske interesser, og på hvilket grunnlag mener Olje- og energidepartementet at prosjektet faller utenfor konsultasjonsplikten?

BEGRUNNELSE:

Olje- og energidepartementet har etter samelovens §4-1 og §4-3 plikt til å konsulere Sametinget og andre representanter for berørte samiske interesser om beslutninger som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Sametinget har på sin side rett til å bli konsultert etter lovens § 4-2.

Sametinget krevde i møte med OED 28. juni departementet om å bli konsultert angående elektrifisering av gasskraftanlegget på Melkøya, ettersom tiltaket «utløser en rekke negative ringvirkninger av betydning for samisk kultur.» OED og Sametinget avtalte at departementet skulle oversende en skriftlig redegjørelse for sin vurdering av konsultasjonsplikten i denne saken.

Sametinget fikk ingen slik vurdering før regjeringa meldte mandag 8. august at OED tillot elektrifisering, uten at Sametinget hadde blitt konsultert. Sametinget mottok ikke OEDs vurdering av konsultasjonsplikten før 10. august, datert samme dag.

OEDs vurdering er at det ikke har plikt til å konsultere Sametinget eller andre representanter for berørte samiske interesser. OEDs argumentasjon er at «elektrifisering av petroleumssektoren» er et generelt tiltak, som ikke påvirker samiske interesser direkte. I brevet vedgår departementet at elektrifiseringen kan kreve «nye nettanlegg og eventuelt ny kraftproduksjon», og at Sametinget skal konsulteres når disse konsesjonene behandles.

Ved å vedta elektrifisering har imidlertid OED lagt føringer for hvor mye som skal bygges ut, også i samiske områder. Statsråden har lovet at regjeringa skal få bygd ut like mye ny kraft som det Melkøya forbruker innen 2030, et behov som er anslått til over 3 TWh årlig. I et oppslag i E24 den 9. august viser statsråden til at det kan realiseres 670 MW vindkraft i Nord-Norge.

Sametinget regner med at reinbeitedistrikt 20, 21 og 22 vil bli direkte berørt i første omgang. NVE har i brev til OED 22. september 2022 understreket at den tilhørende,

nye kraftlinjen Skaidi-Hammerfest «vil medføre betydelige virkninger for reindriften i anleggsfasen» som må tas hensyn til i behandlingen av prosjektet.

Utfra erfaringene fra Fosen ville spørsmålsstiller trodd at regjeringa ville konsultert Sametinget og reindrivene før den fattet beslutninger med enorme konsekvenser for naturgrunnlaget for samisk kultur.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at både NVE og Olje- og energidepartementet har konsultert de berørte reinbeitedistriktene og Sametinget i behandlingen av kraftledningen mellom Skaidi og Hammerfest. Anlegget var også til dels tema for konsultasjoner under departementets saksbehandling av det samlede kraftledningsanlegget mellom Ofoten og Skaidi, der søknaden også omfattet strekningen ut til Hammerfest. Elektrifiseringen av Melkøya har også vært tema i møte mellom representanter for sametingsrådet og politisk ledelse i departementet.

Statnett har vurdert tilknytningen av Melkøya som driftsmessig forsvarlig uten nye tiltak utover de aktuelle ledningstiltakene mellom Skaidi og Hammerfest/Melkøya. Når regjeringen i forbindelse med godkjenningen av Snøhvit Future har forutsatt utsatt oppstart til 2030 og prioritering av nye kraftprosjekter i regionen, er det for å legge grunnlaget for et kraftløft som gir vekstmuligheter for både nye og eksisterende næringer i hele regionen og som legger grunnlag for en fortsatt sterk tilstedeværelse i nord.

Hvilke saker som er gjenstand for konsultasjoner, framgår av sameloven § 4-1. Første ledd fastslår utgangspunktet om at konsultasjonsreglene gjelder for lovgivning, forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte.

Bestemmelsen i § 4-1 første ledd innebærer at enkeltvedtak og andre typer offentlige beslutninger og tiltak, er omfattet av bestemmelsen. Plikten til å konsultere gjelder det konkrete tiltaket som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. I dette ligger at søknader behandlet av energimyndighetene om utbygging av eksempelvis kraftledninger og energianlegg, vil være konsultasjonspliktige. Det er imidlertid presisert i forarbeidene at det ikke er noen plikt til å konsultere om beskrivelser av fakta, gjeldende rett, regjeringens politikk mv., jf. Prop. 86 L (2020-2021) s. 108.

Ordlyden i sameloven § 4-1 lest i sammenheng med presiseringene i forarbeidene, innebærer at departement-

et ikke har en generell konsultasjonsplikt i saker om elektrifisering av petroleumssektoren, herunder omlegging av driften av Hammerfest LNG til kraft fra nettet. Slike tiltak vil i utgangspunktet ha lik innvirkning på samfunnet generelt.

I anledning Snøhvit Future er konsultasjonsplikt utløst av de nødvendige tiltakene på land, som direkte berører de samiske reinbeitedistriktene. Som nevnt innledningsvis, er det gjennomført konsultasjoner om disse sakene.

Ved behandlingen av konkrete utbyggingsprosjekter som kan være aktuelle i forbindelse med det varslede kraftløftet i nord, vil departementet i tråd med sameloven selvfølgelig konsultere samiske interesser på ordinær måte.

Jeg kan forsikre at regjeringen er svært opptatt av å sikre reindriften driftsgrunnlag også fremover og har varslet at en vil se på nye tiltak for å avbøte arealkonfliktene med reindriften i forbindelse med utbygging av strømnnett og ny kraftproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 2885

Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 23. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Synes ministeren det er rimelig at fremtidige skriftlige eksamener til privatflysertifikatene PPL / LAPL skal foregå på engelsk?

Er det vurdert om krav til engelsk bryter med EØS-regelverket og språkloven?

BEGRUNNELSE:

Luftfartstilsynet varslet i juni i år at teorieksamen til PPL / LAPL skal foregå på engelsk allerede fra januar 2024.

Teorieksamener skal foregå kun på engelsk, selv til privatflygersertifikatet PPL / LAPL. Begrunnelsen er bl.a. at kandidaten skal demonstrere god engelskforståelse. Begrunnelsen ser fornuftig ut, men enhver som har gjennomført eksamen med multipel choice vet at oppgavene er ulike med hårfine nyanser. To alternative svar kan fremstå som riktige, men det er kandidatens forståelse av nyansesforskjellene som avgjør om hen krysser av for riktig svar. Da er det ikke lenger et spørsmål om engelskforståelse, men dybdekunnskap i et fremmedspråk.

Det er grunn til å minne om at kandidaten skal demonstrere god engelskforståelse ved den praktiske eksamen. Under oppflygningen er engelsk forståelse et av områdene eksaminator skal vurdere.

LT begrunner også den nye ordningen med "Overgang til engelsk på PPL/LAPL-eksamen vil også gi kandidater som ønsker å fortsette med ytterligere rettigheter og sertifikater, en mer konsekvent vei videre." Det er grunn til å minne om at det skal være mulig å ta PPL / LAPL også for dem som ikke ønsker en yrkeskarriere.

Det er min oppfatning at så strenge krav til engelsk kunnskaper vil bli svært ekskluderende for f.eks. voksne folk som ser verdien av å ha flygning som en hobby, men som ikke har så omfattende språklige kunnskaper at de klarer å se nyansesforskjellene i en engelskspråklig multiple choice.

Det er grunn til å stille spørsmålsteget ved om en voksen person som valgte yrkesfaglig utdanning i ungdommen, hvor språk var et underordnet fag, skal bli ekskludert fra muligheten til å få fly som hobby.

Det er også verdt å merke seg at Luftfartstilsynet ikke har sendt saken på offentlig høring.

Engelsk er et viktig språk innen luftfart, men en må skille mellom profesjonell flygning og hobby. Vi har et språk å ta vare på. Også innenfor luftfart skal vi ta det norske språket på alvor.

Svar:

Sikkerheten har alltid høyeste prioritet innen luftfarten, og det er avgjørende at alle piloter gjennomgår omfattende opplæring innen flysikkerhet, navigasjon, kommunikasjon, meteorologi, nødsituasjoner og mer. For å oppnå den høye sikkerheten som luftfarten er kjent for, er det blant annet innført strenge standarder for flybesetningsmedlemmer gjennom krav til FCL (Flight Crew Licensing) som skal dekkes i pilotopplæringen. Opplæringen skal videre være i tråd med internasjonale standarder og beste praksis, og blivende piloter må bestå ulike eksamener og vurderinger som tester deres kunnskap, ferdigheter og evner.

Forskrift 28. november 2015 nr. 1365 om sertifisering av besetningsmedlemmer gjennomfører forordning (EU) nr. 1178/2011 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for flygebesetning i sivil luftfart, med endringsforordninger. Forordningens ARA.FCL.300 (a) og (c) beskriver Luftfartstilsynets ansvar for gjennomføring av teorieksamen for privatflygere i Norge. Her fremgår det at Luftfartstilsynet skal «innføre nødvendige ordninger og prosedyrer for å gi søkerne mulighet til å avlegge teoriprøver i samsvar med gjeldende krav». Videre skal Luftfartstilsynet «underrette søkerne om hvilke språk som kan benyttes under prøven».

Som det fremgår av Luftfartstilsynets nyhetssak 26. juni 2023, har tilsynet funnet at dagens eksamensbank som skal dekke pensumet for privatflysertifikat har for få oppgaver, og at dette begrenser testing av bred kunnskap og variasjon mellom kandidater og mellom første- og annengangsprøver. Luftfartstilsynet har derfor besluttet å innføre en større og sterkere eksamensbank. Luftfartstilsynet understreker at den aktuelle eksamensbanken som allerede er tatt i bruk av flere luftfartsmyndigheter i Europa, er anerkjent for sin evne til å teste kandidaters forståelse av pensum på en mer omfattende måte, og er utarbeidet ved bruk av anerkjent metodikk som blant annet er ment å teste kunnskap fremfor språknyanser. Den nye eksamensbanken er ifølge Luftfartstilsynet kun tilgjengelig på engelsk.

Jeg har bedt Luftfartstilsynet redegjøre nærmere for beslutningen om overgang til engelsk på PPL/LAPL-eksamen. Luftfartstilsynet påpeker at flygere må inneha grunnleggende engelskkunnskap for å tilegne seg – og opprettholde – teoretisk kunnskap. Forordning (EU) 1178/2011, FCL.055 setter krav om språkferdigheter. Her kreves det at søkeren skal kunne kommunisere effektivt, uttrykke seg presist og klart om alminnelige og faglige emner og kunne effektivt håndtere språklige utfordringer. Det er ifølge Luftfartstilsynet ikke mulig å gjennomføre opplæring til privatflygersertifikat uten å oppfylle minimumskrav i engelsk som beskrevet i FCL.055.

Luftfartstilsynet fremhever videre at kommunikasjon innenfor luftfarten i dag i all hovedsak foregår på engelsk. Håndbøker til fly, fraseologi, kommunikasjon, værinformasjon og publikasjoner publiseres på engelsk. Dette er ifølge Luftfartstilsynet informasjon som er essensiell for å operere et luftfartøy på en forsvarlig måte, og det er viktig at flygere – også privatflygere – har tilstrekkelige språkkunnskaper til å kunne forstå den tilgjengelige informasjonen under alle faser av flygning. Innføring av engelsk spørsmålsbank for teorieksamen også for privatflygere samsvarer etter Luftfartstilsynets oppfatning godt med den grunnleggende forutsetningen om at piloter må ha god forståelse for engelsk

Jeg mener Luftfartstilsynets begrunnelse for beslutningen om at fremtidige skriftlige eksamener til privatfly-

sertifikatene PPL / LAPL skal foregå på engelsk, i utgangspunktet fremstår rimelig utfra de hensyn Luftfartstilsynet har opplyst. Jeg har samtidig forståelse for at omlegging av eksamensspråk til engelsk kan medføre en ekstra utfordring for enkelte, for eksempel voksne folk som ser verdien av å ha flygning som en hobby, men som ikke har så omfattende språklige kunnskaper, slik representanten viser til. Jeg er også gjort kjent med at Norges Luftsportforbud har sendt en henvendelse til Luftfartstilsynet angående gyldigheten av beslutningen, og forventer at Luftfartstilsynet nøye vurderer denne.

Når det kommer til spørsmålet om det er vurdert om krav til engelsk bryter med EØS-regelverket og språkloven, så har jeg bedt Luftfartstilsynet opplyse meg om hvilke vurderinger som ble gjort før de fattet beslutningen om at de aktuelle eksamenene fremover kun skal avholdes på engelsk.

Luftfartstilsynet har opplyst at det ble gjort en vurdering av myndighetenes ansvar i henhold til regelverket i forordning (EU) nr. 1178/2011. Forordningen har krav om gjennomføring av teorieksamen for privatflygere i Norge. Her er det ifølge Luftfartstilsynet ingen krav om at eksamen skal gjennomføres på norsk, men det er krav om at myndigheten skal innføre nødvendige ordninger og prosedyrer for å gi søkerne mulighet til å avlegge teoriprøver i samsvar med gjeldende krav. Luftfartstilsynet kan ikke se at gjennomføring av PPL / LAPL-eksamen på engelsk er i strid med det ovennevnte regelverket, og kan heller ikke se at det er annet EØS-regelverk som kan anses brutt ved den varslede endringen.

Luftfartstilsynet har også gjort en vurdering opp mot språkloven. Ifølge lovens § 9 skal offentlige organ kommunisere på et klart og korrekt språk som er tilpasset målgruppen. På bakgrunn av det som er redegjort for ovenfor om krav til engelsk språk, mener Luftfartstilsynet at eksamen på engelsk oppfyller kravet om å være tilpasset målgruppen.

Jeg legger på bakgrunn av dette til grunn at Luftfartstilsynet har vurdert lovligheten av beslutningen opp mot EØS-regelverket og språkloven, men understreker samtidig at Samferdselsdepartementet ikke har hatt tid til å foreta nærmere vurderinger av dette med den korte tiden vi har hatt til rådighet.

SPØRSMÅL NR. 2886**Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 21. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for om oppgraderingen av Alta kraftverk vil ha betydelige miljøkonsekvenser, om hvor mye mer effekt kraftverket eventuelt kan bidra med når det ikke blåser, og hvordan departementet ser for seg å sørge for at oppgraderingen de viser til realiseres?

BEGRUNNELSE:

I pressemeldingen om elektrifisering av Melkøya 8. august skriver departementet at Statkraft ser på muligheten for effektoppgradering av Alta kraftverk. Samme uke sier en direktør i Statkraft til EnergiWatch at det ikke foreligger noen konkrete planer for oppgradering av Alta kraftverk. Det kreves en grundig konsesjonsprosess og prosjektet må være lønnsomt, og det er mange som skal høres i en eventuell konsesjonsprosess.

Det er interessant å vite hvor mye departementet vet om muligheten for oppgradering av Alta kraftverk, før de legger en oppgradering til grunn i sin beslutning om å elektrifisere Melkøya. Og om det er aktuelt for staten å beordre Statkraft om å igangsette arbeidet med å oppgradere kraftverket. Er dette en oppgradering med vesentlige miljøkonsekvenser eller ikke, hvor raskt kan det eventuelt gjennomføres og hvor mye balansekraft kan det faktisk gi for all den vindkraften departementet nå ønsker at bygges ut.

Svar:

Alta kraftverk har i dag to aggregater, med en kapasitet på til sammen 150 MW og en årlig middelproduksjon på 695 GWh. Kraftverket skal i henhold til gjeldende konsesjonsvilkår og manøvreringsreglement kjøre stabilt i tråd med naturlig tilsig. Produksjonen følger derfor sesongvariasjonene i tilsiget. Kraftverket har i perioder overløp, slik at man ikke fullt ut får utnyttet alt vannet som tas inn i reguleringen.

Ved utbyggingen ble det satt av plass også til et tredje aggregat. Statkraft opplyser at nettsituasjonen i området har medført at det til nå ikke har vært vurdert som hensiktsmessig søke om å sette inn et nytt aggregat. Et tredje aggregat vil i tilfelle øke produksjonen ved å redusere flomtøpet. Statkraft opplyser videre at dette vil kunne øke produksjonen med i størrelsesorden 100-150 GWh, som kommer hovedsakelig om våren og sommeren. Det vil imidlertid være store variasjoner fra år til år, avhengig av snøsmelting og nedbørsforhold. En oppgradering av

denne typen vil altså i tilfelle utnytte vann som allerede i dag tas inn i reguleringen.

Det foreligger ikke søknad om oppgradering av Alta kraftverk i dag. Et nytt aggregat vil kreve konsesjonsbehandling, der miljøforhold blir grundig vurdert. NVE og Olje- og energidepartementet er konsesjonsmyndigheter etter vassdragslovgivningen, og vil vurdere en konsesjons-søknad når en slik eventuelt foreligger. Jeg kan ikke foregripe behandlingen av en eventuell søknad og gjøre noen vurderinger av miljøvirkningene nå.

Det tilligger styret å ta investeringsbeslutninger. Statkraft opplyser at de markedsmessige konsekvensene av regjeringens beslutning om elektrifisering på Melkøya og oppgradering av kraftnettet i Finnmark hensyntas i selskapets vurderinger av aktuelle investeringer, inkludert oppgraderinger ved Alta kraftverk.

SPØRSMÅL NR. 2887**Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 21. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Medfører det riktighet at innsatstoget mellom Oslo og Jessheim med kortere reisetid i rushen blir borte i ruteomleggingen som skal skje i desember 2023?

BEGRUNNELSE:

Hovedbanen er overbelastet, og KVVU for Hovedbanen peker på en rekke tiltak som kan gjøres for å øke kapasiteten både for persontransport og godstransport på mellomlang og lang sikt. I mellomtiden må man få til best mulig tilbud for de reisende på dagens infrastruktur. Toget fra Jessheim til Oslo tar 37 minutter og går to ganger i timen hhv. 7 og 37 min. over hver hele time stort sett hele dagen (Linje R13). I rushtrafikken går det et innsatstog kl. 07.50 fra Jessheim som har reisetid 24 minutter, da det kun stopper på Kløfta på vei til Oslo. Denne avgangen er svært populær pga. kortere reisetid, og en viktig del av togtilbudet på Hovedbanen.

Svar:

Ekstra avgang Jessheim-Oslo i morgenrush ble etablert i 2020 etter at Jernbanedirektoratet i 2019 i samarbeid med Vygruppen og Bane NOR, utarbeidet rapporten «Utvikling av rushtidsperioden på Østlandet». Gjennom ar-

beidet ble det identifisert muligheter for bedre utnyttelse av togmateriellet ved å supplere med marginale avganger utover grunnrutetilbudet. Avgangen har 15 minutter kortere kjøretid Jessheim-Oslo S fordi den benytter Gardermobanen fra Kløfta til Oslo S, mens grunnrutetilbudet på linje R13 Dal-Drammen kjører Hovedbanen og betjener stasjonene Lindeberg, Frogner og Leirsund. Ekspressavgangen ble tatt inn i trafikkavtalen med Vygruppen fra 2020 og er dermed offentlig kjøpt trafikk.

Eksisterende trafikkavtale med Vygruppen utløper i desember 2023 og ny trafikkavtale med Vygruppen trer i kraft fra samme tidspunkt. I den nye trafikkavtalen er ekspressavgangen Jessheim-Oslo S inkludert som minimumskrav til rutetilbudet. Vygruppen har bestilt avgangen i sin søknad om kapasitet for 2024. Bane NOR er godt i gang med å samordne rutesøknader fra togselskapene og for tiden er det samordningsmøter med togoperatørene for å avklare detaljer i søknadene om infrastrukturkapasitet. Ruteplanen fastsettes i september måned i henhold til Bane NORs tidsplan for kapasitetsfordelingsprosessen. I perioden frem til endelig fastsettelse vil det pågå avklaringer mellom Bane NOR og togoperatørene. Først når ruteplanen er endelig fastsatt, vil togoperatørene melde tilbake til Jernbanedirektoratet om eventuelle leveranseforpliktelser i trafikkavtalene som ikke kan oppfylles som følge av begrenset tilgang på infrastrukturkapasitet.

SPØRSMÅL NR. 2888**Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 21. august 2023 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hva som har påvirket endringen i total kostnadsramme for campussamlingen ved NTNU fra prop 1 S 22/23 til det som ble presentert 13. august, og hvilke elementer, mål og ambisjoner i prosjektet slik det lå før redefinering og nedskalering i 2022 som ikke vil bli gjennomført?

BEGRUNNELSE:

I 2018 besluttet regjeringen Solberg konsept for samling av campus NTNU og oppstart av forprosjektering. Kostnadsrammen for campussamlingen har flere ganger etter dette vært gjenstand for gjennomgang og justering, deriblant fra 14,3 milliarder kroner til 11,6 milliarder kroner i 2021.

Deretter har regjeringen Støre gjennomført en større nedskalering av prosjektet som reduserte omfanget på ny-

bygg og rehabilitering med om lag 30 prosent. I prop. 1 S (2022-2023) ble total styringsramme beskrevet til å være 6.082 milliarder kroner, mens under regjeringens kunngjøring av igangsetting av prosjektet på NTNU den 13. august ble total ramme sagt at var 6,6 milliarder kroner.

Prosjektet forventes å være grundig omtalt i Prop 1 S (2023-2024), men det er ønskelig med en beskrivelse av hva som nå er vedtatt i regjering.

Svar:

I KD sin Prop. 1 S (2022-2023) fremgår det at regjeringen våren 2022 besluttet å redefinere prosjektet for NTNU Campussamling, slik at det blir konsentrert om å flytte fagmiljøene på Dragvoll til Gløshaugen. Dette er en forenkling av det opprinnelige prosjektet, med en reduksjon

i arealene for nybygg og rehabilitering på om lag 30 pst. og om lag halvert forventet kostnad. Som en følge av redefineringen ble enkelte delprosjekter som ikke var like tett knyttet til det prosjektutløsende behovet, som blant annet oppgradering av magasiner i vitenskapsmuseet og etablering av et innovasjonssenter, tatt ut av prosjektet.

Økningen i styringsramme fra 6 082 mill. kroner til om lag 6,6 mrd. kroner skyldes hovedsakelig indeksjustering av kroneverdi (fra august 2022 til juli 2024), at midler til NTNUs andel av infrastrukturutgifter er inkludert og at det er gjort noen justeringer i kostnadsestimatet med bakgrunn i ekstern kvalitetssikring (KS2). Detaljer rundt dette vil jeg komme tilbake til i omtalen av prosjektet i KD sin Prop. 1 S (2023-2024).

SPØRSMÅL NR. 2889

Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 22. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva er regjeringens plan for å sikre at jernbanepassasjerene på Dovrebanen får et godt reisetilbud og når kan de reisende på Dovrebanen forvente at infrastrukturen er reparert så det igjen kan gå tog på hele strekningen mellom Oslo og Trondheim?

BEGRUNNELSE:

Randklev bro kollapset 14. august som følge av ekstremværet Hans sine herjinger. Det er uklart når forbindelsen over Gudbrandsdalslågen kan gjenopprettes, og både gods- og passasjertrafikk rammes. Dette er alvorlig for alle som reiser mellom Oslo og Trondheim med jernbanen. SJ, operatør på strekningen, fremhever at situasjonen er uholdbar for de reisende og at en bussløsning er svært dyr. Det vil ikke gå noen nattog på strekningen, et tilbud som normalt sett er svært populært.

Svar:

Ekstremværet Hans har ført til omfattende ødeleggelser på jernbaneinfrastrukturen. Dette vil få store konsekvenser for togtilbudet i deler av landet i lang tid fremover. Særlig gjelder dette for togtilbudet for passasjerer og gods

på Dovrebanen etter at flommen tok jernbanebroen over Lågen ved Ringebru 14. august.

Dovrebanen er viktig for transporten mellom Oslo og Trondheim, og regjeringen er opptatt av å få banen i stand igjen så raskt som mulig. Bane NOR varsler imidlertid om at dette kan ta tid, og i mellomtiden jobber aktørene i sektoren med å få på plass så gode løsninger som mulig, både for passasjerer og gods. Jernbanedirektoratet koordinerer arbeidet med å finne løsninger som både omfatter å sette inn buss for tog på delstrekninger, sende godset på Røros-, Solør og Kongsvingerbanen, samt sette opp alternative ruteplaner som optimaliserer bruken av kapasiteten på jernbanenettet.

I første omgang innebærer dette at SJ Norge frem til 1. september har etablert en noe redusert ruteplan med togtransport mellom Oslo og Lillehammer og busstransport videre til Trondheim. Fra 1. september har SJ Norge planer om å etablere en ny plan med togtransport mellom Oslo og Lillehammer og mellom Dombås og Trondheim, slik at passasjerene bare henvises til buss på strekningen mellom Lillehammer-Dombås. Detaljer i produksjonsplanen er under utarbeidelse, og Jernbanedirektoratet har god dialog med SJ Norge om løsninger som gir et best mulig kundetilbud på Dovrebanen, gitt situasjonen med Randklev bro. Videre pågår det vurderinger av om Røros-

banens togtilbud kan komplettere togtilbudet mellom storbyene på Dovrebanen.

Hvor fort Dovrebanen er i normal drift igjen, er for tidlig å si, men Bane NOR er allerede godt i gang med å kartlegge skadeomfanget og med å forberede arbeidet med å bygge ny jernbanebro ved Ringebu. Utredninger av ulike løsningsalternativer er iverksatt og Bane NOR vil vurdere både en permanent løsning og en midlertid

løsning. Det er allerede engasjert ekstern rådgiver, i tillegg til at relevante fagmiljøer i foretaket prioriterer arbeidet med å få etablert et prosjekt for planlegging og gjennomføring av prosjektering og bygging. Bane NOR vil også ha dialog med eksterne parter som har erfaring med lignende hendelser for å dra nytte av disse. Et eksempel på dette er prosjektet etter at Tretten bru kollapset for ett år siden.

SPØRSMÅL NR. 2890

Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 22. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Viser til statsrådets svar på skriftlig spørsmål 2793, om E6 Ranheim – Værnes.

Vil statsråden vurdere om taksten kan reduseres i påvente av ny oppstart på prosjektet?

BEGRUNNELSE:

Utbyggingen av E6 Ranheim-Værnes stanses etter at Nye Veier AS avsluttet kontrakten med Acciona. Det er bra at fremkommeligheten bedres og at anlegget sikres frem til ny entreprenør er på plass. Bilistene vil imidlertid måtte betale full bompengetakst for en uferdig vei, der det ikke vil skje noe før tidligst våren 2024.

Vegamot AS fortsetter bompengeneinnkrevningen på strekningen. Det argumenteres blant annet for at stans i innkreving forventes å endre bilistenes transportvalg, og at bilistene da samlet vil få økte rente- og innkreving-kostnader.

Det er også i Prop. 81 S (2017–2018) skissert et opplegg med innkreving uten opphold mellom det gamle og det nye bompengeprojektet.

I påvente av at man kommer i gang igjen med prosjektet, bør man likevel vurdere om taksten kan settes ned for å redusere belastningen på brukerne, uten at det går for mye utover finansieringsgrunnlaget.

Svar:

Ved stortingsbehandlingen av Prop. 81 S (2017–2018), som fikk tilslutning av et bredt flertall på Stortinget, inkludert Høyre, jf. Innst. 298 S (2017–2018), ble det lagt opp til at prosjektet finansieres med fire bomsnitt ved Leistad, Hell, Forbordsfjelltunnelen og Åsen. Videre er det lagt til

grunn oppstart av bompengeneinnkreving i bomsnittet ved Leistad (Ranheim) fra 2024 når bompengeprojektet E6 Trondheim – Værnes er nedbetalt. For de øvrige tre bomstasjonene i prosjektet er det lagt opp til innkrevingstart fra 2025.

I Prop. 81 S (2017–2018) er det også lagt til grunn at plasseringen av bomsnittene på Ranheim flyttes noe til østsiden av Væretunnelen, mens bomsnittet på rampe ved Leistad fjernes. Det forutsettes at trafikkmonsteret fra den pågående bompengeneinnkrevningen ikke blir endret. Det er videre forutsatt at innkreving for det nye prosjektet skal begynne når innkreving for det gamle prosjektet avsluttes.

På bakgrunn av de sterke føringene som Stortinget har gitt i Prop. 81 S (2017–2018) om dagens innkrevingsspunkt på Ranheim for prosjektet E6 Trondheim – Stjørdal, legges det opp til å videreføre innkrevingsspunktet på Ranheim inntil dette kan flyttes til sin endelige plassering på østsiden av Væretunnelen. Øvrige bomsnitt for prosjektet E6 Trondheim – Stjørdal avslutter innkrevingen når prosjektet er nedbetalt, mens nye bomsnitt for prosjektet E6 Ranheim – Åsen åpnes etter hvert som vegen står ferdig.

Nye Veier AS varslet i vinter at det på det lå an til en forsinkelse for prosjektet på 1 til 1,5 år. Bompengeselskapet Vegamot viste da til at en utsettelse av innkrevingen i bomsnittet på Leistad, estimert til 1. juli 2025, medfører en økning i bompengebelastningen for bilistene på 769 mill. kroner i dagens kroneverdi. Det er da forutsatt at bomsnittet på Hell også åpnes 1. juli 2025, mens innkreving i bomsnittene ved Forbordsfjelltunnelen og Åsen starter 1. juli 2027.

Bompengeselskapet Vegamot AS skal finansiere prosjektet med en garantiramme på 8,5 mrd. kroner. Selskapet

har allerede tatt opp lån for vegprosjektet. En utsettelse av innkrevingsstart vil medføre betydelig økte finansieringskostnader, og dermed også økte kostnader for bilistene. Det vil også medføre en risiko for at prosjektet har behov for en utvidet innkrevingsperiode ut over de fastsatte 15 år. Dermed vil dette også innebære en risiko for at garantisttillelse av Trøndelag fylkeskommune utløses.

Det vedtatte bompengepellet vil samlet sett for hele innkrevingsperioden være mer fordelaktig for bilistene enn at innkrevingen i bomsnittet på Ranheim ikke videreføres. Dersom takstene skal reduseres i påvente av ny oppstart av prosjektet, må det skje etter ønske fra Trøndelag fylkeskommune som garantist. Dette er i tråd med fastsatte prinsipper for nedsetting av takster.

SPØRSMÅL NR. 2891

Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 23. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvilken dato skrues bommene på Hauer seter ved Gardermoen og bommen på Kolomoen på Tangen ned, eller vet ikke samferdselsministeren det?

Svar:

Bomstasjonene i etappe 1, på Hovinmoen – Dal og Skaberud – Kolomoen avslutter innkrevingen 12. oktober 2023 klokken 12.00.

BEGRUNNELSE:

FrP har alltid vært opptatt av å fjerne bomstasjoner. Da vi satt i regjering sørget vi for å fjerne de fleste bomstasjoner hvor det var igjen liten restgjeld. I 2021, som var siste året FrP hadde påvirkning på Statsbudsjettet, så brukte vi omtrent 3 milliarder på enten å fjerne bomstasjoner eller redusere bomsatsene.

De to E6 bommene på Hauer seter i Ullensaker og Kolomoen i Stange kommune er såkalt «lavhengende frukt». Begge bomstasjonene er i all hovedsak nedbetalt og det er bare manglende velvilje fra dagens Ap/Sp regjering som er årsaken til at de enda ikke er skrudd ned. Dagens regjering viser dessverre ingen forståelse for at bompenger er en stor økonomisk belastning for folk flest og at det er ekstra krevende nå med høye strømpriser, høy inflasjon og høy rente.

I mitt spørsmål til finansministeren den 28.3 2023 vedrørende fjerning av bommene på E6 fikk jeg til svar fra samferdselsministeren at den bommen som står ved Hauer seter (Gardermoen), dvs. Hovinmoen – Dal og den bommen som står ved Kolomoen på Tangen dvs. Skaberud – Kolomoen, skal fjernes i september/oktober 2023. Nå er det bare noen uker igjen til september så jeg forventer at bommene snart skrues ned og de i hvert fall blir skrudd ned i starten av september. Det har samferdselsministeren mulighet til dersom viljen er der.

SPØRSMÅL NR. 2892**Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 24. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Skiller nåværende norske praksis seg fra finsk praksis for grensepasseringer av russiske statsborgere med Schengen-visum, og hva er i så fall begrunnelsen for at Norge har en annen praksis enn Finland?

Svar:

Praksis for utferding av visum til russiske borgere vart stramma inn i mai 2022. Russarar som søker om Schengenvisum til Noreg med turisme som formål, vil som utgangspunkt få avslag. Praksis er også stramma inn for familiebesøk og forretningsbesøk, jamvel om det for desse gruppene framleis er mogleg å få visum etter ei individuell vurdering. Vi har altså gått langt i å skrenke inn høvet rusarar har til å få visum til Noreg. Dette er gjort med bakgrunn i endra returføresetnader for denne gruppa.

Noreg har til no ikkje vedteke nasjonale reglar for å avgrense innreise for rusarar, slik til dømes Finland har gjort. Dette har mellom anna samanheng med at innreisvolumet til Noreg er monaleg lågare enn til Finland, og

problemstillinga har vore mindre presserande. Politidirektoratet har, etter å ha innhenta talmateriale frå Politiet si utlendingseining, opplyst at det ifølgje tal finske styresmakter har rapportert inn til Schengen-samarbeidet, var totalt 390 000 innreiser for russiske borgere til Finland frå og med september 2022. Til samanlikning reiste 30 796 russiske borgere inn til Noreg i perioden frå 1. oktober 2022 til 16. august 2023. Av desse hadde 22 606 Schengenvisum utskrive av ulike land, og 9 900 var utskrivne av Noreg (dei andre er mellom anna personar med opphaldsløyve i Noreg, innehavarar av grensebuarbeis, asylsøkarar og sjømenn.) Det må takast høgd for at det kan vere dobbeltføringar i talmaterialet.

Eg vil streke under at politiet kontrollerer alle som reiser inn i Noreg frå Russland. Dei som ikkje fyller vilkåra for innreise, til dømes fordi formålet med reisa ikkje er sannsynleggjord, blir bortviste, og visumet kan også kallast tilbake.

Norske styresmakter har god oversikt over situasjonen på grensa og grensetrafikken frå Russland og vurderer fortløpande behovet for endringar i regelverk og praksis.

SPØRSMÅL NR. 2893**Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 23. august 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sørge for at utdanningskapasiteten og -kompetansen økes og videreutvikles ved krigsskolene de neste årene, i takt med at inntaket av kadetter skal og må øke vesentlig i tråd med at Forsvaret skal vokse?

Svar:

Norge trenger et større forsvar og regjeringen er opptatt av at det skal bemannes med nok personell med rett kompetanse til riktig tid. Den vedtatte langtidsplanen, som Solberg-regjeringen la frem, la til grunn en for høy samlet risiko i gjennomføringen, blant annet knyttet til

evnen til å tilføre riktig personell og kompetanse. Det er for eksempel i gjeldende langtidsplan ikke tatt tilstrekkelig høyde for behovene for eiendom, bygg og anlegg (EBA) som kreves for å gjennomføre den vedtatte oppbemanningen. Derfor har regjeringen i budsjettene prioritert ekstra midler til personellrelatert EBA, og i inneværende statsbudsjett satte vi også av 21 millioner kroner til å styrke opptaket ved krigsskolene og cyberingeniørskolen i 2023. Det pågår nå flere utbedringsprosjekter for EBA ved krigsskolene, som skal bidra til å videreutvikle og styrke FHS sin evne til å utdanne personell. Dette vil være en prioritet for regjeringen i tiden fremover.

Selv om det er iverksatt tiltak for å øke utdanningskapasiteten, er en økning av antallet offiserer ikke noe

som lar seg gjøre i en hånd vending. For å dekke behovet for offiserer de neste årene må Forsvaret derfor i tillegg ta i bruk flere virkemidler utover den tradisjonelle krigsskoleutdanningen. Dette kan være rekruttering av personell med sivil utdanning som gis en militær påbygning og rekruttering av tidligere militært tilsatte som har oppar-

beidet seg sivil utdanning/erfaring. I sum må vi uansett rekruttere og utdanne flere offiserer for fremtiden.

Det er opp til forsvarssjefen å planlegge detaljene i bemanningsøkningene ytterligere, slik at utdanningskapasiteten er tilpasset Forsvarets behov innenfor de politiske prioriteringene som er satt.

SPØRSMÅL NR. 2894

Innlevert 16. august 2023 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 22. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren svare på kven i Statens vegvesen som har ansvaret for at E136 frå Ålesund til Bjorli IKKJE har blitt planlagt, prosjektert og no er klart til bygging, når dette prosjektet har vore prioritert på topp her i fylket dei 30 siste åra, og kven i Statens vegvesen har fått mynde til å flytte planleggingsmidlane og ressursane til Møreaksen, eit prosjekt som folket ikkje vil ha?

GRUNNGJEVING:

I ulike spørsmål til samferdselsministeren har det kome fram at det så langt er brukt minst 430 million kr til planlegging og grunnkjøp på prosjektet Møreaksen. Ut over dette ser det ut til at det i tillegg er betydelige midlar som er forbrukt som også statsråden bekreftar ikkje er med i disse anslaga.

I over 30 år har E136 frå Ålesund til Bjorli vore prioritert som nr 1 i Møre og Romsdal, NTP etter NTP har det same vore prioritert, utan at dette vegsambandet har vorte planlagt og prosjektert ferdig av Statens vegvesen.

Møreaksen prosjektet har kome glidande inn frå side-linja og "sneket i køa" her i fylket, og har alltid vore prioritert langt bak E136.

Når så utbyggingsdirektøren i Statens vegvesen kjem og foreslår å ta heilt ut av NTP strekninga på E136 frå Moa til Vestnes, ei av dei mest trafikkerte vegsambanda her i fylket og exportvegen for alle, som også er sterkt ulykkesutsatt, vert heile fylket berre "matt" og litt i sjokk.

For kva har egentlig skjedd i alle disse åra i Statens vegvesen. Statsråd etter statsråd har påengtert at det ikkje vert løyvd pengar i statsbudsjett utan at prosjekt er ferdig planlagt, prosjektert og gått igjennom alle fasane med KS1 og KS2 samt kvalitetssikring osv.

Korleis er det mulig at Statens vegvesen region midt, liksom "har gløymt" Møre og Romsdals viktigaste veg og

som har vore prioritert på topp i alle år, vil vere eit viktig tema å kome til i bunnns på.

No står Møre og Romsdal der heldigvis med Nye Veier as på strekninga opp Romsdalen, medan den mest trafikkerte vegstrekninga frå Moa til Vestnes på E136 står i stampe og er laaangt ute i øydemarka.

Svar:

Statens vegvesen har dei siste åra planlagt, prosjektert og bygd en rekkje prosjekter på E136 på strekningen Ålesund til Bjorli. Vågstrandstunnelen ble ferdigstilt i 2014, Tresfjordbrua i 2015, Ørskogfjellet krabbefelt i 2022. Videre har Statens vegvesen utarbeidet reguleringsplan for Stuguflåten–Rødstøl i 2018 og utarbeidet reguleringsplanforslag for strekningen Flatmark–Monge–Marstein. Planforslaget ble oversendt Rauma kommune i 2021. Statens vegvesen starta også planlegging av E136 Veblungnes før strekningen Dombås–Vestnes ble overført til Nye Veier AS. Selskapet kan velje å leggje vedtekne planar til grunn for sitt arbeid eller utarbeide egne planar saman med kommunane. Selskapet gjer sjølv vurdering av utbyggingsrekkefølge på dei strekningane dei er tildelte, mellom anna ut frå samfunnsøkonomiske analysar.

Statens vegvesen har vidare satt i gang bygginga av E136 Breivika–Lerstad som del av bypakke Ålesund.

Strekningen E136 Ålesund til Bjorli er ikkje å anse som eit prosjekt og har difor ikkje hatt egne planmidlar eller ressursar. Utover de nemnte prosjekter ligg E39 Breivika–Digernes–Ørskogfjellet i same trasé som E136. Strekingen er del av prosjektet E39 Ålesund–Molde (Møreaksen). Prosjektet ligg inne i NTP 2022-2033 og strekningen Breivika–Digernes–Ørskogfjellet er under planlegging.

Statens vegvesen arbeider på oppdrag frå Samferdselsdepartementet innanfor rammene av gjeldene NTP og de årlege budsjetter løyvd av Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2895**Innlevert 16. august 2023 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 23. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren skissere opp korleis Borgundfjordtunellen kan gjennomførast som eit privat prosjekt, og kva krav som blir sett til ein slik prosess?

GRUNNGJEVING:

I mange år har eit privat engasjement arbeidd med planar for Borgundfjordtunellen i Ålesund kommune. I like mange år har dette prosjektet blitt trenert av Statens vegvesen region midt.

Dette prosjektet er støtta av slik eg har forstått dette dei fleste politiske parti i både Ålesund og Sula kommune i mange år, no også av NAF.

I dag køyrere over 22 000 bilar gjennom Blindheimstunellen, og strekninga på E39 mellom Veibust- Blindheim til Moa er fylkets desidert mest ulykkesutsatte område med heile 4 dødsulykker berre siste året. Området har også trafikk frå tre av landets største ferjestrekningar inn gjennom seg, og i dette tidsrommet er trafikken vesentleg høgare og opp mot både 25-35 000 bilar i døgnet i pulseringane.

Borgundfjordtunellen vil avlaste betydeleg dette området for trafikk som skal sørover og er berekna til å kunne ha ein trafikk på ca. 6-7 000 bilar i døgnet.

Prosjektet er planlagt gjennomført i privat regi, men prosjektet er så viktig for Ålesundsregionen at dette burde vore prioritert inn på NTP og bygd raskast råd. Dette er eit enkelt, teknisk lite vanskeleg og svært fornuftig prosjekt som vil vere eit sterkt trafikktryggingstiltak for heile området, då trafikken og utfordringane gjennom Blindheimsområdet vil gå betydeleg ned.

Statens vegvesen har av ein eller anna heilt snodig faglig grunn lagt til grunn at E39 mellom Veibust og Moa ikkje skal inn i NTP dei neste 12 åra. At samferdselsministeren og departementet må gå grundig igjennom kva Statens vegvesen region midt egentlig holder på med faglig, er hevet over enhver tvil.

Der finnast IKKJE eit faglig grunnlag for at Statens vegvesen ikkje har prioritert E39 frå Veibust til Moa for lengst her i fylket, og at dette prosjektet sjølv sagt for lengst skulle både vore planlagt og prosjektert ferdig til finansiering.

"i staden har det gått prestisje i å prioritere Møreaksen for ei fjordkryssing til 26 milliard kr for 2 292 bilar i døgnet."

Borgundfjordtunellen har STVV ikkje villa høyre snakk om, samtidig som dei nedprioriterar E39 gjennom Blindheimstunellen.

Det kan ikkje vere slik at folk mistar livet i E39 gjennom Blindheimtunellen og i Veibust området, medan STVV nektar å prioritere dette og heller prioriterar Møreaksen over Romsdalsfjorden for 2 292 bilar utan ei einaste ulykke.

Svar:

Samferdselsdepartementet er kjent med at det ligg føre initiativ til å byggje Borgundfjordtunnelen som ein privat veg, og at det er oppretta eit selskap som har dette som mål. Bygging, bruk og finansiering av private vegar er regulert gjennom kap. VII i veglova.

Staten vegvesen har opplyst at det er naudsynt med godkjent reguleringsplan etter plan- og bygningslova før ei eventuell bygging av ein slik privat veg kan starte. Det er kommunane der vegen skal byggjast, som er planmyndigheit. Eventuelle motsegner til planen må på vanleg måte handsamast i tråd med plan- og bygningslova.

Vidare må utbyggjar ha finansiering både til utbygginga og til drift og vedlikehald av vegen. Ei eventuell innkreving av bompengar på privat veg må bli vedteke av dei kommunane der vegen vil gå, jf. veglova § 56 første ledd. Departementet er ikkje kjent med at det er gjort lokalpolitiske vedtak som inneber at Borgundfjordtunnelen kan byggjast som fylkeskommunal eller kommunal veg, eller gjerast om til slik offentleg veg når den eventuelt står ferdig bygd av private aktørar.

Statens vegvesen opplyser at ein eventuell Borgundfjordtunnel vil føre med seg trafikk innanfor dei ytre bomsnitta for Bypakke Ålesund, og derfor kan påverke finansiering og måloppnåing for bypakka. Dersom det skulle bli vedteke eit bompengeprogger for ein privat Borgundfjordtunnel, må derfor forholdet mellom bompengesystema for den eventuelle Borgundfjordtunnelen og bypakka avklarast.

Eg viser òg til mitt svar av 21. september 2022 på skriftleg spørsmål 2894 (2021-2022) om same sak.

SPØRSMÅL NR. 2896**Innlevert 16. august 2023 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 24. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er grunnen til at politidekningen i Øst politidistrikt har sunket med 9,19% fra juni 2021 til juni 2023, og mener statsråden at dette er en styrking av politidistriktet?

BEGRUNNELSE:

Tall fra Politidirektoratet og SSB viser at Øst politidistrikt den 30.06.21 hadde en politidekning på 1,80 politifolk pr. 1 000 innbyggere. Den 30.06.23 hadde politidekningen i distriktet falt til 1,64 politifolk pr. 1 000 innbyggere. Dette innebærer en prosentvis nedgang på 9,19%.

Senterpartiet hevder at de styrker politiet, og særlig politidistriktene. Senterpartiet har også programfestet at bemanningsmålet på to polititjenestemenn pr. 1 000 innbyggere skal gjelde for alle landets politidistrikt. Spørsmålsstiller vil i lys av dette vite hva som er grunnen til at politidekningen faller i Øst politidistrikt, og om statsråden mener at denne nedgangen i politidekningen er en styrking av politidistriktet.

Svar:

Hovedårsaken til nedgangen i politidekning i Øst politidistrikt i denne perioden er at politidistriktet i løpet av 2021 ble styrket med i overkant av 160 midlertidige stillinger for å gjennomføre forsterket grensekontroll som følge av pandemien. Etter at forsterket grensekontroll ble avvirket, ble budsjettmidlene tilknyttet oppdraget fordelt mellom alle distrikter, ikke bare distrikter med grenseoppdrag. Som følge av dette gikk politibemanningen i Øst politidistrikt noe ned.

Etter at pandemien rammet Norge i februar 2020 er bemanningen i distriktet styrket med 88 politiårsverk (per juni i år).

Jeg registrerer at politiet selv melder at de har holdt for høy fart på bemanningssiden inn i 2023, og at dette kan påvirke bemanningsutviklingen. Dette kan også være noe av årsaken til at det er færre politiårsverk i Øst politidistrikt i juni i år, sammenliknet med juni i 2021. I tillegg er det ikke unaturlig med variasjoner i bemanningen gjennom året etter hvert som ansatte går av med pensjon, skifter jobb osv.

Det er opp til hvert enkelt politidistrikt og Politidirektoratet å disponere ressursene best mulig i tråd med føringene gitt av Stortinget og departementet. Departementet har ikke lagt føringer for antall polititjenestepersoner i Øst politidistrikt, og det er derfor opp til politimesteren

å prioritere dette opp mot andre behov. Jeg har tiltro til at politimesteren gjør de prioriteringene som gir mest mulig politikraft innenfor de rammene Stortinget og departementet har gitt.

Jeg vil understreke at denne regjeringen prioriterer politiet. Da vi overtok ble politiet blant annet styrket med 200 millioner kroner i budsjettet for 2022. I budsjettet for i år prioriterer vi å bruke ressurser på bedre lokale polititjenester og beredskap, og mindre på bl.a. sentral administrasjon og konsulenter. I tillegg har regjeringen nettopp fått gjennomført den største prioriteringen av politiet i et revidert nasjonalt budsjett vi kjenner til, med en økning på 550 mill. kroner. Økningen vil bidra til at politiet kan ha et høyt bemannings- og aktivitetsnivå, også i Øst politidistrikt.

SPØRSMÅL NR. 2897**Innlevert 16. august 2023 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 23. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for at Dovrebanen kan bli gjenåpnet snarest mulig etter at Randklev bru over Lågen ved Ringebu er ødelagt som følge av ekstremværet Hans?

BEGRUNNELSE:

En av Norges viktigste jernbanestrekninger, hovedforbindelsen på jernbanen mellom sør og nord, er brutt. Næringslivet langs denne livsnerven varsler allerede om dramatiske konsekvenser. Hver uke med forsinkelser i åpning av banen vil påvirke overgangen fra godstransport på vei til jernbane, noe som kan ha langvarige konsekvenser både for klima og næringslivet som er avhengig av banen.

Trondheim-Oslo er en av de travleste flyrutene i Europa. NTNU har regnet ut at den alene står for 11 prosent av alle CO₂-utslippene fra innenriks luftfart i Norge. De siste årene har vist virkelig fremgang på å få passasjerene over til tog, som betyr store utslippskutt.

Alt dette trues av situasjonen på Dovrebanen. Spesielt når det er helt uavklart når banen kan være utbedret og i full drift igjen. I mellomtiden flyttes trafikk over på Rørosbanen og Solørbanen, som ikke er elektrifisert og heller ikke har tilstrekkelig kapasitet.

Strekningsbruddet gjør at innbyggerne på og rundt strekningen nå lever med ekstra usikkerhet og utfordringer. Derfor er det nå nødvendig med politiske avklaringer, og at statsråden bidrar til å lette situasjonen for de berørte.

Svar:

Ekstremværet Hans har ført til omfattende ødeleggelser på jernbaneinfrastrukturen. Dette vil få store konsekvenser for togtilbudet i deler av landet i lang tid fremover. Særlig gjelder dette for togtilbudet for passasjerer og gods på Dovrebanen etter at flommen tok jernbanebroen over Lågen ved Ringebu 14. august.

Dovrebanen er viktig for transporten mellom Oslo og Trondheim, og regjeringen er opptatt av å få banen i stand igjen så raskt som mulig. Bane NOR varsler imidlertid om at dette kan ta tid, og i mellomtiden jobber aktørene i sektoren med å få på plass gode transportalternativer, både for passasjerer og gods. Jernbanedirektoratet koordinerer arbeidet med å finne løsninger som omfatter å sette inn buss for tog på delstrekninger, sende godset på Røros-, Solør og Kongsvingerbanen, samt sette opp alternative

ruteplaner som optimaliserer bruken av kapasiteten på jernbanenettet.

Når det gjelder redegjørelser for konkrete tiltak for person- og godstrafikken på Dovrebanen, viser jeg til mine svar på spørsmål 2289 og 2785 fra Stortinget.

Jeg forventer at Bane NOR prioriterer arbeidet med å få Dovrebanen i normal drift igjen, men hvor lang tid dette vil ta, er for tidlig å si. Arbeidet med å utrede ulike løsningsalternativer er imidlertid i gang. Bane NOR vil vurdere både en permanent løsning og en midlertidig løsning. Det er allerede engasjert ekstern rådgiver, i tillegg til at relevante fagmiljøer i foretaket prioriterer arbeidet med å få etablert et prosjekt for planlegging og gjennomføring av byggeprosjekt. Bane NOR vil også ha dialog med eksterne parter som har hatt lignende hendelser for å dra nytte av tidligere erfaringer. Et eksempel på dette er prosjektet etter at Tretten bru kollapset for ett år siden.

SPØRSMÅL NR. 2898**Innlevert 16. august 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 23. august 2023 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Hva er status for fremdriften i gjennomføringen av stortingsvedtak nr. 444 som ble vedtatt av Stortinget den 18.12.20?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Fremskrittspartiets representantforslag om tiltak mot ungdoms- og gjengkriminalitet, jf. Dokument 8:115 S (2019-2020), Innst. 147 S (2020-2021). Det ble votert i saken den 18.12.20, hvor et flertall bestående av Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti fattet følgende vedtak:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det opprettes egnede institusjoner i barnevernet som kan gjennomføre bestemmelsene etter paragraf 4–24 i barnevernloven om plassering og tilbakehold i opptil tolv måneder uten eget samtykke, eller samtykke fra den som har foreldreansvaret for barnet.»

Den siste tids negative utvikling i ungdomskriminaliteten har gitt denne tematikken ny aktualitet. Senterpartiet har siden høsten 2021 hatt ansvarlig statsråd og styrt Barne- og familiedepartementet. Spørsmålsstiller ønsker derfor en tilbakemelding på status for fremdriften i gjennomføringen av stortingsvedtak nr. 444.

Svar:

Oppmodningsvedtak 444, 18. desember 2020 vart avslutta ved Stortingets handsaming av Prop. 1 S (2021-2022), den 14. desember 2021, jf. Innst. 14 S (2021-2022) og vedtak 71.

Det står følgende i den aktuelle proposisjonen til Stortinget:

«Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om tiltak mot ungdoms- og gjengkriminalitet, jf. Dok. 8:115 S (2019–2020) og Innst. 147 S (2020–2021).

Det følgjer av barnevernlova § 4-24 at eit barn som har vist alvorlege åtferdsvanskar, kan plasserast i institusjon utan samtykke i opptil 12 månader. Plasseringar etter § 4-24 blir gjorde i statlege eller private behandlingstilbod som er lagde til rette for desse målgruppene: alvorlege åtferdsvanskar og høg risiko for vidare problemutvikling, alvorlege åtferdsvanskar og låg risiko for vidare problemutvikling eller alvorleg eller vedvarande rusmisbruk. Vedtak om ei slik plassering kan berre treffast dersom andre, mildare tiltak ikkje er tilstrekkelege. Vidare må institusjonen som er føreslått, vere fagleg og materielt i stand til å tilby tilfredsstillande hjelp til barnet, sett opp mot føremålet med plasseringa og om plasseringa er til det beste for barnet. Plasseringstida kan i særlege tilfelle forlengjast med opptil 12 nye månader utan samtykke.

Føresegna i § 4-24 blir gjennomført innanfor det eksisterande institusjonstilbodet. Departementet viser samstundes til at Prop. 133 L (2020–2021) inneheld ei skildring av dagens institusjonstilbod, utviklingstrekk og utfordringar på området. Departementet og Barne-, ungdoms- og familieetaten arbeider systematisk og målretta med å auke kvaliteten i institusjonstilbodet i barnevernet. Det er mellom anna lovfesta krav til at nyttilsette skal ha relevant bachelorgrad, og at leiaren skal ha barnevernsfagleg eller annan relevant mastergrad. Krav om relevant bachelorgrad for nyttilsette trer i kraft i 2022. Masterkravet for leiarar og fungerande leiarar gjeld frå 2022, med ei overgangssordning fram til 2031.

For at alle institusjonar skal jobbe systematisk og fagleg godt med å vareta dei grunnleggjande behova og rettane til alle barn i barnevernsinstitusjonar, er det innført eit standardisert forløp i alle statlege, private og kommunale institusjonar. I tillegg er det implementert eigne forløp for statlege akutt-, omsorgs- og behandlingstilbod. Tilsvarende forløp for alle kommersielle og ideelle aktørar vil vere innførte i løpet av 2022.

Departementet varsla vidare i Prop. 133 L (2020–2021) ein heilskapleg gjennomgang av regelverket om tvang på institusjon. Departementet vil i samanheng med denne gjennomgangen vurdere forslag frå Bufdir til endringar i regelverk og rammer i institusjonstilbodet til unge med store og komplekse utfordringar. Departementet vil sørgje for ein grundig og open prosess der relevante aktørar blir involverte i arbeidet. I tillegg skal Barnevernsutvalet vurdere korleis tilbodet til dei barna som treng mest oppfølging, bør innrettast.

På denne bakgrunnen reknar departementet vedtaket som følgt opp.»

Eq vil leggja til at regjeringa 22. juni 2022 utnemnde eit eige barnevernsinstitusjonsutval. Utvalet skal greia ut institusjonsbarnevernet og gi tydelege forslag til endringar som gjer at barn som i dag blir flytta til institusjon, får betre hjelp. Utvalet skal gi utgreiinga i form av ein NOU med endelege tilrådingar i oktober 2023. Som nemnd i Prop. 1 S (2021-2022) varsla Barne- og familiedepartementet i Prop. 133 L (2020-2021) ein gjennomgang av reglane for rettar og inngrep på barnevernsinstitusjon. Departementet vil vurdere behov for endringar i regelverket i forbindelse med den varsla kvalitetsreforma i barnevernet.

SPØRSMÅL NR. 2899**Innlevert 16. august 2023 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 23. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvorfor ble ikke Gassnova konsultert i forbindelse med utredningen om karbonfangst og lagring på Melkøya?

BEGRUNNELSE:

Klassekampen skriver 16. august at Gassnova, som er statens foretak for CO₂-håndtering, ikke er blitt spurt om å bidra i utredningen om CCS på Melkøya som ble utført av Oljedirektoratet. Dette til tross for at det ligger i Gassnovas vedtekter at de skal:

"Gi råd til Olje- og energidepartementet i spørsmål vedrørende CO₂-håndtering".

Svar:

Stortinget har i anmodningsvedtak 596, jf. Dokument 8:90 S (2022-2023) og Innst. 276 S (2022-2023) bedt

«regjeringen, i forbindelse med behandlingen av Snøhvit Future, foreta en egen vurdering av om fangst og lagring av CO₂ kan være et alternativ til elektrifisering av Melkøya med kraft fra land som kan realiseres innen 2029 og gjennomføres uten at fremtidig gassproduksjon blir redusert.»

Departementet har i forbindelse med godkjenningen av Snøhvit Future-prosjektet foretatt en slik egen vurdering, noe som også fremgår av vedtaket i saken.

For å gjøre denne vurderingen ba departementet Oljedirektoratet om å gjøre en tilleggsvurdering knyttet til de spørsmålene som ble reist i anmodningsvedtaket. Jeg ba Oljedirektoratet om dette fordi de er statens fagetat innen leting, utbygging og drift knyttet til petroleumsressursene på norsk kontinentalsokkel. Direktoratets rolle som fagetat omfatter ikke minst utbyggingsaktiviteten i sektoren. Direktoratet følger opp rettighetshavernes arbeid med utbyggingsplaner fra tidlig i planleggingsfasen. Dette er viktig for å få ulike problemstillinger som er viktige for staten belyst, vurdert og hensyntatt i rettighetshavernes prosjektutvikling. Direktoratet følger rettighetshavernes arbeid også gjennom produksjonsfasen med sikte på mulige fremtidige utbyggingstrinn og andre mulige tiltak for økt utvinning.

I lys av dette har direktoratet fulgt opp Snøhvit/Hammerfest LNG gjennom 40 år. Oljedirektoratet var involvert fra før funn ble gjort tidlig på 1980-tallet, gjennom planleggingsfasen og frem til utbyggingen ble godkjent i 2002, utbygd og satt i drift i 2007 og deretter gjennom produksjonsfasen de siste 16 årene, inkludert planleggingen

av Snøhvit Future. Oppfølgingen over tid omfatter blant annet høsting av erfaringer med gjeldende løsning for fangst og lagring av CO₂, videre utbyggingstrinn for feltet og tidligere gjennomførte vurderinger av CO₂-håndtering på energianlegget ved Hammerfest LNG. Oljedirektoratet har gjennom dette anleggsspesifikk kunnskap om Snøhvit/Hammerfest LNG som er særlig viktig for vurderinger av tiltak som innebærer ombygging, endringer og integrering med eksisterende anlegg på feltet/landanlegget. Direktoratet har videre innsikt i og erfaring fra andre prosjekter på norsk kontinentalsokkel der det er og gjort modifikasjoner på eksisterende anlegg også brukt nye teknologiske løsninger.

Oljedirektoratet har for øvrig også, i tråd med vanlig praksis, levert en vurdering av de omsøkte endrede utbyggingsplanene for Snøhvit/Hammerfest LNG knyttet til Snøhvit Future til Olje- og energidepartementet.

SPØRSMÅL NR. 2900**Innlevert 16. august 2023 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 24. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er grunnen til at politidekningen i Innlandet politidistrikt har sunket med 7,05 % fra juni 2021 til juni 2023, og mener statsråden at dette er en styrking av politidistriktet?

BEGRUNNELSE:

Tall fra Politidirektoratet og SSB viser at Innlandet politidistrikt den 30.06.21 hadde en politidekning på 1,78 politifolk pr. 1 000 innbyggere. Den 30.06.23 hadde politidekningen i distriktet falt til 1,65 politifolk pr. 1 000 innbyggere. Dette innebærer en prosentvis nedgang på 7,05 %.

Senterpartiet i valgkampmodus forsøker å kommunisere at det satses på politiet, og at politiets tilstedeværelse skal økes i hele landet – nært folk. Senterpartiet har også programfestet at bemanningsmålet på to polititjenestemenn pr. 1 000 innbyggere skal gjelde for alle landets politidistrikt. Spørsmålsstiller vil i lys av dette vite hva som er grunnen til at politidekningen faller i Innlandet politidistrikt, og om statsråden mener at denne nedgangen i politidekningen er en styrking av politidistriktet.

Svar:

Hovedårsaken til nedgangen i politidekning i Innlandet politidistrikt i denne perioden er at politidistriktet i løpet av 2021 ble styrket med i overkant av 50 midlertidige stillinger for å gjennomføre forsterket grensekontroll som følge av pandemien. Etter at forsterket grensekontroll ble avviklet, ble budsjettmidlene tilknyttet oppdraget fordelt mellom alle distrikter, ikke bare distrikter med grenseoppdrag. Som følge av dette gikk politibemanningen i Innlandet politidistrikt noe ned.

Etter at pandemien rammet Norge i februar 2020 er bemanningen i distriktet styrket med 31,5 politiårsverk (per juni i år).

Jeg registrerer at politiet selv melder at de har holdt for høy fart på bemanningssiden inn i 2023, og at dette kan påvirke bemanningsutviklingen. Dette kan også være noe av årsaken til at det er færre politiårsverk i Innlandet politidistrikt i juni i år, sammenliknet med juni i 2021. I tillegg er det ikke unaturlig med variasjoner i bemanningen gjennom året etter hvert som ansatte går av med pensjon, skifter jobb osv.

Det er opp til hvert enkelt politidistrikt og Politidirektoratet å disponere ressursene best mulig i tråd med førin-

gene gitt av Stortinget og departementet. Departementet har ikke lagt føringer for antall polititjenestepersoner i Innlandet politidistrikt, og det er derfor opp til politimesteren å prioritere dette opp mot andre behov. Jeg har tiltro til at politimesteren gjør de prioriteringene som gir mest mulig politikraft innenfor de rammene Stortinget og departementet har gitt.

Jeg vil understreke at denne regjeringen prioriterer politiet. Da vi overtok ble politiet blant annet styrket med 200 millioner kroner i budsjettet for 2022. I budsjettet for i år prioriterer vi å bruke ressurser på bedre lokale polititjenester og beredskap, og mindre på bl.a. sentral administrasjon og konsulenter. I tillegg har regjeringen nettopp fått gjennomført den største prioriteringen av politiet i et revidert nasjonalt budsjett vi kjenner til, med en økning på 550 mill. kroner. Økningen vil bidra til at politiet kan ha et høyt bemannings- og aktivitetsnivå, også i Innlandet politidistrikt.

SPØRSMÅL NR. 2901**Innlevert 16. august 2023 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 24. august 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Er det fortsatt statsrådets vurdering at regjeringens innstramminger i regelverket for innleie av arbeidskraft ikke vil få «nevneverdig betydning for realisering av sektorens byggeprosjekter», og hvilke EBA-prosjekter i forsvarssektoren har evt. blitt dyrere eller forsinket som følge av innstrammingerne?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens innstramminger i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak trådte i kraft 1. april, herunder en generell innstramming i adgangen til å leie inn arbeidskraft fra bemanningsforetak ved å oppheve adgangen til innleie «når arbeidet er av midlertidig karakter». Forsvarsbygg har i en tidligere høringsuttalelse påpekt at innstrammingerne vil kunne «medføre forsinkelser i prosjekter hos Forsvarsbygg, samt øke prosjektkostnadene, fordi de entreprenørvirksomheter som Forsvarsbygg kontraherer med kan bli berørt av endringene.»

I sitt svar (datert 14.09.22) på skriftlig spørsmål fra representanten Hårek Elvenes, skriver statsråden blant annet at:

«Man kan likevel ikke utelukke at det kan bli noe forsinket fremdrift og økte prosjektkostnader i forsvarssektorens eiendom-, bygge- og anleggsprosjekter i en overgangsperiode inntil entreprenørmarkedet er tilpasset nye reguleringer. Det er mange og ulike forhold som påvirker framdrift og kostnader ved byggeprosjekter. Den senere tids knapphet på enkelte varer

og økte priser er eksempler på det. Eventuelle negative konsekvenser knyttet til endringene som er foreslått er etter mitt syn håndterbare, gitt de krav som allerede stilles i Forsvarsbyggs kontrakter og at det gis overgangsordninger ved implementeringen av nytt regelverk. Jeg ser derfor ikke at de foreslåtte endringene i regelverket vil få nevneverdig betydning for realisering av sektorens byggeprosjekter.»

Svar:

Regjeringen legger vekt på at det skal legges til rette for et arbeidsliv som er mer produktivt, mer konkurransedyktig og hvor det blir investert mer i de ansatte sin kompetanse. Dette vil styrke det seriøse arbeidslivet vi vil skal kjenne til Norge.

I motsetning til prisøkninger på materiell og tilgangen på råvarer, så opplyser Forsvarsbygg at de så langt ikke har sett indikasjoner på at innstrammingerne i regelverket har hatt nevneverdig betydning for realisering av sektorens byggeprosjekter.

Man kan dog ikke utelukke at innføring av innstramminger i regelverket i en overgangsperiode inntil entreprenørmarkedet er tilpasset nye reguleringer kan medføre noe forsinket fremdrift og økte prosjektkostnader.

Min vurdering er fortsatt at konsekvensen av de foreslåtte endringene i regelverket bør være minimale med tanke på forsinkelse og fordyrelse av prosjekter, spesielt sett opp mot annen usikkerhet som påvirker prosjektene.

SPØRSMÅL NR. 2902**Innlevert 16. august 2023 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 24. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er grunnen til at politidekningen i Sør-Vest politidistrikt har sunket med 7,16 % fra juni 2022 til juni 2023, og mener statsråden at dette er en styrking av politidistriktet?

BEGRUNNELSE:

Tall fra Politidirektoratet og SSB viser at Sør-Vest politidistrikt den 30.06.22 hadde en politidekning på 1,69 politifolk pr. 1 000 innbyggere. Den 30.06.23 hadde politidekningen i distriktet falt til 1,57 politifolk pr. 1 000

innbyggere. Dette innebærer en prosentvis nedgang på 7,16 %.

Senterpartiet hevder at de styrker politiet, og særlig politidistriktene. Senterpartiet har også programfestet at bemanningsmålet på to polititjenestemenn pr. 1 000 innbyggere skal gjelde for alle landets politidistrikt. Spørsmålsstiller vil derfor vite hva som er grunnen til at politidekningen faller i Sør-Vest politidistrikt, og om statsråden mener at denne nedgangen i politidekningen er en styrking av politidistriktet.

Svar:

Regjeringen prioriterer politiet høyt. Noe av det første regjeringen gjorde da vi tiltrådte var å styrke politiets budsjett for 2022 med 200 millioner kroner utover forslaget fra den forrige regjeringen. I revidert budsjett for 2023 økte regjeringen bevilgningen til politiet med et historisk høyt beløp på 550 mill. kroner. Disse midlene er nå fordelt ut i politidistriktene, og vil settes inn i løpet av høsten.

Det er opp til hvert enkelt politidistrikt og Politidirektoratet å disponere ressursene best mulig i tråd med førin-

gene gitt av Stortinget og departementet. Departementet har ikke lagt føringer for antall polititjenestepersoner i Sør-Vest politidistrikt, og det er derfor opp til politimesteren å prioritere dette opp mot andre behov. Om Sør-Vest politidistrikt vil ansette flere polititjenestepersoner i løpet av 2023, er derfor avhengig av politimesterens prioriteringer. Jeg legger til grunn at politimesteren gjør de prioriteringene som gir mest mulig politikraft og vil gi best mulig tjenester for innbyggerne.

Jeg registrerer at politiet selv melder at de har holdt for høy fart på bemanningssiden inn i 2023, og at dette kan påvirke bemanningsutviklingen. Dette kan også være noe av årsaken til at det er færre politiårsverk i Sør-Vest politidistrikt i juni i år, sammenliknet med juni i fjor. I tillegg er det ikke unaturlig med variasjoner i bemanningen gjennom året etter hvert som ansatte går av med pensjon, skifter jobb osv.

Jeg gjør representanten oppmerksom på at det er blitt elleve flere årsverk i Sørvest politidistrikt fra juni 2021 til juni 2023 og at antall årsverk i politiet samlet sett har økt med over 600 i den samme perioden.

SPØRSMÅL NR. 2903

Innlevert 17. august 2023 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 22. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hva har kraftoverskuddet i NO2 vært per måned til nå i år, og mener statsråden at det er utenlandskabler eller manglende produksjon og nett som forklarer at NO2 har hatt høyere priser enn resten av Sør-Norge i sommer?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har svart på spørsmål 2745 fra representanten Ropstad, om de høye strømprisene i NO2 og prisforskjellen mellom dem og naboregionene i sommer. Der skriver statsråden at:

"Forskjell i priser mellom områder skyldes i stor grad begrensninger i overføringsnettene internt i landet, samt forskjeller i produksjonskapasiteten mellom områdene. Kraftsituasjonen for øvrig, både internt i Norge og med våre handelspartnere, vil også påvirke prisene i Norge."

Prisområde NO2 har svært mye produksjonskapasitet. Svaret fra statsråden kan likevel tolkes slik at det er

manglende produksjonskapasitet, eller manglende nett inn, til NO2 som gir de høye prisene. Statsråden nevner også utenlandskablene. Likevel tolker jeg fremstillingen fra statsråden slik at utenlandskablene er mindre viktig for å forklare de høye prisene i NO2.

Svar:

Som følge av mye installert produksjonskapasitet, er Sørvest-Norge (NO2) et område som normalt har kraftoverskudd. Så langt i år har NO2 hatt et kraftoverskudd på om lag 8,6 TWh (per 16. august). Tallene i Tabell 1 er basert på ukentlige tall for produksjon og forbruk fra NVE, og viser månedlige anslag for kraftbalansen i NO2 fra og med januar 2023 til august (per uke 32).

Tabell 1: Månedlig kraftbalanse i NO2 (GWh). Kilde NVE.

Måned	Kraftbalanse (GWh)
Januar	1 270
Februar	1 583
Mars	1 423
April	1 533
Mai	1 127
Juni	668
Juli	923
August (per 16. august)	113

Det er flere grunner til prisdifferansene vi har sett mellom NO2 og resten av Sør-Norge i sommer. Store magasiner med høy reguleringsevne i NO2, gjør at vannkraftprodusentene kan tilpasse produksjonen til varierende værforhold. Det innebærer at produsentene kan redusere produksjonen ved å holde tilbake vann når prisene er lave. Isolert sett har dette bidratt til høyere priser i NO2 når situasjonen er slik den har vært i sommer. Produsentene i NO1 og NO5 har i mindre grad denne muligheten. I disse områdene har værforholdene gjort det nødvendig med periodevis stor produksjon av vannkraft for å redusere risikoen for at magasinene renner over. I tillegg er ilandføringen for utenlandskablene til kontinentet og Storbritannia lokalisert i NO2. Dette bidrar til at NO2 er

mer eksponert for det utenlandske prisnivået sammenlignet med NO1 og NO5.

Prisforskjeller mellom prisområder oppstår når det er kapasitetsbegrensninger i overføringsnettet. Det har vært begrensninger i nettet gjennom sommeren som har bidratt til prisforskjeller mellom prisområdene i Sør-Norge. I år har begrensningene i nettet ført til at tilgjengelig kapasitet fra NO1 og NO5 mot NO2 i snitt har vært på rundt 70 prosent av total installert kapasitet. Det har derfor vært flere timer med flaskehals mot NO2 og prisforskjeller i Sør-Norge. På sommeren kan det også i større grad oppstå interne flaskehals i NO1, som igjen påvirker flyten mot tilgrensende prisområder.

SPØRSMÅL NR. 2904

Innlevert 17. august 2023 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 29. august 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

I juni vedtok Stortinget å be regjeringen sikre at ingen mister bostøtte som følge av etterbetalingen for de årlige trygdeoppgjørene. Siden har det vist seg at AAP-mottakere som mottar etterbetaling som følge av oppgjøret, likevel kan miste bostøtte på grunn av denne ekstra summen ettersom at Nav og Husbanken ikke ser på økningen i grunnbeløpet og i AAP som etterbetalt siden det ble utbetalt i mai måned.

Mener statsråden dette er en rimelig tolkning av stortingsvedtaket til det beste for mottakerne, eller vil hun foreta seg noe?

Svar:

Eg viser til stortingsvedtaket nr. 930 som lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at ingen mister bostøtte som følge av etterbetalingen for de årlige trygdeoppgjørene.»

Departementet har fulgd opp vedtaket i tillegg til tildelingsbrev til Husbanken av 23. juni 2023. Husbanken kan i praksis ikkje vite om ei etterbetaling frå NAV er grunna i trygdeoppgjeret eller ikkje. For å følgje opp oppmodingsvedtaket skal Husbanken sjå bort frå etterbetalingar av G-regulerte ytingar frå NAV eller kommunar, dersom etterbetalinga kjem i juni 2023 og gjeld mai 2023. Dette fangar opp dei etterbetalingane etter trygdeoppgjeret som kunne gitt utilsikta høg inntekt i juni måned, men òg nokre andre etterbetalingar. I fall etterbetalingar etter trygdeoppgjeret av ein eller annan grunn skulle kome i ein seinare måned enn juni 2023, skal Husbanken også her sjå bort frå etterbetalingar dersom søkjaren gjer merksam på det gjennom ei klage.

Når det gjeld arbeidsavklaringspengar, har NAV i hovudsak betalt ut heile ytinga for mai i løpet av mai, inkludert den auken som følgde av at G vart regulert. Det er ikkje her snakk om ein etterbetaling og det er derfor ikkje nokon grunn til å treffe særskilde tiltak i bustøtta.

Mange av AAP-mottakarane har fått avslag på bustøtte eller redusert bustøtte for mai, fordi dei fekk utbetaling for tre 14 dagars periodar den månaden. Dette er eit kjend problem, og Kommunal- og distriktsdepartement samarbeider med Arbeids- og inkluderingsdepartementet om moglege løysingar på dette.

SPØRSMÅL NR. 2905

Innlevert 17. august 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 28. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Viser til supplerende tildelingsbrev nr. 6 til Politidirektoratet. I tildelingsbrevet står det at «Åpningstidspunkt for de øvrige nye tjenestestedene skal meddeles departementet senest 10. august 2023».

Kan det bes om en oversikt over åpningstidene til de nye tjenestestedene som har eller skal åpnes i 2023?

Svar:

Jeg forstår det slik at representanten ber om en oversikt over hvilken dato det enkelte tjenestested åpnet eller skal åpne, her følger en oversikt over dette.

Tjenestested	Åpningsdato
Magnormoen	21.06.2022.
Sandefjord - Torp	15.05.2023, med offisiell åpning 22.05.23.
Hvaler	15.05.2023.
Stranda - Geiranger	01.06.2023.
Engerdal, Meråker, Salangen, Sigdal og Steigen	Innen 1. oktober.
Oslo - Mortensrud	Tjenestestedet skal åpne innen utgangen av 2023.

SPØRSMÅL NR. 2906**Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe****Besvart 25. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva er status for bygging av ny E8 Sørbotn – Laukslett, og vil regjeringen sikre tilstrekkelig med midler slik at prosjektet kan settes i gang neste år?

BEGRUNNELSE:

Det vises til denne saken i Nordlys: <https://www.nordlys.no/deler-ut-milliardkontrakter-til-ny-e8-men-ma-vente-pa-mer-penger-for-kontraktene-kan-sig-neres/s/5-34-1799909>

I statsbudsjettet for 2022 la Solberg-regjeringen opp til anleggsstart på prosjektet og med forventet åpning for trafikk høsten 2025. Prosjektet er også fullfinansiert med statlige midler blant annet som følge av bompengeaftalen fra 2019. Men nå har arbeidet stoppet opp på grunn av manglende budsjettbevilgning. Dette er innfartsveien

til Nord-Norges største by, og det er viktig at regjeringen sikrer at prosjektet har fremgang og får byggestart i 2024.

Svar:

Bygging av prosjektet E8 Sørbotn-Laukslett startet opp våren 2022 med etablering av sjøfylling ved Laukslett samt skogrydding og rassikringstiltak i Storkollen. Sjøfyllinga og skogrydding er ferdigstilt. Rassikringstiltakene pågår og ferdigstilles i 2024.

Jeg vil vise til at hovedkontrakten i prosjektet, som omfatter veibygging og bygging av bru over Ramfjorden, ble lyst ut i konkurranse høsten 2022. Det ble gjennomført forhandlinger med tre entreprenører. Resultatet av forhandlingene viste at det ligger an til kostnadsøkninger i prosjektet. Samferdselsdepartementet vurderer nå hvordan kostnadsøkningen i prosjektet kan håndteres og vil komme tilbake til Stortinget med saken på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2907**Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 25. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for kostnader for elektrifisering som følge av de varslede endringene, med utsetting av full elektrifisering?

BEGRUNNELSE:

Grensen for stortingsbehandling av planene for økt gassproduksjon fra Snøhvitfeltet og elektrifisering av Hammerfest LNG er på 15 milliarder kroner.

Søknaden holder seg angivelig under denne grensen, med et anslag på 13,2 milliarder. På spørsmål fra under tegnede har statsråden medgitt en feilmargin på +/- 20 prosent.

Det er mulig at det ikke inngår i beslutningsgrunnlaget (det kan statsråden avklare), men det er likevel interes-

sant å få et svar om knyttet til de faktiske kostnadene for elektrifiseringen.

Allerede har regjeringen endret planen med å utsette full elektrifisering minimum to år, kanskje opp mot seks-syv år.

Slike endringer kan få konsekvenser for totalkostnadene. I tillegg kan forlenget drift av gassturbinene føre til økte kostnader for Equinor.

Spøreren frykter at anslaget på 13,2 milliarder reelt sett vil overstige grensen for stortingsbehandling på 15 milliarder.

Svar:

Olje- og energidepartementet godkjente 8. august 2023 utbyggingsplanen for Snøhvit Future-prosjektet. Utbyggingsplanen er godkjent bl.a. på vilkår om at rettighetshav-

erne først fra 1. januar 2030, med mindre departementet bestemmer noe annet, kan legge om kraftforsyningen fra gassturbiner til full drift med kraft fra nettet.

Rettighetshaverne la i sine omsøkte planer opp til denne omleggingen i løpet av 2028. En utsettelse av omleggingen til full drift med kraft fra nettet vil innebære en-

dringer i driftskostnadene knyttet til energiforsyningen ved Hammerfest LNG i perioden.

Jeg er ikke kjent med at gjennomføringen av investeringene under Snøhvit Future-prosjektet vil bli endret som følge av de vilkår som er stilt av departementet ved godkjenningen.

SPØRSMÅL NR. 2908

Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 25. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Kva gjer regjeringa for å auka ombruken i samfunnet, og vil regjeringa ta initiativ til at alle kommunar skal ha ombruksmottak?

GRUNNGJEVING:

Me kjem ikkje utanom ombruk om me skal redusera klimautsleppa og oppnå eit berekraftig samfunn. Produksjon og transport av nye produkt krev store mengder råvarer og energi, og varene vert transportert over heile verda.

Sjølv om det vert gjort mange gode tiltak innan ombruk i Noreg, vert det framleis kasta enorme mengder brukbare gjenstandar og materiale i dagens «bruk og kast-samfunn», både i offentleg og privat sektor. Ombrukspotensialet i Noreg er stort og mykje av det som vert kasta er gjenstandar som kan gå direkte til ombruk utan å måtta oppgraderast eller reparerast. Utfordringa er at det manglar velorganiserte system for ombruk i Noreg og lovreguleringar på området.

Eit eksempel er kommunale gjenvinningsstasjonar og selskap som leiger ut avfallskonteinarar til hushalda. IVAR (interkommunalt selskap med ansvar for vatn, avløp og gjenvinning i 12 kommunar i Rogaland) har estimert mengda brukbare varer som blir kasta av norske hushald til å vera oppimot 100 000 tonn kvart år på landsbasis. I tillegg vert det kasta store mengder ombruksvarer i offentleg sektor og i næringslivet.

IVAR har som mål at alt som er brukbart på gjenvinningsstasjonane deira skal reddast for så å gå til ombruk og få eit lengre liv. Dette vil både redusera ressursforbruket i samfunnet og ha ein stor klimagvinst. Hos IVAR på Lura i Sandnes opnar Noregs største senter for organisert ombruk ved årsskiftet.

I dag er det mange kommunar og interkommunale selskap som ikkje har velorganisert ombruk på gjenvin-

ningsstasjonane sine. Dette burde vera ei kommunal plikt, gjerne forskriftsfesta. I tillegg bør alle kommunar og staten sjølv etablere velorganiserte ombrukstiltak for egne utrangerte produkt som vert kasta frå offentlege bygg og som andre kan ha bruk for.

Svar:

Auka ombruk er viktig for å halde produkt i krinsløpet så lenge som mogleg, og er viktig i omstillinga til ein sirkulær økonomi som bidrar til positive effektar for klima og miljø. Tiltak og verkemiddel for auka ombruk er viktig for regjeringa og blir sentralt i åra framover. Vi gjer fleire ting for å auka ombruket i Norge.

I 2021 utarbeidde Miljødirektoratet ein analyse av tiltak og verkemiddel for auka ombruk, førebuing til ombruk og materialattvinning av hushaldsavfall og liknande næringsavfall. Formålet med analysen var å finne dei mest effektive verkemidla for å nå EU-måla for materialattvinning og førebuing til ombruk av denne typen avfall. Eit resultat av tiltaksanalysen, er eit nytt kapittel i avfallsforskrifta om krav til utsortering og materialattvinning av plastavfall og bioavfall, som trådde i kraft 1. januar i år. I sommar blei endringar i dette kapitlet sendt på høyring. Der er det foreslått krav til utsortering og separat innsamling av fleire avfallstypar, samt at alle avfallstypar som blir samla inn separat skal sendast til materialgjenvinning eller førebuing til ombruk. Det er foreslått separat innsamling av tekstilavfall frå 2025. Sjølv om dette er avfall, vil noko kunne førebuast til ombruk gjennom kvalitetssjekk og/eller reparasjon.

Auka førebuing til ombruk og materialattvinning av grovavfall (avfall som ikkje formålstenleg kan samlast inn gjennom den kommunale henteordninga for avfall) var også vurdert i tiltaksanalysen frå Miljødirektoratet. For å følge opp denne ga Klima- og miljødepartementet i jan-

uar 2023 Miljødirektoratet i oppdrag å greie ut forslag til forskriftskrav for auka førebuing til ombruk og materialgjenvinning av grovavfall. I dette oppdraget skal blant anna tiltak som auka utsortering av potensielt ombrukbare artiklar frå hushalda som blir leverte på gjenvinningsstasjonane og auka utsortering av materialattvinnbare fraksjonar frå hushaldsavfall som blir samla inn av private aktørar greiast ut. Oppdraget skal leverast 31. oktober 2023.

Regjeringa har også tatt tak i eit regelverk som har hindra auka ombruk, nemleg brukthandellova med tilhøyrande forskrift. Regelverket inneber at handelsverksemd med brukte varar må ha løyve frå politiet, varar må loggførast manuelt i ein fysisk protokoll og varane må oppbevarast i to veker før dei kan bearbeidast eller seljast vidare. Næringsministeren har sendt forslag om å oppheve brukthandellova og tilhøyrande forskrift blei sendt på høyring sommaren 2023, med formål om å gjere det enklare å drive handelsverksemd med brukte varar.

Før sommaren sendte regjeringa også på høyring forslag til ei ny lov om berekraftige produkt og verdikjeder, som mellom anna gjennomfører eit føreslege nytt regelverk frå EU om at produkt skal designast for å vere

berekraftige (økodesignforordninga). Forslaget inneber mellom anna strengare krav til produkts kvalitet og moglegheit for ombruk, og til dømes krav om at dei skal vere enklare å reparere, oppgradere og vedlikehalde. Dette vil gjere at produkt som settast på marknaden vil verte enklare å ombruke og føre til at dei varar lenger.

I juni 2022 kom det krav om ombrukskartlegging i bygg ved ein revisjon av TEK17. Alle rehabiliterings- og riveprosjekt som fell inn under krava i TEK17, pliktar å kartleggje bygningsdelar som er eigna for ombruk (§ 9-7). Det vart også gitt krav om at byggverk skal prosjekterast og byggjast slik at det er tilrettelagt for seinare demontering når dette kan gjennomførast innanfor ein praktisk og økonomisk forsvarleg ramme (§ 9-5).

Regjeringa er altså i gang med fleire viktige endringar av ulike regelverk for å bidra til at ombruket i Noreg aukar. Det er rimeleg å anta at dei foreslådde endringane i avfallsregelverket vil bidra til at kommunane vil legge betre til rette for ombruk. Det er naturlegvis svært positivt at kommunar har eller opprettar ombruksmottak sjølv om vi ikkje har konkrete planar om å gjere det obligatorisk for alle kommunar å ha ombruksmottak.

SPØRSMÅL NR. 2909

Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 24. august 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for om punkt 15 i avtalen om revidert budsjett mellom regjeringa og SV vil bli fulgt opp ved at det vil bli sendt på høyring nytt forslag til byggt teknisk forskrift (TEK) innan 30. juni 2024 (Jeg ber også om en nærmere definisjon på hva som menes med lokalprodusert energi i denne sammenhengen)?

BEGRUNNELSE:

Punkt 15 i avtalen om revidert budsjett mellom regjeringa og SV lyder:

«Stortinget ber regjeringa i løpet av første halvår 2024 sende på høyring et forslag med krav om at det skal etableres solceller og/eller lokalprodusert energi på alle nye næringsbygg over 500 m² utenfor LNF-områder.»

Svar:

Stortinget fatta vedtak nr. 934 (punkt 15 frå avtalen om revidert budsjett) 16. juni 2023, og omhandlar ei høyring i løpet av første halvår 2024. Eg set pris på representanten sitt engasjement for saka, men ber samstundes om forståing for at vi akkurat no har hovudfokus på saker som ligg noko nærare føre oss i tid. Vi vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte om korleis vedtaket blir følgt opp.

SPØRSMÅL NR. 2910**Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 25. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil regjeringa gjera det mogleg for fleire typar organisasjonar innan helsefrivilligheit å søka om tilskot?

GRUNNGJEVING:

Ønsketransporten er ein ideell organisasjon etablert i Rogaland i 2017, som i dag har avdelingar i fire fylke. Organisasjonen tilbyr medisinsk forsvarleg transport til alvorleg sjuke eller skadde menneske med eit ønske om ei oppleving eller deltaking i sosiale samanhengar. Tenestene er i hovudsak utført av frivillige, som eit supplement til det offentlege, og er gratis for ønskaren og dei pårørande.

Regjeringa la i statsbudsjettet for 2023 om støtta til helsefrivilligheita frå øyremerka pengar til ei søkbar tilskotsordning via Helsedirektoratet. Søknadskriteria viser seg no å vera for smale til at organisasjonar som til dømes Ønsketransporten kan få støtte.

Organisasjonen vil ikkje kunna driva vidare så mykje lenger utan driftsstøtte. Dersom administrasjonen må legast ned, vil den faglege kvaliteten neppe vera forsvarleg.

Ønsketransporten er eit eksempel på ein organisasjon som ikkje passar inn i kriteria for tilskotsordninga. Det same problemet vil kunna gjelda andre både noverande og framtidige frivillige organisasjonar. Poenget med ideelle og frivillige organisasjonar er jo nettopp å tilby tenester som det offentlege ikkje tilbyr og som er vanskelege å definera på førehand, og det vil derfor vera uheldig å ha snevre kriterium for kven som kan søka om støtte.

Svar:

Det finnes i dag flere tilskuddsordninger rettet mot ideelle og frivillige organisasjoner og tilbud på Helse- og omsorgsdepartementets budsjettkapitler. Konkurransen om tilskuddsmidler er generelt stor. Helsedirektoratet har i 2023 mottatt søknader om tilskudd på 2 848 mill. kroner fra 559 ulike organisasjoner. Som representanten forstår, kan jeg ikke gi noen lovnader om tilskudd til enkeltorganisasjoner og forskuttere fremtidige budsjettforslag fra regjeringen.

Det er en hovedregel i økonomiregelverket for staten at tilskudd skal gis fra en tilskuddsordning der en bevilgning blir utlyst og fordeles på flere mottakere på grunnlag av åpne søknadsprosesser og kjente tildelingskriterier. En tilskuddsordning bidrar dermed til å ivareta verdier som likebehandling, transparens og etterprøvnbarhet i forvaltningen.

Over flere år har vi sett at unntaksbestemmelsen har blitt brukt stadig hyppigere for å øremerke tilskudd til enkelte navngitte organisasjoner. Den økte andelen med øremerkinger har ført til at det har blitt stadig mindre penger til de søknadsbaserte ordningene. Vi vil ha åpne søknadsprosesser og tilskuddsordninger som alle aktuelle søkere kan søke fra. Vårt klare utgangspunkt er at alle bør ha lik anledning til å konkurrere om tilskuddsmidler. På den måten vil enda flere frivillige organisasjoner få muligheten til å søke om og få tilskuddsmidler.

Tilskudd skal ha tydelige målgrupper og rettfærdige tildelingskriterier for å være effektive, og det må være kvaliteten på tilbudet som avgjør hvor mye midler man får. Det vil gi større likebehandling. Det vil også gi mer forutsigbarhet for hele frivilligheten, og ikke bare de organisasjonene som er inne på statsbudsjettet. Tilbudene til brukerne blir bedre når institusjoner, organisasjoner og stiftelser må spisse og tydeliggjøre omtalen av sine tilbud og rapportering på måloppnåelse. Det gjøres best ved søknadsbaserte tilskuddsordninger.

SPØRSMÅL NR. 2911**Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 25. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Viser til Dokument nr. 15:2730 (2022-2023) om innføring av ny smart 2 fartsskriver (G2V2) som skaper store bekymringer for tungbilnæringen med bakgrunn i komponentmangel til produksjonen av nye fartsskrivere. Det enkelte land har mulighet til å gjøre tilpasninger noe Frankrikes etablerte unntaksordning viser. Her gjøres det en midlertidig registrering av kjøretøy med en senere tidsfrist for å ettermontere smart 2 fartsskriver.

Vil statsråden sørge for å gjennomføre tilsvarende unntaksordning som Frankrike har etablert i Norge?

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen gav i 2019 utsatt iverksettelse på innføring av regler om smart 1 fartsskriver for kjøretøy som hadde digital fartsskriver.

Svar:

EU har innført krav om at nyregistrerte kjøretøy fra og med 21. august 2023 skal ha installert den nye fartsskriveren (G2V2). Gjennom EØS-avtalen gjelder dette tilsvarende i Norge.

Det har vist seg utfordrende for bransjen å holde fristen. Årsaken er at de nye skriversene ikke er tilgjengelige i et antall som dekker etterspørselen for nyregistrerte kjøretøy. Dette er en utfordring som gjelder i hele EØS-området.

Jeg har stor forståelse for den vanskelige situasjonen som bransjen har kommet i, og Samferdselsdepartementet har hatt tett kontakt med Statens vegvesen om saken også etter mitt svar 7. juli 2023 på spørsmål nr. 2730 fra representanten Stordalen om dette temaet. Statens vegvesen følger tett de diskusjoner og eventuelle beslutninger som tas i EU og hos andre nasjoner om dette temaet.

Statens vegvesen besluttet i første omgang den 14. august å ikke sanksjonere på brudd på kravet om ny fartsskriver frem til 30. september 2023 for nasjonal transport i Norge. Dette var i tråd med diskusjoner EU har hatt med medlemslandene i denne prosessen.

Situasjonen kan imidlertid ikke ventes løst innen 30. september 2023, og Statens vegvesen har derfor, i samråd med Samferdselsdepartementet, nå besluttet å forlenge overgangsperioden for sanksjonering til 31. januar 2024. Det forventes at de nye skriversene er tilgjengelige i markedet i god tid før denne datoen. Forlengelsen innebærer at Norge har samme overgangsperiode som Sverige med-

delte 17. august og omfatter både nasjonale og internasjonale transportere (utenlandsregistrerte kjøretøy) kontrollert i Norge.

Vi har kun myndighet til å regulere hva som skjer i Norge. Myndighetene i EU-landene ser ut til å løse saken litt forskjellig, og Statens vegvesen anbefaler at norske transportforetak som kjører internasjonalt, hvis mulig, bruker kjøretøy registrert før 21. august 2023. Alternativt må de gjøre seg kjent med hva som er gjeldende kontrollpraksis i aktuelle land.

Statens vegvesen presiserer at det fortsatt er et krav om å ha godkjent fartsskriver installert uavhengig av registreringsdato. Bransjen anbefales å starte utskifting på aktuelle kjøretøy så snart nye fartsskrivere er tilgjengelige.

Når det gjelder unntaksordning knyttet til registreringsdato så stilles det ikke krav til montering av fartsskriver for å få godkjent kjøretøy i Norge, hverken for type- eller enkeltgodkjenning, ettersom dette er et krav som er knyttet til bruk av kjøretøy. Det samme gjelder derfor ved registrering av kjøretøy. Statens vegvesen opplyser at det derfor ikke er hensiktsmessig å lage en unntaksregel knyttet til registrering slik som Frankrike har gjort. Mange andre land, herunder Sverige, har heller ikke sett grunnlag for å gjøre som Frankrike, men gir overgangsperioder knyttet til håndheving.

Jeg vil fortsatt ha tett dialog med Statens vegvesen i saken og vurdere ytterligere tiltak ved behov.

SPØRSMÅL NR. 2912**Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 24. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil helseministeren sette inn ytterligere tiltak for å sikre at kommunene bygger nok sykehjemsplasser for å møte det økte behovet som vi vet vil komme allerede innen 2030, og kan statsråden bekrefte at regjeringen har gitt tilsagn til at det skal bygges 1 500 nye heldøgns omsorgsplasser i år?

BEGRUNNELSE:

SSBs framskrivninger av behovene i helse og omsorgstjenesten fra 2017, viser at vi vil kunne ha behov for så mange som 13 000 nye heldøgns omsorgsplasser innen 2030.

Per nå er vi ikke i nærheten av å kunne nå det målet. De siste årene har utbyggingen av nye plasser stagnert, og i fjor ble det bare gitt tilsagn til 481 nye plasser.

Det er politikerne som nå velges inn i kommunestyre ved valget som må prioritere nye omsorgsplasser dersom vi skal klare å nå målet innen 2030. Da er de også avhengige av gode rammer i kommunene for å kunne klare å bygge tilstrekkelig med plasser.

Vi er derfor helt avhengige av at det nå satses stort på bygging av nye heldøgns omsorgsplasser for å klare å møte behovene vi vet vil komme. Samtidig har regjeringen lagt frem en eldrereform uten konkrete mål eller mer penger til å bygge flere sykehjemsplasser. Når vi vet at antallet el-

dre med demens vil øke fra 100 000 til 140 000 allerede i 2030 er det åpenbart at det haster med å få bygget flere plasser.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at eldre skal ha en trygg og god alderdom - uavhengig av hvor i landet man bor. Det har i 2023 vært stor etterspørsel etter investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser, og regjeringen har i revidert nasjonalbudsjett styrket tilsagnsrammen slik at den er på 2,95 mrd. kroner i 2023. Regjeringen har med dette lagt til rette for tilsagn og tilskudd til om lag 1 500 heldøgns omsorgsplasser i 2023. Rapportering fra Husbanken viser at det per 31. juli i år er gitt tilsagn om tilskudd for 2,1 mrd. kroner til 900 omsorgsplasser.

Andelen eldre kommer til å øke betydelig de kommende årene. Eldre som ikke klarer å bo trygt i eget hjem skal være trygge på at fellesskapet stiller opp. Regjeringen har i Meld. St. 24 (2022–2023) Fellesskap og meistring – Bu trygt heime, varslet at vi vil bidra til økt kapasitet av heldøgns omsorgsplasser. Så er det som representanten Hoksrud er kjent med, gjennom de ordinære budsjettprosessene at forslag til endrede rammer fremmes og ikke gjennom skriftlige spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 2913**Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 28. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva er status på arbeidet med å opprette et nasjonalt kompetanse- og behandlingssenter for endometriose?

BEGRUNNELSE:

I juli 2022 la Helsedirektoratet frem en rapport om endometriose og adenomyose. Der kom de med en rekke anbefalinger om hvordan man kan sikre et bedre behandling-

stilbud for kvinner med endometriose og adenomyose. Noen av de viktigste anbefalingene var å opprette en nasjonal kompetansetjeneste, etablere endometrioseteam og sentralisere avansert endometriosekirurgi.

Tidligere i år behandlet Stortinget et forslag om økt satsing på kvinnehelse. Ett av forslagene var at det skulle opprettes et nasjonalt kunnskaps-, kompetanse- og behandlingssenter for endometriose og adenomyose. Da skrev helseministeren i sitt brev til helse- og omsorg-

skomiteen at hun anbefalte at forslaget ikke skulle vedtas, fordi dette skulle følges opp av Helsedirektoratet og de regionale helseforetakene i 2023. Forslaget ble ikke vedtatt, selv om flere partier uttrykte bekymring for hvorvidt dette ville komme på plass i løpet av året som lovet etter som det ikke var bevilget noe penger til et slikt formål, og helseforetakene har hatt stram økonomi.

Nå er vi i august, og har fortsatt ikke hørt noe mer om dette arbeidet. I oppdragsbrevet til de regionale helseforetakene som det ble vist til i behandlingen av representantforslaget står det bare at:

«De regionale helseforetakene skal i samarbeid og under ledelse av Helse Sør Øst RHF, utrede hvordan kompetansen om endometriose og adenomyose kan styrkes regionalt og nasjonalt, samt utrede om det er behov for å sentralisere behandlingen av de mest avanserte tilfellene av endometriose og opprettelse av regionale tverrfaglige behandlingstjenester for endometriose og adenomyose.»

Dette til tross for at det allerede i 2022 ble anbefalt at behandlingen av de mest avanserte tilfellene bør sentraliseres. Dermed behøves ingen utredning, vi trenger handling. Oppdragsbrevet virker mer som en trenering av prosessen enn reell handlekraft for å få på plass et bedre behandlingstilbud for kvinner med endometriose og adenomyose. Derfor ber jeg om at statsråden redegjør for hvordan denne prosessen ligger an, og når vi kan forvente at en nasjonalt kompetanse- og behandlingssenter er på plass som lovet.

Svar:

Jeg deler representanten Hoksruuds utålmodighet med å forbedre tilbudet til jenter og kvinner med endometriose og adenomyose.

Dette er bakgrunnen for at jeg umiddelbart fulgte opp Helsedirektoratets utredning gjennom samtaler med brukerorganisasjonen Endometrioseforeningen og med fagpersoner. Jeg ga deretter de regionale helseforetakene og Helsedirektoratet i oppdrag å følge opp utredningen. Endometrioseforeningen og fagmiljøene bidrar i dette arbeidet.

Mange er utålmodige i denne saken, likevel må ting gjøres faglig forsvarlig. Helsedirektoratet sier at flere av tiltakene krever mer detaljert utredning før de kan gjennomføres. Direktoratet sier at «en av hovedutfordringene er manglende kompetanse i helsetjenesten og et av de viktigste tiltak blir derfor å sikre kompetanseheving i alle sjikt». Kompetanseheving skjer ikke gjennom en utredning eller et vedtak, men gjennom planer for «kunnskap og kompetanse om endometriose og adenomyose i befolkningen generelt, i helseprofesjonsutdanningene og i helsetjenesten», som Helsedirektoratet fremholder i utredningen.

Når det gjelder sentralisering av behandlingen anbefaler Helsedirektoratet «at spesial-kompetanse for å behandle de mest avanserte tilfellene sentraliseres til definerte gynekologiske avdelinger i regionene». Dette innebærer at fagmiljøene må samarbeide om hvilke avdelinger som skal ha dette ansvaret, og sikre at pasientene med de mest alvorlige tilfellene blir henvist til riktig avdeling. Dette krever kompetanse og gode rutiner som må utarbeides og innføres hos fastlegene og i sykehusene. Helsedirektoratet har ikke laget slike rutiner. Dette arbeides det med nå. Rutinene må utarbeides og forankres i helsetjenesten i hele Norge.

Når det gjelder den viktige anbefalingen om at «de regionale helseforetakene samarbeider om å opprette en nasjonal kompetansetjeneste for endometriose og adenomyose», kan vi forvente en avklaring i nær framtid.

SPØRSMÅL NR. 2914

Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 25. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Enova foreslo før sommeren modell for to støtteordninger til borettslag og næringsbygg som en oppfølging av tilleggsmandatet som ble sendt fra regjeringen etter stortingets vedtak. Dette er ordninger som vil kunne gi svært ettertraktet energibesparelse.

Kan statsråden si noe om arbeidet med disse støtteordningene, og kan vi forvente at de blir lansert i nærmeste framtid?

Svar:

I lys av den tette koblingen mellom klima, energi og energieffektivisering, og som oppfølging av en rekke anmodningsvedtak fra Stortinget presiserte regjeringen i mars 2023 mandatet til Enova knyttet til energi. Mandatet omfatter nå energieffektivisering i alle sektorer og åpner i større grad for støtte til moden og velkjent teknologi, i umodne markeder. I 2023 har Enova styrket satsingen på energieffektivisering og energi mer i bredt og legger opp til å støtte prosjekter med mellom 1,5 mrd. og 2 mrd. kroner. Av dette vil om lag en halv milliard være styrket enøk-satsing. Satsingen legger vekt på å bygge ned barrierer og skape varige markedsendringer slik at energieffek-

tiviseringspotensialet på sikt i større grad kan utløses uten støtte.

Enova tar sikte på å lansere støtteordningene til borettslag og næringsbygg i løpet av høsten 2023. Satsingen inkluderer kartleggingsstøtte og investeringsstøtte rettet mot yrkesbygg, borettslag og sameier. Investeringsstøtten kobles til forbedret energiytelse. Til sammen vil ordningene bidra til å løse opp i informasjonsbarrieren i markedet, og stimulere til vekst i markedet for energitjenester. Fokus på samlet energiytelse fremfor enkeltteknologier overlater til kompetente fagpersoner å anbefale løsninger tilpasset den aktuelle bygningen.

SPØRSMÅL NR. 2915

Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 28. august 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Skal regjeringens nye tiltaksplan for veteranene til Stortinget for politisk behandling, og kan statsråden redegjøre for hvorfor regjeringen ønsker en ny tiltaksplan, hva som er den politiske intensjonen med tiltaksplanen og hvilken status eller rolle veteranorganisasjonene har hatt i arbeidet med tiltaksplanen?

BEGRUNNELSE:

Siden den andre verdenskrig har over 100 000 nordmenn tjenestegjort i internasjonale operasjoner, og flere av disse har fått psykiske og/eller fysiske skader som følge av tjenesten. Afghanistan-undersøkelsen fra 2020 viser at så mye som en av ti veteraner fra Afghanistan-krigen har psykiske skader og at antallet er økende.

Spørsmålsstiller mener landets myndigheter har en plikt til å ivareta de som ofrer liv og helse på oppdrag for norske myndigheter. Myndighetene må sørge for at alle skadde veteraner får tilstrekkelig helsehjelp og en rettmessig erstatning etter utenlandstjenesten. Veteranivaretagelsen må prioriteres også i perioder da Norge har færre soldater i internasjonale operasjoner.

Støre-regjeringen ved forsvarsminister Bjørn Arild Gram varslet sommeren 2022 at arbeidet med en ny tiltaksplan for veteranene skulle påbegynne. Arbeidet med tiltaksplanen kom i gang etter press fra veteranorganisasjoner som SIOPS og NVIO. Den offisielle lanseringen

av planen som skulle forekommet på frigjørings- og veterandagen 8. mai i år har blitt utsatt til oktober. Statsråden har ikke redegjort for Stortinget om begrunnelsen for denne utsettelsen.

På spørsmål fra undertegnende svarte forsvarsministeren 24. mars- spørsmål 1739 (2022-2023) at regjeringen vil orientere Stortinget på egnet måte. Statsråden svarte ikke på hovedspørsmålet om hvorvidt planen skal legges frem for Stortinget til høsten eller ikke. Derfor gjentas spørsmålet her.

Spørsmålsstiller er også bekymret for hvorvidt de ulike departementene i tilstrekkelig grad er involvert og manglende åpenhet om arbeidet med tiltaksplanen. Selv om det konstitusjonelle ansvaret ligger under Forsvarsdepartementet, har hele regjeringen et ansvar for helheten i planen.

Veteranforbundet SIOPS har blant annet stilt spørsmål om veteranorganisasjonenes reelle rolle i tiltaksplanarbeidet. Derfor bes statsråden klargjøre om veteranorganisasjonene som har bidratt har status som høring-sinstans, som referansegruppe eller som arbeidsgruppe, eventuelt noe annet.

Tiltaksplanen vil påvirke en mangfoldig gruppe av over 53 000 veteraner, samt deres pårørende. En ny tiltaksplan for landets veteraner fortjener derfor en inngående politisk debatt blant landets folkevalgte.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 18. august 2023 med spørsmål fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om regjeringens nye tiltaksplan for veteranene skal til Stortinget for politisk behandling, og om statsråden kan redegjøre for hvorfor regjeringen ønsker en ny tiltaksplan, hva som er den politiske intensjonen med tiltaksplanen og hvilken status eller rolle veteranorganisasjonene har hatt i arbeidet med tiltaksplanen?

Regjeringen er opptatt av å bedre ivaretagelsen av veteranene våre. Regjeringen har ved flere anledninger styrket veteranforskningen, som for eksempel etableringen av en tilskuddsordning for veteranforskning. Regjeringen besluttet også medio 2022 å utarbeide en ny tiltaksplan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner og deres familier. Dette er i tråd med regjeringens ambisjoner i Hurdalsplattformen, noe som ikke minst kommer til uttrykk ved at hele syv departementer samarbeider om utarbeidelsen av den nye tiltaksplanen.

Foruten Forsvarsdepartementet, deltar også Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet og Utenriksdepartementet i arbeidet med regjeringens nye tiltaksplan for veteranene.

Siden veteranarbeidet for alvor kom i gang etter Meld. St. 34 (2008-2009) Fra vernepliktig til veteran. Om ivaretagelse av personell før, under og etter deltakelse i

utenlandsoperasjoner, har vi kommet langt. Mye har blitt bedre for personellet og deres familier. Regjeringen mener at ivaretagelse, anerkjennelse og oppfølging av personellet er et viktig samfunnsansvar som fortjener fortsatt oppmerksomhet. Det er viktig for regjeringen at tiltaksplanen vil bidra til å styrke anerkjennelsen, ivaretagelsen og oppfølgingen av personell som skal tjenestegjøre, tjenestegjør eller har tjenestegjort i internasjonale operasjoner og deres familier.

I september 2022 ble mandat for arbeidet vedtatt, og oppdrag om å lede arbeidet med å ta frem forslag til tiltak ble gitt til Forsvaret. Flere etater deltok i arbeidet, og veteranorganisasjonene ble ved flere anledninger invitert til å gi sine innspill, både skriftlig og på møter.

Arbeidsgruppen ledet av Forsvaret leverte primo 2023 en rapport med utkast til tiltaksplan til departementet, for videre arbeid i den interdepartementale arbeidsgruppen for veteransaker (IDA).

I henhold til mandatet for arbeidet med tiltaksplanen, er både veteranorganisasjonene og arbeidstakerorganisasjonene invitert til å delta i en referansegruppe. Der har de også fått anledning til å gi innspill til arbeidet.

Arbeidet vil nå gå inn i en avsluttende fase, og referansegruppen vil på ny få anledning til å gi sine innspill og kommentarer til planen. Veteranorganisasjonene kan gi innspill skriftlig så vel som i møter, både direkte med meg, og med representantene i IDA-gruppen.

Stortinget vil bli orientert på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2916

Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 28. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Prisregion NO2 som er Sørlandet og Rogaland betaler aller mest for Norges tilknytning til det Europeiske kraftmarkedet, grunnet den store kabelkapasiteten som utgår fra regionen. Selve prissmitten fra Europa må tas tak i, men fram til det, så er det fullstendig urimelig at det er Sørlandsk næringsliv og befolkning som må dekke den aller største delen av regningen.

Kan statsråden avklare muligheten for å redusere antall prissoner i Norge, hvilken effekt det vil ha på prisutjevning, samt når det evt. ville kunne iverksettes?

BEGRUNNELSE:

Eksporten fra Sørlandet, prisområdet NO2 er per 13.8.23 på hele 14,7 TWH, dette er ca. 10 x høyere enn prisområdet med nest størst eksport, NO4 som har 1,5 TWH i eksport så langt.

Europa har i stort monn lagt ned sin regulerbare kraftproduksjon og erstattet det med fluktuerende kraftproduksjon. Dette medfører at Europa får kraft fra Norge når Europa behøver det, mens Norge får kraft fra Europa når Europa har samtidig produksjon og overskudd de ikke blir kvitt. I tillegg får Norge prissmitte fra Europa.

I tillegg til den høye strømprisen, så gir også utenlandskablene økt nett-tap i prisområdet, som kombin-

ert med høyere strømpriser gir høyere nettleie for NO2s strømkunder. Alt nettap i prisområdet må kjøpes inn og dekkes tilsvarende spotprisen, og dette må igjen dekkes av strømkundene. Det betyr at jo høyere strømprisen er, jo høyere blir kostnaden for nettap, som til syvende og sist betyr at strømkundene sitter igjen med enda høyere nettleie kostnad.

Slik situasjonen er i dag så betaler Sørlandet prisen for Norges tilknytning til Europa, uten å få noe som helst igjen for det, bortsett fra ulemper.

Svar:

Det er Statnett som systemansvarlig som fastsetter budområder i regional- og transmisionsnettet basert på hvor det er strukturelle flaskehals i overføringsnettet. Inndeling i budområder er et effektivt verktøy for å håndtere flaskehals i nettet og sørge for balanse mellom forbruk og produksjon. Å fjerne budområdene vil ikke løse utfordringene med overføringsbegrensninger i strømmettet, men vil medføre at disse utfordringene må løses på andre måter som ikke nødvendigvis er like effektive.

Norge er inndelt i fem budområder. Inndelingen betyr ikke at det automatisk oppstår ulike områdepriser. Ulik pris mellom områder oppstår dersom markedet ønsker å overføre mer kraft mellom områdene enn det er kapasitet til i strømmettet. Kraftsituasjonen for øvrig, både internt i Norge og hos våre handelspartnere, vil også påvirke prisene i Norge. Kraften flyter fra områder med

lav pris til områder med høy pris, og dette bidrar til å øke tilførselen av kraft der behovet er størst. Områdeprisene gir også signaler til aktørene om hvor det er mest verdt å øke eller redusere produksjon og forbruk. I områder med knapphet på kraft lønner det seg å øke produksjonen og redusere forbruket, noe som bedrer krafttilgangen og forsyningssikkerheten. I tillegg bidrar områdepriser til å synliggjøre behovet for mer langsiktige tiltak i kraftsystemet.

Det viktigste tiltaket vi kan gjøre for å redusere prisforskjellene er å sørge for mer nett, og mer effektiv bruk av det eksisterende nettet. Dette er noe regjeringen er opptatt av og jobber med. Vi har derfor lagt fram en handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet, med tiltak for å sørge for nettopp dette. I tillegg er det nødvendig med tilstrekkelig produksjonskapasitet, samt effektiv bruk av kraften vi allerede har tilgang på.

Regjeringen har også satt ned et utvalg som skal utrede ulike forhold ved prisdannelsen for strøm. Utvalget skal se på og vurdere ulike modeller som kan bidra til mer stabile og forutsigbare strømpriser som samtidig sikrer investeringer i fornybar energi. Utvalget skal se på disse modellene innenfor handlingsrommet i EØS-avtalen og et fortsatt sterkt energisamarbeid. Det er naturlig at utvalget også ser på hvordan forhold i de andre europeiske landene kan påvirke prisdannelsen på kraft i Norge. Utvalget skal levere sin rapport i oktober.

SPØRSMÅL NR. 2917

Innlevert 15. august 2023 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 25. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Etter ekstremværet er det mange som vil endre reisene sine. Det er ikke noe problem om du reiser med fly. Finnes det ledig plass kan du alltid endre billetten mot et gebyr. Men om du reiser med tog er situasjonen en annen. Om du ikke har bestilt en fullt fleksibel billett er det ikke mulig å endre reise. Konsekvensen blir at folk ikke gidder å avbestille, togene kjører med ledige plasser når de tilsynelatende er fulle og det blir vanskeligere å reise med tog.

Vil ministeren ta initiativ til å åpne for endring av togbilletter?

Svar:

Trafikkavtalene mellom Jernbanedirektoratet og togselskapene inneholder bestemmelser om maksimalpris på ordinære billetter og 30-dagers periodebillett. Togselskapene står fritt til å selge billetter til lavere pris enn ordinære takster (lavprisbilletter). Jernbanedirektoratet regulerer hverken at togoperatøren må selge slike billetter, hvor stor andel av billettene som skal tilbys til rabatterte priser og hvilke vilkår som knyttes til for eksempel refusjon og å endre reisetidspunkt. Togselskapene kan altså, på lik linje med øvrige kollektivselskaper, selv bestemme

vilkår knyttet til å endre reisetidspunktet for kunder med lavprisbilletter.

Lavprisbilletter er et viktig virkemiddel for selskapene til å fylle opp togene, og konkurrere med for eksempel fly. Lavpris togbilletter, i likhet med lavpris flybilletter, er som regel ikke refunderbare. I enkelte tilfeller kan de endres mot et gebyr. Flere flyselskaper tar for eksempel begge et gebyr på 650 kroner pluss prisdifferanse mellom opprinnelig billett og ny billett. Til sammenligning koster en full fleks (refunderbar) togbillett fra Oslo til hhv. Stavanger, Bergen og Trondheim 1 096, 1 197 og 1 199 kroner (priser hentet fra Entur). En full fleks togbillett vil altså normalt ikke koste mer enn det koster å kjøpe og endre en lavpris flybillett til om lag 500 kroner.

Ekstremværet «Hans», og det påfølgende styrtregnet i Trøndelag, har medført store forstyrrelser i togtrafikken. Dette har, som Stortingsrepresentanten viser til, ført til at mange har ønsket å endre reisene sine – i hovedsak reisende på fjerntogstrekningene. SJ Norge, som kjører fjerntogene på Dovrebanen og Rørosbanen, opplyser i den forbindelse at dersom noen av selskapets kunder har en

lavprisbillett (Ikke refunderbar), og avgangen innstilles, har kunden rett på full refusjon. Dersom togavgangen erstattes med buss for tog på hele eller deler av strekningen, har SJ Norges kunder med lavprisbillett krav på refusjon dersom de ikke var informert om buss for tog på bestillingstidspunktet, og de ikke velger å reise.

SJ Norge har i forbindelse med ekstremværet motatt mange henvendelser fra kunder som ønsker refusjon for ikke refunderbare billetter. På en uke kom det over 5 000 henvendelser som omhandlet SJ Norges togavganger. Disse henvendelsene håndteres manuelt av Entur (som drifter kundesenteret på vegne av SJ Norge), og pga. det ekstraordinært høye antallet henvendelser har ikke Entur hatt mulighet å fjerne alle reservasjonene før avgangene har gått.

Stortingsrepresentanten har helt rett i at det er uheldig at tilsynelatende fulle tog kjøres med ledige seter. Dette gjelder ikke bare tog, men all kollektivtransport. Derfor jobbes det nå med å utvikle gode selvbetjente løsninger som gjør det enklere å flytte reisende fra togavganger som er innstilte til avganger som går.

SPØRSMÅL NR. 2918

Innlevert 17. august 2023 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 28. august 2023 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Har statsråden planer om å gi støtte til kulturarrangementer som har blitt tvunget til å avlyses på grunn av ekstremværet «Hans»?

BEGRUNNELSE:

Det nylige ekstremværet «Hans», som rammet Innlandet i forrige uke, skapte store utfordringer for blant annet den anerkjente kulturfestivalen Peer Gynt på Gålå. På grunnlag av grundige faglige råd valgte arrangøren å avlyse fem av åtte forestillinger for å unngå fare for publikum, frivillige og andre involverte. Det er første gang på 34 år at kulturfestivalen Peer Gynt har måtte avlyse forestillingene sine. Denne avgjørelsen har ført arrangøren inn i en svært kritisk økonomisk situasjon.

Svar:

Vi har et fantastisk flott og variert kulturliv i landet vårt, og Kulturfestivalen Peer Gynt på Gålå har gjennom mange år markert en solid posisjon i dette landskapet.

Festivalen når et stort antall publikum fra fjern og nær, og når fem forestillinger avlyses, er det hele 11 500 seter som blir stående tomme. Det var nettopp det som skjedde da ekstremværet Hans rammet festivalen nå i august.

Regjeringen bidrar sterkt inn i gjenoppbygging etter ekstremværet Hans' ødeleggelser. Samtidig påligger det enhver å sikre sin virksomhet på en måte som gjør at de kan begrense sine tap ved ufortutsette situasjoner. Jeg regner med at Peer Gynt finner gode løsninger i samarbeid med billett kjøpere/publikum og sine samarbeidspartnere.

Regjeringen vil fortsette å støtte Kulturfestivalen Peer Gynt gjennom de årlige budsjettproposisjonene. Jeg vil ha en videre dialog med Peer Gynt om deres fremtidige behov. En slik dialog bør Peer Gynt også ha med fylke-

skommunen og kommuner. Samtidig håper jeg at også

det lokale næringsliv og publikum fortsatt vil slå ring om festivalen.

SPØRSMÅL NR. 2919

Innlevert 18. august 2023 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 28. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan justisministeren presentere en oversikt over dommer og straffer disse trusselaktørene har fått de siste fem årene og hvor store verdier som er inndratt eller sikra på annet vis gjennom arrest eller utlegg?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Aftenposten 16.08.2023 om at politiet har henlagt en sak mot en kriminell arbeidsgiver som bedriver konkursrytteri i byggebransjen på «bevisets stilling» til tross for at politiet hadde fått tips fra en bobestyrer om tre PCer som skulle være fulle av beviser på hvordan den litauiske arbeidsgiveren har operert. Denne mannen blir regna som en sentral trusselaktør av dem som skal bekjempe arbeidslivskriminalitet. I regjeringa sin «strategi mot arbeidslivskriminalitet» er det et uttalt mål å redusere disse trusselaktørene sin kapasitet og intensjon:

«Etatene vurderer det som sannsynlig at etatenes innsats mot arbeidslivskriminalitet i noen tilfeller har redusert utvalgte sentrale trusselaktører sin kapasitet. I hvilken grad intensjonen er redusert, og innsatsen dermed kan sies å ha mer varig effekt, har ikke vært mulig å konkludere. At man ikke ser en tydelig reduksjon i kapasitet og intensjon hos flere trusselaktører kan forklares med flere faktorer. Det kan skyldes at etatenes innsats mot mange identifiserte trusselaktører er i en oppstartsfase, og at resultater og effekter ikke kan forventes å være oppnådd ennå. Det kan også være at bruken av virkemidler og sanksjoner ikke har vært effektiv nok, eller at aktørene har evnet å nøytralisere virkemidlene ved å endre modus eller organisering».

I sin situasjonsbeskrivelse fra 2020 skriver Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter følgende:

«Utstrakt kontrollvirksomhet mot trusselaktørene viser at oppdagelsesrisikoen er forholdsvis høy, men dersom de anmeldes får det sjelden strafferettslige konsekvenser. Sannsynligheten er stor for at det fremdeles lønner seg med kriminalitet.»

Arbeidslivskriminalitet er et enormt problem i det norske samfunnet. Fair Play Bygg hevder at lønnstyveri er den mest brukte metoden, som fører til at store verdier som skulle gått til lønn til arbeidsfolk i stedet ender som utbytte hos kriminelle aktører i arbeidslivet eller brukes

til å dumpe priser og utkonkurrere seriøse bedrifter som betaler tariff lønn. I tillegg taper staten flere titalls milliarder på utbytte som blir unndratt beskatning.

Svar:

Slik jeg forstår representantens spørsmål, etterspørres det statistikk over domfellelser mv. for en nærmere bestemt periode, og for en relativt stor personkrets (jf. oppslaget det vises til i Aftenposten, der det er referert til en liste på 1047 personer). Jeg har forelagt spørsmålet Riksadvokaten, og embetet kunne opplyse om å ikke ha slik statistikk tilgjengelig og at de aktuelle personene, som etter det en forstår er personer identifisert av Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter (NTAES). Om NTAES sin adgang til å utlevere opplysninger, vises det til politiregisterforskriften § 59-7 vedrørende taushetsplikt og utlevering.

Utarbeidelse av slik detaljert statistikk for en bestemt personkrets vil kreve en omfattende og tidkrevende manuell gjennomgang av sakene. Det vil også - uavhengig av eventuell avgrensning på personnivå - være behov for en nærmere avklaring av hvilke kriterier som skal ligge til grunn for utvalget av saker.

Videre ønsker jeg å vise til årsrapport 2022 for Den høyere påtalemyndighet punkt 3.2.4.2, der det uttales følgende om problemstillingen:

«Arbeidslivskriminalitet er en fellesbetegnelse som ikke knytter seg til ett eller flere bestemte straffebud. Samtidig kan overtredelse av et antall straffebud indikere at man har til behandling en sak som kan klassifiseres som arbeidslivskriminalitet. For å avgjøre om et forhold skal anses som arbeidslivskriminalitet, må en derfor analysere det faktiske innholdet i den enkelte sak. Sakene lar seg av denne grunn ikke søke direkte opp i politiets straffesakssystemer.»

Med andre ord er det mer krevende utarbeide statistikk for arbeidslivskriminalitet ettersom det ikke arbeidslivskriminaliteten ikke har en klar korrelasjon med antallet overtredelser av konkrete bestemmelser i lovverket.

Når det gjelder tall vedrørende arrest og utlegg gjelder de samme utfordringer som nevnt over, hva angår nevnte trusselaktører. For arrest og utlegg generelt vil jeg vise til statsråd Marte Mjøs Persen sitt svar til Stortingets Arbeids- og sosialkomite, datert 28. april 2023. Hennes brev er utarbeidet i samråd med finansministeren og innspill fra min side og er et svar på representantforslaget 198 S (2022-2023). På side fire er følgende omtalt, og ifølge Finansdepartementet fortsatt gjeldende:

«I representantforslaget gjengis tall som viser at bruk av arrest og utlegg er halvert i perioden fra 2016. Tallene viser kun til Skatteetatens aktivitet i tidsperioden. Innsatsen fra andre myndigheter kommer i tillegg. For Skatteetatens del har det spesielt vært nedgang i beløpene for arrest og utlegg i 2020 og 2021, noe som blant annet hadde sammenheng med pandemien og begrensninger som gjorde at det ble gjennomført langt færre aksjoner og kontroller. Tall innhentet fra Skatteetaten viser at Skatteetatens bruk av arrest og utlegg nå øker og er på et høyere nivå enn før pandemien og betydelig høyere enn i 2016. Skatteetaten har opplyst at de i 2022 har sikret verdier for om lag 38 mill. kroner i utlegg og 14 mill. kroner i arrest.»

Arbeidslivskriminalitet er høyt prioritert av regjeringen, og av politi- og påtalemyndighet, noe som er reflektert i styrende dokumenter fra både Regjeringen og Riksadvokaten. Det er likevel nødvendig å stadig utvikle innsatsen mot arbeidslivskriminaliteten, og jeg vil i den forbindelse vise til et felles oppdragsbrev av 16. mai 2023 til alle involverte etater, utarbeidet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet og mitt departement, og hvor departementene ber om rapportering innen september 2023 vedr. status for oppfølging av viktige utfordringer på sentrale områder innen arbeidslivskriminalitet. Jeg legger til grunn at departementenes gjennomgang av rapporteringene vil blant kunne brukes til å rette mer målrettet fokus på sentrale trusselaktører, og å vurdere og iverksette forslag om regelverksendringer der det er nødvendig for å styrke effektivt samarbeid og samhandling, inkludert bruken av etterretningsinformasjon og informasjon til allmenheten for å unngå å komme i kontakt med eller velge useriøse/kriminelle aktører.

SPØRSMÅL NR. 2920

Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 1. september 2023 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Kan statsråden forsikre om at Oslo, og andre store byer, ikke får definere seg som et «typisk turiststed» slik at det blir tillatt for butikker å holde åpent på søndager?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Dagsavisen 15.08.2023 der Oslo Høyres byrådsleder kandidat Eirik Lae Solberg sier at Høyre vil ha søndagsåpne butikker. For å kunne holde søndagsåpent må et område være et «typisk turiststed». Dette må kommunen søke statsforvalteren om å bli, og Lae Solberg sier til avisen at de vil sende en søknad og be om at sentrale handle- og butikkområder i Oslo kan holde søndagsåpent, hvis de vinner valget. Utspillet til Høyre møter kraftig motstand fra fagbevegelsen, og dagens byråd.

Svar:

Helligdagsfredloven § 5 sjette ledd legg den rettslege kompetansen til å gi forskrifter om typiske turiststader direkte til statsforvalteren. Departementet har ikkje praksis for å gripe inn i sakshandsaminga eller vurderingane.

Statsforvaltaren i Oslo og Viken vil måtte vurdere ein eventuell søknad frå Oslo kommune ut frå lova og andre rettskjelder. Eit vilkår etter lova er knytt til kven som handlar der:

«Som typisk turiststed kan bare regnes område der salget i de aktuelle periodene hovedsakelig skjer til turister.»

Ulike typar stader har blitt godkjent som typiske turiststader ulike stadar i landet, også sentrumsområde. At Oslo har mange innbyggjarar, vil vere relevant i vurderinga.

Dersom det skjer ei utgliding i statsforvaltaranes praksis slik at byar som Oslo og Stavanger skulle bli godkjent som «typisk turiststad», må ein etter mi vurdering greie ut behovet for strengare kriterium i lova.

SPØRSMÅL NR. 2921**Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 31. august 2023 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Hvordan vil barneministeren konkret følge opp alvorlige brudd på bistandsplikten til disse barna og sørge for at lignende ikke skjer i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

Mange barn og unge får ikke hjelpen eller tiltakene de trenger og har krav på i barnevernet.

Dette er blitt verre etter regjeringens ideologiske kamp mot private aktører. Det kan virke som at det viktigste nå er at man kommer inn i en kø med regjeringens foretrukne aktører, ikke at barna får sårt tiltrengte tiltak. Dette til tross for at behovet for plasser er stort og det offentlige selv ikke klarer å løse oppgavene og bryter pliktene sine. Det blir ekstra synlig da vi vet at private aktører har ledig kapasitet som ikke blitt benyttet og at de har mulighet til å øke sin kapasitet.

Imens er det barn og unge som blir skadelidende og må betale prisen for regjeringens politikk. I en sak på NRK kan man bla lese følgende:

«Det første halvåret i 2023 har det vore minst 24 brot på bistandsplikta, viser tal NRK har henta inn frå statsforvaltarane. Då har styresmaktene konkludert med at Bufetat ikkje har klart å finne eit forsvarleg tiltak.

I juli aleine var det minst 16 moglege brot på bistandsplikta, opplyser Bufdir til NRK.»

Svar:

Det er rett som spørjaren viser til at Bufetat ikkje har klart å oppfylle bistandsplikta i alle saker og at det dessverre har vore fleire brot på bistandsplikta. Konsekvensane kan vere svært alvorlege for barn og unge det gjeld. Det viktigaste tiltaket for å sikre at brot på bistandsplikta ikkje skjer, er å auka kapasiteten på institusjonsplassar og gjere beredskapen betre. Det er eit arbeid som er i gang, både på kort og lengre sikt.

Sidan slutten av 2022 har det vore ein markant auke i etterspurnaden etter institusjonsplassar, særleg etter akuttplassar, rusplassar og plassar til barn med store og samansette behov. Sjølv om det er ein auke i talet på barn i institusjon samanlikna med i fjor, opplever Bufetat fleire brot på bistandsplikta. Regjeringa styrka det statlege barnevernet med 260 millionar kroner i revidert nasjonalbudsjett for 2023, og det blei i sommar sett i gang særskilte tiltak for å handtere situasjonen.

Eg har bedt Bufdir utarbeide ein overordna tiltaksplan som skal bidra til betre beredskap og auka kapasitet på kort sikt i institusjonsbarnevernet. I planen er mellom anna følgjande tiltak:

- Bufetat får beskjed om at oppfylging av bistandsplikta i akutte saker går framfor andre omsyn, til dømes økonomiske vurderingar i den einskilde saka. Krava til kostnadskontroll gjeld likevel på ordinær måte.
- Auka kapasitet i statlege institusjonar gjennom å utnytte eksisterande eigeendom til institusjonstilbod. Det skal identifiserast minimum ein eigeendom eller institusjon i kvar region som kan gi auka kapasitet på kort varsel.
- Dialog med ideelle og kommersielle leverandørar om kjøp av plassar, både gjennom rammeavtalar, betre utnytting av eksisterande rammeavtalar og gjennom auka kapasitet for einskilde kjøp.
- Tiltak for auka handlingsrom for å avhjelpe situasjonen, mellom anna unntak frå kompetansekrav og inntak på tvers av målgrupper, når det er forsvarleg.
- Tydeleg og tilstrekkeleg informasjon til kommunane om situasjonen, formidling av forventningar til kommunane og rettleiing og støtte til kommunane i einskildesaker.

I Bufdir sitt arbeid med å konkretisere planen er det eit mål å auka kapasiteten med om lag 30 plassar på kort sikt, men dette må tilpassast utviklinga i situasjonen. Eg føler dette nøye, og departementet har tett dialog med direktoratet om utviklinga.

På lengre sikt meiner eg det er naudsynt å byggje opp og styrke beredskapen og kapasiteten i det statlege institusjonsbarnevernet. Dette er også fagleg begrunna. Omlegginga må skje gradvis og planfast og vere tilpassa den situasjonen vi til einkvar tid har. Barna sine behov skal alltid komme først. I oktober kjem også institusjonsutvalet sin rapport, som vil vere viktig for regjeringas vidare arbeid på feltet for eit trygt institusjonsbarnevern tilpassa behova til barna vi skal hjelpe.

SPØRSMÅL NR. 2922**Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 28. august 2023 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at sluttkunder ikke er pliktsubjekt for den norske loven om transaksjoner til og fra pengespill?

BEGRUNNELSE:

I sitt svar til meg på spørsmål innlevert 01.08.2023 bekrefter statsråden at det er tillatt for nordmenn å benytte et norskutstedt betalingskort for å gjennomføre transaksjoner tilknyttet til pengespill som foregår i utlandet. Nordmenn bryter altså ikke loven, men likevel velger bankene å gå ut over sitt mandat i henhold til pengespilloven, enten på grunn av en manglende vilje til å implementere tekniske løsninger, eller på grunn av manglende kompetanse på feltet. Dette fører til at det er sluttkunde som er skadelidende, til tross for at de ikke står som pliktsubjekt for den norske loven om transaksjoner til og fra pengespill.

På samme måte ble det på sensommeren i 2021 klargjort av daværende kulturminister Abid Raja at det er lovlig for nordmenn å spille hos utenlandske pengespillselskaper, og at det er de næringsdrivende som har ansvar for å følge opp den norske loven om transaksjoner til og fra pengespillselskaper. Videre ble det klart at finansinstitusjoner – banker - ikke kunne gjøre andre begrensninger på kunder, og at det ikke kunne ilegges restriksjoner på overføringer til og fra faktiske finansinstitusjoner som senere ble brukt til å overføre penger til utenlandske spillselskaper.

Likevel har det denne våren dukket opp flere brev fra flere norske banker til sluttkunder som ikke har brutt loven om at bankene ønsker å ilegge dem restriksjoner for bruk som for kundene ikke er ulovlig. Dette til tross for at Lotteritilsynet ikke har anbefalt denne fremgangsmåten, men istedenfor har anbefalt bankene om å opplyse kunder om det faktiske lovverket og at overføringer direkte til og fra spillselskaper ikke er lovlig.

Et eksempel på tekst en bank har brukt overfor kunder er følgende:

«Det er forbudt for banken å formilde innsats og gevinst til/ fra utenlandske selskaper som driver med spill, veddemål eller annen form for gambling som ikke har tillatelse i Norge. Bankens plikt til å stanse betalingstransaksjoner til/fra pengespill gjelder også betalingstransaksjoner til og fra andre foretak som formidler betalingstransaksjoner på vegne av pengespillselskaper som ikke har tillatelse i Norge.

Vi ber om at slike betalingstransaksjoner må opphøre umiddelbart. Dersom bruken fortsetter, vil banken måtte vurdere å innføre restriksjoner på ditt kundeforhold i banken.»

Slike restriksjoner vil være ødeleggende for en kunde. Det kan omfatte begrenset tilgang til egen konto, at låneforhold opphører, med mer. Dette er – etter mitt skjønn – langt forbi den autoriteten en bank har i henhold til loven, og heller ikke intensjonen i lovverket.

Det har med andre ord nå vært flere eksempler på at sluttbrukere kan bli økonomisk skadelidende på grunn av håndteringen av et lovverk der sluttbrukeren selv ikke er regnet som pliktsubjekt, enten ved at de som i pokersaken ikke får tilgang på lovlig tjente penger, eller ved at banker går ut over eget mandat og utestenger kunder for overføringer til en annen finansinstitusjon, med tap av BankID og låneforhold som mulige konsekvenser.

Det er derfor viktig at statsråden kan bekrefte at det er næringsdrivende som er pliktsubjekter for loven om overføring til og fra utenlandske spillselskaper, slik at bankenes praksis kan stanses, og at det ikke oppstår ytterligere misforståelser.

Svar:

Ja, det stemmer at det ikke er sluttkunden, men bankene, som er pliktsubjekt for betalingsformidlingsforbudet i pengespilloven § 5.

Etter norsk pengespilllovgivning er det forbudt å tilby eller markedsføre pengespill uten tillatelse i Norge. Til tross for forbudet, ser vi dessverre likevel at en del utenlandske pengespillselskaper ikke respekterer det norske regelverket og tilbyr pengespill rettet mot Norge uten tillatelse. Det er derfor nødvendig å ha tiltak som forhindrer eller begrenser disse aktørenes virksomhet rettet mot Norge. Betalingsformidlingsforbudet er ett av tiltakene som er etablert for å begrense tilbudet av ulovlige pengespill og dermed også beskytte norske spillere. Dette forbudet innebærer at norske banker ikke har lov til å formidle innsats og gevinst i pengespill som ikke har norsk tillatelse.

Vi ser at betalingsformidlingsforbudet virker godt, og at de utenlandske spillselskapenes tilstedeværelse på det norske markedet er på vei ned. Det er jeg glad for, for disse selskapene opererer ikke med de samme ansvarlighetstiltakene som de norske, lovlige spilltilbyderne er underlagt.

Videre er det ikke forbudt å delta i pengespill som ikke har tillatelse i Norge. Jeg mener at det ikke vil være formålstjenlig å kriminalisere personer som kan ha spille-

og gjeldsproblemer. Det vil også kunne være utfordrende for en spiller som møtes av et pengespilltilbud på norsk, med bruk av norsk valuta og norske ambassadører, å forstå at dette er et tilbud som ikke har tillatelse i Norge. Det er likevel slik at spillere som deltar i pengespill uten tillatelse i Norge, gjør dette på egen risiko.

Naturlig nok vil norske spillere som velger å bruke tilbud som ikke har tillatelse i Norge, kunne oppleve å møte på problemer med overføring av penger når tiltakene rettet mot spillerselskapene virker. Lotteritilsynet informerer jevnlig om denne risikoen i sin kontakt med spillere.

Så lenge det er forbudt for bankene å formidle betaling til og fra pengespill uten tillatelse, så må bankene også kunne utforme sin kundeavtale i tråd med dette, for å sikre at de ikke slipper gjennom transaksjoner i strid med forbudet. Det er derfor opp til bankene selv, i lys av finansregelverket og bankens egne retningslinjer for bruk

av kort og konto, å vurdere andre konsekvenser for sine kunder dersom de spiller hos utenlandske spillerselskap.

Så fins det, som jeg nevnte i mitt forrige svar 9. august på representantens spørsmål nr. 2759, et smalt unntakstilfelle for transaksjoner tilknyttet pengespill som foregår i utlandet, dersom betalingskortet som benyttes også er fysisk tilstedeværende i utlandet under transaksjonen. Disse tilfellene er ikke ment å rammes av forbudet, og bankene plikter derfor ikke å stanse denne typen transaksjoner etter pengespilloven. Men som nevnt vet ikke nødvendigvis bankene om pengene er vunnet fysisk eller ikke, og transaksjonen kan derfor likevel bli stoppet automatisk. Da må kunden dokumentere at pengene er vunnet fysisk, før banken kan vurdere saken for å sikre at den ikke formidler en betalingstransaksjon i strid med bestemmelsen. Hvilken dokumentasjon som er tilstrekkelig for å sikre at en transaksjon lovlig kan formidles, er opp til banken å vurdere, i lys av bl.a. kundeavtalen og hvitvaskingsreglene.

SPØRSMÅL NR. 2923

Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 28. august 2023 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at Kystverket får lov å lyse ut anbud på Stad skipstunnel?

BEGRUNNELSE:

Kystverket fikk i mai i oppdrag å se på mulig kostnadsreduksjoner for Stad skipstunnel. Kystverket svarer mellom annet dette: Det korte svaret er at Kystverket mener det er mulig å redusere kostnadene for prosjektet, ikke minst i sammenheng med reduksjon av usikkerhet. Men de store innsparingene vil man først få klarlagt i en anbudsprosess og gjennom forhandlinger med entreprenører som vil bygge skipstunnelen.

Dette sammenfaller også med det FrP har sagt at prisen på noe som aldri er bygget i verden før får man først når man gjennomfører en konkurranse. Derfor bør prosjektet lyses ut og man får vite prisen.

Svar:

I behandlingen av Prop. 97 S (2020-2021) Bygging av Stad skipstunnel vedtok Stortinget våren 2021 at Stad skipstunnel kan bygges innenfor en kostnadsramme (P85) på

4 090 mill. kroner. Styringsramma ble satt til 3 450 mill. kroner.

Som omtalt i Prop. 118 S (2022-2023) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023, har Kystverket utarbeidet en oppdatert kostnads- og usikkerhetsanalyse som estimerer at kostnadsrammen (P85) har økt fra 4 090 mill. kr til 7 132 mill. kroner (74 pst.) og styringsrammen (P50) fra 3 450 mill. kroner til 5 652 mill. kroner (64 pst.). Det ble videre varslet at regjeringen i lys av de økte kostnadsanslagene vil be Kystverket vurdere om prosjektet kan gjennomføres til en lavere kostnad.

Som representanten Njåstad viser til har Kystverket foretatt en gjennomgang av mulige kostnadsreduksjoner i prosjektet, i tråd med omtalen i revidert budsjett. Denne gjennomgangen er del av regjeringens underlagsmateriale for arbeidet med statsbudsjettet for 2024.

Jeg vil understreke at regjeringen ikke har stoppet prosjektet Stad skipstunnel, men at vi som varslet vil komme tilbake til Stortinget med forslag til videre håndtering av saken i forbindelse med budsjettfremlegget for 2024.

SPØRSMÅL NR. 2924**Innlevert 21. august 2023 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 28. august 2023 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

FNs generalsekretær har invitert klimapolitiske foregangsland, såkalte «first movers and doers» til konferansen «Climate Ambition Summit» den 20. september. På konferansen forventes det blant annet at landene presenterer omstillingsplaner med forpliktelser til "ingen ny kull, olje og gass." FN omtaler samlingen som en viktig milepæl for å demonstrere at det finnes kollektiv global vilje til å akselerere tempoet og skalaen i en rettfærdig omstilling.

Vil Norge delta på konferansen?

Svar:

Norge vil delta på «Climate Ambition Summit» 20. september. Norge har satt seg høye mål for utslippskutt og Regjeringen jobber systematisk for å nå disse, blant annet gjennom innføring av nullutslippsteknologi i transportsektoren hvor vi har kommet svært langt allerede. Vi har en av verdens høyeste karbonpriser som effektivt tar utslippene ned. Samtidig er vi en stor, langsiktig og forutsigbar leverandør av klimafinansiering, bl.a. gjennom Klima- og skoginitiativet. Vi har allerede meldt at vi vil doble klimafinansiering innen 2026. Dette er et løfte vi nå følger opp. På «Climate Ambition Summit» vil vi derfor legge vekt på hvordan klimaambisjoner følges opp av handling både nasjonalt og internasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 2925**Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 29. august 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Vil både små og store norske NGOer som bidro humanitært og hjalp det ukrainske folk etter krigens utbrudd kunne være kvalifisert til å motta midler fra Nansen-programmet for gjenoppbyggingsprosjekter sammen med sine ukrainske samarbeidspartnere, hvor kan de søke på slike midler for relevante prosjekter, og vil utenriksministeren sørge for at nettopp NGOer startet av norske ildsjeler for å hjelpe det ukrainske folk da krigen startet også får være en del av Nansen-programmets midler dersom de har relevante prosjekter?

BEGRUNNELSE:

Mange norske ildsjeler og NGOer snudde seg rundt og engasjerte seg da krigen i Ukraina brøt ut i fjor. De har hjulpet ukrainske flyktninger med å komme seg bort fra krigen, samlet inn både penger og utstyr, og både kjørt inn humanitær nødhjelp og annet relevant materiell helt frem til frontlinjen. Flere av disse organisasjonene er relativt små organisasjoner startet av ildsjeler etter krigens

utbrudd, men likevel aktører som har bidratt mye i samarbeid med lokale organisasjoner og frivillighetsaktører i Ukraina.

Jeg har to ganger siden krigens utbrudd fått muligheten til å besøke Ukraina for å hjelpe ulike NGOer og for å levere inn humanitært utstyr og annet materiell sammen med en norsk organisasjon.

Det står stor respekt av det medmenneskelige engasjementet mange norske ildsjeler og NGOer har vist. De har hjulpet det ukrainske folk da de trengte det som mest, uten å be om noe i retur. Mange av disse NGOene har både beholdt og utviklet et godt nettverk i landet, ikke minst med de organisasjonene og personene som de har hjulpet, og ønsker å spille en rolle i gjenoppbygningen av landet sammen med sine ukrainske partnere.

Norge har forpliktet flere titalls milliarder kroner til gjenoppbygningen av Ukraina gjennom Nansen-programmet. Det var bred tverrpolitisk støtte for programmet. Jeg håper at de norske NGOene som bidro humanitært og hjalp det ukrainske folk i den meste krevende tiden, også vil få anledning til å bidra til gjenoppbyg-

gingen gjennom egne prosjekter og gjennom midler fra Nansen-programmet.

Svar:

Frivillige har lagt ned en enorm innsats for det ukrainske folk og stat over lang tid. Vi så det allerede under verdighetsrevolusjonen vinteren 2013-2014. Så fulgt av Russlands okkupasjon av Krym og framprovosering av konflikten i Donbas. Og ikke minst siden Russlands fullskala invasjon 24. februar 2022. Blant disse nettverkene av frivillige personer og sivilsamfunnsorganisasjoner finner vi mange nordmenn, med og uten tidligere bånd til Ukraina. Disse har gitt et stort bidrag i kampen for Ukraina og menneskene der – enten de er i hjemlandet eller på flukt. Denne innsatsen fortjener anerkjennelse.

Det norske Nansen-programmet for Ukraina er uten sidestykke i norsk historie med en total økonomisk ramme på 75 milliarder kroner over fem år. Dette stiller høye krav til forsvarlig og effektiv forvaltning. Desto mer siden støtten er for et land i krig, hvor korrupsjon er et omfattende samfunnsproblem.

I den politiske avtalen av 16. februar 2023, samt Prop. 44 S (2022-2023) ligger det en rekke føringer for støtten under Nansen-programmet: Ukrainas behov skal ligge til grunn for den norske støtten. Støtten skal kjennetegnes av god internasjonal koordinering. Støtten skal være

ubunden. Internasjonalt anerkjente organisasjoner med dokumentert leveringsevne, god kapasitet og gode kontrollsystemer skal være foretrukne kanaler. Samtidig skal Nansen-programmet også kjennetegnes av stor fleksibilitet.

I den første fasen prioriteres militær støtte, humanitær bistand og bidrag til å opprettholde sivil infrastruktur, samt støtte til ukrainske myndigheter slik at de kan opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner. Den europeiske bank for gjenoppbygging og utvikling (EBRD) og Verdensbanken er viktige kanaler, og det er et mål å begrense antall avtaler.

For å ivareta en forsvarlig forvaltning, ble det besluttet at den sivile og humanitære støtten skal forvaltes av Norges fremste kompetansemiljø, Norad. Norad har fått i oppgave å utarbeide forslag til støtteordninger for sivil samfunn. Ukraina har et sterkt sivil samfunn og ukrainske organisasjoner vil være den primære målgruppen. Norske frivillige organisasjoner med et etablert samarbeid med ukrainske organisasjoner og god kontekstforståelse, vil også kunne søke.

Som forespeilet i den politiske avtalen og Prop. 44 S vil Regjeringen senere i høst fremme en egen stortingssmelding om Nansen-programmet, hvor det norske engasjementet i Ukraina skal vurderes nærmere. Utenriksdepartementet er i gang med dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2926

Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 30. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil også E134 Seljestad - Røldal bli sett i gang i 2024?

opp Seljestad - Røldal i 2024 så fortelles det også før valget i september.

BEGRUNNELSE:

Representanter fra regjeringen kom med nyheter om at man skal bygge E6 i Nordland fylke med oppstart i 2024. Det er flott at regjeringen går vekk fra politikken fra statsbudsjettet for i år der man satte veiprosjekt på vent. Men at man setter i gang dette gjør at andre veiprosjekt som også ble utsatt som for eksempel E134 Seljestad - Røldal som er gryteklart også trenger en avklaring om bygging vil starte opp i 2024. Siden regjeringen velger å fortelle i valgkampen om hva de har tenkt å starte opp regner jeg med at om man mot formodning ikke har tenkt å starte

Svar:

Ja. Regjeringen vil i 2024 bevilge midler slik at vi sikrer oppstart av E134 Røldal-Seljestad i Vestland fylke. Dette er et høyt prioritert prosjekt som vil ivareta sikkerhet og forutsigbarhet for de reisende.

SPØRSMÅL NR. 2927**Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 25. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden fortelle om hvor mye kommunen vil få av eventuelle ekstra ressurser for å håndtere skoleutdanningen for barn på mottaket, helsetjeneste som beboerne vil ha behov for, eventuelle sikkerhetstiltak (etablering av gangvei) langs veien fra mottaket til kommunesentrum, og andre utgifter som kommunen måtte ha i forbindelse med mottaksbeoerne?

BEGRUNNELSE:

I Hurdal kommer det nå på plass et asylmottak med 200 plasser. Fremskrittspartiet sine lokale kommunestyremedlemmer er sterkt bekymret for ressursituasjonen knyttet til kommunens skole-, helse- og andre tjenester ifm. etableringen. Hurdal er en kommune med omtrent 3 000 innbyggere, og et mottak med 200 personer utgjør derfor en stor organisatorisk og kostnadmessig utfordring for Hurdals kommunale tjenester.

Svar:

Vertskommuner for asylmottak får tilskudd (vertskommunetilskudd) som skal dekke kommunenes gjennomsnittlige merutgifter til helse, barnevern, tolk og administrasjon som følger av å ha et asylmottak i kommunen. Tilskuddet består av en grunnsats per kommune og en

sats per mottaksplass. Det er ulike satser for ulike typer mottaksplasser. Tilskuddsordningen administreres av Utlendingsdirektoratet. For 2023 gjelder følgende satser:

- Grunnsats per kommune per år: 756 551 kroner
- Sats per ordinære mottaksplass per år: 11 611 kroner
- Sats per plass for enslig mindreårig per år: 17 882 kroner
- Sats per tilrettelagt plass per år: 164 397 kroner
- Sats per plass i omsorgssenter per år: 44 104 kroner

Ordningen med vertskommunetilskudd omfatter i tillegg også tilskudd til de kommunene som tilbyr barnehageplass og plass i skolefritidsordning. I tillegg til det ordinære vertskommunetilskuddet kan det også gis særtilskudd ved omsorgsovertakelser og oppfølging av personer med alternativ mottaksplassering.

Videre administrerer Utdanningsdirektoratet en tilskuddsordning som bidrar til finansiering av grunnskoleopplæring av barn og unge som søker opphold i Norge. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet administrerer en tilskuddsordning til vertskommuner for asylmottak som tilbyr opplæring i norsk, norsk kultur og norske verdier.

Det finnes også andre generelle tilskuddsordninger og avtaler innenfor de ulike sektorene som kan bidra til finansiering, og ovennevnte ordninger er dermed ikke uttømmende.

SPØRSMÅL NR. 2928**Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 29. august 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Deler statsråden LOs oppfatning om at praktikantene i mange tilfeller er avgjørende for at utenriksstasjonene kan være operative, og hvorfor skal ikke staten da behandle praktikantene som ordinært ansatte med rett til blant annet lønn, sjukepengen og pensjon?

BEGRUNNELSE:

I et NRK-oppslag 12.08.2023 kommer det frem at LO mener at praktikantordninga til Utenriksdepartementet (UD) ligner på sosial dumping. Hundrevis av norske studenter har fått arbeidserfaring ved norske utenriksstasjoner. Studentene får ikke lønn, men et stipend. De er ikke ansatt, men ifølge LO er mange av utenriksstasjonene avhengig av praktikantene for å være operative. LO mener at still-

inga derfor er mer enn rein arbeidserfaring. En av studentene NRK har snakka med sier at kontrakten hun har inngått kunne vært tydeligere når det kommer til arbeidstid og overtidarbeid, og at det burde komme frem hva som skjer når du må jobbe overtid. Praktikantene har ikke rett til sjukepengar eller pensjon, og de får heller ikke dekka ut- og hjemreisa. LO mener praktikantordninga er en klar omgåelse av regelverket.

Svar:

Studentpraktikantordningen er et tilbud til norske studenter som ønsker å styrke sine kunnskaper og forståelse og få erfaring fra praksis ved en norsk utenriksstasjon. Mange land, frivillige og internasjonale organisasjoner tilbyr slike praksisplasser for at studenter skal kunne skaffe seg erfaring fra- og innsikt i internasjonale forhold. Ordningen hadde sin spede begynnelse i 2001 og har gradvis blitt utviklet og tilpasset. Ambassader i land hvor det kan være sikkerhetsutfordringer har for eksempel ikke anledning til å knytte til seg studentpraktikanter.

Målgruppen for ordningen er studenter som er i et pågående studieløp, og det er et krav at praktikantene er studerende. Det er altså kompetanseheving som er formålet med oppholdet. Utenriksstasjoner kan tilby norske studenter praksisplass for en periode på inntil seks måneder. Den overordnede målsettingen er å gi studentene innblikk i internasjonalt arbeid, og å bidra til å spre kunnskap om og interesse for utenriktjenesten.

Studentpraktikanten skal utføre varierte oppgaver som samtidig skal ha en relevans for praktikantens studi-

er. Det kan oppstå tilfeller, særlig i perioder med stort arbeidspress, hvor det er vanskelig å trekke en klar grense mellom studentpraktikantens oppgaver og de som utføres av stasjonens fast ansatte. Praktikanten deltar i utførelsen av stasjonens daglige oppgaver, og bidrar således positivt til stasjonens virksomhet, men det er ikke slik at norske utenriksstasjoner er avhengige av praktikanter for å utøve sine kjerneoppgaver.

Praktikanten mottar et stipend som skal dekke bo- og levekostnader, og størrelsen på stipendet avhenger derfor av oppholdssted. Stipendet er ikke å anse som lønn, da studentpraktikantene ikke er arbeidstakere. Stipendet blir årlig vurdert basert på kostnadsindekser fra internasjonalt anerkjente byråer på området.

Studentpraktikantene beholder medlemskapet i folketrygden under utenlandsoppholdet. Dette innebærer at studentpraktikantene har tilgang til gratis og forsvarlig helsebehandling i tilfelle sykdom. Stipendet reduseres ikke ved sykefravær. Studentpraktikanten betaler ikke trygdeavgift.

Det er søkt lagt til rette for at studentpraktikantene skal være godt ivaretatt både sosialt og økonomisk i løpet av praktikantperioden. Inntrykket fra praktikantenes tilbakemeldinger er også at det store flertallet er fornøyd med ordningen, men vi er åpne for innspill til endringer.

Etter at vi ble gjort kjent med uttalelsene fra LOs studentrådgiver har vi invitert LO til et møte for å drøfte mulige forbedringer av ordningen med studentpraktikanter på ambassadene.

SPØRSMÅL NR. 2929

Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik

Besvart 25. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva er årsaken til den lange saksbehandlingstiden hos UDI på søknader om statsborgerskap, og har regjeringen en plan eller et tidsperspektiv for hvordan køen skal tas unna?

BEGRUNNELSE:

Per august 2023 har UDI over 29 000 ubehandlede søknader om norsk statsborgerskap. I juli og august 2023 behandler de søknader fra søkere som møtte hos politiet

i mai 2021 eller tidligere. Det innebærer at søknadene er minst 27 måneder gamle når sakene blir behandlet. For noen framstår det som helt åpent når de vil få saken sin til behandling og når de vil kunne få endelig vedtak.

For mange innebærer det at de ikke kan reise hjem og besøke familie i hjemlandet.

Svar:

Jeg er opptatt av at saksbehandlingstidene i utlendingsforvaltningen skal kortes ned. Jeg viser i denne sammen-

heng bl.a. til svar på tilsvarende skriftlig spørsmål om permanent oppholdstillatelse, jf. Dokument nr. 15:2076 (2022–2023). Jeg viser også til at ansvaret for statsborgerloven ligger til Arbeids- og inkluderingsministeren, men at jeg besvarer dette spørsmålet pga. mitt administrative ansvar for Utlendingsdirektoratet (UDI).

I 2020 ble det åpnet for dobbelt statsborgerskap i Norge, noe som gjorde at det kom mange flere søknader inn enn forventet. Dette skjedde nesten samtidig med at pandemien bl.a. la store begrensinger på publikumsmottakene for oppholds- og statsborgersøknader m.m. i førstelinjen i politiet. Pandemien og andre ekstraordinære hendelser de senere årene, herunder også det høye antallet fordrevne fra Ukraina som har kommet til Norge, har satt utlendingsforvaltningen under press over tid. Dette har ført til høyere restanser og lengre saksbehandlingstid enn det som er ønskelig i en del saker.

Justis- og beredskapsdepartementet er opptatt av saksbehandlingstid i etatsstyringsdialogen med UDI. UDI har rapportert om at de i første tertial 2023 reduserte antallet ubehandlede statsborgerskapssaker med 4 400 saker. Det kommer noe færre statsborgersaker inn nå enn de

foregående årene, og en vesentlig andel av disse sakene behandles nå delvis automatisk. Ifølge UDI var automatiseringsgraden i statsborgerskapssaker 35 pst. i første tertial i år, mot 30 pst. i 2022.

UDI jobber løpende med tiltak for å forenkle og effektivisere saksflyten, f.eks. å utvikle en heldigital og oppmøtefri prosess for melding om norsk statsborgerskap for nordiske borgere. Videre har UDI levert en rekke forslag til regelverksendringer for å effektivisere saksbehandlingen. Forslagene er til vurdering både i Justis- og beredskapsdepartementet og i Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Det er også besluttet å gjennomgå statsborgerregelverket, for bl.a. å vurdere muligheten for et mer automatiseringsvennlig regelverk.

Jeg forstår at saksbehandlingstiden er lenger enn det som er ønskelig for søkerne. UDI har ansvar for mange viktige saksporteføljer der kort saksbehandlingstid er vesentlig. Jeg har tillit til at UDI, sammen med politiet, jobber for å finne de beste tiltakene for mest mulig effektiv saksbehandling samlet sett, innenfor de rammene som er gitt av Stortinget og departementet.

SPØRSMÅL NR. 2930

Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 31. august 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Er statsråden bekymret for at det relative nivået på investeringsstøtte som gis til bedrifter innen design- og ferdigvareindustrien i Norge kan medføre at flere norske bedrifter foretrekker å bygge fabrikker og investere i våre naboland?

BEGRUNNELSE:

I rapporten «Design- og ferdigvareindustrien: Verktøy for kraftfull eksportvekst» skriver Norsk industri at produksjonen i flere av ferdigvarebransjene i Norge falt betydelig etter finanskrisen i 2009. Samtidig skal tall fra Brønnøysundregistrene vise at bedriftenes samlede omsetning var uendret. Ifølge samme rapport skyldes dette at produksjonen økte på norskeide fabrikker utenlands. En av grunnene til at norskeide selskaper kan foretrekker å investere i utlandet kan være mer fordelaktige rammevilkår, for eksempel forskjeller i nivået på nasjonal investeringsstøtte. Ifølge tall fra Norsk industri gir Norge

betydelig lavere investeringsstøtte til bygg og maskiner enn relevante europeiske naboland. I Norge opereres det med rundt 10 % i støtte, mens i Sverige kan man se 20 % og over 30 % i Baltikum og Polen.

Svar:

Norske bedrifter skal ha gode, forutsigbare og stabile rammevilkår som legger til rette for private investeringer og videre vekst og utvikling.

Det har ikke vært investert mer i norsk fastlandsnæringsliv enn i 2022, og de siste to årene har investeringene i næringslivet vokst betydelig, ifølge SSBs økonomiske analyser. SSB anslår også at investeringsnivået i årene fremover vil holde seg høyere enn i årene før pandemien, selv om en internasjonal nedgangskonjunktur og høyere renter kan dempe dette noe.

Den norske design- og ferdigvareindustrien eksporterer for over 60 milliarder kroner i året, noe som utgjør seks prosent av norsk eksport, og står for om lag 45 000

arbeidsplasser rundt om i hele Norge. Næringen er langt fremme innen bærekraft, sirkulærøkonomi og bruk av råvarer av god kvalitet.

I Grønt industriløft 2.0 vil regjeringen varsle en satsing på produksjonsindustrien, inkludert ferdigvare. Norge skal ha en lønnsom, nyskapende, høyeffektiv og bærekraftig produksjonsindustri som, basert på kompetanse og den norske modellen, leverer produkter av høyeste kvalitet og med lavt klima- og miljøfotavtrykk til hele verden.

Regjeringen vil mobilisere mest mulig privat kapital til det grønne skiftet blant annet gjennom målrettet risikoavlastning, som ulike varianter av lån, garantier og egenkapital. I Grønt industriløft som ble lagt fram i 2022, anslo virkemiddelapparatet behovet for slik riskokoavlastning i størrelsesorden 60 mrd. kroner frem mot 2025.

Som del av dette arbeidet har regjeringen allerede trappet opp støtten via Enova, etablert grønne vekstlån i Innovasjon Norge, innført grønt investeringstilskudd i

distriktene og styrket tilgang på investeringsmidler fra EU. Vi har utvidet Eksfins mandat til å kunne omfatte lån til innenlandske klimaprojekter med eksportpotensial. Videre har regjeringen økt norsk deltagelse betydelig i EUs finansieringsprogram InvestEU. Disse endringene gjør mer kapital tilgjengelig for å kunne utløse større private investeringer og akselerere det grønne skiftet.

Regjeringen har igangsatt eksportreformen «Hele Norge eksporterer» for å nå Hurdalsplattformens mål om å øke eksporten utenom olje og gass med 50 pst. innen 2030. Etter å ha vurdert mer enn 60 innkomne prosjekter, er design- og ferdigvareindustrien, sammen med havvindnæringen, maritim næring og helsenæringen, valgt ut som nasjonal, strategisk eksportnæring i Hele Norge eksporterer, etter forslag fra Nasjonalt eksportråd. Fomålet med en satsing på denne næringen er ikke bare å øke eksporten, men også å bidra til flere arbeidsplasser i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2931

Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 30. august 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Dersom norske kommuner tar menneskelege omsyn i saker knytt til mindre, midlertidige og reversible saker knytt til strandsona, kan dei frå no av vente at Statsforvaltaren ikkje overprøver det lokale sjølvstyret?

BEGRUNNELSE:

Torsdag 17. august vart det lagt ut ei pressemelding på regjeringa si nettside om at Kommunal- og distriktsdepartementet gir dispensasjon for å setje opp to flytebrygger på ei øy i Kragerø.

Det er Kommunal- og distriktsdepartementet som har tatt den endelege avgjerda i saka om ei ny midlertidig flytebrygge. Saka hamna der fordi Kragerø kommune sa ja, medan Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark sa nei til planene.

I pressemeldinga kan vi lese:

«Sentralt for departementets vurdering av saken er at dispensasjonen er midlertidig for inntil ti år og at tiltaket er reversibelt. Det har vært et viktig moment i vurderingen at det ved dispensasjon er adgang til å vektlegge særskilte personlige og menneskelige hensyn, som for eksempel bevegelsesutfordringer grunnet alvorlig sykdom.

– Regjeringen er opptatt av en differensiert forvaltning av strandsonen. I dette området skal strandsonen generelt sett forvaltes strengt. Det skal like fullt gjøres en konkret vurdering av den enkelte sak, og i denne saken mener vi det er riktig å gi de særskilte personlige hensyn avgjørende vekt, sier Gjelsvik.»

Også i mange andre kommuner i landet får lokale politikarar saker på bordet om bygging i strandsona. Det er ofte sterke menneskelege historier bak behov og ønskje om å få til bygging eller legalisering av tiltak. I denne saka gjorde kommunen (Kragerø) ei heilskapleg vurdering av saka som gjorde at dei sa ja, der dei la avgjerande vekt på at tiltaket var midlertidig og reversibelt, og knytt til personen som skulle setje det opp.

Den konkrete saka i Kragerø syner at regjeringa meiner statsforvaltarane slik han/ho praktiserer embetet i dag, har ein for streng praksis når det gjeld å nekte å ta omsyn til særskilde og menneskelege omsyn i slike saker der tiltaka er små, midlertidige og reversible.

Spørsmålet er om denne saka vil føre til ein ny praksis frå statsforvaltarane si side, der det blir høgare terskel for å setje til side det lokale sjølvstyret når det er knytt til at det er særskilde personlege omsyn i kombinasjon med tiltakets art som gjer at ein kommune gir dispensasjon.

Svar:

Eg takkar representant Bjørlo for spørsmålet.

Plan- og bygningslova skal sikre god planlegging, bidra til varetaking og balansering av ulike omsyn, og mellom anna vareta natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i strandsona. Gjennom Hurdal-splattforma er det slått fast at ein skal ha «ei meir differensiert forvaltning av strandsona, med auka handlefridom og større høve for næringsutvikling og busetjing i spredt-bygde strøk langs kysten i strandsonens sone 3.» Differensieringa inneber vidare at det skal vere ein streng politikk i pressområda i strandsona. Strandsona er attraktiv for friluftsliv, rekreasjon og naturopplevingar. Regjeringa er oppteken av ei heilskapleg tilnærming der ein unngår at strandsona byggjast ned bit for bit gjennom dispensasjonar. Samstundes må kvar einskild sak vurderast ut frå dei konkrete omstende som gjeld i saka.

Regjeringa er opptekne av lokaldemokratiet og lokalt handlingsrom for kommunane. Som lokal planmyndigheit har kommunane stor grad av fridom til å bestemme arealpolitikken. Dei folkevalde i kommunane må her ta heilskaplege omsyn til både lokale tilhøve, viktige regionale interesser og ulike nasjonale føringar.

Når kommunale vedtak blir påklaga, er det alltid eit overordna mål å treffe vedtak som gir det beste resultatet i den konkrete saka. Saka i Kragerø er ei konkret sak, og dispensasjonsvurderinga er knytt til denne saka. På generelt grunnlag kan eg seie at det kjem fram av forarbeida til plan- og bygningslova at personlege omsyn kan vektleggast i saker, sjølv om slike omsyn normalt ikkje har avgjerande vekt. Som vist til i spørsmålet frå representanten meiner vi det i saka i Kragerø er riktig å gi dei særskilte personlege omsyna avgjerande vekt.

Dei rettslege rammene for å gi dispensasjon ligg fast. I kvar einskild sak skal statsforvaltaren gjere ei vurdering av om vilkåra for å gi dispensasjon er oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 2932

Innlevert 20. august 2023 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 28. august 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Ønsker regjeringa å realisere en forsvarsindustriell klynge i Nord-Norge, og hvilke tiltak planlegger eller gjennomfører regjeringa i så fall for å få til dette?

BEGRUNNELSE:

I 2020 skrev Svendsen-utvalget at «en satsing på en forsvarsindustrieklynge [vil] kunne bli en viktig strategisk satsing for både Forsvaret, nærings- og samfunnslivet i nord». Både Svendsen-utvalget og Forsvarskommisjonen av 2021 har trukket fram at Nord-Norge kan være spesielt egnet for bruker- og operasjonsnær utvikling av forsvarsteknologi og kompetanse. Jeg er kjent med at Forsvarets forskingsinstitutt (FFI) har fått i oppdrag å utrede ulike alternativer for «ei utvida innovasjonssatsing i Nord-Noreg som skal gje eit grunnlag for heilskapleg innretting av innovasjonssatsinga til forsvarssektoren.», som omtalt i Meld.St.27 (2022-2023) Eit godt liv i heile Noreg – distriktspolitikk for framtida.

Svar:

Regjeringa er opptatt av at forsvarsindustrien og næringslivet for øvrig skal være en stabil og konkurransedyktig del av de samlede ressurser som forsvarssektoren kan trekke på ved behov, og innenfor rammen av Totalforsvaret. I lys av utviklingen i verden, og vår nasjonale geostrategiske posisjon, er vi opptatt av at samarbeidet mellom forsvarssektoren og relevant industri videreføres og forsterkes. I et beredskapsperspektiv er det viktig å styrke og videreføre aktivitet og tilstedeværelse i Nord-Norge, og etablering av klynger og klyngesamarbeid vil legge til rette for regional og lokal robusthet og ringvirkninger som kan gagne både Forsvaret og næringslivet. I tråd med gjeldende nasjonale forsvarsindustrielle strategi oppfordres norsk næringsliv, også utover tradisjonell forsvarsindustri, til å etablere slikt klyngesamarbeid der det er hensiktsmessig. Som et utgangspunkt må det være opp til forsvarsindustrien å organisere seg for å realisere klyngesamarbeid, og det finnes flere eksempler på vellykkede industrieklynger både i Nord-Norge, som for eksempel Arctic Aviation Center på Bardufoss, og i landet for øvrig.

Styrking av forsvarssektorens evne til innovasjon er viktig og vil utvikles i tiden fremover. Nord-Norge er et mulig strategisk område for innovasjonssatsning hvor et slikt samarbeid mellom næringsaktører, etatene i forsvarssektoren og academia har blitt utredet av Forsvarets forskningsinstitutt (FFI). Dette følges nå opp i departementet og i den videre dialogen med FFI og andre relevante aktører, som et grunnlag for å kunne identifisere tiltak som kan være aktuelle på både kortere og lengre

sikt. En slik satsning vil videre kunne sammenfalle med initiativer i regi av EU og NATO.

Forsvarets behov vil kunne skape muligheter, men en helhetlig innovasjonsstrategi er også avhengig av at myndigheter og industrien samarbeider og at bedrifter utvikler seg på relevante områder.

Det videre arbeidet med den helhetlige innovasjons-satsningen i forsvarssektoren vil også følges opp i regjeringens arbeid med en ny langtidsplan for forsvarssektoren, som skal legges fram i 2024.

SPØRSMÅL NR. 2933

Innlevert 21. august 2023 av stortingsrepresentant Olve Grotle

Besvart 25. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden kome med statistikk for kor mange årsverk som jobbar i politiet i Sogn og Fjordane si geografiske driftsening i juni 2023 samanlikna med juni 2021 og juni 2022?

BEGRUNNELSE:

NRK skriv måndag 07. august at det i juni 2023 er 170 færre politiårsverk i distrikta samanlikna med juni 2021. Politiet sin eigen bemanningsstatistikk viser berre oversikt over heile Vest politidistrikt. Derfor ber eg statsråden vise fram

bemanningsstatistikk for den eigne geografiske driftseninga, Sogn og Fjordane.

Svar:

Eg kan opplyse om at driftseininga Sogn og Fjordane i Vest politidistrikt i juni 2021, juni 2022 og juni 2023 hadde til saman høvesvis 163, 162 og 161 årsverk. Dette er berre årsverk knytt til Sogn og Fjordane driftseining.

Samla tal på årsverk med arbeidsplass på ein tenestestad i Sogn og Fjordane, inkludert driftseininga, i juni 2021, juni 2022 og juni 2023 var til saman høvesvis 192, 194 og 203.

SPØRSMÅL NR. 2934

Innlevert 21. august 2023 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 29. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Randklev bru kollapset under ekstremværet Hans, og regjeringen har ikke tydeliggjort når gjenoppbygging kan skje eller hvordan man vil sikre midler til gjenoppbygging.

Hva foretar Regjeringen seg for å gjenoppbygge Randklev bru, og hvor lang tid anslår statsråden det vil ta før brua kan gjenåpnes og hva vil regjeringen gjøre for å sikre at det i fremtiden både er midler og fagkompetanse tilgjengelig for umiddelbar gjenoppbygging dersom viktig

infrastruktur ødelegges av ekstremvær eller andre uforutsette hendelser?

BEGRUNNELSE:

Dovrebanen er en av de mest trafikkerte og lønnsomme banestrekningene i jernbanens rutenett. Randklev bru over Lågen i Ringebu kollapset 21. august som følge av ekstremværet Hans, og Dovrebanen er nå stengt på ubestemt tid. Det er også kommet frem at Bane NOR droppet en undervannssjekk av broen, selv etter anbefalinger om dette.

Godstogene må nå kjøre langs Rørosbanen, som har mindre kapasitet, og mye av godset må derfor transporteres med lastebil. Det samme gjelder for persontransport, som i stor grad nå tas gjennom buss eller fly. Rørosbanen går kun på lokomotiver med dieselmotor, mens Dovrebanen er elektrifisert.

To av selskapene som frakter gods med Dovrebanen, CargoNet og OnRail, estimerer at de til sammen må erstatte godstogene med rundt 290 lastebiler i døgnet. I tillegg melder aktører som Posten/Bring, Postnord og dagligvareaktører som Bama, Coop, Rema og ASKO om overgang fra tog til vei for å få fraktet sitt gods. Persontrafikken betjenes med buss mellom Lillehammer og Trondheim, men SJ Norge sier brokollapsen har store konsekvenser også for passasjerene som på sikt ikke ønsker å benytte buss for tog. Statsråden har ikke tydeliggjort hvor finansiering av oppbygging av broen skal komme fra, når dette er på plass og hva regjeringen gjør for å få broen på plass igjen så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 2935

Innlevert 21. august 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 30. august 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I dag er kommunene pålagt å sjekke lønns- og arbeidsforhold ved kjøp gjennom lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Ved inngåelse av leieforhold er ikke kommunene pålagt å gjøre dette.

Vil statsråden ta initiativ til endring av lovverket slik at kommunene blir pålagt å sjekke lønns- og arbeidsforhold også ved leie?

Svar:

Det er ingen tvil om at stengingen av Dovrebanen har store konsekvenser for transporten av gods og personer mellom Trondheim og Oslo, og at situasjonen for godsoperatørene er spesielt alvorlig. Jeg har derfor stor forståelse for utålmodigheten etter å på plass gode løsninger raskt. Randklev jernbanebru skal bygges opp igjen, og det skal skje så fort som mulig.

Hvor raskt brua kan være gjenoppbygget er det fremdeles for tidlig å si, men Bane NOR vil trolig kunne si noe mer konkret om varighet og mulige løsninger i løpet av noen uker. Foretaket er allerede i full gang med å vurdere ulike løsninger, og har engasjert ekstern ekspertise for å sikre at alle alternativer, midlertidige og varige, kartlegges så raskt som mulig. Bevilgningsbehovet og -løsninger på kort og lang sikt vil jeg komme tilbake til, men gjennom omprioriteringer finnes det både midler og fagkompetanse til å starte gjenoppbyggingen så raskt som mulig.

I mellomtiden arbeider Jernbanedirektoratet, Bane NOR og togselskapene sammen for å redusere konsekvensene for samfunnet, passasjerene og godsnæringen. Jeg har inntrykk av at kommunikasjonen og samarbeidet fungerer godt.

Som en naturlig konsekvens av ekstremværet, og de skadene dette har påført infrastrukturen, vil Bane NOR vurdere hvordan vedlikeholdsmidler skal prioriteres og fordeles fremover.

Jernbanedirektoratet og Bane NOR skal, i begynnelsen av oktober i år, sende et oppdatert prioriteringsgrunnlag til NTP 2025-2036. Ekstremværet vil kunne føre til omprioriteringer fra det opprinnelige innspillet.

BEGRUNNELSE:

I Trondheim har Adresseavisen avdekket alvorlige brudd på lønns- og arbeidsforhold knyttet til et selskap som driver utleie. Trondheim kommune har selv leid av dette selskapet. Tidligere var kommunene også ved inngåelse av leieforhold pliktige til å sjekke lønns- og arbeidsvilkår hos selskap de leide av, men er ikke det lenger, jmf paragraf 2-4 i forskrift om offentlige anskaffelser <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-08-12-974>

Endringen kom etter det jeg erfarer i 2017. Krav om undersøkelse av lønns- og arbeidsforhold bør inn igjen i lovverket. Den raskeste måten å få til det på er ved å endre forskriften og da paragraf 2-4. Vi er kjent med at Anskaffelsesutvalget jobber med forslag til nytt regelverk, men dette vil sannsynligvis innebære lovendringer og ta noe lenger tid å gjennomføre.

Svar:

Kampen mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping er en viktig sak for regjeringen. Slik det er varslet i Hurdalsplattformen, har jeg derfor, sammen med arbeids- og inkluderingsministeren, kunnskapsministeren og kommunal- og distriktsministeren, tatt initiativ til å etablere en Norgesmodell for offentlige anskaffelser, som har som mål å bidra til et seriøst arbeidsliv. Norgesmodellen vil omfatte en rekke ulike tiltak, som sammen skal bidra til å sikre et trygt arbeidsliv.

Anskaffelsesregelverket skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser og sikre at det offentlige opptrer med integritet. Regelverket har imidlertid enkelte unntak, for eksempel begrunnet i sikkerhetsmessige forhold ved bestemte anskaffelser. Slik det vises til i spørsmålet fra representanten Haltbrekken, er erverv eller leie av jord, eksisterende bygninger eller annen fast eiendom eller

rettigheter til slik eiendom unntatt fra anskaffelsesregelverket, jf. forskrift om offentlige anskaffelser § 2-4 a). Også den tidligere forskriften om offentlige anskaffelser fra 2006 hadde et unntak for leiekontrakter. Dersom forskriften endres slik at unntaket fjernes, vil regelverket i sin helhet i utgangspunktet gjelde for leiekontrakter.

Anskaffelsesregelverket bygger på anskaffelsesdirektivet og de EØS-rettslige forpliktelsene Norge har etter disse direktivene. Dette gjelder også leieunntaket. Begrunnelsen for unntaket er at leie av fast eiendom har enkelte særtrekk som gjør at anskaffelsesreglene ikke alltid er passende. Dette er blant annet fordi geografisk beliggenhet er av svært stor betydning i leieforhold, slik at markedene er utpreget lokale.

Dersom det skal gjøres vesentlige endringer i anskaffelsesreglenes anvendelsesområde, bør det foretas en grundig utredning, blant annet av de samfunnsøkonomiske konsekvensene av en endring. Også handlingsrommet etter EØS-avtalen vil være et punkt som må utredes. Lovutvalget for offentlige anskaffelser skal ifølge sitt mandat klargjøre hvor det finnes et nasjonalt handlingsrom innenfor anskaffelsesregelverket. En eventuell nærmere utredning av virkningene ved å avvike leieunntaket bør derfor, etter min oppfatning, avvete til utvalget har levert sine utredninger.

SPØRSMÅL NR. 2936

Innlevert 21. august 2023 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 24. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Tall fra politiet.no viser at det har blitt 47,4 færre politiårsverk i Trøndelag politidistrikt fra juli 2022 til juli 2023.

Kan justisministeren opplyse hvilke tjenestesteder i Trøndelag politidistrikt som har fått en reduksjon i politiårsverk det siste året?

BEGRUNNELSE:

Ifølge politiets oppdateringer på politiet.no var det i Trøndelag politidistrikt per. 31.07.2022 totalt 827,2 politiårsverk. Per 31.07.2023 var det 779,8 politiårsverk. Dette tilsvarer rundt 47 færre årsverk siden juli 2022.

Svar:

Eg vil streke under at denne regjeringa prioriterer politiet. Då vi kom i regjering var noko av det første vi gjorde å styrkje politiet med 200 mill. kroner i budsjettet for 2022 utover framlegget frå den tidlegare regjeringa. I budsjettet for i år prioriterer vi å bruke ressursar på betre lokale polititenester og beredskap, og mindre på m.a. sentral administrasjon og konsulentar. I tillegg har regjeringa nettopp fått gjennomført den største prioriteringa av politiet i eit revidert nasjonalt budsjett vi kjenner til, med ein auke på 550 mill. kroner. Auken vil bidra til at politiet kan ha eit høgt bemannings- og aktivitetsnivå, også i Trøndelag politidistrikt, noko som også kan verke inn på dei tala representanten viser til frametter.

Eg tillèt meg å minne om at partiet til representanten, Høgre, i det alternative statsbudsjettet sitt for 2023 foreslo å kutte i politibudsjettet med om lag 379 mill. kroner, eit kutt som også ville gått ut over Trøndelag politidistrikt og tenestestadene der.

Eg kan ikkje gi ut tal for kvar enkelt tenestestad i Trøndelag politidistrikt. Desse tala er underlagt teieplikt etter offentleglova § 13 første ledd, jf. politiregisterlova § 23 anna ledd.

Generelt kan eg opplyse at følgjande tenestestader i Trøndelag har fått reduksjon i politiårsverk i perioden

juli 2022 til juli 2023: Midtre Gauldal politistasjon, Grong politistasjon, Heimdal politistasjon, Hitra politistasjon, Nærøy politistasjon, Røros politistasjon, Stjørdal politistasjon, Trondheim sentrum politistasjon, Levanger og Verdal politistasjon og Ørland politistasjon.

I perioden 31.07.21 til 31.07.21 har talet på årsverk i politiet auka med 543. Hovudbiletet er altså ein auke i årsverk sidan regjeringsskiftet, men det kan vere lokale variasjonar ut frå m.a. dei prioriteringane politimeisteren gjer i distriktet sitt.

SPØRSMÅL NR. 2937

Innlevert 21. august 2023 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 24. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Tall fra politiet.no viser at det har blitt 43,4 færre politiårsverk i Møre og Romsdal politidistrikt fra juli 2022 til juli 2023.

Kan justisministeren opplyse hvilke tjenestesteder i Møre og Romsdal politidistrikt som har fått en reduksjon i politiårsverk det siste året?

BEGRUNNELSE:

Ifølge politiets oppdateringer på politiet.no var det i Møre og Romsdal politidistrikt per. 31.07.2022 totalt 490,9 politiårsverk. Per 31.07.2023 var det 447,5 politiårsverk. Dette tilsvarer rundt 43 færre årsverk siden juli 2022.

Svar:

Eg vil streke under at denne regjeringa prioriterer politiet. Då vi kom i regjering var noko av det første vi gjorde å styrkje politet med 200 mill. kroner i budsjettet for 2022 utover framlegget frå den tidlegare regjeringa. I budsjettet for i år prioriterer vi å bruke ressursar på betre lokale polititjenester og beredskap, og mindre på m.a. sentral administrasjon og konsulentar. I tillegg har regjeringa nettopp fått gjennomført den største prioriteringa av politiet i eit revidert nasjonalt budsjett vi kjenner til, med ein auke på 550 mill. kroner. Auken vil bidra til at politiet kan ha eit høgt bemannings- og aktivitetsnivå, også i Møre og Romsdal politidistrikt, noko som også kan verke inn på dei tala representanten viser til frametter.

Eg tillèt meg å minne om at partiet til representanten, Høgre, i det alternative statsbudsjettet sitt for 2023 foreslo å kutte i politibudsjettet med om lag 379 mill. kroner, eit kutt som også ville gått ut over Møre og Romsdal politidistrikt og tenestestadene der.

Eg kan ikkje gi ut tal for kvar enkelt tenestestad i Møre og Romsdal politidistrikt. Desse tala er underlagt teieplikt etter offentleglova § 13 første ledd, jf. politiregisterlova § 23 anna ledd.

Generelt kan eg opplyse at følgjande tenestestader i Møre og Romsdal politidistrikt har fått reduksjon i politiårsverk i perioden juli 2022 til juli 2023: Aure politistasjon, Haram politistasjon, Hustadvika politistasjon, Kristiansund politistasjon, Molde politistasjon, Surnadal politistasjon, Tingvoll politistasjon, Ulstein og Hareid politistasjon, Vanylven politistasjon, Vestnes politistasjon, Volda og Ørsta politistasjon og Ålesund politistasjon.

I perioden 31.07.21 til 31.07.21 har talet på årsverk i politiet auka med 543. Hovudbiletet er altså ein auke i årsverk sidan regjeringsskiftet, men det kan vere lokale variasjonar ut frå m.a. dei prioriteringane politimeisteren gjer i distriktet sitt.

SPØRSMÅL NR. 2938**Innlevert 21. august 2023 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 28. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hvilke tiltak har regjeringen iverksatt for å få endret EU-kommisjonens forslag til nytt Avløpsdirektiv, eller gi kyststater som Norge med gode resipienter unntak, slik at vi får et direktiv som ivaretar norske kommuner og innbyggere sine interesser?

BEGRUNNELSE:

EU-kommisjonen la frem forslag til et revidert Avløpsdirektiv 26. oktober 2022. Forslaget inneholder både strengere og nye krav til håndteringen av urbant avløpsvann.

EU-kommisjonen har et ønske om at direktivet skal være enkelt og ha standardiserte krav til rensing, «one-size-fits-all». Dette fører til absolutte minimumskrav som ikke er tilpasset behovet i vannforekomsten, og som vil kunne føre til både store kostnader og stort miljøfortrykk uten tilsvarende økt beskyttelse av vannmiljøet. F.eks. er det forslag om at alle avløpsrenseanlegg i tettbebyggelser helt ned til 1 000 pe (personequivallenter) skal ha sekundærrensing uavhengig av type- eller tilstand i resipienten.

Norge skiller seg fra mange andre europeiske land på grunn av lang og robust kyst, geologi, klima, hydrologiske forhold, vannkvaliteten i vannforekomstene, samt befolkningstetthet og bosettingsmønster. Hvis forslaget ikke justeres, risikerer vi krav som flere steder i Norge gir unødig kostbare tiltak med liten eller negativ miljønytte. Dette er kostnader som veltes over på innbyggerne i form av høyere avløpsgebyr.

Vi vet at allerede i dag er det et behov for investeringer på vel 300 mrd. kr i vann- og avløpsnett frem mot 2040, og at dette vil sterk vekst i vann- og avløpsgebyrene. Et nytt Avløpsdirektiv i tråd med forslaget fra EU-kommisjonen vil være en ny kostnadsbombe for kommunesektoren og alle abonnenter knyttet til avløpssystemet.

Bransjeorganisasjonen Norsk Vann og KS mener «one size fits all-tilnærmingen» bør forlates og erstattes med regelverk som bedre kan tilpasses regionale og lokale behov.

Svar:

Norge har et betydelig vedlikeholdsetterslep i vann- og avløpssektoren og mange av renseanleggene er gamle og overholder ikke dagens rensekra. Det er behov for store investeringer i hele avløpssektoren i Norge og en rekke norske kommuner og anleggseiere står foran en kostnadskreven oppgradering av avløpsanlegg og led-

ningsnett. Men behovet for investeringer kommer også uavhengig av nye krav fra EU. Det totale kostnadsbildet består både av investeringene for å ta igjen etterslep under dagens direktiv og for å gjennomføre nye krav i revidert direktiv.

Et revidert avløpsdirektiv er viktig for den grønne omstillingen i både Norge og Europa. Jeg mener et ambisiøst direktiv med strengere krav er positivt. Dette vil bidra til å redusere forurensningen fra avløp, for eksempel fra mikroplast og miljøgifter. Tilstanden i Oslofjorden er et eksempel på hvor alvorlige konsekvenser for dårlig avløpsrensing kan få. For at vi skal nå miljømålene våre er det avgjørende å gjennomføre tiltak på avløpsområdet.

Vår lange kystlinje, spredte bosettingsmønster og utfordrende topografi kan gjøre det teknisk utfordrende og dyrt å samle opp og rense avløpsvannet på små tettsteder. Disse utfordringene har Norge synliggjort i flere innspill til EU siden Europakommisjonen startet sitt arbeid med å evaluere avløpsdirektivet i 2017.

Utfordringene er også beskrevet i innspillet fra Klima- og miljødepartementet til Europakommisjonen 14. mars i år. I innspillet ga departementet overordnet støtte til forslaget om et mer moderne og ambisiøst direktiv, men uttrykte også bekymring for om kravene i forslaget kan være uforholdsmessige for små tettsteder. Vi foreslo derfor at de minste tettbebyggelsene burde reguleres nasjonalt, men at det naturligvis også her skal stilles krav om strengere rensing der det er behov for det. Som jeg allerede har nevnt er det et stort behov for oppgraderinger og strengere krav til avløpsrensing også uavhengig av nye krav fra EU. Norge tok til orde for at en utvidelse av direktivets virkeområde til å gjelde for små tettsteder heller kunne vurderes i en senere revisjonsrunde, for eksempel i 2040. Hele innspillet er publisert på [Kommisjonens nettsider](#).

Jeg vil også understreke at selv om det er noen minimumskrav i forslaget til revidert direktiv som gjelder alle avløpsanlegg er det også flere krav som bestemmes ut fra behovet for rensing. For en del tettbebyggelser betyr det at utslipp til gode resipienter ikke vil kreve like avansert rensing og dyr rensing hvis det ikke er behov for det. Det mener jeg er bra.

Klima- og miljødepartementet følger den politiske behandlingen i EU tett. Jeg har fremført norske vurderinger i møte med Europakommisjonen og hatt samtaler med EUs formannskap og en rekke andre land som har lignende utfordringer som Norge. Vi har også hatt møter med Norsk Vann. Departementet vil fortsette å følge tett med på pro-

sessen frem mot endelig vedtak i EU. Arbeidet vil legge et viktig grunnlag for videre arbeid med direktivet.

SPØRSMÅL NR. 2939

Innlevert 21. august 2023 av stortingsrepresentant Olve Grotle

Besvart 24. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Tal frå politiet.no viser at det har blitt 24 færre politiårsverk i Vest politidistrikt frå juli 2022 til juli 2023.

Kan justisministeren opplyse kva tenestestader i Vest politidistrikt som har fått ein reduksjon i politiårsverk det siste året?

BEGRUNNELSE:

Ifølge politiets oppdateringer på politiet.no var det i Vest politidistrikt per. 31.07.2022 totalt 989,1 politiårsverk. Per 31.07.2023 var det 965,1 politiårsverk. Dette tilsvarar 24 færre årsverk sidan juli 2022.

Svar:

Eg vil streke under at regjeringa prioriterer politiet. Då vi kom i regjering var noko av det første vi gjorde å styrkje politiet med 200 mill. kroner i budsjettet for 2022 utover framlegget frå den tidlegare regjeringa. I budsjettet for i år prioriterer vi å bruke ressursar på betre lokale polititene- nester og beredskap, og mindre på m.a. sentral adminis- trasjon og konsulentar. I tillegg har regjeringa nettopp fått gjennomført den største prioriteringa av politiet i eit revi- dert nasjonalt budsjett vi kjenner til, med ein auke på 550 mill. kroner. Auken vil bidra til at politiet kan ha eit høgt bemannings- og aktivitetsnivå, også i Vest politidistrikt, noko som også kan verke inn på dei tala representanten viser til frametter.

Eg tillèt meg å minne om at partiet til representanten, Høgre, i det alternative statsbudsjettet sitt for 2023 fores- lo å kutte i politibudsjettet med om lag 379 mill. kroner, eit kutt som også ville gått ut over Vest politidistrikt og te- nestestadene der.

Eg kan ikkje gi ut tal for kvar enkelt tenestestad i Vest politidistrikt. Desse tala er underlagt teieplikt etter of- fentleglova § 13 første ledd, jf. politiregisterlova § 23 anna ledd.

Generelt kan eg opplyse at følgjande tenestestad- er i Vest politidistrikt har fått reduksjon i politiårsverk i

perioden juli 2022 til juli 2023: Bergen lufthamn Flesland politistasjon, Bergen Sør-Vest politistasjon, Bjørnafjorden politistasjon, Florø politistasjon, Gloppen politistasjon, Hardanger politistasjon, Høyanger politistasjon, Kvam politistasjon, Lærdal politistasjon, Nordhordland politi- stasjon, Stad politistasjon, Voss politistasjon og Øygarden politistasjon.

I perioden 31.07.21 til 31.07.21 har talet på årsverk i politiet auka med 543. Hovudbiletet er altså ein auke i årsverk sidan regjeringsskiftet, men det kan vere lokale variasjonar ut frå m.a. dei prioriteringane politimeisteren gjer i distriktet sitt.

SPØRSMÅL NR. 2940**Innlevert 21. august 2023 av stortingsrepresentant Helge Orten****Besvart 30. august 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvor mange personer har fått økt skatt med gjeldende skatteregler for 2023, sammenlignet med om skatter og avgifter holdes reelt uendret fra hhv. Gul bok 2022 og Saldert budsjett 2021?

Svar:

Jeg oppfatter at spørsmålet gjelder hvor mange personlige skattytere som kan få økt gjennomsnittsskatt i 2023 sammenlignet med hhv. 2021 og Solberg-regjeringens forslag for 2022. En slik beregning sammenlignet med 2021 basert på faktiske forhold kan først skje etter at skatteoppgjøret for 2023 foreligger, dvs. først mot slutten av 2024. Den kan ikke gjennomføres sammenlignet med Solberg-regjeringens forslag for 2022. En eventuell beregning

vil være krevende, bl.a. fordi en må skille mellom skatteendringer som skyldes endrede inntekter, fradrag, formue og demografi på den ene siden, og skatteendringer som følger av endringer i («reelt videreførte») skatteregler på den andre siden. Departementets beregninger til det enkelte budsjettet tar sikte på å anslå det sistnevnte isolert sett. Disse beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Referansen i LOTTE-Skatt oppdateres til hvert budsjett, basert på anslag på lønns- og prisvekst mv. i det tilhørende budsjettet. Lønns- og prisvekstanslagene i budsjettene for 2022 og 2023 har i ettertid vist seg å være for lave. Det trekker i retning av at anslåtte skattelettelse i budsjettdokumentene er noe for høye. Departementet har ikke gjennomført nye beregninger bygget på oppdaterte lønns- og prisanslag, fordi det er et omfattende arbeid.

SPØRSMÅL NR. 2941**Innlevert 21. august 2023 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 25. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Vil statsråden finansiere tidlig nedsanking av sau i det aktuelle området, og la være å insistere på felling av bjørnebinne NT125 med unger siden brunbjørn er en sterkt truet art i Norge, det ikke har vært flere skader på sau og det uansett er like før beitesesongen avsluttes?

BEGRUNNELSE:

KLD vedtok for første gang å skyte en bjørnebinne med unger 21.07.2023, i strid med råd fra Miljødirektoratet. Saken ble brakt for retten i midlertidig forføyning av NOAH og Foreningen Våre Rovdyr. Organisasjonene tapte forføyningen 17. august, men fellingsperioden satt av Miljødirektoratet gikk ut 4. august. KLD må dermed ta stilling til hvordan de vil følge opp kjennelsen i Oslo tingrett.

Binna og ungene lever i bjørneprioritert område og er samtidig registrert utenfor. Området hvor det er tatt sau, og binna er observert, var tidligere bjørneprioritert, og

Miljødirektoratet tilrådte i 2013 og 2018 at det blir dette igjen, da området kontinuerlig vil tiltrekke seg bjørn. Bjørn er sterkt truet, og bestanden er avhengig av bevaring av reproduktive binner. Departementet selv erkjenner at binne NT125 er svært viktig både for lokalt bestandsmål i region 6 og nasjonalt, og at man ligger markant under bestandsmålet. Å skyte binne med årsunger er også i strid med prinsipper om yngletidsfredning fastsatt i både Bernkonvensjonen og norsk lov.

Siden saken kom opp i retten, har det ikke blitt registrert flere skader på sau fra bjørn i det aktuelle området. Vi er nå også over i andre halvdel av august, og dermed er nedsanking av sauene et aktuelt tiltak - jmf. departementets egen vurdering om at dette er aktuelt etter midten av august.

Svar:

Avgjørelsen om felling av binne NT-125 med unger var krevende. Jeg la avgjørende vekt på at skadebelastningen har vært stor for flere saueiere i området over flere år, og at potensialet for videre skader i området er stort. I dette tilfellet, der bjørnebinna med unger oppholdt seg i beiteprioritert område, medførte det at hensynet til en tydelig soneforvaltning ble tillagt større vekt enn hensynet til å oppnå bestandsmålet for bjørn. Oslo tingrett har prejudisielt prøvd gyldigheten av departementets vedtak i sak om midlertidig forføyning og kommet til at vedtaket er gyldig.

Jeg er kjent med at det ikke er registrert noen aktivitet av brunbjørn i det aktuelle fellingsområdet den siste tiden. Derfor er det heller ikke fastsatt en ny fellingsperi-

ode ennå. Jeg har derimot bedt Miljødirektoratet opprettholde dagens beredskap, og vurdere om det er behov for ytterligere innsats, for å prøve å lokalisere den aktuelle binna med unger. Jeg har også bedt om at direktoratet videreformidler eventuell ny informasjon om observasjoner og skader til Klima- og miljødepartementet så raskt som mulig.

Jeg har ikke endret mitt syn på de vurderingene som ble gjort i vedtaket 21. juli 2023 om felling av binne NT-125 med unger. Dersom det kommer inn meldinger om observasjoner eller skader forårsaket av bjørn i det aktuelle området, er utgangspunktet at en ny fellingsperiode skal fastsettes raskt. En slik avgjørelse må likevel treffes på bakgrunn av de til enhver tid gjeldende omstendighetene.

SPØRSMÅL NR. 2942

Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 28. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Howdan jobber regjeringen for å legge til rette for at Norge og kommunesektoren har tilstrekkelig kompetanse innenfor vann og avløpssektoren?

BEGRUNNELSE:

Meld. St. 5 (2022-2023) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023-2032, som regjeringen la frem i oktober 2022, viser til at det er kompetanseutfordringer innen vann- og avløpsområdet. Det understekes i Stortingsmeldingen at for at kommunene skal kunne sikre rent og trygt drikkevann til hele Norges befolkning, må det utdannes og ansettes nok fagarbeidere og ingeniører/sivilingeniører innenfor vann, avløp og miljø. Det understrekes videre at det er viktig å utvikle og ta i bruk ny teknologi i kommunene for å sikre effektive, kostnadseffektive og bærekraftige løsninger innen vann- og avløpsområdet.

Svar:

I Meld. St. 5 (2022-2023) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023-2032 er kompetanseutfordringene innen vann- og avløpsområdet omtalt i kapittel 3.5 om samfunnssikkerhet og beredskap. Det fremgår at regjeringen vil legge til rette for å utdanne flere ingeniører

og sivilingeniører, samt kandidater med tverrfaglig samfunnssikkerhets-kompetanse. Dette omfatter blant annet vann- og avløpsområdet. Videre vil regjeringen legge til rette for å utvikle modeller og analyseverktøy, samt styrke kompetansen og forståelsen knyttet til vannets syklus, forsyningssikkerhet for energi og forebygging av tørkeskader og flom- og skredskader. Regjeringen forventer at universiteter og høyskoler, helseforetak og forskningsinstitutter som mottar statlige grunn- eller basisbevilgninger, følger opp den tematiske prioriteringen av samfunnssikkerhet og beredskap, samt bidrar til å dekke kunnskaps- og kompetansebehovene omtalt under prioriteringen ut fra sine forutsetninger og sitt ansvar. Eventuelle økte bevilgninger til formålet må regjeringen komme tilbake til i forbindelse med de årlige statsbudsjettene.

Stortinget har tidligere bevilget midler til etableringen av Nasjonalt senter for vann-infrastruktur i tilknytning til Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) på Ås. En forutsetning for finansiering var at også andre aktører, slik som kommuner og private aktører, skulle bidra. Senteret er under etablering og første byggetrinn ventes ferdigstilt i løpet av høsten. Det vil da kunne tilby praktisk og teoretisk opplæring i blant annet lekkasjesøk og tetting av lekkasjer, uttesting av gravefrie metoder og annen ny teknologi. Kurs, opplæring og deling av kunnskap vil være sentralt i senterets virke. Til i

dag har dette måtte foregå i Sverige fordi vi ikke har hatt tilrettelagte fasiliteter i Norge.

Regjeringen har videreført Program for teknologiutvikling i vannbransjen – et spleiselag mellom stat og kommune med sikte på å teste ut og ta i bruk ny teknologi. Målet er at teknologiutvikling skal bidra til å oppnå tryggere vannforsyning og bedre leveringssikkerhet på en kostnadseffektiv og bærekraftig måte. I 2021 ble det tildelt midler til 13 kommunale teknologiutviklingsprosjekter og i 2022 til 10 slike prosjekter.

Det pågår et omfattende arbeid med revisjon av de nasjonale målene for vann og helse og utarbeidelse av en tverrsektoriell gjennomføringsplan. Siden de nasjon-

ale målene for vann og helse angår både drikkevanns- og avløpsområdet, samarbeider Helse- og omsorgsdepartementet tett med Klima- og miljødepartementet. Drikkevannsforsyning og avløp er samfunnskritiske funksjoner der kommunene har en sentral rolle. Derfor inngår også Justis- og beredskapsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet i samarbeidet. Kommunesektoren involveres underveis i arbeidet og spørsmålet om hvordan vi kan legge til rette for å sikre god kompetanse innen vann og avløp i kommunene og at ny teknologi tas i bruk, står sentralt i arbeidet. Jeg har som målsetning at vi får ferdigstilt de nasjonale målene og gjennomføringsplanen i løpet av 2023.

SPØRSMÅL NR. 2943

Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 28. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Den 13.08 sendte jeg et spørsmål som ble besvart den 21.08. Det svaret inneholdt ikke et svar på mitt spørsmål om hvorfor energieffektivisering av bygg og industri ikke er en del av regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark.

Kan statsråden se på spørsmålet igjen, og komme tilbake med et konkret svar?

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål av 13. august for begrunnelse.

Svar:

Jeg deler ikke premisset i representantens spørsmål om at jeg i mitt brev av 21. august i år ikke svarte på spørsmålet om hvorfor energieffektivisering av bygg og industri ikke er en del av kraft- og industriløftet for Finnmark.

Regjeringen har vært tydelig på at det er mer kraft, mer nett og mer effektiv bruk av strømmen vår som samlet er løsningen på utfordringene vi står ovenfor. Dette gjelder selvsagt også for Finnmark. Energieffektivisering av bygg og industri er et tema som inngår i regjeringens arbeid med en handlingsplan for energieffektivisering i alle deler av norsk økonomi. Slik det framgår av mitt svar av 21. august 2023 må derfor regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark sees i sammenheng med arbeidet med handlingsplanen.

SPØRSMÅL NR. 2944**Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 25. august 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

NVE har ved flere anledninger bedt om mer midler til flom- og skredsikring. I Klassekampen 22. august sier NVEs Brigte Samdal at etaten kunne gjort betydelig mer forebyggingsarbeid med et større budsjett. Olje- og energidepartementet har imidlertid avvist å øke bevilgningene til NVE senest i august i år.

Er statsråden uenig med sin egen fagetat om behovet for økte bevilgninger til flom- og skredsikring?

BEGRUNNELSE:

I flere år har NVE bedt om ekstramidler for å drive flom- og skredsikring, men ikke fått dem. De kommende fire årene ønsker de til sammen 1,78 milliarder ekstra. De trenger ressurser til å ansette flere fagfolk, og til å gjennomføre flere sikringstiltak.

I 2021 kom NVE med en egen rapport om flom- og skredsikring, der de anslo at det å sikre bygg som er utsatt for flom, erosjon og skred ville koste 85 milliarder kroner. I et innspill sendt til regjeringen i desember 2021 skrev de:

«Med dagens bevilgningsnivå vil folk i de mer enn 200 000 bygningene som er identifisert i NVE-rapporten fra 2021 (...) ikke bli sikret i overskuelig framtid.»

I Dagbladet den 11. august i år avviste imidlertid Elisabeth Sæther, statssekretær i olje- og energidepartementet, at det var behov for økte bevilgninger til NVE nå. Begrunnelsen var at NVE ikke klarer å bruke opp midlene de får i dag. Ifølge NVE er imidlertid en del av årsaken til at de ikke klarer å bruke opp midlene at de mangler fagfolk, som de trenger midler til å ansette. De ønsker en gradvis oppbygging av ekspertise.

Regjeringen har varslet en stortingsmelding om flom og skred. Etter spørsmålsstillerens mening trengs det imidlertid ingen stortingsmelding for å øke bevilgningene til flom- og skredforebygging.

Svar:

Det er i de siste årene bevilget betydelige beløp, omkring en halv milliard kroner årlig, til NVEs arbeid med forebygging av flom- og skredskader. NVEs hovedoppgaver er å varsle flom- og skredfare og bistå kommuner med farekartlegging, sikring av eksisterende bebyggelse og arealplanlegging som tar hensyn til flom- og skredfare. I krisesituasjoner gir NVE råd til politiet, kommuner og andre beredskapsaktører. NVE har bidratt til å begrense

skader og god beredskap under ekstremværet «Hans», og vil også bidra i etterarbeidet.

Jeg er ikke uenig i at mer kan gjøres med større budsjetter, noe som gjelder de fleste viktige samfunnsoppgaver. I statsbudsjettet for 2023 gjorde regjeringen tøffe prioriteringer innenfor stramme rammer, med mål om å dempe prisveksten og unngå ytterligere press på renten.

Jeg kan ikke foregripe regjeringens pågående arbeid med budsjettet for 2024.

Jeg vil likevel påpeke at forebygging av flom- og skredskader er et viktig område for regjeringen. Det er et langsiktig arbeid som krever samhandling mellom statlige, kommunale og private aktører. Det er viktig at NVE har god kapasitet og gode verktøy, men det er også viktig at kommunene og andre aktører har kapasitet til å gjøre seg nytte av bistanden de kan få fra NVE.

SPØRSMÅL NR. 2945**Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 25. august 2023 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Departementet skriver i sin klageavgjørelse av 21.07.23 at departementet vil ha en dialog med nemnda i region 6, for å få avklart hvordan regionen på sikt kan nå det regionale fastsatte bestandsmålet for bjørn.

Kan statsråden utdype hva denne dialogen skal gå ut på?

BEGRUNNELSE:

Bjørn er sterkt truet i Norge og ligger vesentlig under bestandsmålet. Det er svært viktig å bevare reproduktive binner. Likevel vedtok KLD 21. 07.2023 for første gang å skyte binne NT125 med to unger. NOAH og Foreningen Våre Rovdyr tok ut midlertidig forføyning, men tapte saken i tingretten 17. august.

En grunn som ble oppgitt for å skyte binna og ungene var at de oppholdt seg i beiteprioritert område, selv om de også lever i bjørneprioritert område. Imidlertid er det aktuelle området svært velegnet for bjørn, og var tidligere bjørneprioritert. Miljødirektoratet har uttalt at det kommer til å komme bjørn dit igjen uansett.

Da Stortinget diskuterte bjørn i region 6, ifm Innst. 13 2018-1019, sendte daværende miljøminister et brev hvor det bl.a. står: [1]

«Dersom det prioriterte rovviltområdet ikke tar tilstrekkelig hensyn til muligheten for å nå bestandsmålet for regionen, får det som en konsekvens at hensyn til å nå bestandsmålet også må ivaretas i beiteprioriterte områder.»

Stortinget omtalte region 6 spesielt i sitt vedtak:

«Flertallet merker seg i statsrådets svarbrev at vi ligger langt under bestandsmålet for bjørn, og at en økning i bestanden vil kreve en særlig beskyttelse av binner.»

Stortinget ba også om at problemet med dette aktuelle området ble løst av regjeringen.

Selv om NINA-rapport 1952 konkluderte med at forvaltningsområdet i teorien er stort nok, gjør bjørnens utnyttelse av leveområder, samt at det er gode bjørnehabitatene på utsiden av forvaltningsområdet, som Rokdalen, at det ikke er slik i praksis. NINA skriver selv at det er få binner som kun holder seg innenfor forvaltningsområdet. Bjørnebinne NT97 er med høy sannsynlighet mor til NT125. De har en overlapp i leveområdet sør i forvaltningsområdet i Snåsa. Dersom binne NT125 blir felt, er det stor sannsynlighet for at en ny binne, som ikke vil være i slekt med NT97, vil bruke enda større areal utenfor forvaltningsområdet enn det NT125 gjør nå. Å fjerne

binne NT125 vil ikke stanse fremtidige binner i å utnytte leveområder utenfor forvaltningsområdet. Samtidig har Stortingsflertallet vedtatt en særlig beskyttelse av binner.

Svar:

Det er riktig som representanten Haltbrekken skriver at bestandsmålet for brunbjørn ikke er oppnådd, verken nasjonalt eller i forvaltningsregion 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal). Alle regioner med mål om årlige ungekull av bjørn skal legge til rette for oppnåelse av dette, men per i dag er det bare region 5 (Hedmark) som har oppfylt målet. I region 6 har bestandsutviklingen de siste to årene gått i feil retning.

Klima- og miljødepartementet har tidligere gitt rovviltnemnda i region 6 i oppdrag å gjøre en ny vurdering av soneinndelingen for bjørn, i samarbeid med Miljødirektoratet. I den forbindelse ble det innhentet faglige vurderinger fra Norsk institutt for naturforskning, som også representanten Haltbrekken viser til i begrunnelsen for sitt spørsmål. Rovviltnemnda og Miljødirektoratet konkluderte med at det var mest hensiktsmessig å gjøre en ny vurdering av bjørneområdet ved neste rullering av forvaltningsplanen. Jeg er kjent med at rovviltnemnda nå arbeider med en slik rullering. I den sammenheng er det viktig for meg å ha en dialog med rovviltnemnda rundt utfordringene med oppnåelse av bestandsmålet for brunbjørn innenfor nåværende bjørneprioritert område i regionen. Jeg har derfor gitt signal om dette også i departementets klageavgjørelse, og om viktigheten av å få avklart hvordan rovviltnemnda skal legge til rette for en stabil oppnåelse av bestandsmålet for brunbjørn over tid.

Jeg forstår at det kan være krevende å finne løsninger, men min forventning er at de regionale forvaltningsplanene legger til rette for en stabil oppnåelse av bestandsmål for brunbjørn og andre store rovdyr innenfor de områder som prioriteres til disse artene i nemndenes forvaltningsplaner. Dette er grunnleggende for å kunne føre en forutsigbar og tydelig soneforvaltning slik Stortinget har vedtatt.

SPØRSMÅL NR. 2946**Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 25. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva mener statsråden er «stor nok profitt» eller «for stor profitt»?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel om private ideelle aktører som driver asylmottak refererer NRK til svaret jeg mottok på et tidligere spørsmål til statsråden. I svaret skriver statsråden, om private aktørers profitt, at:

«[...]vi har en felles interesse av at fellesskapets midler ikke i for stor grad ender som privat profitt».

Det er velkjent at private kommersielle aktører tar ut profitt og overskudd i sine virksomheter, og her er velferdstjenester intet unntak. Fellesskapets midler går med andre ord med til å fylle bankkontoene til velferdsprofitorer. Det er fint at statsråden er enig i at det er gunstig for fellesskapet at fellesskapets midler ikke i for stor grad ender som privat profitt, men dette er en særdeles vag formulering, særlig når vi ser eksempler på at private kommersielle aktører tar ut flere titalls millioner i rent overskudd. Derfor etterspør jeg et mer konkret svar på hvor mye av fellesskapets midler statsråden mener det er greit å ta ut i profitt.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har delegert det operative ansvaret for drift av asylmottak til Utlendingsdirektoratet (UDI). Det ansvaret innebærer at UDI skal lyse ut anbud, inngå kontrakter og følge opp kontraktene.

UDI er ansvarlig for at asylmottakssystemet er formåls- og kostnadseffektivt. Ved kontraktsinngåelser følger UDI regelverket for offentlige anskaffelser, som har til formål å fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser.

Standarden i asylmottakene er nøktern, noe som også gjenspeiles i prisen per mottaksplass. Driftsoperatørene kan grovt sett deles i tre: Private aktører, ideelle aktører og kommunale aktører. UDI har over tid erfart at det ikke er vesentlige forskjeller i hverken pris eller kvalitet mellom de ulike aktørene.

Samtidig må UDI forholde seg til et marked og de tilbudene de får om drift av asylmottak. De siste årene har det vært store variasjoner i behovet for mottaksplasser. I perioden fra 2016 til begynnelsen av 2022 kom det svært få asylsøkere til Norge, med 2021 som det året det kom færrest asylsøkere (under 1 700 asylankomster). Sid-

en UDIs behov for mottaksplasser i denne perioden var betydelig lavere enn i dag, er det nærliggende å anta at tilbyderne den gang måtte prise inn lavere marginer i anbudskonkurransene. Mange tilbydere falt fra i denne perioden som følge av lavt behov for mottaksplasser.

Til sammenligning er behovet for mottaksplasser i dag vesentlig større som følge av krigen i Ukraina. Over 55 000 personer har så langt kommet til Norge fra Ukraina siden krigen startet for om lag 1,5 år siden. Dette i tillegg til at antallet asylsøkere fra andre land har holdt seg på et stabilt nivå.

Med et marked hvor behovet svinger så mye over tid, er vi helt avhengig av aktører som har evne og vilje til å kaste seg rundt når behovet brått oppstår, og etablerer asylmottaksplasser raskt. Disse må også være forberedt på at behovet brått kan opphøre. Det er ikke fornuftig bruk av fellesskapets midler å la et stort antall mottaksplasser bli stående tomme i lange perioder med få asylsøkere, i påvente av neste mulige ankomstsituasjon.

Blant annet basert på erfaringene fra de høye ankomsttallene i 2015, tilstreber UDI å begrense for høy prising av tjenestene, selv i situasjoner hvor det kan sies å være «selgers marked». Graden av forutsigbarhet for leverandøren vil til en viss grad også måtte gjenspeile seg i prisnivået på den enkelte kontrakt, slik som for eksempel akuttinnkvarteringer med kort varighet og kun 3 ukers oppsigelsestid.

Som nevnt i mitt svar på spørsmål nr. 2788 til skriftlig besvarelse, føres ikke oversikt over hvor mye ulike driftsoperatører tar ut i utbytte fra asylmottaksdriften. Det vil etter mitt syn heller ikke være hensiktsmessig å definere en grense for hva som er akseptabelt utbytte for en leverandør av innkvarteringstjenester. Det må også antas at mange ulike forhold ved det enkelte mottak vil påvirke mulighetene til å ta ut overskudd, hvor f.eks. belegget kan variere betydelig over tid.

Det viktige for meg som statsråd, er at UDI forvalter fellesskapets midler på en god måte, noe jeg har full tiltro til at de gjør.

SPØRSMÅL NR. 2947**Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 29. august 2023 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Hva er statsråden holdning til at Bama, gjennom sin dominerende markedsposisjon, i stor grad styrer produksjonen av epler mot varemerkeregistrerte eplesorter de selv har lisens på og dermed tar kontroll over en større del av verdikjeden?

BEGRUNNELSE:

Som beskrevet i Nettavisen, 21. august, skal Bama etter planen fase ut flere tradisjonelle eplesorter til fordel for to eplesorter de selv har varemerke registrert. Eplebønder som vil levere disse eplene til Bama må, ifølge artikkelen, betale lisens til Bama for hvert tre de kjøper av disse sortene. Økonomiske interesser i primærleddet og stor markedsrett kan gi Bama insentiver til å styre både innkjøp og markedsføring i retning «egne» eplesorter.

Svar:

Som landbruks- og matminister er eg både oppteken av at bonden skal ha god råderett over eigen produksjon og at forbrukar skal ha eit tilstrekkeleg mangfald av varer å velje i. Det er positivt at Bama, saman med resten av verdikjeda, arbeider for å auke salet av gode norske eple.

Daglegvarebransjen i Noreg er prega av få og store aktørar, særleg på grossist- og detaljistleddet. Som representanten Bjørlo viser til, er Bama ein av dei aktørane som har ein dominerande marknadsposisjon. Regjeringa har

sett i verk ei rekkje tiltak for å motverke maktkonsentrasjonen i daglegvarebransjen. Saka om eplesortar syner at det er viktig å halde fram med dette arbeidet. Eg har invitert BAMA til eit møte, slik at eg kan få ei nærmare orientering om detaljane knytt til denne saka.

Eg vil også vise til at det blir arbeidd med å bevare mangfaldet av eplesortar og mangfald elles av kulturplantar og husdyr gjennom oppfølging av den nasjonale strategien for genressursar for mat og landbruk. Bønders rett til plantegenetiske ressursar er internasjonalt anerkjent. I Noreg blir dette følgd opp mellom anna gjennom å legge til rette for at bønder har enkel tilgang til genetiske ressursar, framleis deltaking i avgjerdsprosessar og gjennom å bidra til at bønder også framover kan nytte eigenproduserte frø og livdyr i eigen produksjon. Til dømes har bønder lov til vederlagsfritt å spare på såvare frå eiga avling under gjeldande norsk planteforedlarlov.

Over jordbruksavtala har det og blitt nytta betydelege midlar til utvikling av plantemateriale som skal sikre at norsk jord- og hagebruk har tilgang til klimatilpassa, variert og sjukdomsfritt materiale, og gjere dette materiale meir konkurransedyktig både på heimemarknaden og i eksportmarknaden.

Det er sider ved det som har kome fram i mediaomtala av denne saka som uroar meg. Eg er oppteken av at bonden si makt i verdikjeda for mat ikkje vert svekka. Difor ser eg fram til å få informasjon frå Bama og vil, utan omsyn til denne saka, halde fram arbeidet mot maktkonsentrasjon i verdikjeda for mat.

SPØRSMÅL NR. 2948**Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 29. august 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil kunnskapsministeren ser på ulike løysningar som kan sikre at alle barn i Norge får gratis skolesekk etter Trøndelagsmodellen ved skolestart i første klasse?

BEGRUNNELSE:

I Trøndelag har førsteklasinger fått gratis skolesekk av fylkets Trafikksikkerhetsutvalg ved skolestart i over 20 år i sørdelen av fylket, og ved sammenslåingen i 2018 ble ordningen videreført inn i et samlet Trøndelag

I 2023 deler fylkets Trafikksikkerhetsutvalg ut gratis skolesekk til nærmere 5 500 førsteklassinger.

Trøndelag Fylkeskommune skriver på sin hjemmeside at hensikten med å dele ut godt synlige skolesekker er å gjøre andre trafikanter oppmerksomme på at de yngste skolebarna er i trafikken, slik at det blir tryggere å gå til skolen. Sekken er utstyrt med reflekser og sikrer dermed at barn alltid er godt synlig når de bruker sekken til og fra skolen.

Fylkeskommunen samarbeider med Trygg Trafikk om sekkene, og formålet er primært trafikksikkerhet og at barna er godt synlige i trafikken, men man ser også at sekken har positive sosiale konsekvenser.

I sommer har det vært en rekke oppslag i mediene om at stadig flere får mindre å rutte med når matvarepriser, renter og leiepriser stiger. Skolestart blir for mange nok en utgiftspost å bekymre seg over. Undersøkelser gjort av DNB viser at foreldre bruker et firesifret tall på skolestart. I tillegg fortsetter prisene på mat å øke og vi kan lese om at foreldre allerede hopper over måltid for at barna skal få nok mat. Vi har lest hjerteskjærende innlegg i media om foreldre som ikke har råd til pennal og skolesekk til barna sine, og frivillige organisasjoner forteller om massiv etterpørsel etter brukte skolesekker.

Erfaringen med å dele ut gratis skolesekk til skolebarn er at den bidrar til å skape tilhørighet og felles identitet for alle barna. Ved å dele ut gratis sekk reduseres en av de mange utgiftene foreldre har knyttet til skolestart.

Ved at skolesekken deles ut gratis til alle, og brukes av alle, er også et bidrag til å redusere kjøpepress og utenforskap. Trøndelag fylkeskommune har inngått avtaler for reparasjon om sekkene skulle bli ødelagt og har høyt fokus på ivaretagelse og gjenbruk. Undersøkelser fylkeskommunen har gjort viser at nesten alle 1. klassinger bruker skolesekken som deles ut, og ca. 50 prosent bruker sekken videre på i høyere trinn. Ordningen er svært populær blant både barn og foreldre.

SPØRSMÅL NR. 2949

Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 28. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil statsråden sette i gang for å sørge for at flere eiere av droner tar dronesertifikat?

Svar:

Det er viktig at alle elever har en trygg skolevei og at vi bidrar til god trafikkopplæring. Derfor er tematikken godt dekket i rammeplan for barnehagen og i læreplanverket i skolen. I forskrift om rammeplan for barnehagen står det at barnehagen skal bidra til at barna lærer å orientere seg og ferdes trygt.

I læreplanen for kroppsøving er det flere konkrete kompetansemål. Elevene skal blant annet øve på trygg ferdsel i trafikken, de skal forstå og følge regler i trafikken og de skal vurdere risiko og sikkerhet ved ulike uteaktiviteter.

I nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei (2022-2025) er det flere tiltak for både barnehage og grunnskole, hvor Trygg Trafikk, i samarbeid med Utdanningsdirektoratet, har ansvar for gjennomføringen.

Tiltak for å dempe kjøpepress blant elever og som bidrar til romsligere familieøkonomi er positivt. I arbeidet mot utenforskap blant barn og unge har regjeringen satt ned to ekspertgrupper – en om betydningen av barnehage, skole og SFO for sosial utjevning og mobilitet, og en om barn i fattige familier. Disse skal gi sine anbefalinger om hvilke tiltak som kan ha best effekt i arbeidet mot at fattigdom går i arv. Regjeringen jobber også med en stortingsmelding om sosial utjevning og sosial mobilitet, som skal følge opp ekspertgruppenes anbefalinger. Dette arbeidet henger tett sammen med samfunnsoppdraget om å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv.

Det ligger til det lokale handlingsrommet å velge og prioritere gratis skolesekker. Regjeringen har ikke planer om å innføre en slik ordning nasjonalt. Vi mener det er riktig at en på kommunalt og fylkeskommunalt nivå skal ha tillit og handlingsrom til å kunne velge slike tiltak, eller om det er andre tiltak som en lokalt vurderer at er mer aktuelle.

BEGRUNNELSE:

Det er ukjent hvor mange droner som befinner seg i norske hjem. Noen antyder 100 000, andre mener det er fem ganger så mange privateide droner.

Ukvalifisert bruk av droner skaper truende situasjoner for flysikkerheten, spesielt ved flyplasser, for luftambulanseløse og andre lavtflygende helikoptre.

Det er manglende kunnskap om hvilke områder det er nedlagt forbud mot å fly droner. Det er også manglende kunnskap om gjeldende regler for bruk av droner, som blant annet minste avstand til flyplasser, maks flyhøyde med mer.

Krav til dronesertifikat er et av flere viktige tiltak for å ivareta sikkerheten til omgivelsene. Sertifikat er også et viktig tiltak for å styrke droneeiers kunnskap om selve dronen.

Luftfartstilsynet har et godt kurstilbud for å ta sertifikatene A1/A3 og A2, men informasjon om kravene til sertifikat og kurstilbudet er mangelfull. Antall dronesertifikater er for lavt i forhold til antall droner som er i bruk. Det er mangelfull kunnskap om at det er krav til sertifikat for å operere en drone i Norge. Ikke engang selgere er pålagt å informere kunder om kravene til sertifikat, og hvordan sertifikatet kan tas.

Svar:

Jeg vil innledningsvis oppklare litt rundt hvilke krav som gjelder med hensyn til registrering, kurs og sertifikat for å fly drone i Norge. Hovedregelen er at alle som flyr drone har plikt til å registrere seg i droneoperatørregisteret hos Luftfartstilsynet gjennom nettportalen flydrone.no. Det er i praksis tre unntak fra kravet om registrering:

- Du skal bare fly droner som er under 250 gram, og det ikke er kamera eller andre opptaksmuligheter installert på dronen
- Du skal bare fly droner innendørs
- Du skal bare fly droner som er definert som leketøy

I tillegg til registrering, må alle som skal fly droner over 250 gram ta nettkurs og eksamen (A1/A3) ved samme nettportal, og for visse typer droneflyginger kreves det i tillegg eksamen (A2) avlagt på en trafikkstasjon. Luftfartstilsynet har laget en veileder «Guide til drone regelverket» som forklarer de ulike kravene med gode illustrasjoner, og som ligger lett tilgjengelig på Luftfartstilsynets hjemmesider.

Jeg vil også understreke at det ikke knyttes krav til registrering, kurs eller eksamen for det å eie en drone. Kravene retter seg til den som skal fly dronen. Dette er praktisk viktig for eksempel der flere medlemmer av en husstand skal fly samme drone.

Det verserer mange forskjellige tall på antall privateide droner i Norge. Men det som betyr noe er altså ikke hvor mange droner det finnes, men hvor mange som faktisk flyr drone. Det er vanskelig å anslå hvor mange som burde vært registrert eller tatt kurs og eksamen, men basert på salgstall på nye droner skulle det nok vært flere enn i dag. Jeg mener det er viktig at vi jobber videre for at flere skal registrere seg i droneoperatørregisteret, og at vi gjør informasjon om regelverk og restriksjoner på hvor det er

tillatt å fly, lettere tilgjengelig. Det er allerede satt i verk flere tiltak på dette området.

Luftfartstilsynet sendte før sommersesongen ut informasjonsmateriell/droneplakater til alle landets kommuner. Det er også sendt ut plakater til Miljødirektoratet (til verneområder), NAF Camp, NHO Reiseliv, Visit Norway, Avinor med flere. Luftfartstilsynet vil videre i løpet av høsten 2023 lansere en ny informasjonskampanje rettet til dronebrukere. Formålet med kampanjen er å øke bevisstheten om gjeldende regelverk, kravet om å registrere seg i droneoperatørregisteret og gjøre kjent hvilke restriksjonsområder som gjelder for droner.

Jeg vil også trekke frem at det er en kontinuerlig utvikling på droneområdet både innenfor teknologi, regelverk, luftrom og operasjoner både i Europa og i Norge. Teknologitviklingen vil på sikt bidra til at det blir enklere for dronepiloter å alltid ha oversikt over hvor det er lovlig og ulovlig å fly, samt å ha oversikt over annen aktivitet i området. Det er gitt felleseuropeiske regler med produktkrav (krav til design, produksjon og markedsføring) for droner, som ventes gjennomført i norsk rett våren 2024, og som blant annet innebærer at det ved salg av droner skal følge med standardisert informasjon om hvilke sikkerhetsregler som gjelder for bruk av dronen.

Som regjeringen har pekt på i St. Meld. 10 (2022-2023), så er uvettig droneflyging en utfordring i Norge. Uvettig flyging handler ofte om ubetenksomme privatpersoner med manglende risikoforståelse, som ikke er kjent med, eller ikke bryr seg om regelverket og som flyr i områder hvor det er ulovlig å fly droner. Regjeringen har i oppfølgingen av stortingsmeldingen nedsatt en tverrdepartemental arbeidsgruppe bestående av Justis- og beredskapsdepartementet, Forsvarsdepartementet og Samferdselsdepartementet som blant annet ser på hvordan staten kan bidra til forebygging mot og bekjempelse av ulovlig droneflyging. Arbeidsgruppens funn og vurderinger vil gi regjeringen et kunnskapsgrunnlag for å vurdere å sette i gang flere tiltak som blant annet vil kunne bidra til at flere registrerer seg i droneoperatørregisteret og tar dronesertifikat. Dette vil vi komme tilbake til når arbeidsgruppens anbefalinger er klare.

SPØRSMÅL NR. 2950**Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 28. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Det bur nesten 500 einsleige mindreårige på norske asylmottak og mange har budd på mottak i lang tid. Det rapporterast om ventetid på 9 månadar for intervju hjå UDI. Einsleige mindreårige har rett på ein representant som skal sikre at bornet blir høyrd og at alle vedtak skal vere til barnas beste.

Men representantane får bare dekt tolkeutgifter til 3 besøk før intervjuet finn stad.

Korleis skal representantene sikre rettsvernet til disse borna når dei får møtast så lite, og vil justisministeren betre rettstryggleiken for desse borna?

Svar:

I særlig siste del av 2022 ble det fremmet mange søknader om beskyttelse fra enslige mindreårige, og det har derfor blitt en del ventetid på intervju. Jeg vil understreke at departementet har høy oppmerksomhet på at søknader skal behandles så raskt som mulig. I departementets tildelingsbrev til UDI er det fremhevet at UDI skal prioritere enslige mindreårige i alle ledd i saksbehandlingen. UDI har i sin første tertialrapport for 2023 opplyst om at de har økt saksbehandlingskapasiteten knyttet til denne porteføljen, men det vil ta noe tid før tiltaket gir effekt.

Det følger av utlendingsforskriften § 17-34 første ledd at det ytes godtgjøring til den mindreåriges representant etter faste satser frem til gjennomført intervju i asylsaken. Representanten får som hovedregel dekket egen godtgjøring og utgifter i forbindelse med tre besøk på mottaket før intervjuet. Representanten kan også søke om å få dekning for flere besøk på mottak dersom det er behov for det. Departementet har fått opplyst at statsforvalteren i Oslo og Viken mottar få søknader om flere enn tre besøk på mottak, og at de fleste søknadene innvilges så lenge det er behov for å ivareta representantoppdraget i denne fasen. Når det gjelder tolk er det i utgangspunktet fastsatt en grense på 3 800 kroner til dekning av utgifter til tolk. Dekning av utgifter til tolk er ikke direkte knyttet opp mot de tre besøkene, men kan også brukes i andre sammenhenger. Departementet har fått opplyst at det er få søknader om å få dekket tolkeutgifter utover grensen på 3 800 kroner, og at de fleste søknader innvilges. Det er rimelig å anta at det lave antallet søknader om utvidet dekning tyder på at satsen er dekkende.

Den mindreåriges representant skal etter utlendingsloven bl.a. ivareta den mindreåriges sine interesser i asylsaken, men har ikke ansvar for forsørgelse og daglig

omsorg. Jeg er opptatt av at mindreårige asylsøkere skal ha en meningsfull og trygg hverdag, særlig når ventetiden blir lenger enn ønskelig. Det er UDI, i praksis ved asylmottaket, som har ansvaret for den daglige omsorgen under oppholdet i mottak. Forskrift om omsorgen for enslige mindreårige som bor i asylmottak oppstiller regler om bl.a. krav til forsvarlig omsorg, rett til informasjon og medvirkning og krav til asylmottakets bemanning og utforming. Kravet til forsvarlig omsorg innebærer bl.a. at mottakene skal tilrettelegge for aktiviteter og en mest mulig meningsfull tilværelse under oppholdet i mottak. UDI har også et ansvar for å legge til rette for at representantene for de enslige mindreårige kan utøve sitt ansvar på best mulig måte.

Det er viktig for regjeringen at barns rettsikkerhet ivaretas på en god måte, og vi har et regelverk som sikrer dette. Med virkning fra 1. juli 2022 er det forskriftsfestet at statsforvalteren skal føre tilsyn med og kontrollere at omsorgen for enslige mindreårige som bor i asylmottak er i samsvar med kravene i utlendingsloven og -forskriften, og at UDI og driftsoperatøren gir de mindreårige en forsvarlig omsorg.

Jeg viser ellers til at enslige, mindreårige asylsøkere, i tillegg til representant, har rett til advokat (fritt rettsråd) både ved UDIs behandling av asylsøknaden i første instans og ved ev. senere klagebehandling i UNE. Barn skal også bli hørt i alle saker hvor de er berørt. Jeg nevner for øvrig at i 2022 var innvilgelsesprosenten for enslige, mindreårige asylsøkere 97 %. En så høy innvilgelsesprosent er også et tegn på at rettsikkerheten er god i dag.

SPØRSMÅL NR. 2951**Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 29. august 2023 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Fruktgrossisten Bama som eies av Norgesgruppen og REMA vil nå fase ut/redusere produksjonen av flere klassiske norske eplesorter. Samtidig vil de øke produksjonen av to eplesorter Bama har kjøpt rettighetene til, og tvinge fram ei omlegging der disse to egne sortene produseres på lisens. Rødt mener denne framgangsmåten fra en dominerende fruktgrossist er helt uakseptabel.

Vil statsråden ta grep for å hindre at mangfoldet av eplesorter forsvinner og at våre fruktbonder må produsere på husmannskontrakt for dagligvaregigantene?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har ved flere anledninger behandlet spørsmål om markedsrett og egne merkevarer (EMV) for de største aktørene i dagligvarebransjen. Og vedtatt at maktkonsentrasjonen i bransjen er et problem for både forbrukere og produsenter. I Nettavisen 22. august kommer det fram at fruktgrossisten Bama vil fase ut og redusere volumene av flere klassiske norske eplesorter til fordel for to sorter Bama har rettigheter til. Og fruktbondene må da produsere disse sortene på lisens, og betale til Bama for hvert tre de kjøper av de to sortene. I sum handler dette om at Bama (eid av bl.a. Norgesgruppen og Rema) kjøper opp rettigheten på visse type sorter. Og erstatter norske etablerte sorter med sine egne. Produsentene må selge via Bama, og tvinges da til å produsere Bama sine eide sorter. De må altså betale en avgift for å få lov til å produsere sorten – som de så kun får lov å selge til Bama.

Svar:

Som eg òg har vist til i svar på spørsmål 2947 til representanten Bjørlo om same sak, er eg som landbruks- og matminister både oppteken av at bonden skal ha god råderett over eigen produksjon og at forbrukar skal ha eit tilstrekkeleg mangfald av varer å velje i. Det er positivt at Bama saman med resten av verdikjeda arbeider for å auke salet av gode norske eple.

Daglegvarebransjen i Noreg er prega av få og store aktørar, særleg på grossist- og detaljistledet. Som representanten Jørgensen viser til, er Bama ein av dei aktørane som har ein dominerande marknadsposisjon. Regjeringa har sett i verk ei rekkje tiltak for å motverke maktkonsentrasjonen i daglegvarebransjen. Saka om eplesortar syner at det er viktig å halde fram med dette arbeidet. Eg har

teke initiativ til eit snarleg møte med BAMA for at eg kan få ei nærare orientering om detaljane knytt til saka.

Eg delar engasjementet til representanten Jørgensen med å ta vare på sortsmangfald og eg vil følgje opp den nasjonale strategien for genressursar for mat og landbruk gjennom ein tiltaksplan som eg vil lansere i haust. Her inngår arbeidet med bønderes rett, mellom anna ved å sikre bønder enkel tilgang til genetiske ressursar, framleis deltaking i avgjerdsprosessar og dessutan gjennom å bidra til at bønder òg framover kan nytte eigenprodusert frø og livdyr i eigen produksjon.

Eg jobbar òg for å vidareutvikle mangfaldet. Over jordbruksavtala har det blitt nytta betydelege midlar til utvikling av plantemateriale for at norsk jord- og hagebruk får tilgang til klimatilpassa, variert og sjukdomsfritt materiale, og for å gjere dette materialet meir konkurransedyktig på heimemarknaden og i eksportmarknaden.

Det er sider ved det som har kome fram i mediaomtala av denne saka som uroar meg. Eg er oppteken av at bonden si makt i verdikjeda for mat ikkje vert svekka. Derfor ser eg fram til å få informasjon frå Bama og vil, utan omsyn til denne saka, halde fram arbeidet mot maktkonsentrasjon i verdikjeda for mat.

SPØRSMÅL NR. 2952**Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 28. august 2023 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hva gjør statsråden for å utbedre forholdene for den norske EFP-styrken i Rukla leir i Litauen?

BEGRUNNELSE:

Forsvarsombudet og hovedverneombudet i Forsvaret har den siste tiden påpekt en rekke mangler hos den norske EFP-styrken som er forlagt til Rukla leir i Litauen. Manglene omfatter alt fra uforsvarlig brannsikring av soldatenes forlegning, blant annet manglende rømningsveier og branndører, til forsyningsproblematikk innen reservedeler, ammunisjon og personlig bekledning og utrustning.

I et brev til forsvarssjefen påpeker forsvarsombudet at utfordringene etter hans vurdering er så vidtrekkende at de fører til «en uforholdsmessig forsiktighet hos soldatene når de skal ta utstyret og materiellet i bruk i øvingssammenheng», ifølge Forsvares forum «fordi de er engstelige for å ødelegge utstyr og materiell i tilfelle det ikke blir erstattet.»

Svar:

Under mitt besøk til det norske eFP-bidraget i juli fikk jeg gode tilbakemeldinger fra kontingenten om deres tjeneste, og blant disse også mange positive tilbakemeldinger. Den norske styrken viste stor motivasjon og dyktighet i oppdragsløsningen.

Jeg er kjent med forsvarsombud Roald Linakers besøk til den norske eFP-styrken i Rukla mars 2023, og hans rapport til forsvarssjefen i etterkant av besøket. Dette er saker som opptar meg, spesielt det som angår personellens sikkerhet og velferd. Forsvarsdepartementet har dialog med Forsvaret og de andre etatene om forholdene som det pekes på i brevet fra forsvarsombudet. Jeg er glad for at Forsvaret har fått på plass en ny rammeavtale for matvarer med effekt fra 1. august 2023. Forsvaret har innført organisatoriske tiltak, og enkle tekniske tiltak, for å bedre brannsikkerheten ved den norske forlegningen. Større utbedringer er imidlertid et ansvar som tilkommer litauisk vertslandsstøtte. Etterforsyningen av materiell er en sammensatt utfordring og må sees i helhet med forsyning av materiell i Norge, samt pågående arbeid og donasjoner til Ukraina.

Jeg vil fortsette å følge opp de forholdene som har blitt reist i forsvarsombudets rapport.

SPØRSMÅL NR. 2953**Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 1. september 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren gjøre greie for korleis rassikringsmidlane vert nytta i statsbudsjettet for 2023, og korleis ein tenker rassikringsmidlane nytta for framtida?

GRUNNGJEVING:

Det har i lengre tid vore innarbeidd ein rassikringspott i statsbudsjettet. Tidligare var dette eigen post 31 på statsbudsjettet med 2 milliard kr fordelt på fylke og stat.

No er det ute høyring frå departementet der rassikring er foreslått sett opp mot andre områder innan samferdsel, noko som er isåfall eit grovt brudd på prinsippet om fullfinansiering fra staten ang alt av prioritert rassikring.

Svar:

På riksveggar er det Statens vegvesen og Nye veier AS sitt ansvar å planlegge og gjennomføre skredsikringstiltak på dei vegane dei har ansvaret for. På fylkesvegane har fylke-

skommunane ansvaret for planlegging og gjennomføring av skredsikringstiltak på sine fylkesveggar.

Etter forslag frå regjeringa Solberg i Prop 1 S (2021-2022) blei post 31, Skredsikring riksveggar, innlemma i post 30, Riksveginvesteringar, i budsjettet til Statens vegvesen frå 2022. Omlegginga blei gjort som oppfølging av Nasjonal transportplan 2022-2033. Store skredsikringsprosjekt med prognose for sluttkostnad over 1 mrd. kroner inngår dermed som del av investeringsporteføljen til Statens vegvesen. Prosjekta som inngår i porteføljen blir vurdert i samband med rulleringa av Nasjonal transportplan. Statens vegvesen reviderer porteføljeprioriteringa årleg som innspel til arbeidet med dei årlege statsbudsjetta. Mindre skredsikringstiltak blir budsjettert på linje med andre mindre investeringstiltak. Nye Veier planlegg tiltak innanfor sine budsjetttrammer.

På fylkesveg blir skredsikring finansiert over budsjetta til fylkeskommunane. Midlane som tidlegare blei løyvd over budsjettet til Samferdselsdepartementet til tilskot til skredsikring av fylkesveggar, blei frå 2020 overført til rammetilskotet til fylkeskommunane.

Til arbeidet med Nasjonal transportplan 2022-2033 gjorde Statens vegvesen i 2019 ein omfattande kartlegging

av skredpunkt både på riks- og fylkesveg. Denne er lagt til grunn for prioriteringane av skredsikringstiltak på både riks- og fylkesveg. Samferdselsdepartementet rapporterer i samband med dei årlege stasbudsjetta om talet på skredpunkt som blir planlagt utbetra, og som er utbetra. For 2023 er det planlagt utbetra åtte skredutsette punkt eller strekkingar på riksveg. Samferdselsdepartementet har ikkje henta inn informasjon om fylkeskommunane sine konkrete planar for skredsikringstiltak i 2023.

Når det gjeld spørsmålet om korleis ein tenker rassikringsmidlane nytta for framtida, vil eg vise til at Statens vegvesen saman med fylkeskommunane skal utarbeide ein nasjonal gjennomføringsplan for ras- og skredsikring av riks- og fylkesveggar med høg- og middels skredfaktor. Det inneber bl.a. å oppdatere kartlegginga av alle skredpunkt på riks- og fylkesveg frå 2019, og skredsikringstiltak, med sikringseffekt og kostnadsanalyse der det er mogleg. Det er lagt opp til at dette arbeidet skal synleggjerast i Nasjonal transportplan 2025-2036. Samferdselsdepartementet har i samband med dette bedt Statens vegvesen om å hente inn informasjon frå fylkeskommunane.

SPØRSMÅL NR. 2954

Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 30. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren gjere greie for korleis regjeringa har teke fatt i og korleis regjeringa har tenkt å finansiere skadeverket og konsekvensane etter stormen HANS, på ein rask og effektiv måte som sørger for at kommunane og fylkeskommunane slepp unødvendig byråkratisk, heft og ressurskrevande ekstraarbeide i ei ellers vanskeleg tid?

BEGRUNNELSE:

Stormen HANS gjorde store skader på omfattande deler av vegnettet, bruer osv. i store delar av austlandet. Spesielt Innlandet vart hard råka. Øydeleggingane er av ein slik karakter at fylkeskommunane og kommunane ikkje taklar dette på eigen kjøp økonomisk. Frå regjeringa vart det varsla økonomisk hjelp via skjønnsmidlar og gjennom Statsforvaltaren. Dette er derimot begrensa midlar som er tilgjengeleg der, og dette er også betydeleg byråkratisk normalt sett.

Svar:

Ekstremværet Hans har ført til omfattande skader på kommunal og fylkeskommunal infrastruktur og ein jobbar no med å få oversikt over skadane. Kommunesektoren skal være trygge på at staten stiller opp.

Kommunal- og distriktsdepartementet fordeler årleg ein del av rammetilskotet til kommunar og fylkeskommunar etter skjøn, mellom anna for å kompensere for kostnader ved uventa hendingar, fortrinnsvis naturskadar. I 2023 er potten til skjønsmidlar til uventa hendingar til kommunane (kap. 571, post 64) og fylkeskommunane (post 572, post 64) sett til høvesvis 120 og 50 mill. kroner, men ein mindre del av midlane er allereie utbetalt.

For aktuelle kommunar vil statsforvaltaren hente inn informasjon om skadeomfanget. Når informasjon om skadeomfanget er estimert og kartlagt, vil statsforvaltaren vurdere søknadene og sende desse til Kommunal- og distriktsdepartementet. Fylkeskommunane søker direkte til

Kommunal- og distriktsdepartementet, som vurderer behovet for skjønstilskot i kvart enkelt tilfelle.

Når Kommunal- og distriktsdepartementet har fått tilstrekkelig informasjon om omfanget av skadane, vil

regjeringa på eigna tidspunkt fremje nødvendig forslag for Stortinget om tilleggsføringar.

SPØRSMÅL NR. 2955

Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 30. august 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for norsk kjerneinflasjon i juli samt siste år, der også matvarer unntas fra beregningen?

BEGRUNNELSE:

Matprisene har over en periode hatt en betydelig prisoppgang der politiske vedtak har en vesentlig betydning. Flere land måler kjerneinflasjon uten både energi- og matvarer.

Svar:

Finansdepartementet har ikke tilgang til samme tallgrunnlag eller beregningsopplegg som SSB, men vi har gjort en grov tilnærming. Den kan tilsi at KPI-JAE uten matvarer og alkoholfrie drikkevarer ville steget med 0,5 pst. fra juni til juli og 5,3 pst. fra juli 2022 til juli 2023. I beregningene er bidraget fra matvareprisene til KPI-JAE enkelt beregnet ved å gange veksten i den aktuelle perioden med vekten, som de fremgår i KPI.

Tilsvarende tall for KPI-JAE var henholdsvis 0,9 pst. og 6,4 pst.

SPØRSMÅL NR. 2956

Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 1. september 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Ser statsråden behov for en oppgradering på Rørosbanen fremover i tid nå som vi ser konsekvensene av uværet, og i så fall hvilke typer oppgraderinger vil være realistiske?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med ekstremværet denne sommeren så har sentrale samferdselsårer i Innlandet blitt stengt. Det samme gjelder jernbanen. Dovrebanen vil etter all sannsynlighet bli stengt i lang tid på grunn av brukollapsen i Ringeby, og Rørosbanen har blitt benyttet som alternativ til å frakte gods. Kapasiteten på Rørosbanen er imidler-

tid mindre enn på Dovrebanen blant annet på grunn av manglende elektrifisering, færre og kortere krysningsspor og manglende tilsvinger.

Svar:

Ekstremværet «Hans», og senere styrtregn i Trøndelag, førte til at Rørosbanen måtte stenge i to omganger på grunn av oversvømmelser og jordras. Fredag 25. august kunne Rørosbanen åpne igjen for person- og godstransport.

Uavhengig av disse værhendelsene er det planlagt tiltak på Rørosbanen i 2024 og årene fremover, i hovedsak

knyttet til spor- og underbygning. Drenering er en viktig del av dette. Inneværende år pågår det i hovedsak fornyelser av spor/skinner på banen.

Når tiltakene som er planlagt i år og neste år er gjennomført, vil banen, ifølge Bane NOR, gå fra overbygningssklasse B til C, etter planen i oktober 2024. Overbygningssklassen er en av flere bestemmende faktorer for hvilken trafikk som kan tillates på sporet, og overgangen fra B til C innebærer isolert en forsterkning slik at tillatt hastighet og aksellast øker.

Som en naturlig konsekvens av ekstremværet og de skadene dette har påført infrastrukturen, vil Bane NOR vurdere hvordan vedlikeholdsmidler skal prioriteres og fordeles fremover.

Jernbanedirektoratet og Bane NOR skal, i begynnelsen av oktober i år, sende et oppdatert prioriteringsgrunnlag til NTP 2025-2036. Ekstremværet vil kunne føre til omprioriteringer fra det opprinnelige innspillet.

SPØRSMÅL NR. 2957

Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 30. august 2023 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre rede for oppdaterte tall over hvor mange barn som venter på fosterhjem ved inngangen til høsten 2023, og kan hun gjøre rede for status på arbeidet med å rekruttere flere fosterhjem?

BEGRUNNELSE:

Vi står midt opp i en nasjonal fosterhjemkrise. Det vil være nyttig å få innsikt i hvor mange barn som venter på fosterhjem, hvor i landet det er størst utfordringer og hva statsråden konkret har gjort for å rekruttere flere fosterhjem.

Svar:

Per 31. juli 2023 var det om lag 200 barn som venta på fosterheim i Bufetats regionar. Talet er på nivå med same tidspunkt i 2022. Talet på barn som ventar på fosterheim har vore nokså stabilt over fleire år, og utfordringa gjer seg gjeldande i alle delar av landet. Bufdir opplyser at Bufetat region Øst har flest barn som ventar på fosterheim per i dag. Oslo kommune er ikkje inkludert i tala frå Bufetat. Oslo kommune er ikkje omfatta av det statlege barnevernet, og har sjølv heile ansvaret for å finne fosterheim til barn i kommunen.

Situasjonen kan vere kritisk for dei barna det gjeld. Det er grunnen til at departementet nyleg har lansert ein tiltaksplan for fosterheimsrekruttering, der vi kjem med fleire tiltak som skal bidra til å gjere noko med situasjonen raskt. Eg viser også til behandlinga av revidert nasjonalbudsjett og tilleggslovvinga som utgjer om lag 40 spe-

sialiserte fosterheimar. Ein del av barna som i dag ventar på fosterheim i kommunen, kan i staden dra nytte av eit tilbod om spesialisert fosterheim.

Buudir har fått i oppdrag å sette i verk tiltaka i tiltaksplanen for fosterheimsrekruttering. Departementet har tett oppfølging av dette arbeidet. Utover desse tiltaka vil det vere behov for tiltak på lengre sikt for å løyse utfordringar med å skaffe nok fosterheimar. Regjeringa har derfor satt i gang eit arbeid med ei melding til Stortinget om fosterheimar. I den kommande meldinga vil vi mellom anna sjå på dei økonomiske rammene for fosterfamiliar, som pensjon, godtgjering og forsikring og betre oppfølging av fosterheimar.

Meir føreseielege vilkår, både fagleg og økonomisk, er viktig i arbeidet med å rekruttere fosterheimar. Buudir har derfor utarbeidd faglege tilrådingar til kommunane om dei økonomiske rammevilkåra til fosterheimar, som tredde i kraft 1. januar 2022. Direktoratet arbeider også med faglege tilrådingar til kommunane om rettleiing og oppfølging av fosterheimar. I tillegg har Buudir utvikla eit nytt opplærings- og oppfølgingsprogram for fosterfamiliar (Solid). Målet er at desse tiltaka kan gi fosterforeldre meir føreseielege rammer og betre oppfølging. Vi har òg gitt midlar til utviklingsprosjekt, der kommunane samarbeider om å få på plass betre oppfølgings- og rettleiingstilbod av fosterheimar. Departementet følgjer no opp høyringa av ny forskrift om fosterheimar. Forslaget tydeleggjer barnevernet sitt ansvar for å følgje opp barn og fosterfamiliar på ein god måte. Det tas sikte på at forskrifta skal setjast i kraft i haust. Alle desse tiltaka er tiltak som på eit overordna nivå vil påverka rekrutteringa, og

som forhåpentleg vil føra til at fleire ønskjer å bli fosterheim i framtida.

SPØRSMÅL NR. 2958

Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 30. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre rede for hvilke faglige råd Politidirektoratet har gitt departementet i forbindelse med beslutningen om å gjenåpne 20 nye polititjenestesteder, herunder om det er Politidirektoratet som har anbefalt at tjenestestedene skal ha en bemanning på minst fem årsverk hver og eventuelt grunnlaget for anbefalingen?

BEGRUNNELSE:

Dette fremstår uklart, særlig etter debatten i Politisk kvarter tirsdag 22. august 2023.

Svar:

I Hurdalsplattformen står det bl.a. at regjeringen vil legge fram en konkret plan for å styrke politiets nærvær i hele landet og opprette 20 nye tjenestesteder. Disse skal etableres på steder der det er et lokalt ønske om det, og geografiske faktorer eller kriminalitetsbildet tilsier at det bør opprettes. I arbeidet med lokalpolitiplanen har regjeringen bedt Politidirektoratet (POD) om faglige råd, bl.a. om hvor de 20 nye tjenestestedene bør lokaliseres. Regjeringen har også bedt alle landets kommuner om å gi en vurdering av tjenestene som politiet leverer, og komme med innspill til hvordan politiet kan levere bedre tjenester til lokalsamfunnet.

Politiet har levert grundige faglige råd og innspill til arbeidet. De konkrete rådene er unntatt offentlighet. POD har ikke anbefalt etablering av nye tjenestesteder, men direktoratets råd om konkret lokalisering av tjenestestedene har vært viktige for den faktiske lokaliseringen av de nye tjenestestedene. POD har ikke kommet med konkrete anbefalinger om bemanningsnivå på de nye tjenestestedene.

Regjeringen har også fått mange råd og innspill fra kommunene. Selv om de fleste kommunene er fornøyde med samarbeidet med lokalt politi, er det mange kommuner som ønsker seg mer tilstedeværende og synlig politi. Flere kommuner mener at det er nødvendig å eta-

blere et tjenestested i deres kommune. Det er helt naturlig at det ikke er fullt sammenfall mellom politiets og kommunenes råd, selv om mange av kommunene har hatt dialog med politiet når de ga sine innspill.

På grunnlag av rådene fra POD og kommunene har regjeringen konkludert hvor de 20 nye tjenestestedene skal ligge. For enkelte tjenestesteder har regjeringen også bestemt et bemanningsnivå. Dette er en politisk beslutning, forankret i regjeringens politiske plattform, hvor ulike hensyn er veid opp mot hverandre og hverken politiets råd eller kommunenes ønsker er fulgt fullt ut.

SPØRSMÅL NR. 2959**Innlevert 22. august 2023 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen****Besvart 30. august 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvor store innskudd uten innskuddsrente har norske bankkunder og hvor store renteinntekter får norske banker på sine egne innskudd i Norges Bank?

BEGRUNNELSE:

Norske banker hadde netto renteinntekter på 62,4 mrd. kroner i 1. halvår, ifølge SSB, og overskudd før skatt på 52,5 mrd. kroner, begge deler en økning på over 30 prosent, sammenlignet med samme periode i fjor.

Bankene tjener store penger på å øke innskuddsrentene mye langsommere enn utlånsrentene. SSB oppgir at den gjennomsnittlige renta på ikke bundne innskudd i juni bare var på 1,73 prosent i snitt. Men som mange vet, så er innskuddsrenta i praksis 0 eller svært nær 0 på vanlige brukskontoer/lønnskontoer. Det ville vært interessant å vite omfanget av innskuddene som bankene i praksis ikke betaler noe som helst innskuddsrente på.

Bankene selv får full styringsrente på sine egne innskudd hos Norges Bank innenfor en daglig kvote. Ber om anslag på hvor store renteinntekter norske banker vil få i år med dagens nivå på styringsrenta på sine egne innskudd.

Svar:

Norges Bank har siden september 2021 økt styringsrenten fra 0 til 4 pst. Økningene i styringsrenten har hatt om lag 90 pst. gjennomslag på bankenes boliglånsrenter, men ikke tilsvarende gjennomslag på innskuddsrentene. Dette har bidratt til økte netto renteinntekter for bankene den senere tiden.

Bankenes lønnsomhet varierer over tid og avhenger generelt av blant annet konkurransen i markedet og kostnadene til innskudd og annen finansiering. Under pandemien hadde bankene svakere lønnsomhet, blant annet grunnet lavere netto renteinntekter. Dette skyldtes blant annet at boliglånsrentene ble kraftig redusert da styringsrenten ble satt til null. Samtidig ble ikke innskuddsrenten redusert tilsvarende, ettersom det ville ført til negative innskuddsrenter. Bankenes lønnsomhet har økt de siste årene, noe som i stor grad skyldes at rentene på utlån i snitt har økt mer enn den gjennomsnittlige renten bankene betaler på innskudd og annen finansiering.

Ifølge SSB har norske bankkunder om lag 500 mrd. kroner stående på brukskonto, og om lag 800 mrd. kroner på sparekonto uten binding. Bankenes listepriiser er

tilgjengelig på Finansportalen, og oversikten der tyder på at de fleste bankene tilbyr en innskuddsrente på 0 pst. eller tilnærmet 0 pst. på brukskonto. Statistikken tallfester imidlertid ikke hvor mye av innskuddene som faktisk forrentes til 0 pst.

Hvor mye bankene samlet har av rentebærende innskudd i Norges Bank, avhenger av hvor mye likviditet det er i banksystemet før Norges Bank gjennomfører markedsoperasjoner, såkalt strukturell likviditet. Strukturell likviditet styres ikke av bankene selv, men i hovedsak av statens transaksjoner fra sin konto i Norges Bank. Norges Bank styrer deretter gjennom markedsoperasjoner, F-lån og F-innskudd, hvor store innskudd bankene samlet skal ha i Norges Bank hver dag. Sentralbanken har et siktemål på 35 mrd. kroner i innskudd. Bankene kan låne av Norges Bank dersom strukturell likviditet er lavere enn 35 mrd. kroner, og plassere bundne F-innskudd hvis strukturell likviditet er høyere enn 35 mrd. kroner. Rentene på F-lån og F-innskudd ligger normalt tett på styringsrenten. Innskudd opp til 35 mrd. kroner forrentes til styringsrenten, men hver enkelt bank får kun forrentet en viss kvote av disse til styringsrenten. Hvis en bank har større innskudd enn sin kvote, blir overskytende forrentet til reserverenten som er ett prosentpoeng under styringsrenten.

Det vil altså normalt være slik at bankene samlet har innestående rundt 35 mrd. kroner hver dag til styringsrenten. En må også ta hensyn til at bankene i perioder kan ha lånt av Norges Bank for å ha disse innskuddene til styringsrenten. I 2022 betalte Norges Bank 421 millioner kroner i renter til bankene på vanlige innskudd innenfor kvotene og 109 millioner i F-innskudd. Altså mottok bankene 530 millioner kroner i renteinntekter på innskudd hos Norges Bank i 2022. I samme periode betalte bankene 595 millioner kroner i renter på F-lån i Norges Bank. Hvor store netto renteinntekter bankene får fra innskudd i Norges Bank fra år til år, vil svinge med hvor mye likviditet det er i banksystemet før Norges Banks markedsoperasjoner.

Bankenes renter på innskudd settes i konkurranse med de andre bankene. Det er viktig at forbrukerne utnytter sine muligheter til å reforhandle sine rentebetingelser eller bytte bank. Finansportalen.no er et verktøy som forbrukerne kan benytte for å sammenligne priser og vilkår fra ulike banker. Finansportalen har laget løsninger for bankinnskudd som gir forbrukerne mulighet til å la sin nåværende bank møte bedre tilbud fra andre banker, og for ev. å starte prosessen med å bytte bank. Det er også mulig for forbrukere å opprette innskuddskonto i andre

banker enn sin nåværende, uten å flytte hele sin hovedbankforbindelse.

SPØRSMÅL NR. 2960

Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo

Besvart 31. august 2023 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hvilken rolle mener statsråden at lostjenesten skal ha i å sikre god kystberedskap; ser han verdien av at losformidlerne har lokalkunnskap, og kan han nå endelig bertrygge oss om at losformidlingsentralen på Kvitsøy vil bestå?

BEGRUNNELSE:

I brev av 9. september 2022 ber Nærings- og fiskeridepartementet Kystverket om å gjennomgå "lostjenestens innslagspunkt og innretning", for å vurdere "justeringer/ endringer i strukturen på losoldermannskap, losstasjoner, bordingsfelt og losformidlingsentraler". Utredningen kom før sommeren og det er på tide at regjeringen nå tar stilling til innholdet.

I 2020 var det en liknende diskusjon tilknyttet trafikksentralen. Samferdselsminister Knut Arild Hareide og Solberg-regjeringen var den gang krystallklare på at det ikke var aktuelt å legge ned det sterke kompetansemiljøet som er bygget opp på Kvitsøy. At Ap/Sp-regjeringen nå nok en gang kjører en slik type lokaliseringdebatt, skaper uro blant ansatte og lokalsamfunn - ikke minst for beredskapen.

Norge har en langstrakt og værhard kyst, der værforholdene og utfordringene ofte vil være svært ulike etter hvor man befinner seg. Det er dermed behov for kontinuerlig opplæring, kunnskap og informasjon tilpasset de lokale forholdene. Å være i samme miljø værmessig som de seilende, gir også bedre situasjonsforståelse og en styrket sjøsikkerhet.

I departementets bestilling er sikkerhetspolitiske betraktninger utelatt. Samtidig er Kystverket og Forvaret i ferd med å inkludere Kystverkets losformidlings- og sjøtrafikksentraler i Forsvarets tjeneste ved en krise- og krigssituasjon. De tillitsvalgte påpeker at det neppe vil være klokt å samle alle eggene i en kurv. Sjøtrafikksentralen på Kvitsøy er utstyrt med egen generator og lokal radar, VHF og AIS slik at drift kan opprettholdes uavhengig det offentlige nettet og de andre stasjonene.

Horten og Kvitsøy losformidling sitter i dag i samme lokaler som sjøtrafikksentralene. Det sikrer god samhandling og rask og effektiv formidling av loser, særlig ved akutte og alvorlige situasjoner. Lokalkunnskapen blant dagens trafikklede og formidlere er svært viktig for å lykkes i en aksjon, ikke minst for å unngå menneskelige, materielle og miljømessige skader.

Å opprettholde losformidling og VTS på Kvitsøy vil være klokt av hensyn til norsk kystberedskap. Det håper jeg regjeringen vil prioritere.

Svar:

Jeg har forståelse for spørsmålet, og setter pris på interessen for losformidlingsentralene i Lødingen, på Kvitsøy og i Horten. Etter at vi tidligere hadde ei regjering som hadde sentralisering som et sentralt element i sin utvikling av samfunnet, forundres jeg heller ikke av det lokale engasjementet slike gjennomganger medfører. Denne regjeringen ser imidlertid verdien av lokal kunnskap og forankring, og ivrer ikke for å sentralisere statlige tjenester.

Bakgrunnen for at departementet har bedt om en gjennomgang av lostjenesten og lospliktreglene er at det er viktig for næringslivet og samfunnet vårt at vi har en kostnadseffektiv og fremtidsrettet lostjeneste. Lostjenesten er et viktig sjøsikkerhetstiltak. Samtidig er den ressurskrevende, og i hovedsak finansiert av brukerne gjennom innkreving av losavgifter. Det er derfor viktig at vi foretar denne gjennomgangen, hvor vi samtidig skal ivareta dagens høye sjøsikkerhetsnivå og andre viktige samfunnshensyn.

Kystverket har ved brev 2. mai 2023 levert en samlet gjennomgang av lostjenesten, lospliktreglene og Kystverkets sektoravgifter, på bakgrunn av departementets bestilling ved brev 9. september 2022. I Kystverkets oversendelse inngår som nevnt forslaget om å samlokalisere de tre losformidlingsentralene, som ett av mange viktige oppfølgingspunkter.

Jeg har ikke hatt noen planer om å legge ned en eller flere av losformidlingsentralene, og kommer ikke til å gå videre med forslaget om å slå dem sammen.

Departementet arbeider fortsatt med å gjennomgå de øvrige delene av Kystverkets utredning. På grunn av sak-

ens størrelse og kompleksitet, er dette et arbeid som fortsatt vil ta noe mer tid.

Regjeringen vil ta stilling til eventuelle andre endringsforslag etter at Nærings- og fiskeridepartementet har gjennomgått Kystverkets utredning.

SPØRSMÅL NR. 2961

Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 31. august 2023 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Mener statsråden at en så stor omlegging av losformidlingen kan forsvares når besparelsene for næringen er så liten?

BEGRUNNELSE:

Lostjenesten i Norge har et samlet budsjett på nærmere 1 milliard. Hovedkostnaden er knyttet til selve losingen og losbåttjenesten. En mindre del, nærmere bestemt 42 millioner, er kostnader knyttet til losformidlingen.

I overkant av 30 personer jobber som losformidlere, fordelt på tre avdelinger, Lødingen, Horten og Kvitsøy. Kystdirektøren foreslår å samlokalisere, med en mulig besparing på ca. 10 millioner, dvs. 1 % av det samlede budsjettet for lostjenesten i Norge.

Utregninger jeg har blitt gjort kjent viser at når vi ser at besparingen ved sammenslåingen vil det utgjøre i gjennomsnitt kr.250,- per losoppdrag (10 millioner fordelt på 40.000 losoppdrag). Det er derfor god grunn til å spørre seg om næringen regionalt og lokalt langs kysten vår, virkelig ønsker at et slikt tiltak skal gjennomføres, når besparingen blir så marginalt. Jeg er også kjent med at tillitsvalgte innen losformidlingen og trafikkovervåkingen har dessuten spilt inn andre forslag som vil gi langt større besparing, og som i langt mindre grad er problematiske ut fra et beredskapshensyn.

Svar:

Nei.

Jeg har forståelse for spørsmålet, og setter pris på interessen for losformidlingsentralene i Lødingen, på Kvitsøy og i Horten. Etter at vi tidligere hadde ei regjering som hadde sentralisering som et sentralt element i sin utvikling av samfunnet, forundres jeg heller ikke over det lokale engasjementet slike gjennomganger medfører.

Bakgrunnen for at departementet har bedt om en gjennomgang av lostjenesten og lospliktreglene er at det er viktig for næringslivet og samfunnet vårt at vi har en kostnadseffektiv og fremtidsrettet lostjeneste. Lostjenesten er et viktig sjøsikkerhetstiltak. Samtidig er den ressurskrevende, og i hovedsak finansiert av brukerne gjennom innkreving av losavgifter. Det er derfor viktig at vi foretar denne gjennomgangen, hvor vi samtidig skal ivareta dagens høye sjøsikkerhetsnivå og andre viktige samfunnshensyn.

Kystverket har ved brev 2. mai 2023 levert en samlet gjennomgang av lostjenesten, lospliktreglene og Kystverkets sektoravgifter, på bakgrunn av departementets bestilling ved brev 9. september 2022. I Kystverkets oversendelse inngår som nevnt forslaget om å samlokalisere de tre losformidlingsentralene, som ett av mange viktige oppfølgingspunkter.

Jeg har ikke hatt noen planer om å legge ned en eller flere av losformidlingsentralene, og kommer ikke til å gå videre med forslaget om å slå dem sammen.

Departementet arbeider fortsatt med å gjennomgå de øvrige delene av Kystverkets utredning. På grunn av sakens størrelse og kompleksitet, er dette et arbeid som fortsatt vil ta noe mer tid.

Regjeringen vil ta stilling til eventuelle andre endringsforslag etter at Nærings- og fiskeridepartementet har gjennomgått Kystverkets utredning.

SPØRSMÅL NR. 2962**Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 30. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Norge trenger flere bussjåfører, Ukrainiske flyktninger kan være en del av løsningen, men stoppes av kravet om fire års botid. Et ukrainsk nettsted med paralleller til Altinn kan blant annet utstede vandels- og politiattester.

Hvordan vurderer statsråden dette som en mulighet for å få rekruttert ukrainske bussjåfører?

BEGRUNNELSE:

Aftenposten hadde 23. juli en sak om ukrainske flyktninger og barrierer for at de kan jobbe som bussjåfører i Norge. Krav om fire års botid for å få kjøreseddel gjelder for alle utenlandske statsborgere med unntak for personer fra EØS-land.

Det er blitt vurdert om botidskrav kan erstattes med å vurdere dokumentasjon fra enkeltland, men det har ikke vært ønskelig av hensyn til at vi med botidskrav kan sikre et visst antall års plettfri vandel. Årsaken er hensynet til passasjerenes trygghet, et grunnleggende hensyn som må ivaretas.

Ukrainere i utlandet kan ifølge NHO Transport få utstedt vandelsattest via et nettsted med paralleller til Alt-

inn. Ukraina ligger langt fram på digitalisering, og dette er et problem for mange mennesker som er i Norge nå.

Dersom vandel fra hjemlandet kan dokumenteres på en etterrettelig måte, er det beklagelig dersom krav om fire års botid hindrer ukrainere i å få kjøreseddel i Norge. Spesielt i en situasjon der vi trenger flere bussjåfører.

Svar:

Jeg har utformet dette svaret i samråd med justis- og beredskapsministeren. Politiet er ansvarlig for å gjennomføre vandelsvurderingen av søkere.

For mer om bakgrunnen for saken, viser jeg til svar på lignende spørsmål fra Helge André Njåstad 2. august i år: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=95036>

Politiregisterloven utelukker å vurdere kjøreseddelkandidatenes vandel basert på politiattester fra land utenfor EØS-området, jf. politiregisterloven § 36. Kjøreseddelkandidatene må på denne bakgrunnen kunne fremlegge en norsk politiattest, eller en attest fra et EØS-land.

Justis- og beredskapsministeren og jeg er i dialog om handlingsrommet for tilpasninger for ukrainske flyktninger som ønsker å jobbe som bussjåfør i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2963**Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 31. august 2023 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hva er status på arbeidet med vurderinger av ny struktur på losformidlingssentraler, og når forventer statsråden at endelig beslutning blir fattet?

Svar:

Jeg har forståelse for spørsmålet og setter pris på interessen for losformidlingssentralene i Lødingen, på Kvitsøy og i Horten. Etter at vi tidligere hadde ei regjering som

hadde sentralisering som et sentralt element i sin utvikling av samfunnet, forundres jeg heller ikke over det lokale engasjementet slike gjennomganger medfører.

Departementet har bedt om en gjennomgang av lostjenesten og lospliktreglene, da det er viktig for næringslivet og samfunnet vårt at vi har en kostnadseffektiv og fremtidsrettet lostjeneste. Lostjenesten er et viktig sjøsikkerhetstiltak. Samtidig er den ressurskrevende, og i hovedsak finansiert av brukerne gjennom innkreving av losavgifter. Det er derfor viktig at vi foretar denne gjen-

nomgangen, hvor vi samtidig skal ivareta dagens høye sjøsikkerhetsnivå og andre viktige samfunnshensyn.

Kystverket har ved brev 2. mai 2023 levert en samlet gjennomgang av lostjenesten, lospliktreglene og Kystverkets sektoravgifter, på bakgrunn av departementets bestilling ved brev 9. september 2022. I Kystverkets oversendelse inngår forslag om å samlokalisere de tre losformidlingssentralene, som ett av mange viktige oppfølgingspunkter.

Jeg har ikke hatt noen planer om å legge ned en eller flere av losformidlingssentralene, og kommer ikke til å gå videre med forslaget om å slå dem sammen.

Departementet arbeider fortsatt med å gjennomgå de øvrige delene av Kystverkets utredning. På grunn av sakens størrelse og kompleksitet, er dette et arbeid som fortsatt vil ta noe mer tid.

Regjeringen vil ta stilling til eventuelle andre endringsforslag etter at Nærings- og fiskeridepartementet har gjennomgått Kystverkets utredning.

SPØRSMÅL NR. 2964

Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 29. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Viser til statsrådets tidligere svar om gjenåpning av Dovrebanen, og at Bane NOR varsler at dette kan ta tid. Statsråden viser til at Bane NOR er i gang med en anbudsprosess.

Har statsråden undersøkt muligheten for en rask anskaffelsesprosess, eller ev. gjort nødvendige avklaringer med finansministeren for å gjøre det han kan for å sikre en raskere gjenåpning av Dovrebanen?

BEGRUNNELSE:

Ødeleggelsene etter Hans har fått omfattende konsekvenser for både vei- og jernbaneinfrastruktur. Spesielt ille er det for Dovrebanen som er stengt etter at flommen tok jernbanebrua over Lågen ved Ringebru 14. august.

Statsråden viser i sine svar til at Bane NOR har varslet om at dette kan ta tid og at sektoren jobber med å få på plass transportalternativer. Jeg er glad for at statsråden understreker viktigheten av at Bane NOR prioriterer arbeidet med å få Dovrebanen i normal drift igjen. Likevel er det snakk om opptil et år før man kan ha en ny bru på plass.

Det må finnes en nødløsning når en er skikkelig i knipe, vi kan ikke ha en vanlig anbudsprosess i den situasjonen vi står i. Hva gjør statsråden for å bidra til raskere prosesser?

Svar:

Mandag 14. august førte flom i Gudbrandsdalslågen til at Randklev bru på Dovrebanen i Ringebru kommune kol-

lapset og ble liggende i elva. Dovrebanen er dermed stengt på denne delen av strekningen. Bane NOR kan per nå ikke si noe om hvor lang tid det vil ta før forbindelsen over Gudbrandslågen er gjenopprettet, men det er på det rene at dette vil ta lang tid. I tillegg er banen fortsatt stengt mellom Ringebru og Dombås fordi det jobbes med å utbedre flere, mindre jordras som ble utløst av uværet.

I mellomtiden jobber foretaket tett sammen med Jernbanedirektoratet og togselskapene for å minimere de kort- og langsiktige konsekvenser for reisende og godstransporten.

Bane NOR ser på flere alternativer for å bygge en midlertidig bru over Gudbrandsdalslågen, samtidig som planleggingen av en ny, permanent bru er i gang. Målet er klart: Å raskest mulig få på plass en ny jernbanebru.

Det første som må gjøres er uansett å fjerne delene av brua som ligger i elva. Bane NOR har med hjemmel i Forsyningsforskriften § 9-3 gjennomført anskaffelse uten konkurranse av rådgivningstjenester og entreprenørtjenester for å få Randklev bru opp av vannet. Grunnlag for å bruke denne hjemmelen er flom med påfølgende skader på konstruksjon og miljø som må rettes umiddelbart.

Bane NOR har videre knyttet til seg rådgivende fagekspertise, og vil inngå kontrakt med en entreprenør som kan bistå foretaket i planleggingen og byggingen av den raskeste og beste løsningen.

Arbeidet med en permanent løsning er mer langsiktig, men også her jobbes det på høygir. Bane NOR forbereder en hasteanskaffelse av en «totalentreprise med samhandling». Det innebærer et tett samarbeid mellom Bane NOR og entreprenøren, som skal kunne påvirke hvilke løsninger som blir valgt, hva som bygges når og hvordan

det skal bygges. Bane NOR ønsker at dette skal skje raskt,

og legger derfor opp til et enkelt og lite arbeidskrevende tilbudsarbeid for entreprenøren.

SPØRSMÅL NR. 2965

Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 29. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Viser til statsrådens tidligere svar om gjenåpning av Dovrebanen, og at Bane NOR varsler at dette kan ta tid.

Hva gjør statsråden nå for å få opp midlertidige løsninger for brua over Lågen, og har statsråden bedt om en vurdering av hvilke regler eller regulatoriske krav man kan lempe på for å få til en midlertidig bruløsning?

BEGRUNNELSE:

Ødeleggelsene etter Hans har fått omfattende konsekvenser for både vei- og jernbaneinfrastruktur. Spesielt ille er det for Dovrebanen som er stengt etter at flommen tok jernbanebrua over Lågen ved Ringebru 14. august.

Statsråden viser i sine svar til at Bane NOR har varslet om at dette kan ta tid og at sektoren jobber med å få på plass transportalternativer. Jeg er glad for at statsråden understreker viktigheten av at Bane NOR prioriterer arbeidet med å få Dovrebanen i normal drift igjen, men hvilke tiltak eller avklaringer har statsråden selv initiert?

Det bør undersøkes om det finnes regler det går an å endre på for å få til raskere løsninger. I veitransporten har man for eksempel gitt unntak fra kjøre- og hviletidsbestemmelsene. Det kan kanskje også være noen regler man kunne lempet på eller gitt fritak fra for å få opp en midlertidig bruløsning.

Svar:

Bane NOR har forsikret meg om at de jobber så raskt de kan med å få håndtert situasjonen. Ekstremværet «Hans» bidro til store skader på Randklev bro på Dovrebanen i Ringebru kommune. Fundamentet til broen sviktet som følge av vannføringen, og to seksjoner av stålbroen raste ned i Gudbrandsdalslågen. Dovrebanen er dermed stengt på denne delen av strekningen. Bane NOR kan per nå ikke si noe om hvor lang tid det vil ta før forbindelsen over Lågen er gjenopprettet, men det er på det rene at dette vil ta lang tid selv om Bane NOR har stort trykk på saken.

I tillegg er banen fortsatt stengt mellom Ringebru og Dombås fordi det jobbes med å utbedre flere, mindre jor-dras som ble utløst av uværet. I mellomtiden jobber Bane NOR nå tett sammen med Jernbanedirektoratet og togselskapene med flere tiltak for å forsøke å minimere kort- og langsiktige konsekvenser for reisende og godstransporten.

Bane NOR ser på flere alternativer for å bygge en midlertidig bru over Gudbrandsdalslågen, samtidig som planleggingen av en ny, permanent bru er i gang. Målet er klart: Å raskest mulig få på plass en ny jernbanebru slik at person- og godstransporten kan gjenopptas og skadevirkningene minimeres. Foretaket kan per nå ikke si noe om hvor lang tid det vil ta før forbindelsen over Gudbrandsdalslågen er gjenopprettet, men vil trolig kunne si noe mer konkret om varighet og mulige løsninger i løpet av noen uker. Det første som må gjøres er uansett å fjerne de delene av brua som ligger i elva. Bane NOR har med hjemmel i forsyningsforskriften § 9-3 gjennomført anskaffelse uten konkurranse av rådgivningstjenester og entreprenørtjenester for å få Randklev bru opp av vannet.

Bane NOR opplyser at de er avhengig av å samarbeide med entreprenør- og rådgiverbransjen fra tidlig fase, for å legge til rette for bærekraftige og innovative løsninger, og ikke minst en best mulig prosjektgjennomføring. Bane NOR forbereder derfor en hasteanskaffelse av en «total-entreprise med samhandling». Det innebærer et tett samarbeid mellom Bane NOR og entreprenøren, som skal kunne påvirke hvilke løsninger som blir valgt, hva som bygges når og hvordan det skal bygges. Bane NOR ønsker at dette skal skje raskt, og legger derfor opp til et enkelt og lite arbeidskrevende tilbudsarbeid for entreprenøren.

Bane NOR har etablert en styringsgruppe på konsernivå for å sikre god og koordinert fremdrift i dette arbeidet, inklusive å vurdere en mulig midlertidig løsning før permanent løsning er på plass. Dette vil bli organisert som et prosjekt i Bane NOR ledet av nevnte styringsgruppe.

Evt. behov knyttet til lemping av regler/krav, som Stortingsrepresentanten er særlig opptatt av, vil Bane

NOR vurdere i overnevnte arbeid, og løftet videre om det viser seg nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 2966

Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 29. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når man skjønte at ekstremværet ville komme, hvilke initiativ tok statsråden for å forsikre seg om at infrastrukturene var godt nok forberedt, at de hadde undersøkt og hadde kontroll på egen infrastruktur?

BEGRUNNELSE:

Ødeleggelsene etter Hans har fått omfattende konsekvenser for både vei- og jernbaneinfrastruktur. Spesielt ille er det for Dovrebanen som er stengt etter at flommen tok jernbanebrua over Lågen ved Ringebru 14. august.

Svar:

Både Jernbanedirektoratet og Bane NOR har sendt Samferdselsdepartementet daglige situasjonsrapporter gjennom hele krisen. Jeg har også et klart inntrykk av at det

har vært tett dialog og godt samarbeid mellom aktørene gjennom hele krisen.

For øvrig vil jeg peke på at hovedprinsippene i beredskapsarbeidet også har vært førende for krisehåndteringen av Hans. Ett av hovedprinsippene er ansvarsprinsippet som innebærer at den organisasjonen som har ansvar for et fagområde i normalsituasjon, også har ansvar et for nødvendige beredskapsforberedelser og for å håndtere ekstraordinære hendelser. Det betyr at det er Bane NOR som har ansvaret for å forberede egen organisasjon på å håndtere hendelser som Hans, mens Jernbanedirektoratet har ansvaret for at aktørene i sektoren arbeider koordinert. Nærhetsprinsippet innebærer at kriser skal organiseres på lavest mulig nivå og samvirkeprinsippet innebærer at våre underliggende enheter har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

SPØRSMÅL NR. 2967

Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 30. august 2023 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Ødeleggelsene etter Hans har fått omfattende konsekvenser for både vei- og jernbaneinfrastruktur i store deler av landet. Ber om en oversikt over kostnader fordelt på fylke for å gjenoppbygge samferdselsinfrastrukturen.

I mange tilfeller vil man sikkert ikke vite nøyaktige kostnader, kan jeg da be om anslag per fylke?

Svar:

Ekstremværet Hans har ført til omfattende ødeleggelse på vei- og jernbaneinfrastrukturen, og det jobbes nå med å få oversikt over skadene. Det er derfor vanskelig å komme med sikre anslag på de økonomiske konsekvensene av ekstremværet. Alle beløp i dette svaret må derfor anses som foreløpige, grove estimater.

Statens vegvesen har gitt et foreløpig anslag i størrelsesorden 400-500 mill. kroner for å utbedre skadene på riksvei, men dette vil kunne øke etter hvert som flere veier blir undersøkt og Statens vegvesen får bedre oversikt over skadene. Departementet har ikke på det nåværende tidspunkt anslag fra fylkeskommunene på kostnader for å utbedre skader på fylkesvei.

Jernbanedirektoratets foreløpige kostnadsanslag for å utbedre skader på jernbaneinfrastruktur er om lag 550 mill. kroner, hovedsakelig knyttet til Randklev jernbanebru ved Ringeby på Dovrebanen som kollapset.

Ekstremværet har primært gjort store skader i to fylkeskommuner, Innlandet og Viken. Departementet har p.t. ikke oversikt over kostnadene på fylkesnivå.

SPØRSMÅL NR. 2968

Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde

Besvart 30. august 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Når vil finansministeren legge frem forslag til regler som gjennomfører folkefinansieringsforordningen i norsk rett?

BEGRUNNELSE:

I NOU 2021: 10 Ny lov om folkefinansiering av næringsvirksomhet la Verdipapirlovutvalget frem forslag til regler som gjennomfører folkefinansieringsforordningen i norsk rett. Utredningen hadde høringsfrist 17.04.2022, og

ligger så vidt jeg forstår fortsatt til behandling i Finansdepartementet.

Svar:

Det er riktig at utredningen som var på høring i 2022, ligger til behandling i Finansdepartementet. Folkefinansieringsforordningen er ansett som EØS-relevant, men er foreløpig ikke tatt inn i EØS-avtalen. Departementet arbeider parallelt med EØS-prosessen og oppfølging av den norske høringen med sikte på å kunne fremme lovforslag så raskt som mulig etter at forordningen er tatt inn i EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 2969

Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde

Besvart 30. august 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Er lønnsveksten i ferd med å bli en viktig drivkraft for inflasjonen i Norge?

BEGRUNNELSE:

Det vises til omtale i foreløpig nasjonalregnskap for 2. kvartal 2023 publisert 22. august 2023.

Svar:

Foreløpig nasjonalregnskap viser at samlet årslønnsvekst i 2022 endte på 4,3 pst., som er den høyeste lønnsveksten siden 2008. Lønnsveksten ser ut til å bli enda høyere i år, med en ramme for frontfaget på 5,2 pst. Fra andre kvartal 2022 til andre kvartal 2023 økte gjennomsnittlig avtalt månedslønn med 5,2 pst.

I Nasjonalbudsjettet 2023, s. 16, skrev vi:

«Fremover ventes stadig mer av inflasjonsimpulsene å komme fra innenlandske forhold, blant annet som følge av høyere lønnsvekst. Mens en fortsatt god utvikling i arbeidsmarkedet ventes å bidra til å holde den underliggende inflasjonen oppe, anslås inflasjonen samlet sett å gå ned de neste årene.»

I Revidert nasjonalbudsjett 2023 ble anslaget for konsumprisveksten økt til 5,4 pst. I drøftingen av dette, s. 13-14, skrev vi bl.a.:

«Svak kronkurs, inflasjonsjustering av husleier, vedvarende kostnadsøkninger og høyere lønnsvekst bidrar alle til at vi venter høyere månedlig konsumprisvekst resten av året enn i årene før pandemien. Samlet sett venter vi derfor at konsumprisveksten vil bli høy også i år...»

Vi venter en lavere KPI-vekst for 2024 enn den vi har hatt i 2022 og 2023.

SPØRSMÅL NR. 2970

Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 6. september 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Er det regjeringens politikk å øke rentefradraget på boliglån for hvert barn en familie får, jf. utspill fra stortingsrepresentant Kathrine Kleveland (Sp) i NTB 15.08.23?

Svar:

I Hurdalsplattformen fremkommer det at regjeringen vil styrke det universelle velferdstilbudet til barn og unge for å sikre frihet til alle slags familier og redusere skillene i samfunnet. Ordningene skal bidra til at familier får da-

gen til å gå opp, og til at alle skal kunne kombinere arbeid og familieliv. Senest i revidert budsjett for 2023 ble barnetrygden for barn over 6 år økt.

Som hovedregel gis det fradrag for kostnader som er pådratt for å erverve skattepliktig inntekt. Renter på boliglån er fullt ut fradragsberettiget i alminnelig inntekt, jf. skatteloven § 6-40. Regjeringen anerkjenner at mange har tilpasset sin privatøkonomi til dette fradraget og det er ingen planer om å svekke denne ordningen.

Regjeringen ønsker debatt om hvordan levekostnadene til folk kan forbedres velkommen.

SPØRSMÅL NR. 2971

Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 30. august 2023 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hvor mange studenter som fikk tilbud om plass ved lærerutdanningene i 2023, møtte opp til studiestart?

BEGRUNNELSE:

Søkertallene til lærerutdanningene gikk kraftig ned i 2023. Sammenliknet med i fjor var det 21,1 % færre som hadde lærerutdanning som førstevalg, og 18,2 % færre søkere

som fikk tilbud om plass. Søkertallene har vært fallende over noen år, men nedgangen i 2022 og 2023 har vært betydelig, og det er nå en rekordliten andel av studentmassen som har fått tilbud om å begynne på lærerutdanning.

Samtidig vet vi at mange skoler sliter med å få tak i kvalifiserte lærere til ledige stillinger, og det jobber mange i skolen som ikke har en lærerutdanning. Nylig ble det også kjent at regjeringen planlegger å tydeliggjøre kravet om lærerutdanning for å være tilsatt i skolen.

Erfaringsmessig vet vi at det ikke er alle som får tilbud om studieplass som takker ja, og som møter opp til studiestart. I 2022 var det ifølge Samordna opptak 11 139 som fikk tilbud om plass på lærerutdanning, 7 179 som takket ja og 6 391 som møtte.

Svar:

Jeg er glad for at representanten Raja er opptatt av opptaket til lærerutdanningene. Vi vet foreløpig ikke hvor mange studenter som startet, eller vil starte på utdanningene. Opptaket pågår fortsatt og endelige studenttall foreligger ikke ennå. En søker er ikke innrullert som student før studieavgiften er betalt, selv om vedkommende har møtt til studiestart. Det er fortsatt mulig å søke på ledige studieplasser.

Universiteter og høyskoler rapporterer egne møttall til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) ved Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) 15. oktober og dataene gjøres tilgjengelige fra DBH kort tid etter det. HK-dir ved Samordna opptak publiserer sluttstatistikk fra hovedopptaket på sine nettsider i etterkant av denne rapporteringen.

I juli ble det sendt ut færre tilbud i lærerutdanningene enn i fjor. I 2023 var det 8 003 søkere som fikk et tilbud, en nedgang på 18,2 prosent fra 2022, da det ble gitt 9 784 tilbud. Likevel er denne nedgangen mindre enn de første søkertallene kunne tilsi. Sammenliknet med tidligere år, er en større andel av årets søkere kvalifisert for opptak og har fått et tilbud, særlig i de femårige utdanningene.

Jeg mener det er en svært viktig oppgave å øke rekrutteringen til lærerutdanning og læreryrket. Det krever en samlet innsats fra flere aktører. Min forgjenger Ola Borten Moe og kollega Tonje Brenna løftet dette inn for Nasjonalt forum for lærerutdanning og profesjonsutvikling (NFLP) 15. mai i år. Brenna og jeg fulgte opp med et nytt møte om rekruttering i NFLP 29. august.

Regjeringen er i gang med å følge opp stortingsvedtaket om en strategi for økt rekruttering av lærere. Partene har uttrykt ønske om å bidra inn i dette arbeidet ved å definere et felles ståsted, med ambisjoner, tiltak, og de ulike aktørene sitt ansvar. I strategien vil vi se rekrutteringstiltak i sammenheng med flere pågående prosesser, for eksempel et nytt system for kompetanse- og karriereutvikling, arbeidet med å styrke laget rundt barn og unge, og stortingsmeldingene om 5. - 10. trinn og profesjonsutdanningene.

Som kjent har vi allerede flere tiltak og ordninger som har til hensikt å rekruttere og beholde flere lærere. Regjeringen har videreført ordninger for sletting av studielån for lærere. Vi har innført et alternativt opptakskrav til lærerutdanning, som gir et bredere opptaksgrunnlag, samtidig som kravene fortsatt er høye. I år har vi gitt ti millioner kroner til et nasjonalt prosjekt som skal jobbe kontinuerlig, målrettet og koordinert med relevante aktører

for god rekruttering til lærerutdanning og læreryrket. Dette innebærer samarbeid med barnehage- og skoleeier, universiteter og høyskoler, studenter og partene i sektoren.

Regjeringen har satt i gang et arbeid for å redusere detaljstyringen av lærerutdanningene og gi universiteter og høyskoler skal få større frihet i arbeidet med å utvikle gode utdanninger sammen med representanter fra arbeidslivet. For å imøtekomme umiddelbare behov fastsatte vi mindre forenklinger av rammeplanene i sommer. Én av endringene er at det blir lettere å godkjenne tidligere utdanning, noe som kan ha betydning for rekrutteringen. Vi nedsetter nå et ekspertutvalg som skal gi råd om hvordan rammeplanstyringen av lærerutdanningene kan bli enda mer overordnet.

Jeg tror vi er enige om at noe av det viktigste vi kan gjøre for å rekruttere og beholde lærere, er å sørge for at barnehager og skoler er gode steder å jobbe. Gode fleksible utdanninger er også viktig for å legge til rette for at de som vil bli lærere kan nå dette målet på en god måte. Dette har kunnskapsministeren og jeg høyt på agendaen og vil følge opp tett fremover.

SPØRSMÅL NR. 2972**Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 28. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Legger statsråden fremdeles til grunn at opprettelsen av nytt polititjenestested i Salangen skal være en styrking av lokalpolitiet som ikke skal gå ut over andre deler av Troms politidistrikt?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mine spørsmål til statsråden i Stortingets ordinære spørretime den 22.02.23 og statsrådens besvarelse av spørsmålene. Hovedspørsmålet lød som følger:

«Kan statsråden garantere at opprettelsen av polititjenestested i Salangen ikke vil medføre redusert bemanning ved noen av de eksisterende polititjenestestedene i Troms politidistrikt?».

Av statsrådens besvarelse av spørsmålet, vises det særlig til følgende:

«I forbindelse med at vi vil legge fram en lokalpolitiplan, ble det i statsbudsjettet for 2023 satt av 75 mill. kr til å styrke lokalt politi over hele landet. Jeg minner også om at vi satte av 200 mill. kr til samme formål i budsjettet for 2022. De 75 mill. kr skal være tilstrekkelig til bl.a. å dekke opprettelse og drift av alle tjenestestedene som skal etableres i 2023, og også brukes til andre formål som fremmer et sterkere lokalpoliti nær folk. Vi har gitt Politidirektoratet i oppdrag å etablere de ni nye tjenestestedene, og jeg legger til grunn at de intensjonene regjeringen har, følges – altså at dette skal være en styrking av lokalpolitiet som ikke skal gå ut over andre deler av politidistriktene.».

Ifølge statistikk som er publisert på politiet.no var det 365 politiårsverk i Troms politidistrikt pr. 30.06.23.

Dette innebærer en reduksjon på 5,6 årsverk fra de 370,6 årsverk politidistriktet hadde den 30.06.22. Sammenholdt med SSBs befolkningstall pr. 30.06.23 viser dette at politidekningen pr. 1000 innbyggere i Troms politidistrikt falt fra 2,22 den 30.06.22 til 2,17 den 30.06.23. Dette gir en nedgang i prosent på 2,09%.

Spørsmålsstiller kan vanskelig se hvordan et politidistrikt som mister politiårsverk og har en fallende politidekning som samtidig skal bemanne et nytt tjenestested, kan gjøre dette uten at bemanningen av det nye tjenestestedet nødvendigvis må gjøres ved relokalisering av mannskaper fra de eksisterende tjenestesteder. Det ønskes derfor besvart om statsråden fremdeles legger til grunn at opprettelsen av nytt tjenestested i Salangen skal være en styrking av lokalpolitiet som ikke skal gå ut over andre deler av politidistriktet.

Svar:

Ja. I statsbudsjettet for 2023 ble det besluttet å sette av 75 mill. kroner til lokalt politi over hele landet, blant annet for å få flere politifolk i lokalsamfunnene og dekke opprettelse og drift av alle tjenestestedene som etableres i 2023, inkl. tjenestestedet i Salangen. Troms politidistrikt er tilført midler for å etablere nytt tjenestested i Salangen, dette er midler de ikke ville ha fått dersom de ikke skulle etablere det nye tjenestestedet.

SPØRSMÅL NR. 2973**Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 1. september 2023 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hvordan jobber Norge overfor pakistanske myndigheter for å ivareta religiøse minoriteters rettigheter i Pakistan?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen for religiøse minoriteter i Pakistan har lenge vært alvorlig. Flere organisasjoner, blant dem Human Rights Watch og Stefanusalliansen, rapporterer nå om en økning i antall angrep på kristne og ahmadiæer de siste månedene.

Svar:

Utviklingen for livssynsminoriteter i Pakistan bekymringsfull, inkludert det tragiske angrepet mot det kristne samfunnet i Jaranwala tidligere denne måneden

Pakistans grunnlov garanterer i utgangspunktet for tros- og livssynsfrihet. Likevel opplever minoriteter betydelige utfordringer i utøvelsen av denne retten. Det er dokumentert at landets livssynsminoriteter er utsatt for trakassering, forfølgelse og vold. I tiden etter angrepet på de kristne i Jaranwala har pakistanske politiske partier tatt avstand fra angrep mot livssynsminoriteter. Den brede fordømmelsen av angrepet er et viktig signal. Samtidig er det viktig med konkrete forbedringer i rettsikkerheten til landets livssynsminoriteter.

Vi følger utviklingen på dette feltet tett. Styrking av menneskerettigheter og trosfrihet er en grunnstein i reg-

jeringens utenrikspolitikk. Dette gjelder også i vårt forhold til Pakistan. Jeg viser i den sammenheng til mitt svar på skriftlig spørsmål tidligere i år fra representanten Ingrid Fiskaa (Sv) om situasjonen for ahmadiyya-minoriteten i Pakistan.

Vi er tydelige på våre bekymringer for livssynsminoriteters rettigheter i vår kontakt med pakistanske myndigheter. Vi har tatt opp disse utfordringene i møter på politisk nivå dette året. Det skal vi fortsette å gjøre. Vi reiser også situasjonen for pakistanske livssynsminoriteter i multilaterale sammenhenger, senest i FNs menneskerettighetsråd tidligere i år. Vår langsiktige innsats for livssynsminoriteter i Pakistan omfatter støtte til pakistanske og internasjonale organisasjoner som arbeider for trosfrihet og forståelse mellom trossamfunn.

SPØRSMÅL NR. 2974

Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 31. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

En reportasje i Avisa Nordland 13.07 setter søkelys på flere legers arbeidshverdag i Nord-Norge, hvor rekrutteringen av helsepersonell er en utfordring fra før.

Hvordan vil statsråden følge opp de krevende arbeidsforholdene som har blitt avdekket for leger?

BEGRUNNELSE:

Legen i spesialisering Maiken Schultz (35) fra Svolvær valgte å avslutte sitt eget liv. Nå aksjonerer leger over hele landet under emneknaggen Legermåleve.

Avisa Nordland har intervjuet fem leger i Nord-Norge om deres arbeidshverdag. Legeyrket er ansvarsfullt og krevende. I likhet med en del andre stillinger vil det være krevende å kombinere med familieliv og privatliv. Samtidig fremkommer historier om arbeidssituasjoner som langt overgår det man kan forvente av arbeidstagere.

I Nord-Norge er i tillegg utfordringene med å rekruttere helsepersonell tidvis større enn andre steder i landet.

I lys av de historiene som fremkommer bes statsråden redegjøre for hvordan saken om legers arbeidsforhold følges opp.

Svar:

Det har vært mye oppmerksomhet og engasjement i den senere tid om sykehuslegers arbeidssituasjon og det at mange leger opplever å ha en krevende arbeidshverdag. Dette er noe som også engasjerer meg. Leger og for øvrig også annet helsepersonell, skal ha trygge og gode arbeidsforhold i helsetjenesten vår.

Jeg kan ikke kommentere enkeltsaker, men er gjennom medieomtale gjort kjent med sakene som stortingsrepresentant Thorheim viser til i sitt spørsmål.

Som statsråd og dermed den som har overordnet ansvar for spesialisthelsetjenesten, er det mitt ansvar å bidra til gode forutsetninger og rammer for virksomheten. Dette skjer gjennom å legge til rette for Stortingets vedtak om budsjetter og lover, og ved å stille overordnede krav til tjenesten gjennom foretaksmøter og oppdragsdokument. Gode arbeidsforhold må skapes lokalt. Det å utvikle og opprettholde gode arbeidsmiljøer er et kontinuerlig arbeid. Dette er et stort ansvar som påhviler ledelsen i det enkelte helseforetak og på den enkelte arbeidsplass, i godt samarbeid med tillitsvalgte og medarbeidere.

Regulering av arbeidstidsordningene for leger i sykehus, er avtalt mellom Legeforeningen og Arbeidsgiverforeningen Spekter. Et grunnleggende krav som gjelder alle arbeidstakere, er at arbeidstidsordninger skal være

forsvarlige. Dette er også omtalt i tariffavtalen mellom Legeforeningen og Spekter. Helse- og omsorgsdepartementet legger til grunn at driften av sykehusene skjer i samsvar med lover og regler, samt gjeldende avtaleverk mellom partene i arbeidslivet.

Jeg legger til grunn at alle helseforetak skal arbeide systematisk med god ivaretagelse av sine medarbeidere, inkludert tiltak som bidrar til et trygt og godt arbeidsmiljø. Dette var et tema i foretaksmøtene i januar i år og fremgår også av protokollen fra disse møtene.

Legeyrket er både utfordrende, ansvarsfullt og kan opplagt også være krevende. For leger så vel som annet helsepersonell, er det viktig at arbeidet kan la seg kombinere med familieliv og det tilværelsen ellers rommer.

Storingsrepresentant Thorheim peker i sitt spørsmål på det faktum at man har rekrutterings-utfordringer i

ulike steder i helsetjenesten, og at situasjonen i Helse Nord enkelte steder er særlig utfordrende. Dette innebærer at arbeidet med å rekruttere, men også å beholde og utvikle eksisterende personell, må gis høy prioritet. Jeg er opptatt av at vår felles helsetjeneste både skal styrkes og fortsatt være en god arbeidsplass i årene framover, og har satt i gang en rekke arbeider som kan bidra til å bevare og utvikle helsetjenesten.

Vi fortsetter også vårt arbeid med å gjøre fastlegeyrket mer attraktivt, rekruttere flere leger inn i ordningen og ser på hvilke arbeidsoppgaver som kan tas bort eller overtas av andre. Det å benytte helsepersonell på en god måte, og samtidig gi fagfolkene gode rammebetingelser og utviklingsmuligheter, er en av våre største oppgaver framover.

SPØRSMÅL NR. 2975

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 30. august 2023 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinneim

Spørsmål:

Hva gjør Norge for å bidra til å snu nedgangen i grunnleggende vaksinerings av barn på verdensbasis?

BEGRUNNELSE:

Verdens helseorganisasjon og FNs generalsekretærs rapport om bærekraftsmålene påpeker at verden i pandemiårene 2020 og 2021 opplevde den største tilbakegangen på 30 år i global vaksinedekning. Det er livsviktig at alle land treffer tiltak for å ta igjen det tapte.

Svar:

Norges bidrag til vaksinerings av barn skjer først og fremst gjennom støtten vår til vaksinealliansen Gavi. Det økonomiske bidraget er på 10 050 mill. kroner samlet for Gavis strategiperiode 2021–2025. Norge er med dette den tredje største giveren til Gavis kjernefinansiering. Norge støttet i styret etableringen av programmet

«The Big Catch-up» som retter særlig innsats mot 20 land hvor tre fjerdedeler av barna som gikk glipp av vaksinerings i 2021 bor. Gavi har lansert programmet sammen med blant andre alliansepartnerne Verdens helseorganisasjon og FNs barneprogram

Grunnleggende vaksinerings av barn gikk i mange deler av verden ned som følge av covid-19-pandemien. Deler av etterslepet i uvaksinerte barn er allerede hentet inn, men innhentingen er ulikt fordelt og globalt er fortsatt flere barn definert som uvaksinert enn før pandemien. Antall uvaksinerte barn falt i 2022 i alle regioner, bortsett fra i Afrika. I tillegg til negative effekter fra pandemien i Afrika, har befolkningsveksten i regionen gitt utfordringer for opprettholdelse av vaksinedekningsgrad.

Covid-19-pandemien har dessuten ytterligere svekket helsesystemene i mange fattige land. Dette har vanskeliggjort gjennomføringen av vaksinerings. Regjeringen bidrar til styrking av helsesystemer i fattige land blant annet gjennom støtten vår til vaksinealliansen Gavi, Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og Verdens helseorganisasjon. Norge er videre medleder i «Future of Global Health Initiatives», som blant annet skal se på hvordan globale helseinstitusjoner samlet kan levere bedre på helsesystemstyrking.

SPØRSMÅL NR. 2976**Innlevert 23. august 2023 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 30. august 2023 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Deler kunnskapsministerens representantens bekymring for at barn utsettes for persontilpasset reklame gjennom digitale læremidler i skolehverdagen, og hvilke tiltak vil statsråden vurdere for å endre praksisen med at kommersielle aktører får tilgang til barns personopplysninger som igjen fører til persontilpasset reklame rettet mot barn?

BEGRUNNELSE:

Skolen er vår viktigste fellesarena for barn og unge og skal også være et trygt sted for læring og utvikling. De siste årene har vi sett en økt bruk av digitale læremidler i skolen. Digitale læremidler kan være nettopp gode læremidler brukt riktig og pedagogisk. Barn kan få opplæring i kildekritikk, nettvett og ikke minst en stor digital verden å søke kunnskap i, men dagens bruk av digitale læremidler har også en bakside.

Rådgiver i Redd Barna, Kaja Hegg beskriver i en kronikk på NRK Ytring (19.08.23) hvordan den digitale skoledagen er gjennomsyret av persontilpasset reklame, på både apper og nettsider. Eksemplene som trekkes frem i kronikken illustrerer at barn får reklame for spill med høy aldersgrense, slankereklame og en rekke andre produkter. Kommersielle aktører sporer elevenes aktiviteter og barna får reklame basert på hva de har vist interesse for.

Personvernkommissjonen (PVK) vektlegger at personopplysninger om norske skolebarn blir samlet inn via digitale læremidler og delt med kommersielle aktører.

Svar:

I dag har vi skjermert rundt oss nærmest hele tiden. De siste ti-årenes teknologiske framskritt har gjort hele verden tilgjengelig for oss, nesten uansett hvor vi er og hva vi gjør. Selv om det gir oss mange muligheter, er det ikke utelukkende positivt.

Jeg deler manges bekymring om de negative sidene ved økt skjermbruk blant barn og unge. Med økt skjermbruk ser vi stadig nye og mer komplekse problemstillinger. Kronikken fra Christian G. Falch og Kaja Hegg peker på en viktig utfordring med reklame rettet mot barn og unge i digitale teknologi brukt i skolen. Jeg mener at barn og unge skal slippe kommersielle forstyrrelser i skolen. Framover må vi derfor vurdere flere tiltak for hvordan vi kan unngå at barn og unge blir utsatt for persontilpasset reklame i skolen.

Barn og elever er beskyttet mot reklame både gjennom markedsføringsloven og opplæringsloven. Reglene i opplæringsloven skal sikre et mer målrettet vern. Reglene gir skoleeier et ekstra ansvar for å sørge for at elevene ikke blir utsatt for reklame som er egnet til å skape kommersielt press, eller som i stor grad kan påvirke holdninger, atferd og verdier. Reglene gjelder blant annet i lærebøker og andre læremidler som blir brukt i opplæringen. Skoleeier må forsikre seg om at apper og lignende på elevers nettbrett og skole-PC er i tråd med regelverket. Jeg vil framover vurdere om det er behov for mer målrettet veiledning til kommunene på feltet. Nasjonalt eller felles-europeisk regelverk om markedsføring og personvern påvirker også hva barn i barnehager og skoler blir eksponert for, fordi det påvirker hva leverandørene av ulike læringsressurser har lov til å foreta seg. Derfor følger regjeringen nøye internasjonale prosesser, på tvers av ulike departementer og direktorater. Ett eksempel er forbud mot atferdsbasert markedsføring overfor barn og unge, som regjeringen tok til orde for i forordning om digitale tjenester (DSA).

Den nye strategien for digital kompetanse og infrastruktur sier blant annet at vi skal utvikle støttmateriell for god digital praksis og elevenes digitale kompetanse, i samarbeid med kommunal sektor og relevante aktører. Vi vil også styrke forskning og formidling om digital praksis i skolen. Det er flere av tiltakene i Strategi for digital kompetanse og infrastruktur som vil bidra til bedre praksis knyttet til bruk og deling av barns personopplysninger og som dermed direkte og indirekte kan påvirke om elever blir utsatt for reklame på digitale flater i skolesammenheng. Tiltakene om felles støttetjenester og en nasjonal tjenestekatalog vil i sum kunne bidra til at skoleeiere, skoleledere og lærere kan finne og velge tjenester som ivaretar personvern og reklamefrihet på en god måte.

Det har vært mye debatt rundt personvernet for barn og unge, i kjølvannet av Personvernkommissjonens rapport. Personvernkommissjonen peker bl.a. på bruk av elevers personopplysninger til kommersielle formål. Problemstillingen som representanten tar opp i spørsmålet vil derfor også inngå i arbeidet med oppfølging av denne rapporten. Personvern er også et tema i NOU 2023:19 fra Ekspertgruppen for digital læringsanalyse. De anbefaler regelverksendringer knyttet til personvern når slike digitale løsninger brukes i skolen. Denne rapporten er nå på høring. Vi har også satt ned et utvalg som skal se på problemstillinger rundt barn og unges skjermbruk og blant annet helse, læring, livskvalitet, og oppvekst.

Regjeringen har i tillegg startet en gjennomgang av barns forbrukervern i digitale medier. I et tverrdepartementalt samarbeid skal departementene se etter tiltak på tvers av sektorene som kan styrke barns forbrukervern. Reklame i skolehverdagen vil også inngå i dette arbeidet. Deler av gjennomgangen vil inngå i BFDs stortingsmeld-

ing om trygg, digital, oppvekst, og ses også i sammenheng med oppfølgingen av Personvernkommissjonen. Eventuelle nye tiltak knyttet til reklame på digitale flater i barnehage og skole vil derfor også bli vurdert og sett nærmere på i sammenheng med disse pågående prosessene.

SPØRSMÅL NR. 2977

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 6. september 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Norges Bank skriver på s. 50 i Pengepolitisk rapport 2/23 at "høyere offentlig etterspørsel enn tidligere anslått [bidrar] isolert sett til en høyere rentebane."

Er Finansdepartementet faglig enig i at økte offentlige utgifter har løftet rentebanen?

Svar:

Det er Norges Bank som har det operative ansvaret for pengepolitikken. Norges Bank redegjør i sine pengepolitiske rapporter for begrunnelsen for rentesettingen, blant annet hvordan ulike faktorer bidrar til å endre rentebanen. Finansdepartementet gjør ikke egne analyser av hvordan Norges Bank vurderer fremtidige renteutsikter i de enkelte rapportene, men departementet gjør en samlet vurdering av bankens virksomhet, herunder pengepolitikken, i de årlige finansmarkedsmeldingene til Stortinget. Omtale av forholdet mellom pengepolitikken og finanspolitikken gis også i budsjettokumentene til Stortinget.

I Nasjonalbudsjettet 2023 skrev vi bl.a.:

«Finanspolitikken bør spille på lag med pengepolitikken. Målet er å bevare det gode utgangspunktet vi har, å holde arbeidsledigheten lav og sysselsettingen høy, samtidig som vi får dempet prisveksten. Klarer vi det, vil også folks kjøpekraft etter hvert øke. Hvis ikke finanspolitikken og lønnsdannelsen bidrar i den nødvendige stabiliseringen, vil renten måtte økes mer. Høyere rente slår ut i privatøkonomien til folk som har boliglån og kan gi sterkere krone og svakere konkurransevne for næringslivet.»

Økningen i pengebruk fra nasjonalbudsjettet til det reviderte nasjonalbudsjettet var nødvendig og riktig som følge av den ekstraordinære situasjonen vi nå står i, med uventet høy lønns- og prisvekst og krig i Ukraina. Virkningen på aktivitetsnivået var moderat. Handlingsregelens formål er å bidra til en stabil utvikling i norsk økonomi,

både på kort og lang sikt. Finanspolitikken i 2023 er i samsvar med handlingsregelen. Å dekke inn de uforutsette økte utgiftene gjennom store skatte- og avgiftsøkninger eller omfattende reduksjoner i offentlige utgifter midt i budsjettåret, ville vært svært krevende og kunne også gitt uforutsigbarhet og en mindre stabil økonomisk utvikling.

Til representanten vil jeg påpeke at forskjellen mellom Høyre og regjeringens oljepengebruk var på rundt 1 promille av BNP. Jeg mener at en også kan stille spørsmål ved de få inndekningene Høyre har, men det velger jeg å ikke gjøre her.

SPØRSMÅL NR. 2978**Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 7. september 2023 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

I Danmark var inflasjonen 3,2 pst. på årsbasis i juli, målt etter felles europeisk standard HICP.

Hva vet vi om årsakene til at inflasjonen har falt raskere i Danmark enn i Norge?

Svar:

Prisveksten i Norge i 2022 var 6,2 pst. mot et gjennomsnitt i EU på 9,2 pst. målt ved tolv månedersveksten i den harmoniserte konsumprisindeksen (HKPI). I Danmark var prisveksten 8,5 pst. i 2022. Fra dette klart høyere nivået enn i Norge i fjor viser tall fra Eurostat at prisveksten har falt noe raskere i Danmark enn i Norge i år.

Myndighetene i Norge har gjennomført tiltak som eksempelvis strømstøtteordningen som bidro til å holde

konsumprisveksten i 2022 lavere enn blant annet i Danmark. Når energiprisene nå har kommet ned fra rekordhøye nivåer, får det en større effekt på stigningstakten av prisene i Danmark sammenlignet med Norge. Danmark har også ordninger for å kompensere for høye energipriser, men disse påvirker ikke strømprisene til husholdningene i like stor grad som i Norge. Danske husholdninger opplevde en større økning i strømprisene i fjor enn norske. Fallet i strømprisene fra 2022 til 2023 er derfor mindre i Norge enn i Danmark. Mens strømprisene for danske husholdninger falt med 30,6 pst. i juli i år fra juli i fjor, var fallet i Norge på 2,0 pst. i samme periode.

Det er bra for Norge at inflasjonen i land vi handler mye med, kommer ned. Det betyr at den importerte inflasjonen til Norge også blir mindre.

SPØRSMÅL NR. 2979**Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 25. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvorfor har Møre og Romsdal politidistrikt mistet 43,4 politiårsverk fra juli 2022 til juli 2023 slik at politidekningen pr. 1 000 innbyggere i distriktet har falt med 9,5 %, og mener statsråden at dette er en styrking av politidistriktet?

BEGRUNNELSE:

Tall fra Politidirektoratet om bemanning pr. 31.07.23 og befolkningstall fra SSB pr. 30.06.23 viser at Møre og Romsdal politidistrikt den 31.07.22 hadde en politidekning på 1,84 politifolk pr. 1000 innbyggere. Den 31.07.23 hadde politidekningen i distriktet falt til 1,66 politifolk pr. 1 000 innbyggere. Dette innebærer en prosentvis nedgang på 9,5 %. I årsverk er nedgangen på 43,4 årsverk, da det den 31.07.22 var 490,9 politiårsverk i distriktet og den 31.07.23 hadde antallet sunket til 447,5 politiårsverk.

Det fremholdes stadig fra Senterpartiets politikere at det nå satses på politiet, og at politiets tilstedeværelse skal økes i hele landet. Senterpartiet har også programfestet at bemanningsmålet på to polititjenestemenn pr. 1000 innbyggere skal gjelde for alle landets politidistrikt. Spørsmålsstiller vil derfor vite hva som er grunnen til at antall årsverk reduseres og politidekningen faller i Møre og Romsdal politidistrikt, og om statsråden mener denne nedgangen i årsverk og politidekning er en styrking av politidistriktet.

Svar:

Regjeringen prioriterer politiet høyt. Noe av det første regjeringen gjorde da vi tiltrådte var å styrke politiets budsjett for 2022 med 200 millioner kroner utover forslaget fra den forrige regjeringen. I revidert budsjett for 2023 økte regjeringen bevilgningen til politiet med et historisk høyt beløp på 550 mill. kroner.

Det er opp til hvert enkelt politidistrikt og Politidirektoratet å disponere ressursene best mulig i tråd med føringene gitt av Stortinget og departementet. Departementet har ikke lagt føringer for antall polititjenestepersoner i Møre og Romsdal politidistrikt, og det er derfor opp til politimesteren å prioritere dette opp mot andre behov. Om Møre og Romsdal politidistrikt vil ansette flere polititjenestepersoner i løpet av 2023, er derfor avhengig av politimesterens prioriteringer. Jeg legger til grunn at politimesteren gjør de prioriteringene som gir mest mulig politikraft og vil gi best mulig tjenester for innbyggerne. Jeg legger også til grunn at effekten av den store bevilgningsøkningen på 550 mill. kroner i revidert nasjonalbuds-

jett i liten grad vises i statistikken ennå. Møre og Romsdal politidistrikt fikk 18,1 mill. kroner av disse nye midlene.

Jeg registrerer at politiet selv melder at de har holdt for høy fart på bemanningssiden inn i 2023, og at dette kan påvirke bemanningsutviklingen. Dette kan også være noe av årsaken til at det er færre politiårsverk i Møre og Romsdal politidistrikt i juli i år, sammenliknet med juli i fjor. I tillegg er det ikke unaturlig med variasjoner i bemanningen gjennom året etter hvert som ansatte går av med pensjon, skifter jobb osv.

Jeg gjør representanten oppmerksom på at politiet samlet sett har økt bemanningen med 543 årsverk fra juli 2021 til juli 2023.

SPØRSMÅL NR. 2980

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 30. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre rede for om og i hvor stort omfang politidistriktene kutter i forebyggende arbeid som følge av budsjettsituasjonen i politiet?

BEGRUNNELSE:

Ifølge en kartlegging foretatt av Politiets Fellesforbund må flere av politidistriktene redusere i bemanningen i de delene av politiet som arbeider med forebygging. Spørsmålsstiller lurer på om dette er noe statsråden har oversikt over.

Svar:

I tildelingsbrevet fra departementet til Politidirektoratet for 2023 er det gitt tydelige føringer om at det forebyggen- de arbeidet skal prioriteres og rapporteres på. Innenfor disse rammene er det det enkelte politidistrikt og Politidirektoratet som disponerer ressursene slik de finner det mest hensiktsmessig. Jeg legger til grunn at politimestrene gjør de prioriteringene som gir mest mulig trygghet og best mulige tjenester for innbyggerne i sitt distrikt og i landet som helhet.

Jeg vil understreke at denne regjeringen prioriterer politiet. Da vi tiltrådte ble politiet styrket med 200 millioner kroner i budsjettet for 2022 utover den forrige regjeringens forslag. I årets budsjett prioriterer vi å bruke ressurser på bedre lokale polititjenester og beredskap, og

mindre på bl.a. sentral administrasjon og konsulenter. I tillegg har regjeringen nettopp fått gjennomført den største prioriteringen av politiet i et revidert nasjonalt budsjett vi kjenner til, med en økning på 550 mill. kroner.

Arbeidet med å styrke politiet i hele landet fortsetter. Det er bl.a. etablert 100 nye studieplasser på Politihøgskolen under denne regjeringen, og frem til og med 2024 etableres til sammen 20 nye tjenestesteder. Politiet er i gang med å opprette nytt bedragerisenter på Gjøvik, nytt senter mot arbeidslivskriminalitet i Alta og alle landets politidistrikt har nå droner og dronepiloter. Vi skal legge fram en lokalpolitiplan, en stortingsmelding om økonomisk kriminalitet og en opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner.

SPØRSMÅL NR. 2981**Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 30. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke krav stiller regjeringen til bemanning, tilstedeværelse og åpningstider ved de nye tjenestestedene som er besluttet åpnet i 2024?

BEGRUNNELSE:

Viser til at regjeringen har stilt krav om at flere av kontorene som åpner i 2023 skal bemannes med minst fem årsverk. Spørsmålsstiller lurer på om statsråden har tenkt å detaljstyre politimesterne på samme måte når det gjelder kontorene som skal åpnes i 2024.

Svar:

Jeg har per nå ikke stilt noen særskilte krav til bemanning, tilstedeværelse eller åpningstider ved tjenestestedene som er besluttet åpnet i 2024, utover de minimumskrav som foreligger for alle tjenestested. Tjenestetilbudet ved det enkelte tjenestested avklares i dialog mellom lokalt politi og kommunen. De nye tjenestestedene etableres med formål å styrke den lokale tilstedeværelsen av politiet i det aktuelle området. Eventuelle ytterligere krav vil formidles til politiet gjennom tildelingsbrev.

SPØRSMÅL NR. 2982**Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 1. september 2023 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinneim****Spørsmål:**

Som freds- og menneskerettighetssenteret på Vestlandet har Raftostiftelsen søkt Kunnskapsdepartementet om 85 millioner kroner til å utvide og oppgradere Raftohuset i Bergen.

Hva gjør regjeringen for å følge opp dette i forbindelse med statsbudsjettet for 2024?

BEGRUNNELSE:

Raftostiftelsen er ett av syv freds- og menneskerettighetssentre i Norge, og det eneste på Vestlandet, med mandat fra Kunnskapsdepartementet til å være en ressurs for skolene i arbeidet med å tilby undervisning i demokrati og menneskerettigheter. En strategi for sentrene ble lansert av Kunnskapsdepartementet i 2017 og sentrene får en årlig grunnbevilgning over statsbudsjettet. Sentrene er viktige i sine respektive landsdeler, men er også en samlet kraft med tett samarbeid om pedagogiske opplegg, som blant annet den nasjonale satsingen på Dembra (Demokratisk beredskap mot rasisme og anti-semittisme). Til sammen tar sentrene imot over 60 000 elever og lærere hvert år.

Fire av sentrene har tidligere fått midler fra Kunnskapsdepartementet til nybygg utvidelse av bygg av bygg for å kunne møte økende etterspørsel fra skolene etter tilbudet sentrene har. Regjeringen har i Hurdalsplattformen forpliktet seg til å styrke de syv freds- og menneskerettighetssentrene, blant annet som en del av satsingen mot radikaliserings og ekstremisme.

Raftostiftelsen tar imot omtrent 10 000 elever, lærere og lærerstudenter fra hele Vestlandet hvert år. I 2020 pekte et flertall i Utdanningskomiteen på behovet for å bedre undervisningslokalene til Raftostiftelsen på Menneskerettighetenes plass 1 i Bergen. Lokalene trenger både oppgradering og utvidelse for å kunne møte stor etterspørsel etter et populært undervisningstilbud, samt å bedre den universelle tilgjengeligheten. I statsbudsjettet for 2022 bevilget Stortinget 3 millioner kroner til forprosjektet. Våren 2023 ble forprosjektet ferdigstilt og søknad om 85 millioner kroner sendt Kunnskapsdepartementet. Dette var også varslet i Kunnskapsdepartementets budsjettproposisjon for 2023.

Med en utvidelse og oppgradering kan Raftohuset bli et menneskerettighetshus for alle. Det vil kunne bli et senter som åpner opp og inviterer offentligheten inn, som

sikrer universell tilgjengelighet og på sikt kan doble antall elever og lærere som får tilgang til undervisningstilbudet.

Svar:

Utviklingsministeren har som settestatsråd fått spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2982 (2023-2024) om Raftostiftelsen.

Raftostiftelsen er som ett av syv freds og menneskerettighetscentre en viktig ressurs for skoler i arbeidet med å undervise i demokrati og menneskerettigheter, og spiller en viktig regional rolle på Vestlandet. I tillegg er senterets utdeling av den årlige Raftoprisen et viktig bidrag både nasjonalt og internasjonalt ved å sette søkelyset på

menneskerettighetsbrudd og menneskerettighetsforkjempere, både organisasjoner og enkeltpersoner. Samlet statlig støtte til senterets arbeid utgjør i 2023 over 18 millioner kroner.

Raftostiftelsen sendte i slutten av mars 2024 en søknad om 85 mill. kroner til utvidelse og oppgradering av Raftohuset.

Representanten spør hva regjeringen gjør for å følge opp søknaden inn mot statsbudsjettet for 2024. Søknaden behandles av meg som settestatsråd, men ellers i tråd med ordinære rutiner og inngår i et helhetlig budsjettarbeid.

Regjeringen vil legge frem forslag til statsbudsjettet for 2024 den 6. oktober 2023.'

SPØRSMÅL NR. 2983

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 30. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

I Senterpartiets partiprogram 2021-2025 står følgende: «Senterpartiet vil gi større ansvar og innflytelse til politimestrene og lokalt politi når det gjelder å bestemme bemanning og disponere ressurser ut fra lokale analyser og prioriteringer. Dette må skje i samråd med kommunene og lokalt næringsliv».

Hvordan mener statsråden at dette harmonerer med beslutningen om å opprette nye polititjenestesteder og detaljstyre bemanning ved disse imot politimestrenes vurderinger og anbefalinger?

Svar:

Jeg vil først gjøre representanten oppmerksom på at det i det aktuelle programmet også står at det skal etableres «et antall nye tjenesteenheter etter dialog mellom politimester og kommunene».

I Hurdalsplattformen, som regjeringen styrer på, står det følgende:

«Regjeringa vil (...) opprette polititjenestestader i dialog med kommunane og politidistrikta på stader der det er eit lokalt ønske om det, og geografiske faktorar eller kriminalitetsbildet tilseier at det bør opprettast. Det skal opprettast 20 nye tenestestader, og arbeidet skal starte i 2022».

Den første politistasjonen ble etablert på Magnormoen i juni 2022. Videre etablerer regjeringen ni tjenestesteder i 2023 og ti tjenestesteder i 2024.

Regjeringen vil sikre trygghet, god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester for innbyggerne i hele landet. Flere tjenestesteder betyr at folk i hele landet kan få bedre tilgang til polititjenester nær seg. Synlig tilstedeværelse av politiet kan gi økt trygghetsfølelse i lokalsamfunn i bygd og by i hele Norge, inkludert i Oslo. Jeg gjør oppmerksom på at et av funnene i DFØs evaluering av politireformen under den forrige regjeringen er at man ikke har lyktes med å nå målet om økt lokal tilstedeværelse. Politiets innbyggerundersøkelse viser dessuten at innbyggerne vil ha et mer synlig politi. Å opprette nye tjenestesteder er ett av flere tiltak denne regjeringen gjør for å sikre et mer tilstedeværende politi.

I prosessen med å velge hvor det skal etableres nye tjenestesteder, har regjeringen bedt både politiet og alle landets kommuner om råd. Jeg har fått mange gode råd, vurderinger og innspill fra både politiet og en lang rekke kommuner. I noen tilfeller er det sammenfall mellom politiets og kommunenes vurderinger, i andre tilfeller ikke. Det er helt naturlig. På grunnlag av rådene har regjeringen besluttet hvor de nye tjenestestedene skal etableres og, for enkelte av dem, hvor mange som skal jobbe der. Tjenestestedene skal for øvrig oppfylle krav som er satt av Politidirektoratet. Fasiliteter og tjenestetilbud ut over

dette besluttes av det aktuelle politidistrikt i dialog med kommunene.

SPØRSMÅL NR. 2984

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 30. august 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Mener statsråden det er rimelig at uføreytelser blir redusert til under minsteytelsen, eller vil hun ta initiativ til endringer for å sikre et minste gulv for flere?

BEGRUNNELSE:

Reglene for trygdetid knyttet til uføretrygd fører til at en stor prosentandel av den norske befolkningen får mindre enn minstesatsen for uføretrygd hele livet hvis de blir uføre. Etter folketrygdloven § 12-12 og § 12-13 beregnes uføretrygden normalt slik at full minsteytelse kun gis til personer som har minst 40 års trygdetid. Det vil si at personer som for eksempel har kommet til Norge som 25-åring og senere blir uføre ikke engang vil kunne få minstesatsen for uføretrygden. De som er rammet må leve på sosialhjelp eller familien sin frem til alderspensjonen.

Dette har ført til at noen for eksempel kun får utbetalt rundt 6 200 kroner i måneden før skatt. Det er åpenbart svært vanskelig å overleve med så lav inntekt i Norge.

Regelverket sier altså at minsteytelse ved uførhet ikke gjelder ved kort trygdetid.

Svar:

Folketrygden er en obligatorisk forsikringsordning i Norge. Personer som er bosatt eller arbeidstaker i Norge, har pliktig medlemskap.

Uføretrygd og pensjoner fastsettes ut fra nivå på og antall år med tidligere pensjongivende inntekt og medlemskap i trygden.

Grunnlaget for uføretrygd er enten 66 prosent av gjennomsnittet av pensjongivende inntekt (opp til seks ganger grunnbeløpet) de tre beste av de fem siste årene før uføretidspunktet eller minste årlig ytelse, dersom dette gir et høyere beløp. Uføretrygden – enten som 66 prosent av tidligere inntekt eller minste årlig ytelse – blir deretter justert for uføregrad og for trygdetid.

I begrunnelsen for spørsmålet skriver representanten at en person som kommer til Norge som 25-åring og se-

ner blir ufør, ikke engang vil få minstesats. Jeg vil opplyse om at det ikke nødvendigvis er tilfelle. En uføretrygd fastsatt på grunnlag av ev. pensjongivende inntekt som personen har i Norge i årene før uføretidspunktet vil kunne være en god del høyere enn full minste årlig ytelse, selv om uføretrygden blir justert for trygdetid. I tillegg kan personen ha rett på uførepensjon fra tjenstepensjonsordning i offentlig eller privat sektor, samt uføreytelse fra utenlandsk trygdemyndighet.

Den tidligere uførepensjonen ble, i likhet med alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 19 og pensjon til gjenlevende ektefelle, forholdsmessig redusert dersom trygdetiden og eller antall år med inntekt over ett grunnbeløp var mindre enn 40 (inkludert antatt framtidig opptjening etter uføretidspunkt eller dødsfall). Det gjelder både grunnpensjon, tilleggspensjon og sært tillegg, og dermed også minstepensjon.

I forslaget til ny uføretrygd (Prop. 130 L for 2010–2011) lagt fram 27. mai 2011 av Regjeringen Stoltenberg II, ble det drøftet om også den nye uføreytelsen skulle justeres for trygdetid. Departementet viste til at siden den nye uføretrygden i motsetningen til uførepensjonen beregnes med utgangspunkt i inntekten i en forholdsvis kort periode før uføretidspunktet, vil det ikke være nødvendig å ta hensyn til trygdetid.

Departementet viste imidlertid til at daværende regler også var begrunnet i hensyn som var uavhengige av beregningsmodellen for uføretrygd. Når ytelsen ble redusert ved manglende trygdetid, skyldtes dette at tilknytningen til Norge i seg selv ble tillagt vekt.

Videre viste departementet til at når den nye uføretrygden beregnes med utgangspunkt i gjennomsnittet av inntekten i de tre beste av de fem siste årene før uføretidspunktet, ville det i utgangspunktet innebære at en allerede etter kort tid i Norge ville kunne få rett til en varig ytelse på et relativt høyt nivå. På samme måte som for uførepensjonen, ville det kunne oppfattes som urimelig om en person som har liten tilknytning til Norge skal få like høy uføretrygd som en som har bodd i Norge hele livet. Personer som har bodd utenfor Norge kan også rett

til en uføretrygd fra annet land ut fra opptjeningen der. Det kunne særlig framstå som urimelig dersom personer med liten tilknytning til Norge får en høy uføretrygd og deretter tar med seg den høye ytelsen tilbake til utlandet. Ved reduksjonen ved manglende trygdetid er det allerede ved innvilgelsen av pensjonen har tatt høyde for tilknytningen til folketrygden, noe som vil kunne bygge opp under uføreordningens legitimitet.

Departementet mente derfor at både minsteytelsen og den delen av uføretrygden som avhenger av inntekt (66 prosent av beregningsgrunnlaget) fortsatt burde reduseres dersom en har svak tilknytning til Norge, dvs. at den reduseres forholdsmessig når samlet trygdetid er mindre enn 40 år.

Stortinget sluttet seg til forslaget da saken ble behandlet i desember 2011.

Alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 19, garantipensjonen i ny alderspensjon etter folketrygdloven

kapittel 20, pensjon til gjenlevende ektefelle, barnpensjon og den nye omstillingsytelsen til gjenlevende (som innføres fra 1. januar 2024) blir alle redusert dersom trygdetiden er mindre enn 40 år, nettopp av de samme grunnene som pekt på over. Også her vil det kunne foreligge rett til alderspensjon og ytelser til etterlatte fra utenlandske trygdeordninger.

Formålet med satser for minste årlig ytelse er ikke å kompensere for manglende medlemskap i folketrygden, men å sikre en viss uføretrygd for personer som enten har hatt lav inntekt eller ikke hatt inntekt mens de har vært medlem av folketrygden. Jeg mener det er rimelig at tilknytningen til Norge har betydning for uføretrygden, og at både minsteytelsen og den inntektsavhengige uføretrygden reduseres forholdsmessig når trygdetid er mindre enn 40 år. Jeg ser derfor ikke behov for å gjøre endringer på dette området.

SPØRSMÅL NR. 2985

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 29. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan skal Innlandet politidistrikt – som mister politiårsverk og dermed får redusert politidekningen pr. 1 000 innbyggere – bemanne et nytt polititjenestested uten å måtte omdisponere mannskap fra de eksisterende tjenestesteder?

BEGRUNNELSE:

Det vises til tidligere skriftlige spørsmål nr. 1353, nr. 1472, nr. 1542, nr. 1788 og nr. 2844, samt statsrådens besvarelse av spørsmålene. Statsråden har ved besvarelsen av spørsmål nr. 1353 den 20.02.23 hevdet at etableringen av nytt polititjenestested i Engerdal ikke skal medføre redusert bemanning ved Innlandet politidistrikts eksisterende polititjenestesteder. Dette ble også fastholdt av statsråden ved besvarelsen av spørsmål nr. 2844 den 15.08.23.

Tall fra Politidirektoratet om bemanningssituasjonen i politiet og SSBs befolkningstall pr. 30.06.23, viser at Innlandet politidistrikt har hatt en nedgang i politiårsverk og dermed et fall i politidekningen pr. 1 000 innbyggere fra juni 2022 til juni 2023. Den 30.06.22 hadde politidistriktet 655,7 politiårsverk og den 30.06.23 var antallet politiårsverk redusert til 632,3, hvilket innebærer en re-

duksjon på 23,4 politiårsverk. Sammenholdt med SSBs befolkningstall pr. 30.06.23 viser dette at Innlandet politidistrikt har hatt en reduksjon i politidekningen pr. 1 000 innbyggere fra 1,72 den 30.06.22 til 1,65 den 30.06.23. I prosent utgjør dette en nedgang i politidekningen pr. 1 000 innbyggere på 4,2 % fra juni 2022 til juni 2023. Det bes derfor forklart hvordan et politidistrikt som mister politiårsverk og får redusert politidekningen pr. 1 000 innbyggere, skal bemanne et nytt polititjenestested uten å måtte omdisponere mannskap fra de eksisterende tjenestesteder.

Svar:

Jeg viser til mine tidligere svar på spørsmål om samme tema, bl.a. spørsmål nr. 1472, nr. 1542, nr. 1788 og nr. 2844 fra representanten Johnsen.

Innlandet politidistrikt har fått egne midler til å etablere, drive og bemanne det nye tjenestestedet i Engerdal. Dette er midler som politidistriktet ikke ville ha fått dersom de ikke skulle ha etablert det nye tjenestestedet. Etableringen av tjenestestedet i Engerdal påvirker derfor ikke ressursituasjonen i politidistriktet på annen måte enn at politidistriktet har fått tilført nye ressurser i Engerdal.

SPØRSMÅL NR. 2986**Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle****Besvart 1. september 2023 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en prognose for når vi kan forvente ytterligere oppfølging av matmaktforkliket i Stortinget fra mai 2022?

BEGRUNNELSE:

Siden Stortinget vedtok sine 12 anmodningsvedtak for å styrke konkurransen i dagligvarebransjen har det skjedd lite. Foreløpig er det kun forbud mot negative servitutter som skal innføres. I mellomtiden opplever svært mange utfordringer med økende priser på mat, og nylig måtte en av få mindre utfordrere i dagligvaremarkedet, Iceland, melde at de må legge ned et flertall av sine butikker i Norge.

Svar:

Representanten påstår at lite har skjedd siden Stortinget fattet tolv anmodningsvedtak om dagligvarebransjen 31. mai i fjor. Dette er ikke riktig. Regjeringen prioriterer arbeidet med å fremme effektiv konkurranse i dagligvarebransjen høyt, og har derfor iverksatt historisk mange tiltak for å bedre konkurranseforholdene i bransjen. Mitt mål er at forbrukerne skal ha et bredt utvalg til en lavest mulig pris.

Så må vi også innse at økningen i matprisene ikke er et særnorsk fenomen, og at årsakene er sammensatte og påvirker store deler av økonomien. I tider med høye priser på mat, strøm og drivstoff og økende renter som gjør at stadig flere sliter med å få endene til å møtes, er arbeidet med å legge til rette for mest mulig effektiv konkurranse særlig viktig. Det er spesielt viktig at vi tar de riktige grepene, og ikke innfører reguleringer der vi risikerer å gjøre konkurransen dårligere. Det vil være uheldig, særlig i den situasjonen vi er i nå.

Til spørsmålet om når det kan forventes ytterligere oppfølging, er svaret at oppfølgingen skjer fortløpende og dette arbeidet har høy prioritet. Jeg er imidlertid forpliktet til å sørge for at alle inngrep i markedene er grundig utredet og basert på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Å pålegge næringslivet ytterligere reguleringer uten tilstrekkelig kunnskap om tilsiktede og utilsiktede virkninger er hverken bra for verdiskapningen eller konkurransen. Vi må også se markedene og aktuelle tiltak i sammenheng, siden samtidig iverksetting av tiltak kan påvirke hvilke effekter tiltakene får for konkurranseforholdene.

Regjeringens tipunksplan oppsummerer tiltakene regjeringen har iverksatt for å bedre konkurransesituasjonen. For at tiltakene skal bli så gode og effektive som mulig, har regjeringen i dette arbeidet satt i gang flere utredninger. Disse skal gi bedre kunnskap om konkurranseforholdene og bidra til at tiltakene ikke får uheldige konsekvenser. I det følgende vil jeg gi en kort oversikt over status for arbeidet.

Vi er godt i gang med å følge opp anmodningsvedtakene fra 31. mai 2022. Som representanten viser til har regjeringen besluttet å forby praksisen med at dagligvarekjedene bruker negative servitutter til å hindre konkurrenter fra å åpne nye butikker i egnede lokaler.

En rekke av anmodningsvedtakene gjaldt usaklige forskjeller i innkjøpspriser. Som ledd i oppfølgingen av anmodningsvedtakene sendte regjeringen i oktober 2022 to alternative forslag til forbud mot usaklig prisdiskrimineringer på høring. Vesentlige forskjeller i dagligvarekjedenes innkjøpspriser kan gjøre det vanskeligere for nykommere å etablere seg. Forslagene hadde høringsfrist 16. desember 2022, og en foreløpig tilbakemelding ble gitt til Stortinget 21. desember 2022, i tråd med anmodningsvedtak nr. 612. Høringen ga sprikende svar, og flere høringsinstanser stilte spørsmål om forslagene er i tråd med EØS-avtalen. På denne bakgrunn har regjeringen varslet at det tas sikte på ny høring i løpet av høsten.

I forslaget om å forby usaklig prisdiskriminering ble leverandører med vesentlig markedsrett definert som aktører med en markedsandel på 40 prosent eller mer. Dette er en lavere terskel enn det som følger av praksis etter forbudet mot misbruk av dominerende stilling i konkurranseloven.

Flere av anmodningsvedtakene omhandlet utbredelsen av egne merkevarer (EMV) og graden av vertikal integrasjon i verdikjeden for mat og dagligvarer, og hvilke konsekvenser dette har for maktforholdene, priser og utvalg i bransjen. Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) har lyst ut utredningsoppdrag om kartlegging av omfang og bruk av egne merkevarer (EMV). Oppdraget er delt i to delleveranser. Første delleveranse ble levert 31. mars 2023, mens andre del ble levert i løpet av sommeren. Det gjennomføres også et eksternt analyseoppdrag om virkningene av egne merkevarer som blant annet vil bygge på resultatene av kartleggingsoppdraget nevnt over. Første delrapport fra analyseoppdraget ble levert i løpet av sommeren. Siste delrapport vil bygge på ovennevnte rapporter, og vil se konkret på virkningene i den norske daglig-

varebransjen. Disse utredningene gir oss grunnlag for å vurdere og eventuelt iverksette aktuelle tiltak

I tillegg følger vi opp en rekke tiltak fra tipunktsplanen som skal gi oss et kunnskapsgrunnlag som er nødvendig for ikke bare å treffe tiltak, men treffe de riktige tiltakene. Det skal blant annet gjennomføres en studie som undersøker lønnsomhet og produktmarginer for aktører i ulike ledd i verdikjeden for mat og dagligvarer. Tiltaket følges opp av Konkurransetilsynet, og skal etter planen gjennomføres i løpet av 2023.

Det har foregått kommunikasjon fra dagligvareaktørene i media om kommende prisøkninger. Slik kommunikasjon kan påvirke andre aktørers prising og kan føre til mindre konkurranse. Konkurransetilsynet har undersøkt denne praksisen nærmere, og gjennomført veiledningssmøter med relevante aktører. Ifølge Konkurransetilsynet har de gjennomførte tiltakene ført til at dagligvareaktørene ikke lenger signaliserer prisendringer i media.

Vi undersøker også hvordan prisene blir til. Fram til i dag har det vært vanlig at dagligvareaktørenes innkjøpspriser endres av leverandørene to ganger i året, også kalt «prisjusteringsvinduer». Utredningen skal gi kunnskap om hvilke konsekvenser praksisen med faste prisjusteringsvinduer har for prisdannelsen, og foreslå mulige tiltak. Det er Konkurransetilsynet som følger opp tiltaket, og skal etter planen gjennomføres i løpet av 2023. Før sommeren uttalte en av dagligvarekjedene at de ville gå bort i fra praksisen med faste prisjusteringsvinduer. Dette viser at det store fokuset på markedet i seg selv har virkninger og medfører at markedsaktører vurderer sin atferd.

I tillegg ble det 31. mars sendt på høring et forslag om å gi Konkurransetilsynet et nytt verktøy i markeder med

sammensatte og vedvarende konkurranseproblemer. Der som dette blir innført vil Konkurransetilsynet få mulighet til å gjennomføre markedsetterforskning og gripe inn i markeder hvor konkurransen ikke fungerer, også i tilfeller hvor det ikke foreligger brudd på konkurranseloven. Der som verktøyet innføres vil det kunne brukes til å adressere en rekke av de utfordringene som anmodningsvedtakene fra 31. mai 2022 retter seg mot. Høringsfrist var 30. juni. Departementet gjennomgår nå høringsvarene og vurderer videre oppfølging.

Vi har ønsket også å styrke Dagligvaretilsynet i deres arbeid med å bidra til ryddige forhandlinger og forutsigbare avtaler mellom dagligvarekjedene og deres leverandører, noe som både forbrukerne og samfunnet som helhet tjener på. I statsbudsjettet for 2023 ble bevilningene til Dagligvaretilsynet økt med nesten 50 prosent.

Ulike regjeringer har i mange år forsøkt å gjøre noe med konkurransesituasjonen i dagligvarebransjen. Prisene er fortsatt høye, og utvalget er fortsatt for dårlig. Vi må ha mer kunnskap om hvorfor det er slik. Som omfanget og bredden av tiltakene i tipunktsplanen viser er konkurranseutfordringene i dagligvarebransjen komplekse og sammensatte, og det er derfor ikke ett enkelt tiltak som vil løse alle utfordringene. Alle tiltakene innebærer krevende vurderinger. Jeg er opptatt av å gjøre et grundig arbeid, slik at vi vet hvilke tiltak som faktisk virker og hvilke som ikke virker.

Jeg er glad for den tverrpolitiske enigheten om å styrke konkurransen i dagligvarebransjen, og vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget med ytterligere informasjon om den videre oppfølgingen av anmodningsvedtakene.

SPØRSMÅL NR. 2987

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle

Besvart 4. september 2023 av landbruks- og matminister Geir Pollestad

Spørsmål:

Hva mener statsråden om likestilling i landbruket?

BEGRUNNELSE:

Ifølge tall fra SSB er kun 17,1 % av norske bønder kvinner, og andelen har vært stabilt lav lenge. I 1974 ble Odelsloven endret, slik at gutter og jenter født i 1965 ble likestilt i loven. Over tid burde vi derfor sett at flere kvinner ble gårdbrukere. Kvinnelige gårdbrukere tjener også i snitt

mindre enn menn i næringsinntekt fra jordbruk. Regjeringen skriver i Hurdalsplattformen at likestillingen skal styrkes i fiskeriene, men plattformen sier ingenting om likestilling i landbruket.

Svar:

Eg meiner at eit likestilt jordbruk er viktig, og at kvinner skal ha same høve til å drive næringsverksemd innanfor landbruk og landbruksbaserte næringar som menn. Det

har vore ei auke i delen kvinner som eig eller driv innanfor landbruket dei seinaste åra. At fleire kvinner tek over og driv gardsbruk er viktig for utviklinga av gode, levande lokalsamfunn og for utviklinga av norsk jordbruk. For å få best mogleg nyskaping og verdiskaping i landbruket må både kvinner og menn vere godt representerte i næringa.

Haldningsskapande arbeid, utdanning, rådgiving, økonomiske verkemiddel, og gode, funksjonelle velferdsordningar er naudsynt for å bidra til likestilling og rekruttering til landbruket over heile landet. Landbrukssektoren har over tid arbeidd målretta med å få fleire kvinner til å etablere seg i næringa. Regjeringa bidreg til likestilling i landbruket mellom anna gjennom jordbruksavtalen. Delen kvinner er særleg høg innanfor andre landbruksbaserte næringar som til dømes gardsturisme og lokalmat, og i utviklinga av ulike velferdstenester på garden som Inn på tunet. Fleire verkemiddel i jordbruksavtalen er innretta slik at dei skal stimulere til rekruttering, næringsutvikling, fleire nyetableringar og vekstbedrifter.

Gjennom jordbruksoppgjera dei to siste åra har regjeringa prioritert å betre inntektsmoglegheitene for alle

produksjonar. Føreseielege rammevilkår og inntektsutvikling er grunnleggjande føresetnader for at jordbruksproduksjonen skal ha tilstrekkeleg økonomisk berekraft og sikre god rekruttering til næringa, uavhengig av kven som eig garden.

Gode velferdsordningar i landbruket er naudsynt for å bidra til rekruttering av nye generasjonar bønder til norsk landbruk og landbruk over heile landet. Både ved jordbruksoppgjera i 2022 og 2023 la regjeringa difor sterk vekt på å betre ordningane for å auke den økonomiske tryggleiken ved sjukdom og skade, og gi betre moglegheit for å ta ut ferie og fritid gjennom året. Til jordbruksoppgjera 2024 skal ei partssamansett arbeidsgruppe mellom anna sjå på tilskottet for avløyning ved sjukdom og fødsel mv. og tilskottet til landbruksvikarverksemd.

Landbrukspolitikken skal leggje til rette for at det skal vere mogleg å leve av garden, både gjennom tradisjonelt landbruk og andre landbruksbaserte næringar, og regjeringa skal halde fram med å arbeide for eit likestilt landbruk gjennom å betre inntektsmoglegheitene og utvikle gode velferdsordningar.

SPØRSMÅL NR. 2988

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland

Besvart 4. september 2023 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Vil statsråden oppfordre til økt bruk av skytjenester etter adekvansbeslutningen til EU om overføring av personopplysninger mellom EØS-området og USA?

BEGRUNNELSE:

Etter at Schrems II-dommen i EU-domstolen, ble Privacy Shield-avtalen om overføring av personopplysninger mellom EU og USA opphevet. Dommen hadde store konsekvenser for bruk av IT-infrastruktur i Norge, og satt blant annet arbeidet med Helseanalyseplattformen på pause.

Etter styrking av personvern i USA, som følge av endringer i etterretningslovgivningen, vedtok EU i sommer en adekvansbeslutning om overføring av personopplysninger mellom EU- og EØS-området og USA. Vedtaket åpner for overføring av personopplysninger hos selskaper som følger Data Privacy-rammeverket, deriblant flere store skyleverandører. Datatilsynet beskrev vedtaket som en vinn-vinn-situasjon, og beslutningen kan gjøre det enklere for virksomheter over hele landet å ta i bruk skytjens-

ninger som kan gi økt IKT-sikkerhet, bedre ressursutnyttelse og reduserte kostnader tilknyttet infrastruktur.

Svar:

I utgangspunktet kan ein lagre og behandle norske personopplysningar i heile EØS-området og i godkjende 3. land. Dette var tilfellet både før og under den så kalla Schrems II-dommen. Under avtalen EU-US Privacy Shield kunne ein òg lagre data hos godkjende verksemdar i USA. Då denne avtalen vart kjend ugyldig ved Schrems II-dommen, opphøyrde USA som godkjend 3. land. Frå 10. juli i år har det igjen komme på plass ein avtale mellom EU og USA om overføring av data, og denne gjeld òg for Noreg via EØS-avtalen, såfram vi ikkje motsett oss, noko vi ikkje har til hensikt å gjere. Datatilsynet publiserte god informasjon om dette på sine nettsider allereie same dag.

Eg veit at mange verksemdar var bekymra for om deira bruk av skytenester var i strid med regelverket etter Schrems II-dommen. Datatilsynet var raskt ute med god informasjon om den nye avtalen og kva den ville seie for

norske verksemdar. Eg meiner det var viktig at Datatilsynet var raskt ute med god rettleiing.

Regjeringa har gjennom fleire år hatt ei tilråding om bruk av skytenester for statleg sektor gjennom Digitaliseringsrundskrivet:

«Virksomheter som etablerer nye eller oppgraderer eksisterende fagsystemer eller digitale tjenester, eller endrer eller fornyer avtaler knyttet til drift, skal vurdere skytjenester på linje med andre løysningar.»

Rundskrivet tilrår at ein bruker skytenester om slike tenester gir den mest hensiktsmessige og kostnadseffektive løysinga, såfram det ikkje er spesielle hindringar og omsyn ein må ta. Digitaliseringsrundskrivet gjeld for alle statlege verksemdar. Innhaldet i rundskrivet blir òg sendt som anbefaling til alle kommunar.

DFØ har ein marknadsplass for skytenester og ein rettleier kalla Skyreisen. Marknadsplassen og Skyreisen skal hjelpe offentlege verksemdar i både stat og kommune å gjere kostnadseffektive og sikre val når dei skal kjøpe inn skytenester. Mens Schrems II-dommen var gjeldande, publiserte marknadsplassen rettleiing for å støtte verksemdene i dei kompliserte juridiske vurderingane som følgde av dommen.

Schrems II-dommen gjorde det krevjande for både offentlege og private verksemdar å vurdere bruk av skytenester. Derfor er eg glad for at det er komme ei ny avtale på plass. Eg har full tillit til at verksemdene sjølv kan gjere dei vurderingane dei treng når dei skal skaffe nye IT-løysingar. Samtidig skal styresmaktene fortsette å bidra med god og aktuell rettleiing.

SPØRSMÅL NR. 2989

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland

Besvart 6. september 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Howdan vurderer regjeringa forslagene til revisjon av EUs legemiddellovgivning, som Europakommisjonen la frem den 26. april, spesielt med tanke på de mulige konsekvensene for norske legemiddelselskaper og forskning på legemidler i Norge?

BEGRUNNELSE:

For tyve år siden var forskjellen på investeringer i FoU fra legemiddelselskaper mellom Europa og USA på 2 milliarder euro. I 2020 hadde denne forskjellen økt til nesten 25 milliarder euro. Europa har over tid kommet dårligere ut og størsteparten av forskningen skjer i dag i USA. Europakommisjonen la den 26. april frem forslag til revisjon av EUs legemiddellovgivning. Forslagene til revisjon av EUs legemiddellovgivning inneholder blant annet et forslag om å kutte patenttiden fra 10 til 8 år. Forslagene har blitt mottatt positivt av pasient- og forbrukergrupper, men frykten er stor i legemiddelindustrien for at reformene vil få motsatt effekt og bidra til at mer av forskningen skjer i USA.

Svar:

Det er over 20 år siden forrige store gjennomgang av EUs legemiddellovgivning, så revisjonen av regelverket er omfattende. En av hovedpilarene til Kommisjonenes forslag er å styrke europeisk legemiddelindustri. Forslaget skal gjøre EU/EØS enda mer attraktivt mtp.

etablering, og gi et innovasjonsvennlig rammeverk for forskning, utvikling og produksjon av legemidler i Europa. Dette er også en del av EUs overordnede arbeid knyttet til åpen strategisk autonomi og motstandsdyktighet. Forslaget bidrar bredt til denne målsetningen. Gitt at legemiddellovgivningen er totalharmonisert i EU/EØS, vil forslaget også støtte opp om norsk legemiddelindustri.

Forslag til revisjon av legemiddelregelverket omfatter ikke endringer i patentlovgivningen. Patenter reguleres i eget regelverk, og omfattes ikke av pakken Kommisjonen la fram i vår. Legemiddelregelverket har imidlertid særlige regler om regulatorisk dokumentbeskyttelse. Det er disse reglene som Kommisjonen foreslår endringer i.

Et legemiddel blir bare godkjent for salg dersom legemiddelet har en nytte som overstiger risikoen ved bruk. Vurdering av nytte-/risikoforholdet til et legemiddel er basert på dokumentasjon som produsenten må sende inn ved søknad om markedsføringstillatelse. I søknaden må produsenten dokumentere legemidlets kvalitet, sikkerhet og effekt. Et generisk eller biotilsvarende

de legemiddel (kopilegemiddel) bruker den kliniske dokumentasjonen til det originale legemidlet for å søke om markedsføringstillatelse. Dokumentbeskyttelsen er altså hvor lang tid dokumentasjonen som ligger til grunn for godkjenningen av det originale legemidlet, er beskyttet mot bruk av andre.

Forslaget fra Kommisjonen inneholder en stegvis økt dokumentbeskyttelse som et sentralt tiltak for å bygge oppunder flere av de legemiddelpolitiske målene til EU. De viktigste grepene er at to år av dagens 10 år med dokumentbeskyttelse gjøres betinget ved at legemidlet gjøres tilgjengelig i alle land i EU/EØS. I dag trenger ikke et legemiddel å plasseres på markedet i alle europeiske land til tross for at det er godkjent i hele EU/EØS. Dette medfører store ulikheter i tilgangen til nye legemidler i Europa. Over tid har vi sett at blant annet størrelsen på markedet i et land vurderes av industrien mtp. om det er attraktivt nok. Det medfører at små markeder ofte må vente mange år før legemidler plasseres på markedet, eller at legemidlene faktisk aldri plasseres i markedene i noen land. Dette til tross for at legemiddelet har oppnådd godkjenning av alle EU/EØS-land i felleskap. Av denne grunn har det over tid vært ønskelig at balansen mellom de fordelene som industrien får ved blant annet dokumentbeskyttelse og det myndighetene får igjen ved å gi en slik fordel til en produsent, skal være jevnere.

Videre innebærer forslaget at ytterligere økt dokumentbeskyttelse kan oppnås gjennom f.eks. introduksjon av nye indikasjoner, introduksjon av legemidler som dekker stort medisinsk behov eller at det gjøres sammenlignende kliniske studier. Maksimalt innebærer forslaget at et nytt innovativt legemiddel kan få 12 års beskyttelse mot 11 år i dag, mens et legemiddel for sjeldne sykdommer kan få opptil 13 år mot dagens 10 år.

Kommisjonens forslag til revisjon av legemiddellovgivningen er nå oversendt Parlamentet og Rådet i EU. Det er forventet at Parlamentets og Rådets behandling av forslaget vil ta tid, trolig år. Dette fordi forslaget fra Kommisjonen er svært omfattende og krever betydelig tid og ressurser for å kunne behandles. I tillegg er det valg til nytt Parlament i juni 2024. Det medfører at sittende Parlament vil være tilbakeholdende med å gå inn i en så krevende sak kort tid før valget. Nytt Parlament vil medføre ny Kommisjon, som også medfører tilbakeholdenhet med å igangsette behandlingen av forslaget fra EUs side.

Kommisjonens forslag til endringer i den regulatoriske dokumentbeskyttelsen skal stimulere til utvikling av nye, viktige legemidler og gjøre disse tilgjengelig i hele EU/EØS. Jeg mener at forslaget vil bidra til dette, og sikre en bedre balanse mellom insentivene for legemiddelindustrien og myndighetenes behov for å trygge tilgangen til legemidler. Dette vil også gi muligheter for norsk legemiddelindustri.

SPØRSMÅL NR. 2990

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 31. august 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Når kan pasienter med den svært sjeldne sykdommen Pompes forvente at den såkalte hurtige metodevurderingen av enzymerstatningsbehandlingen Myozyme som ble bestilt 20. juni 2022 er ferdig, og det kan bli tatt en beslutning i Nye Metoder at behandlingen skal tilbys alle Pompes-pasienter i Norge?

BEGRUNNELSE:

Pompes sykdom er en sjelden nevromuskulær sykdom som gradvis svekker muskulaturen. I dag har syv pasienter den sjeldne sykdommen i Norge. Det er kun en pasient med sykdommen som ikke får enzymerstatningsbehan-

dlingen Myozyme i dag, og han har fått avslag på behandlingen av Helse Møre og Romsdal.

Spørsmålsstiller stilte et skriftlig spørsmål til helseministeren om forskjellbehandlingen av pasienter med Pompes sykdom i fjor, fordi det bryter med prinsippet om at alle skal ha rett på de samme helsetjenestene uavhengig av bosted.

31. august i fjor ble spørsmålet besvart av statsråden. I svaret fremkom det at det ble bestilt en hurtig metodevurdering med en kost-nytte-vurdering den 20. juni samme år. Siden den datoen er det ikke lagt inn noe ny informasjon om godkjenningen av behandlingen på nettsiden til Nye metoder. Den såkalte hurtige metodevurderingen har tatt over 14 måneder.

Dette er enda et eksempel på at det tar alt for lang tid å få godkjent livsviktige medisiner, på tross av at statsråden har lovet å få ned saksbehandlingstiden. Det er også uforståelig at det skal ta så lang tid å vurdere en behandling som har blitt tilbudt seks Pompes-pasienter i Norge siden 2006.

Svar:

Som representanten Listhaug kjenner til har Stortinget sluttet seg til prinsippene for prioritering som gjelder i helse- og omsorgstjenesten. Det betyr blant annet at bruk av legemidler skal vurderes opp mot prinsippene for prioritering, uavhengig av hvem som har finansieringsansvaret.

De fire regionale helseforetakene har siden 2019 overtatt finansieringsansvaret for rundt 70 virkestoffer som tidligere var finansiert over folketrygden. I forbindelse med dette er det besluttet at de regionale helseforetakene skal gjennomgå de overførte legemidlene og vurdere hvilke legemidler som er aktuelle for metodevurdering i systemet for Nye metoder. Legemidlene som har blitt overført fra folketrygden til de regionale helseforetakene blir vurdert etter de samme prinsippene for prioritering som øvrige legemidler. Det fører til en mulighet for at et legemiddel som tidligere er tatt i bruk for noen pasienter uten at det er vurdert opp mot prioriteringsprinsippene, senere kan bli avvist for nye pasienter. En gjennomgang og metodevurdering har ingen hensikt dersom det ikke skal være mulig å gjøre endringer i tilgangen til et legemiddel

hvis det viser seg at prinsippene for prioritering ikke kan møtes.

Spørsmålet gjelder legemiddelet alglukosidase alfa (Myozyme) for behandling av Pompes sykdom. Legemiddelet fikk markedsføringstillatelse i 2006 og ble tatt i bruk hos norske pasienter via ordningen med individuell stønad uten vurdering mot prioriteringsprinsippene. Finansieringsansvaret ble overført til de regionale helseforetakene fra 2019.

Departementet har innhentet opplysninger fra Helse Sør-Øst RHF for å gi et mer detaljert svar på spørsmålet. Som representanten Listhaug angir ble det bestilt en metodevurdering med en kostnad-nytte-vurdering i juni 2022 (hurtig metodevurdering), hvor Statens legemiddelverk skulle gjennomføre metodevurderingen. Når det bestilles en metodevurdering blir leverandøren anmodet om å sende inn dokumentasjon som kan legges til grunn for metodevurderingen. Helse Sør-Øst RHF opplyser at Statens legemiddelverk fremdeles ikke har mottatt denne dokumentasjonen fra leverandøren. Arbeidet med metodevurderingen vil bli påbegynt når fullstendig dokumentasjon er mottatt og fagekspertene er rekruttert.

Når dokumentasjonen er levert inn, og metodevurderingen og tilhørende prisnotat er ferdigstilt, vil saken sendes til beslutning i Beslutningsforum. Foreløpig er det altså uvisst når saken vil komme til beslutning siden leverandøren foreløpig ikke har levert den etterspurte dokumentasjonen.

SPØRSMÅL NR. 2991

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Peter Frølich

Besvart 4. september 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over alt av medisiner, medisinsk utstyr og annet utstyr som er relevant for donasjoner som er destruert mellom krigsutbruddet og dags dato, og vil statsråden eventuelt endre praksis slik at medisinsk utstyr som er etterspurt i Ukraina ikke destrueres?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dokument nr. 15:2535 (2022-2023) der det fremkom at regjeringen endret praksis slik at politiet kan donere utstyr som har gått ut på dato. Dersom utstyr inn-

enfor helse- og omsorgsministerens ansvarsområder som er etterspurt i Ukraina destrueres i Norge, kan det etter undertegnede oppfatningen være fordelaktig med en ny vurdering av om dette er hensiktsmessig.

Svar:

Norsk helsesektor bidrar med viktige donasjoner som avhjelper akutte behov i Ukraina.

Vår felles helsetjeneste har helt siden krigen startet gjort en formidabel innsats for å hjelpe Ukraina og ukrainske pasienter. Helsetjenesten viser evne og vilje til å bidra.

Det er EUs ordning for sivil beredskap (UCPM) som er den primære kanalen for statlige sivile materielldonasjoner fra Norge til Ukraina, en ordning som har vist seg å være funksjonell for å koordinere sivile humanitære materielldonasjoner. Helsesektoren har så langt donert over 63 tonn med legemidler, i tillegg til betydelige mengder medisinsk utstyr, vaksiner, ambulanser og ambulansebusser.

Som følge av stort engasjement fra sykehus og andre helseaktører som ønsket å tilby bistand, ga Helse- og omsorgsdepartementet den 6. mars 2022 et oppdrag til Helsedirektoratet om å holde oversikt over tilbud fra helsesektoren som kunne vurderes i sammenheng med bistandsanmodninger fra Ukraina. Helsedirektoratet fikk også i oppdrag å opprette en egen e-postadresse for dette formålet. De regionale helseforetakene er oppfordret til å bruke e-postadressen for å melde inn informasjon om legemidler, medisinsk utstyr, personlig verneutstyr eller annet som de regionale helseforetakene eller helseforetakene ønsker å tilby Ukraina for donasjon.

I foretaksmøtet med de regionale helseforetakene den 13. juni 2023, ble det vedtatt at de regionale helseforetakene skal legge til rette for at ambulanser som skal fases ut av bruk i spesialisthelsetjenesten, og som er egnet for formålet, blir vurdert for donasjon til Ukraina. Dette gjelder foreløpig i 2023 og 2024. Det ble også vedtatt at Helse Sør-Øst RHF skal gi nødvendig bistand til å

gjennomføre beslutninger om donasjoner og evt. annen støtte til Ukraina, herunder etablere et system for samlet innmelding og istandsetting av ambulanser i samarbeid med Helsedirektoratet.

Ukrainske myndigheter har kommunisert at det er ønskelig at legemidler som tilbys for donasjon har minimum fem måneders gjenværende holdbarhet når de tilbys. Dette for å sikre kvalitet, sikkerhet og effekt av legemidlene. Legemiddelregelverket anfører at det på grunn av krav til kvalitet, sikkerhet og effekt ved bruk av legemidler, ikke er tillatt med donasjon av legemidler som har utgått holdbarhetstid. Hvilke legemidler som sendes til kassering i Norge er informasjon som apotekkjedene og legemiddelgrossistene er i besittelse av. Kassering av legemidler gjennomføres av landets legemiddel-grossister i tråd med krav i legemiddellovgivningen og miljølovgivningen. For beredskapslageret av legemidler opprettet under pandemien er årlig ukurans på under 0,5 prosent av lagerverdien.

Medisinsk utstyr og annet utstyr som eventuelt er destruert ute i virksomhetene vil disse kunne ha oversikt over. For medisinsk utstyr gjelder også krav til holdbarhet som medfører at donasjon etter utgått holdbarhetstid i utgangspunktet ikke er tillatt for å sikre at utstyret har nødvendig sikkerhet og ytelse ved bruk.

SPØRSMÅL NR. 2992

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 6. september 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at en reduksjon i politidekningen pr. 1 000 innbyggere er en styrking av politiet, og hvordan er dette forenlig med statsrådets uttalelser den 22.08.23 om at det har blitt 600 flere årsverk i politiet siden statsråden tok over og at dette er bra for nærpoltiet og beredskapen i hele Norge?

BEGRUNNELSE:

Tall fra Politidirektoratet sammenholdt med SSBs befolkningstall pr. 30.06.23 viser at politidekningen pr. 1 000 innbyggere har falt siden regjeringen tiltrådte. For politidistriktenes del er politidekningen redusert fra 1,90 politifolk pr. 1000 innbyggere den 30.06.21, til 1,86 politifolk pr. 1000 innbyggere den 30.06.23. I prosent innebærer

dette en nedgang på 2,4 %. Dersom det nasjonale særorganet PST inkluderes i beregningen, har politidekningen pr. 1000 innbyggere falt fra 2,12 den 30.06.21 til 2,08 den 30.06.23 og dette innebærer en nedgang i politidekningen på 1,9 %.

Statsråden og Senterpartiet hevder at de styrker politiet og beredskapen i hele landet. På Politisk kvarter den 22.08.23 uttalte statsråden at det har blitt 600 flere årsverk i politiet siden hun tok over og at dette er bra for nærpoltiet og beredskapen i hele Norge. Spørsmålsstiller vil derfor ha svar på om statsråden mener at en reduksjon i politidekningen er en styrking av politiet, og hvordan denne nedgangen i politidekningen er forenlig med uttalelsen om at 600 flere årsverk i politiet siden hun tiltrådte er bra for nærpoltiet og beredskapen i hele Norge.

Svar:

Jeg kan forsikre representanten om at regjeringen prioriterer politiet høyt. Regjeringen har et veldig tydelig mål, nemlig å styrke politiet i hele landet.

Noe av det første regjeringen gjorde da vi tiltrådte var å styrke politiets budsjett for 2022 med 200 millioner kroner utover forslaget fra den forrige regjeringen. I budsjettet for i år prioriterer vi å bruke ressurser på bedre lokale polititjenester og beredskap, og mindre på administrasjon og konsulenter. I tillegg har regjeringen nettopp fått gjennomført den største prioriteringen av politiet i et revidert nasjonalt budsjett vi kjenner til, med en økning på 550 mill. kroner.

Disse midlene er nå på vei ut i politiet og vil bl.a. kunne benyttes til å ansette flere politifolk i politidistriktene. Jeg legger til grunn at politimestrene gjør de prioriteringene som gir mest mulig politikraft og best mulig tjenester for innbyggerne.

Det har i perioden 01.06.21 til 01.06.23 blitt 602 flere årsverk i politiet. Det er likevel riktig som representanten påpeker, at Antallet politiårsverk per 1000 innbygger, slik man vanligvis måler det, i perioden fra 30.06.21 til 30.06.23 har gått ned fra 2,12 til 2,08. Det er imidlertid

usikkert om dette målet gir et godt bilde av utviklingen. Det er for eksempel slik at Norge har hatt en svært høy befolkningsvekst i perioden på hele 112 000 personer, som i stor grad har bakgrunn i høy nettoinnvandring fra bl.a. Ukraina. Det kan argumenteres for at et måltall for politiårsverk opp mot befolkningsstørrelse må tolkes med en viss varsomhet i den spesielle situasjonen Norge nå står i mtp. høy innvandring fra Ukraina. Uten befolkningsvekst, ville politidekningen etter definisjonen over, vært lik i perioden. Det er også slik at om man tar med alle årsverk i politiet, også dem som ikke faller inn under de spesifikke stillingskodene som faller inn under kategorien «politi» i Politidirektoratets statistikk, så er det blitt flere årsverk i politiet i perioden, også i forhold til innbyggertallet.

Jeg registrerer at politiet selv rapporterer at de har holdt for høy fart på bemanningssiden inn i 2023, og at dette kan påvirke bemanningsutviklingen. I tillegg innebærer den høye og uforutsigbare prisveksten som hele samfunnet har opplevd de siste to årene, utfordringer også for politiet. Det er for øvrig ikke unaturlig med variasjoner i bemanningen gjennom året etter hvert som ansatte går av med pensjon, skifter jobb osv.

SPØRSMÅL NR. 2993

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 4. september 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hva skal til for at innleieforbudet fjernes, og hvilke parametre har regjeringen satt for å måle dette?

BEGRUNNELSE:

I en debatt under Arendalsuka fikk stortingsrepresentant Trine Lise Sundnes fra Ap sammen spørsmål. Hun svarte:

«At det ryddes opp vil være med å bidra til at forbudet får en kortere varighet, enn det mange av dere ser for dere.»

Svar:

Bakgrunnen for at det er fastsatt forbud mot innleie fra bemanningsforetak til bygningsarbeid på byggeplasser i Oslofjord-området er at slik innleie hadde utviklet seg til å bli en permanent del av virksomheters beman-

ningsstrategi på en måte som gikk på bekostning av faste og direkte ansettelser. Kartlegginger viser at omfattende bruk av innleie har negative virkninger for arbeidsmiljø, arbeidstakeres medvirkning og fagorganisering, og fører også til økt ulykkesrisiko.

Regjeringen vil bygge opp under ansettelser som skjer i et topartsforhold mellom arbeidstaker og arbeidsgiver, som legger til rette for trygghet for arbeidstakere og forutsigbarhet for virksomhetene. Jeg viser til målsettingene for lovendringene, slik de framgår av Prop. 131 L (2021-2022) og Stortingets behandling i Innst. 108 L (2022-2023).

Nytt regelverk trådte som kjent i kraft 1. april i år, med en overgangsperiode fram til 1. juli. Regjeringen er opptatt av å følge med på virkningene av de nye reglene. Etter drøftinger med partene i arbeidslivet ble det raskt satt i gang en følgeevaluering i form av et eksternt kartleggingsprosjekt som gjennomføres av Fafo. Oppdraget skal ta utgangspunkt i de sentrale målsettingene for endringene

av regelverket for ut- og innleie av arbeidskraft fra bemanningsforetak, og vurdere i hvilken grad det skjer endringer knyttet til bruken av faste ansettelser i virksomhetene der det er blitt benyttet innleie, om det skjer endringer i arbeidsvilkårene for de arbeidstakerne som er berørt, og om det skjer endringer i virksomhetenes bruk av ulike tilknytningsformer og når det gjelder utbredelse av det organiserte arbeidslivet. Som en særlig viktig del av prosjektet skal det belyses effekter og konsekvenser av forbudet mot innleie til bygg i Oslofjord-området, herunder å sammenligne utviklingen i næringen i dette området med andre deler av landet. Dette gjelder både virkninger for arbeid-

stakerne, for virksomhetene i næringen, for oppdragsgivere og planlagte prosjekter, samt hvordan utviklingen i byggeaktivitet og kostnader påvirkes. De første resultatene fra prosjektet er allerede lagt fram, og det kommer flere delrapporteringer underveis før sluttrapporteringen i 2026.

Resultatene fra dette evalueringsprosjektet vil inngå i et samlet arbeid med å evaluere tiltakene som er satt i verk, med utgangspunkt i målsettingene for regelverksenndringene. Dette vil være et løpende arbeid, og Stortinget vil bli holdt orientert underveis.

SPØRSMÅL NR. 2994

Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 4. september 2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva synes statsråden om at Moss Kommune slutter å servere kveldsmat til beboerne på Melløs omsorgsbolig og betyr dette at AP/SP har skrotet reformen Leve Hele Livet som Fremskrittspartiet fikk gjennomført i regjering?

BEGRUNNELSE:

Nylig kunne vi lese i Moss Avis at Moss kommune som er styrt av statsrådets parti grunnet lav bemanning har valgt å fjerne felles kveldsmåltid. Hvis de eldre på omsorgsboligen har tenkt til å spise kveldsmat må de nå smøre matpakke under frokosten som de må spise på kvelden. Det meldes om at dette har ført til økt ensomhet og redusert matlyst. Fremskrittspartiet reagerer kraftig på dette og forventer at kommunen her snur. Det er derfor ønskelig at statsråden også slår fast at slike kuttiltak i eldreomsorgen ikke er akseptabelt. Dette er også et klart brudd på intensjonene i reformen Leve Hele Livet som Fremskrittspartiet i regjering stod bak som handlet om at eldre mennesker på sykehjem og omsorgsboliger ikke bare skulle ha et sted å oppbevares, men leve fullverdige liv.

Svar:

Leve hele livet er inne i sitt siste år. Mange kommuner har jobbet godt med flere temaer som var en del av denne planen, som mat og måltider. Samtidig har flere kommuner etterlyst mer enn gode eksempler. Det trengs tydelige politiske grep for å sikre gode, trygge og forsvarlige tje-

nester når vi blir flere eldre. Derfor la Regjeringa 16. juni 2023 fram eldrereformen Bo trygt hjemme. Reformen har en helhetlig tilnærming til eldrepolitikken, og peker retning for prioriteringene vi må gjøre fremover, for å skape at aldersvennlig samfunn, og sikre trygge og gode helse- og omsorgstjenester. Stortinget skal behandle meldingen høsten 2023.

Ernæring er et sentralt tema i Meld. St. 24 (2022–2023) Fellesskap og meistring – Bu trygt heime. Vi vet at god og riktig mat er grunnleggende for god helse og livskvalitet gjennom hele livet, og det er behov for økt mat- og ernæringskompetanse og systematisk ernæringsarbeid i tjenestene.

Moss kommune opplyser at de nylig har behandlet en sak i sitt kommunestyre om matservering ved ett av sine omsorgssentre. Der fremgår det at beboerne fortsatt får kveldsmat, og at mattilbudet tilpasses den enkeltes ønsker og behov. Representanten kan lese både det grunngitte spørsmålet, og svaret fra ordføreren, slik at han blir tilstrekkelig opplyst om denne lokale saken han spurt undertegnede om.

SPØRSMÅL NR. 2995**Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Henrik Asheim****Besvart 4. september 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen følge opp at flere mottar AAP lengre enn makstid, og det bes om en oversikt over hvor mange og lange stønadsløp mottakerne nå får før de blir avklart?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i Prop 1 S (2022-2023) at:

«Dersom det skulle vise seg at endringene har utilsiktede konsekvenser, f.eks. ved at mange mottar arbeidsavklaringspenger i uforholdsmessig lang tid, vil det vurderes om det er behov for å gjøre andre endringer i regelverket».

Nav sendte ut en pressemelding 15. august 2023 om at flere mottar AAP lengre enn makstid. Arbeids- og velferdsdirektør Hans Christian Holte sier i pressemeldingen at:

«Antall AAP mottakere fortsatte å øke i andre kvartal. Mange av dem som når makstid på AAP får fortsette på ytelsen som følge av regelverksendringene i juli 2022, blant annet fjerning av karenperioden. Dette fører til at flere blir værende på ytelsen etter makstid, fordi de har fått innvilget ny AAP-periode».

Svar:

Regelendringene som ble iverksatt i 2022 innebar viktige grep for å unngå at personer på AAP faller ut av ordningen før de er ferdig avklart. Det viktigste er å hjelpe folk i jobb. De endringene som ble iverksatt i 2022 har som formål å bidra til å motvirke avbrutte avklaringsløp og legge bedre til rette for at også de med mer omfattende bistandsbehov får nødvendig tid og trygghet i avklaringsløpet.

Endringene iverksatt i 2022 endrer ikke formålet og innretningen til arbeidsavklaringspenger som ytelse. Ordningen skal fremdeles være arbeidsrettet. Målet er fortsatt at både mottakerne og Arbeids- og velferdsetaten skal medvirke til at den enkelte mottakers arbeidsevne avklares så raskt som mulig, og fortrinnsvis innenfor stønadperiodens tidsramme dersom det er mulig. Arbeids- og velferdsetaten skal fortsatt vektlegge å gi arbeidsrettet avklaring og tett målrettet oppfølging så tidlig som mulig i brukerløpet. Den enkelte skal få avklart sin arbeidsevne, og lange passive stønadsløp skal unngås. NAV- kontorene arbeider spesielt for at brukere som fikk innvilget unntaksperiode fram til 31. oktober 2023 får den oppfølgingen de trenger, og unngå at mange AAP-mottakere samtidig når sluttdatoen uten å være ferdig avklart. Arbeids- og velferdsdirektoratet har forsikret meg om at de

følger dette tett i den interne styringsdialogen med fylkene.

Regelverksendringene som ble iverksatt i 2022, hvor det blant annet ble besluttet å oppheve karenperioden og unntaksreglene for forlengelse av stønadperioden ble endret, har kun virket en kort periode. Antall mottakere av arbeidsavklaringspenger øker, både mht. tilgang og lavere avgang fra ordningen. Det er vanskelig å si noe sikkert om hva som er mulige forklaringsfaktorer bak økningen i antall mottakere av arbeidsavklaringspenger. Det foreligger på det nåværende tidspunkt eksempelvis ikke statistikk som kan si noe om lengde og antall stønadsløp. Det framstår som sannsynlig at en medvirkende forklaring er de endringene som ble gjort under pandemien. Jeg kan samtidig ikke utelukke at det dels også kan henge sammen med regelendringene fra 2022, men det er for tidlig å si noe nå om hvordan regelendringene har påvirket tilgang til og avgang fra ordningen.

Jeg er derfor svært opptatt av å følge med på utviklingen. Det framgår av Prop. 114 LS (2021-2022) at vi vil følge med på virkningene av regelverksendringene på avklaringsløpet til stønadsmottakerne, blant annet hvor mange og lange stønadsløp mottakerne nå får før de blir avklart. Det framkommer også at dersom det viser seg at endringene har utilsiktede konsekvenser, for eksempel at mange får arbeidsavklaringspenger i uforholdsmessig lang tid, vil vi vurdere om det er behov for å gjøre andre endringer i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 2996**Innlevert 24. august 2023 av stortingsrepresentant Henrik Asheim****Besvart 30. august 2023 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hva er status for forsøk med ny tilskuddsordning for å understøtte tilrettelagt videregående opplæring, og hvilke resultater ga regjeringens utredning?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 1 S (2021–2022) foreslo Solberg-regjeringen å igangsette et forsøk med tilrettelagt videregående opplæringstilbud. Formålet med forsøket er å stimulere til et utvidet samarbeid om en opplæringstjeneste som inkluderer både Arbeids- og velferdsetatens og fylkeskommunens virkemidler. Regjeringen skrev i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) at de mener at det ikke bør gjennomføres

et forsøk før en slik ordning er nærmere utredet. I statsbudsjettet for 2023 ble det varslet et forsøk med ny tilskuddsordning for å understøtte tilrettelagt videregående opplæring for Arbeids- og velferdsetatens brukere på 25 mill. kroner.

Svar:

Forsøket det vises til er konkretisert og igangsatt. Hensikten er å stimulere til tettere samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og fylkeskommunen om tilrettelagt videregående opplæring for ledige og personer med nedsatt arbeidsevne. Forsøket følge-evalueres av Proba/Ideas2Evidence.

SPØRSMÅL NR. 2997**Innlevert 25. august 2023 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 30. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan skal Trøndelag politidistrikt – som mister årsverk og får redusert politidekningen pr. 1 000 innbyggere – bemanne et nytt polititjenestested uten å måtte omdisponere mannskap fra de eksisterende tjenestesteder?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mine tidligere skriftlige spørsmål nr. 1508 og nr. 2852, samt statsrådens besvarelse av spørsmålene. Statsråden har ved besvarelsen av spørsmål nr. 1508 den 02.03.23 hevdet at etableringen av nytt polititjenestested i Meråker, ikke vil medføre redusert bemanning ved noen av de eksisterende polititjenestestedene i Trøndelag politidistrikt. Dette ble den 18.08.23 fastholdt ved besvarelsen av spørsmål nr. 2852. Politimesteren i Trøndelag har uttalt til NRK at det i 2022 var 122 straffesaker i Meråker, og over 30 av disse gjaldt trafikkovertredelser samt at en del av sakene var knyttet til tollkontroller.

Tall fra Politidirektoratet om bemanningssituasjonen i politiet og SSBs befolkningstall pr. 30.06.23, viser

imidlertid at Trøndelag politidistrikt har hatt en nedgang i årsverk og et fall i politidekningen pr. 1 000 innbyggere fra juni 2022 til juni 2023. Den 30.06.22 hadde politidistriktet 824,3 politiårsverk og den 30.06.23 var antallet politiårsverk redusert til 779,1, noe som innebærer en reduksjon på 45,2 politiårsverk. Sammenholdt med SSBs befolkningstall pr. 30.06.23 viser dette at Trøndelag politidistrikt har hatt en reduksjon i politidekningen pr. 1 000 innbyggere fra 1,73 den 30.06.22 til 1,62 den 30.06.23. Det bes derfor forklart hvordan et politidistrikt som mister årsverk og får redusert politidekningen pr. 1 000 innbyggere, skal bemanne et nytt polititjenestested uten å måtte omdisponere mannskap fra de eksisterende tjenestesteder.

Svar:

Jeg viser til mine tidligere svar på spørsmål om samme tema.

Trøndelag politidistrikt har fått egne midler til å etablere, drive og bemanne det nye tjenestestedet i Meråker.

Dette er midler som politidistriktet ikke ville ha fått dersom de ikke skulle ha etablert det nye tjenestestedet. Etableringen av tjenestestedet i Meråker påvirker derfor ikke

ressurssituasjonen i politidistriktet på annen måte enn at politidistriktet har fått tilført nye ressurser i Meråker.

SPØRSMÅL NR. 2998

Innlevert 25. august 2023 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 4. september 2023 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvor mye generatoreffekt og strømproduksjon går Norge glipp av som følge av at kraftverker har tillatt effekt over 10 MVA, men har installert eller bruker mindre, og hva vil statsråden gjøre for å realisere denne kraftproduksjonen?

BEGRUNNELSE:

I en sak publisert på NRK.no, og på Dagsrevyen samme dag, innrømmer konsernsjefen i Å Energi at Fennefoss kraftverk i Evje og Hornnes kommune at det er bevisst at kraftverket har mindre generatoreffekt enn 10 MVA, fordi selskapet ønsker å ikke betale grunnrenteskatt. I saken sier statsråden at han mener kraftprodusentene har et ansvar for å utnytte kapasiteten i de vassdragene som bygges ut. NRK har satt fokus på dette før, blant annet i en sak publisert 18.3.21 fra NRK Vestland med flere eksempler.

I papirene fra NVE i forbindelse med konsesjonstillatelsen til Fennefoss kraftverk står det at kraftverket har en generatoreffekt på 13 mva. Det vil altså si at det er en god del GWh som går tapt som følge av lavere produksjon.

Høyres ordfører i Evje og Hornnes sier til Dagsrevyen at han mener kraftselskaper må pålegges å lage mer strøm, når vassdrag bygges ut.

Jeg ønsker at statsråden etter beste evne forsøker å kartlegge hvor mye kraftproduksjon Norge går glipp av som følge av denne praksisen ved å finne ut hvor mange kraftverk som har tillatelse til en generatoreffekt på over 10 MVA, hvilken effekt det er, og hvilken effekt de faktisk har. Hvor mye strøm produserer disse kraftverkene i dag, og hva kunne de produsert om de utnyttet tillatelsen sin.

Jeg lurer også på om statsråden vurderer ulike grep for å realisere denne kraftproduksjonen, foruten oppfordringen hos NRK. Deriblant å regulere kraftselskapene strengere. Å realisere dette kan gjøre at man slipper naturinngrep andre steder.

Svar:

Jeg viser til brev av 25. august med oversendelse av spørsmål fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug til skriftlig besvarelse og mitt korrigerte svar av 7. september. På bakgrunn av nye opplysninger fra NVE om ytterligere feil i tallgrunnlaget i forrige svar, sender jeg med dette ytterligere et korrigert svar. Representanten stiller følgende spørsmål:

Hvor mye generatoreffekt og strømproduksjon går Norge glipp av som følge av at kraftverker har tillatt effekt over 10 MVA, men har installert eller bruker mindre, og hva vil statsråden gjøre for å realisere denne kraftproduksjonen?

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har opplyst at det er 13 kraftverk som har fått konsesjon til et prosjekt over grensen på 10 MVA og senere fått nedskalert effekten i kraftverket. Dette har i effekt medført en samlet nedskalering på om lag 62 MW. NVE har ikke eksakte tall på reduksjonen i kraftproduksjon for disse kraftverkene. Faktisk strømproduksjon i kraftverkene vil variere fra år til år basert på tilsiget.

Virkningen for det norske kraftsystemet samlet sett av nedre grense for grunnrenteskatt er ikke mulig å tallfeste. NVE opplyser at det er mange flere faktorer enn skatt som ligger til grunn for utforming av konsesjonssøknader, blant annet tilgjengelig vannmengde i nedbørfeltet og fysisk plassering av kraftverk, fallrettigheter, miljøkonsekvenser mm. Alle disse faktorene påvirker lønnsomheten for vannkraftprosjektet. Gjennom konsesjonsbehandlingen kan prosjektet justeres. Søknader med åpenbart dårlig ressursutnyttelse kan avslås av konsesjonsmyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 2999**Innlevert 25. august 2023 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 30. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er status for statsrådets arbeid med gjennomgang av godtgjøringsreglene i vergemålsforskriften, og når kan det ventes at eventuelle endringer vil bli gjennomført?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt tidligere skriftlige spørsmål nummer 1412 (2001-2002) av 01.03.22 samt statsrådets besvarelse den 07.03.22, og mitt tidligere skriftlige spørsmål nr. 350 (2022-2023) av 08.11.22 samt statsrådets besvarelse av spørsmålet den 14.11.22. Temaet for spørsmålet var reglene for godtgjøring av verge i saker der en person er under offentlig vergemål.

Statsråden har i sin besvarelse av spørsmålene vist til Stortingets anmodningsvedtak om en helhetlig gjennomgang av vergemålsordningen. Videre også at statsråden har notert seg den problemstillingen som ble påpekt i begrunnelsen for de to spørsmålene, og ville ta dette med seg til gjennomgangen av godtgjøringsreglene for verger.

Spørsmålsstiller vil med dette be om en tilbakemelding om fremdriften i statsrådets arbeid med gjennomgang av godtgjøringsreglene i vergemålsforskriften, og be om et anslag for når det kan ventes at eventuelle endringer vil bli gjennomført. Spørsmålsstiller har merket seg at det ble gjort endringer i vergemålsforskriften i april d.å., men at

endringene som da ble gjennomført ikke gjelder vergers godtgjøring.

Svar:

Jeg viser til mine svar 7. mars 2022 og 14. november 2022 på hhv. spørsmål 1412 (2021 –2022) og spørsmål 350 (2022–2023), begge til skriftlig besvarelse. Som nevnt i mitt svar på spørsmål nr. 350, sendte departementet på høring i 2020 et forslag til endringer i godtgjøringsreglene i vergemålsforskriften. Tilbakemeldingene spriker. Ingen løsning peker seg ut som det opplagte valget. Endringer i godtgjøringsreglene vil ha økonomiske konsekvenser for både privatpersoner og staten, slik at eventuelle budsjettmessige konsekvenser for staten må vurderes i de ordinære budsjettprosessene.

I spørsmål 2999 vises det til endringer i vergemålsforskriften i april d.å. Disse endringene gjaldt varsel fra statsforvalteren om adgang til å beslutte særskilt forvaltning av gavemidler. Det var ikke naturlig å se dette i sammenheng med godtgjøringen til verger.

Departementet gjennomgår nå godtgjøringsreglene, og vurderer eventuelle endringer i godtgjøringen for verger.

Jeg er opptatt av at godtgjøringsreglene for verger skal balansere hensynet til vergehaver som skal betale for vergen og vergens krav om en rimelig godtgjøring.

SPØRSMÅL NR. 3000**Innlevert 25. august 2023 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 30. august 2023 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Ser statsråden at det ville gitt bedre trygghet for innbyggerne i både Engerdal og Trysil dersom polititjenestestedet i Trysil ble døgnbemannet, heller enn å etablere et nytt polititjenestested i Engerdal?

BEGRUNNELSE:

Det vises til opprettelsen av nytt polititjenestested i Engerdal. Det fremgår av innslag på NRK Dagsrevyen den 22.08.23 at Engerdal er en bygd med 1250 innbyggere, som i hele fjor hadde 40 politianmeldelser. Det fremgår videre av NRKs nettsak av 22.08.23 at politiet i Innlandet ikke ønsket etableringen av nytt polititjenestested i Engerdal. Etableringen av det nye tjenestestedet i strid med

politiet ønske, synes å være utelukkende distriktspolitisk motivert.

<https://www.nrk.no/norge/regjeringa-opprettet-politikontor-mot-politiets-onske-1.16517228>

Slik spørsmålsstiller ser det ville det vært bedre for å sikre beredskapen og tryggheten til innbyggerne i Trysil og Engerdal om regjeringen hadde prioritert en tilstrekkelig bemanning ved polititjenestestedet i Trysil, for å sørge for døgnkontinuerlig bemanning ved dette tjenestestedet. Ved utrykning bruker politiet omtrent 30 minutter på å kjøre fra Trysil til Engerdal. I dag er det 11 politistillinger i Trysil og det nye tjenestestedet i Engerdal skal bemannes med 5 politistillinger. For å sikre døgnkontinuerlig bemanning ved tjenestestedet i Trysil kreves det en bemanning på om lag 18 politistillinger. Spørsmålsstiller vil vite hvorfor etableringen av tjenestested i Engerdal ble prioritert over en styrking av eksisterende polititjenestested i Trysil. Slik spørsmålsstiller ser det ville det vært naturlig å styrke det eksisterende tjenestestedet i Trysil, heller enn å etablere et nytt tjenestested i Engerdal.

Trysil er også en av landets mest besøkte vintersportsdestinasjoner, noe som medfører at det i vintersesongen er mange personer som oppholder seg der. Dette er også et argument for heller å styrke dette tjenestestedet, enn å opprette et nytt tjenestested i Engerdal hvor det er 1250 innbyggere. Det vises i forlengelsen av dette til at regjeringen har foreslått å opprette nytt polititjenestested i Hemsedal i 2024, som er et sted som på mange måter er sammenlignbart med Trysil hva gjelder stort antall besøkende i vintersesongen.

Svar:

Regjeringen vil sikre trygghet, god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester for innbyggerne i hele landet. Flere tjenestesteder betyr at folk i hele landet kan få lettere fysisk tilgang til polititjenester nær seg. Synlig tilstedeværelse av politiet kan gi økt trygghetsfølelse i lokalsamfunn i bygd og by i hele Norge.

De nye tjenestestedene er valgt på grunnlag av både lokale ønsker, geografiske faktorer og kriminalitetsbildet. Jeg har gjort en helhetsvurdering bl.a. basert på innspill fra kommunene og politiet. Engerdal kommune har vært tydelige på at et nytt tjenestested vil øke tryggheten i Engerdal.

Engerdal er en langstrakt kommune med lange avstander, bl.a. til de nærmeste politistasjoner. Etter at lensmannskontoret i Engerdal ble lagt ned i forbindelse med nærpolitireformen, opplever kommunen lengre reisetid, mindre tilstedeværelse og mindre lokalkunnskap fra politiet. Kommunen vurderer at dette svekker politiets muligheter for å etablere gode relasjoner til lokalsamfunnet og forebygge kriminalitet og andre uønskede hendelser.

